

RMK I. 112.

1. péld.

(A IV. rész R_2 lev. csonka.)

(A Mátyás hiányzál szóló ének a G év után megszakad.)

Cancionale,

AZ AZ,

HISTORIAS ENE-KES KŐNYW: MELLYBEN

kůlemb kůlemb fęle ſép lőt dolgoc vadnac nyomtatua, à Magyari Királyokról, és egyęb ſép lőt dolgokról, Győnyőrűſégeſſec oluaſaſra, és halgatáſra.

Az Énekeknec Laiſtromat meg találod à kőuetkező leuelen.

PSALM. XLVI.

lőyetec el, és láſſatoc meg az Wrnac nagy czelekődetit, Melly igen czodállatoſoc az embereknec fiai kőzet.

Anna Somodi

HELTAI GÁSPÁR
COLOSVAROT 1.5.74.

Jókai Mórnak tisztelete jelül:

Andrásfalu 1869. December 10ᵉⁿ Majláth Bélay

HELTAI GASPAR KIVÁN Á KEGYES ÉS IÁMBOR oluasónac, Istennec kegyelmességét és áldomását, az wr Iesusban.

VÓLtam è ßandékba, hogy ki nyomtatnám à Bibliabeli ßent historiáknac ßép énekit, És à Sóltárnac rend ßerént valo Psalmusit, Mellyeket soc iam boroc ßőrzettenec ßép Notákra és versekre. De Isten, ő ßent felsége, nem engette eddig, Hogy az én iò ßandékomat véghőz vihettem vólna: Kiváltképpen mostan. Ezokaért elő vettem az historiás Énekeket à régi Magyar Királyokról, és azzoc közzül egy nyihányat meg nyomtattam, Egyeb ßép historiáckal egyetembe. Kérlec ezokaért tégedet, Hogy ved iò nęuen tőllem az én munkámat, Méglen az Wr Isten egyęb ßép wyságokra segitend.

Ő legyen veled.

M.N. MÚZEUM KÖNYVTÁRA
II. Nyomt. Növedéknapló
1912 év 203 sz.

AZ ÉNEKŐKNEC LAYSTROMA.

1. A Bela Királyrol : Mint iőttenec be à Tátároc Magyar orßágba. A.
2. Sigmond Királynac és Czaſárnac Chronicáia, és annac czelekődeti.
3. A nagy wr Bankbánrol, Mint őlte meg à Királyné aßßont, András Király feleſégét.
4. Az nagy vitęz Hunyadi Iánoſról, az ő eredetiről, és ieles diadalmirol. B iiij.
5. Az vitęz Vaydafi Láßlóról, Máttyás Királynac Bátryáról.
6. A felſéges Máttyás Királynac egéß hiſtoriáia, és ieles czelekedetiről. A.
7. A Kőnyér mezői hiſtoria, Mint adta az Iſten à Diadalmot Báthori Iſtuán Vaydánac, à Tőrőkec ellen. A 1.
8. Iſabella Királyné aßßonnac hiſtoriáia. D ij.
9. Iános Hertzegnec, az Iános Király fiánac lőt dolgai.
10. Frater György Kéntſtartónac hiſtoriáia.
11. Az Lippa váraſnac elveßßéſéről valo hiſtoriáia. H iiij.
12. Az Lippa vißßa véuéſéről valo hiſtoria.
13. Az Temeſuárnac elſő vitatáſa.
14. Az Temeſuárnac máſodic vitatáſa, és à Tőrőkec által meg véuéſe. M iiij.

15. A Sseggedő veßedelemről valo historiáia. L ij.
16. Az Ali Bassánac diadalmiról, Mint vőtte meg à nyólez várat egy más vtán. P j.
17. A Palásti veßedelemről valo historia. Q j
18. Eger varánac vitatásánac historiáia. R iij
19. Az Barbarossánac, és Károly Czaßárnac historiáia. A j
20. A ßép Indiaról valo historia. K iij.

A BELA KIRALYROL, MINT IŐTTENEC BE À TATÁroc, és el pußtitottác mind egéß Magyar orßágot.

A ßent Tobiás notaiára mondiác.

CHRonikát immáran sokat hallatátoc, Irásban is tudom gyakran oluastátoc, Magyaroknac dolgán tű czodálkoßhatoc Mert soc fęle dolgoc irattac meg róloc.

Azért én is ßólloc ő ßerenczeiekről, Régen raytoc történyt czoda esetekről, Tudom haßnos nęktec emlekőznem erről, Hogy példát vegyetec tű minnyáian eből.

Lám az Bűn ért Isten orßágokat el veßt, Példa erről nęktec Magyar orßág lehet, Emlekőzem arról régen is mint veßet, Pogán Tatárockal mint meg eméßtettet.

Az ne-

Az negyedic Bęla neuů Király vala, Iò Magyar orſágot à ki biria vala, Az András Királynac ő-regbic ſia vala, Ezer, kęt ßáz, harmintz őtben irnac vala.

Még czac őt eßtendőt wralkodot vala, Nagy ſockaſagu pogán Tatár fel támada, Ėßac felől ſáſka módra iőttec vala, Nagy ſoc orßágokon Iſtennec oſtora.

Immár ſoc orßágot őc el birtac vala, Aſiát, Europát pußtitottác vala, Magyar orßág felé el kezeltec vala, Őtßáz ezer ember ſeregekben vala.

Tőuéc hirré hammar az Bela Királynac, Hogy pogán Tatároc reà indultanac, Ezen meg rőttene ßůuec Magyaroknac, Hogy pogán nemzettel őc el rontatnanac.

Olly igen kegyetlen mert à Tatár nemzet, Fertelmes életů, ißonyo, rut nemzet, Mert ő nem tud ſemmi emberi erkőlczet, Hanem fene módra czac kegyetlenſéget.

Semmi irgalmaſſág, kęgyeſég, nincz bennec, Még aßßon népec is ollyan kegyetlenec, Fene vad módiára vagyon ő életec, Mint farkaſnál el kęl à ló hus ő kőzetec.

Igen hammar az vért nyerſen is meg ißßác, Ha kenyeret kapnac, aßt belé aprittyác, Sőt meg embernec teſtét is meg rágiác, A miből őc eßnec, ſoha meg nem moſſac.

 Semmi

Semmi válogatás étekben nincz nękic, Ebec, Matskác, Louác husát, téyet eßic, Barmoknac az iauát igen meg kimélic, Ha meg hal, vagy beteg, vagy béna, meg éßic.

Soha ßükölkedön öc nem könyörülnec, Mikoron ßólnac is, de czac vuölteznec, Kenyerec nękic nincz, de kölleſſél élnec. Tęyel, huſſal, pęppel, öc meg elégeßnec.

Iſten gyanant, Napot és Hódot imádnac, Babona, varáſláſt nagy ſokat tanolnac, löuendöt ördegtöl mert öc tudakoznac, Igaz Iſtent ſoha öc nem tanóltanac.

Minden fęle lopás, kóborlás, latorſág, Kößtec böuelködic az nagy vſoraſág, Toluayſág ſoc vagyon, és nagy faytalanſág, Alattoc valokon olly nagy nyomoruſág.

Az Iſtent Tatároc Hiczogánac hiyác, Es az Feiedelmet Kamnac magyarázzác, Iſten gyanánt ötet è földen imádiác, Halottyokat harmintz na piglan ſirattyác.

De mikoron meg hall az ö Feiedelmec, Ottan válaßtatnac egy nyihány legényec, Vęlle egyetem be à ßolga legényec, Ott el temettetnec vgyan eleuenec.

Ezeket à Sandor az régi vdöben, Caſpius hegyeknec belſö réßeiben, Be ßoritotta vólt, vgy mint

mint egy reckezben, Hogy czacot laknánac ő-
lőcke egy hellyben.

Világi emberec ne eſmernéc őket, Iſſonyu, fertelmes, fene erkőlczeket, Erős vas kapuckal be ſorita őket, Hegyekben be zárta, meg átkoza őket

Az után mikoron meg ſockaſottac vólt, Az ő határokban nem maradhattanac vólt, Erős vas kapukat mind le rontottác vólt, Onnat nagy erőuel el ki indultac vólt.

Soc nemzetſégeket ſéllel el birának, Nagy ſéles orſágot őc el foglalának, Mellyet moſt is hinac az Tatár orſágnac, Sźántalan ſoc néppel, két orſággal vadnac.

Tęriűnc arra, mint lőn az ő induláſoc, Iò Magyar orſágban el be rohannáſoc, Bathus neuő vala az ő fő Hadnagyoc, Ő vtánna eſmet Feiedelem nagy ſoc.

Az Kumanuſokra előb indulánac, Azzokat megrontác, mindent puſtitánac, Kumánoſoc ſóltac vala az Belánac, Hogy hellyt adna nękic, hol meg maradnánac.

Tőn fogadáſt, hogy őket vgy tartya, Mint az Magyarokat vgyan ókalmazza, Főldet adá nękic az ő orſagában, Kunoknac hiuattác iò Magyar orſágban.

Immár Bela Király bizodalmos vala, Mert

Kunoc

Kunoc is Kereßtyénné lőttec vala, Magyari Király hoz őc halgatnac vala, Az Tatároc előt el futtac vala.

Oltalmában Bela Királynac valánac, S'olgác nęlkűl negyuen ezeren valánac, Kic Magyar orßágban ackor be ßállánac, Eßtendeig még is békéuel lakánac.

Ra gondola Király iò Magyar orßágra, Hogy à Tatárokat be ne boczátana, Tatároknac vtát meg álotta vala, A fő Nador Iſpánt el boczátta vala.

Ő maga pediglen nagy gyűléſt tétete, Budában végeze, à mit végeßhete, Hogy minden az hadra hammar fel kéßűlne, Kęt gonoß ßerencze de czac hammar éte.

Gyanoſágban Kunoc felől eſtec vala, Az fő Feiedelmec tartoßtatua vala, A tőb fő nép is mind őrűzetben vala, Az Cumánus népe háborodot vala.

Nagy ſoc zene bonna, fel indulás vala, Belſő ellenſég is à Kun kőßtec vala, Kűlſő à Tatár is már el iutot vala, Az Magyar határba el érkezet vala.

Igen gyorſan az NadorIſpán indulla, És à Tatároknac eleyben ßálla, Vęlec ot meg viua, meg verettet vala, Még őnnen maga is keueſen ßallada.

Hogy

Hogy meg ęrte Király, hammár fel kéßůle, Wy olan, mint lehete hadat hirdettete, Bęts orßagba vala az ő felſege, Frideric Hertzegnec hammar el izene.

Váltic kére őtet, hogy iőne hozzáia, A Frideric Hertzec azért el iőt vala, A fő Wrac is mind fel keßůltec vala, Erſec, Půſpec, Pap wr nagy ſoc fel gyůlt vala.

Nagy ßép haddal Bela Király el indula, Peſten az ő népét táborba iártatà, A tőb Wrakat is oda vária vala, Azonba à Tatár mind kőzelget vala.

Gondioc olly nagy vala erre Magyaroknac, Hire mert nagy vala pogán Tatároknac, őt na pig Tatároc mind ßéllel iáránac, Iò Magyar orßágban ſenkit nem bántánac.

Azért můueléc aßt, hogy el ne hirednéc, Az ő iőuetelec ingyen ſe tudatnéc, Vagy mikor meg tęrnyi nekiec tőrténycc, Az ép főlden elég éléſt lelhetnénec.

Róka módra bellyeb bellyeb ballagánac, Vég re tűzzel vaſſal iárnia fogánac, Mindent puß itánac, ßéllel el rablánac, Égeténec, mindent fegyuer re hanyánac.

Igen kegyetlennůl mindent meg őlénec, Férfiat és aßßont őc nem kimélénec, Sem kiczént, ſem

nagyot, mert meg nem nézénec, Egy aránt mindenen kegyetlenkedénec.

Az Bela Királyra Bathus fiet vala, Ki à Tatároknac Feiedelmec vala, Pest nęl vólna Király, meg ęrtötte vala, Huß męllyfölden Pestöl már à Tatár vala.

El boczátà oda mindiárt az rablókat, Kic mindenůt ßéllel sokat pußtitánac, Égeténec, nagy soc barmokat haytánac, Viadalt Magyaroc nękic nem adánac.

Azért: Mert à Király igen felti vala, Népét, czalárdságtól óltalmazza vala, Tatároc álnokoc ö iól tudia vala, Kiért felelmesnec öt itéltec vala.

Tatároc mert mikor hallatnánac iöni, Ackoron el ßoktac vala mindiárt menni, Mikoron vißßontac kezdettec el menni, Hogy ingyen sem vélnéc vißßa kößtec tęrnyi.

Az Pap Wrac közzül egy magát gondola, A ki Kaloczai nagy fö Erses vala, Király hadiásával keueset gondolà, A Tatároc ellen vini ki ment vala.

Ráioc hogy indulla pogán Tatároknac, Amazzoc mindiárast ot hátat adánac, Magyaroc vtánnoc olly igen valánac, Egy seppedec hellyre mikoron iutánac.

Tatároc könyen ot által gázlánac, Mert könyů fegy-

nyú fegyuerben minnyáian valánac: De kic fegyuereſec Magyaroc valánac, Erſekeſtől ſárból ki nem máſſhatánac.

Aſſt látuán Tatároc őket környékőzéc, Sántalan ſoc nyillal igen el tekitéc, A ſegény Magyaroc ot mind el veſſénec, Czac hárman, vagy negyen Erſec menekődéc.

Rayta Erſec igen meg haragut vala, Mert ta lám aſſt igen ſégyenli is vala, Hogy à Király meg nem ſegitőtte vólna: Ez Nagyczőtőrteken huſuét előt vala.

Immár az Huſuétnac napia el iőt vala, Vátzot à Tatároc meg ſálottác vala, A Király is ackor hadáual ot vala, De Tatároc előt ő el lépet vala.

Soc Papoc, polgároc oda gyültec vala, Mind feleſégeſtől kőz nép is ſoc vala, Gyermekeckel őſſue ſallattanac vala, Belől à templomban, melly az várba vala.

Papoc à templomot, várat nem tartharác, Mert à Tatároktól meg oſtromlatánac, Meg vénéc, ſokakat bennec le vágánac, Soc ereckłęs dolgot őc el puſſitánac.

Ezűſt, arany kelyhet, drága őltezeter, Es annac felőtte ſoc ſántalan kénczer, Tatároc nyerérénec, meg fogác à népet, Kic meg marattac vólt, igy őléc meg őket.

Rackásban à ſoc fà képeket öc rackác, Al ból egy nagy tűzet pogánoc gyuytánac, A ſegeny ſoglyokat mind à tűzbe hányác, Várzi Pűſpekſéget öc ecképpen rontác.

Peſtnęl vala ackor Frideric Hertzeg is, Kezdé nec iargalnyi à Tatároc ott is, Reáioc ki méne Frideric Hertzeg is, Mert az Bela mellé el iőt vala ő is.

Előtte, mint módioc, Tatároc futánac, Után noc ő ſiet pogán Tatároknac, Egyet által vere hogy ehéz iutánac, Az fęl kezét Hertzeg el vága máſiknac.

Tatároc eſt látuán ot mind el futánac, Egy nyilhányan bennec meg is fogatánac, Belára Magyaroc ezért boſſonkodnac, Hogy Frideric Hertzeg iob vólna mondánac.

Belára annál inkáb haraguſſnac vala, Az előt is nem iò ſőmmel nézic vala, Hogy ő à Kunokat befogatta vala, Igen az Magyaroc eſt nehezlic vala.

Aſt kezdéc mondani, hogy ellenſég vólna, Az Kumánus népe czac azért iőt vólna, Hogy az Magyarokat el arulhatnáiac, Mint à Tatár olſyan ellenſégec vólna.

Támadánac ſockan, Királynac ſólánac, Hogy Feiedelmeket à futot Kunoknac, Közűkbe ad-

náia:

náia: Mert az Magyaroknac, Az vólna fő oka el pußtuláſoknac.

Aßt is bányác vala, hogy ſoc falut, földet, Király nękic oßtot vala őrőkſéget, Olly igen keduez ne, óltalmazna őket, Orßág rontoinac mondiác vala őket.

Tőllec Király hallà boßßonkodáſſokat, Nem tűrhete az ő nagy ſoc pananßokat, Maga láttya vala bűntelen vóltokat, A ßegény Kunoknac ártatlanſágokat.

El kűlde à Király, hógy hináiac hozzà, Kunoc Feiedelmét, neue Kuten vala, Egyűt kéßűlnénec pogán Tatárokra, Kuten á Királynac eßt izente vala.

Menni én nem merec hozzád Magyaroktól, Kérlec népet mellém adgy óltalmazoul, Ezen fel zőndűle Magyar ßertelenűl, Kuten ßálláſára rohanà azontul.

Palotát be rontác, Kutent meg raggadác, Kegyetlen Magyaroc az nyakát el vágác, Ablakon nép kőzzé feiét ki hagyitác: De eßt à Magyaroc czac hammar meg bánac.

Ottan à Frideric Hertzeg is el méne, Király à Kunokat mind őßue gyűteté, Hogy à Tatárokra vęle egyűt menne, Kutennec halalát à kőz nép hogy ęrte.

Kyta zöndülés lön, kezdéc igen bánni, Magyaroc eßt látuán, à Kunokat vágni, Kiket kapnac vala, mindent meg foßtani, A Kunoc vißontac kezdénec meg gyülni.

Igen óltalmazzác vala ömagokat, Ellenſége véuéc mind az Magyarokat, Égetni fogánac ßédel ſoc falukat, Kölléget le vágác, ſokat pußtitánac.

Bulzo vala neue Czanadi Pűſpeknec, Valánac ö vęlle ſoc Nemesfő népec, Gyermekec ö vęlec vala feleſégec, Király táborához vála ö menéſec.

Vtokban à Kunoc reiáioc talalánac, Viadalt vęllec ott ßömbe állánac, Magyaroc Kunockal olly igen viuánac, De végre Kunoktól mind le vágatánac.

Sőt Kunoc Tatárral frigyet vettec vala, Annál inkáb mindent öc pußtitnac vála, Fel földet à Kunoc el rablattác vala, Boßßuiokat öc is meg álottác vala.

Ritka Magyaroknál az iò egyeneſſég, A ki ö mellętec vólna nagy ſegitſég, Az is nálloc vgy ál vgy mint egy ellenſég, Még önnen kößtec is vagyon czac gyülöſég.

Eßt immáran ſokßor kéſértetéc vólna, Hogy az viſſza vonás romláſſokra vólna, Orßágoc à mi at ſokßor pußtult vólna, Mellyért ſoc nemzetnęl vtálatban volna.

Gonoß

Gonoß ez az erkölcz, bátor el hadiátoc, Mert ha egy más közet czac viſſát vonßotoc, Vdegen népec is támadnac reátoc, Mayd ennęl iobban is el czuß tů orßagtoc.

Igen keßůl Bela Király Tatárokra, Vęlec vgyan ßömben vini ákaria, Váradi Půſpeket ö hiuatta vala, Nagy néppel à Půſpec hozà ſiet vala.

Söt vtában Egernec veßéſét, Pogán Tatároktól el égetéſét, Oda ſiet vala, hátráb hadià népét, Hogy ö meg vernéie az ö ellenſégét.

Bizodalma vala Váradi Půſpeknec, Mert az elöt immár meg vert vala bennec, Tatároc hogy ęrtéc fęl felé lépénec, Illyen álnokſágra öc vgyeközénec.

Egy nyihány ſákokat telé meg töltének, Azzokat louokra öc fel öltesteréc, Embereknec azzoc hogy mind tetzenénec, Egy hegy allat aual öc leß ben lönnénec.

Lesben egy nyihányan azért be állánac, Magyarral à többi igen hartzolánac: De Tatároc nę kic ot hátat adánac, Hammar az leſs felé öc el futamánac.

Azzoc olly nagy móddal laſſan iönec vala, Mint ha nagy ſegitſég, és erös had vólna, Maga ßörzet dolog és álnokſág vala, Nagy bizuáſt à Tatár látà, meg fordula.

Eßt lát-

16

Eßt látuán Magyaroc, czalárdságnac véléc, Mert leßből nagy sokan látác hogy iőuénec, Azzokat őc véléc igen nagy erőnec, A Tatároc előt futnia kezdénec.

Kegyetlennűl őket à Tatár kergete, Nyilackal, fegyuerrel, Magyarokat veßtéc, A Pűspec is alig hogy oda nem veße, Keuesed magáual Várádda iőhete.

Vala à Király is olly nagy kéßűledben, Pestről táboráual indulla nagy néppel, Hogy ő ßőmbe viyon pogán Tatár néppel, Alkolmas hellyt keres, lassan iár népéuel.

A Saio viz mellé immár iutot vala, Egertől nem meßße táborát iártatà, Az hidat erőssen őrzeteti vala. Hogy à Tatár azõ által ne ßallathana.

Rauaßoc Tatároc dolgokban valánac, Egy tô melet őc is táborban ßalánac, Hid nęlkűl hozzáioc hogy ne iuthatnánac, Tęr hellyen az viznęl kęt felől valánac.

Tőn ßép intést Király ackor Magyaroknac, Ielen valo veßedelmeket gondolnác, Kegyetlenségeket pogán Tatároknac, Mellyekben naponként nagy sokat látnánac.

Iól láttyátoc, vgy mond, veßedelmeteket, Hogy ha nem féltitec tűnnen feieteket, Akar czac ßányátoc tű feleségteket, Ides házátokat, ides gyermekteket.

Veßeset,

Veßéſét, romláſát à tű orßágtoknac, Hallatlan kénzáſát tű nemzetſégteknec, Tekinczetec veßtét az Magyar nemzetnec, Állyatoc ellene az Pogán népeknec.

Eßt czac ſiket füllel Magyaroc mulatác, Ő ſeie delmeket ingyen ſem halgatác, Nemellyec pediglen vgyan meg czuffolác, Királynac veßéſſét inkáblan akarác.

Rendel minden éyel ezer ember vala, Király az Strázára kiket válaßt vala, Éyel egéß tábort azzoc őrzic vala, Czalárdſágtól Király erőſſen fel vala.

Sűrű nép az hidat igen őrzi vala, Hogy azzon à Tattár által ne ßállana: De őc réuet leluén által kőltec vala, Király táborára kőrűltenec vala.

Igen iò haynalban meg riuakodánac, Tábor ra ſoc nyilat nagy ſűrőn ßóránac, Magyaroc é dolgon el amélkodánac, Iyettekben ſemmi rendet nem tartánac.

Bela Király őket váltig inti vala, Coloczai Erſec ot forgódic vala, Magyarokat hartzra igen küldic vala, De aßt el halgatuán, egyic ſem megyen vala.

Veßet orßág, kinec feiedelme ninczen, Ha vagyon is, ſemmi bőczűleti ninczen, Ahól à kőſſegnec is félelme ninczen, Mert félelem hol nincz, ot tißteſég ſinczen.

18

Semmi fenyegetés, ſem ſép ſo, ſem intés, Nem fog vala immar ſemmit à könyörgés, Eſec veſet vala, raytoc az pogán is, Semmi iót nem tehet kőſtec à Király is.

Kálman neuű vala, Királlyal egy vala, Ez háboru közbe magát bátoritá, Mert látá, hogy ſenki nem megyen vala, A del is azomban immár el iőt vala.

Olly nagy ſebeſſéggel Tatárra rohannà, Az ő ſeregéuel vęlec hartzot álla, Nemellyeket immár le is vágot vala, Sárnyul meg ſegitic aſt reménli vala.

Meg látà, hogy ſenki őtet nem ſegiti, Az ellenſég nęki vtat kezde adni, Azért nem lehete eſmet viſſa tęrnyi, Más felé népéuel ő foga tartani.

Puſtákon, erdőken ő el ſallat vala, Peſtre ſeregéuel meg viſſa ment vala, Eſt látuán nagy ſokan mind el mennec vala. Király czac eſében ſem veheti vala.

Rayta meg iyede hogy eſébe véue, Látà hogy melőle à nép mind el menne, Mikor ellenſégtől magát vrithetne, Ő is magát biza, futa egy erdőbe.

Egy Birthalan neuő Pętſi Puſpec vala, Látà hogy à Kálman más felé ment vólna, Király is melőlec hogy el ſecket vólna, A tábort is Tatár meg gyuytotta vólna.

Hammar

Hammar fel kéßülle minden ſeregéuel, Tábor ből ki vte igen nagy erőuel, Hogy el ßalladhatna az ő népéuel, Tatároc vtánna nagy hertelenſéggel.

Ezemben egy nagy Wr elő iutot vala, Nagy néppel Királynac melléie iőt vala, Ki Tatár ot létét még nem tudia vala, A Pűſpec aßt látà, meg eſmerte vala.

Nem merék Tatároc őtet kergetnie, Mert látác, hogy wy nép eleykben iőne, Hammar meg tęrénec, Pűſpec is el méne, Az egéſég felé, hol nęki iob lőnne.

Soc pogán az vtán à tábort el lepe, Kic ot marattac vólt, őket mind meg őle, Kic Peſt felé futnac vala is meg lelé, Az vtakon ßéllel fottig mind el veßé.

Azzoknac ő ßámát ſenki nem mondhattya, Mert egy nyihány ezer mind oda marada, Eßtergomi, Coloczai Erſec hala, Az Erdęlyi Pűſpec, és nagy ſoc Wr vala.

Az Vice Cancellarius is ot veße, Eßtergomi fő Pap Albirt ot veße, Győri nagy tudós György Pűſpec el veße, Nyitrai pűſpec, Baczi Pap wr veße.

Immár Kalmán Peſtről Somogyban ment vala, Az Tatároc Peſtőt el égettéc vala, Tűzzel, vaſſal népet emészttőttec vala, Sockakat vizben is el burittac vala.

Olly igen ſoc népet ők le váktac vala, Két nap
20 iáro földén anyi hólt teſt vala, Miként à ſoc czor
da vgyan látzic vala, Séllel mind à mezők vérnec
tetznec vala.

A kic valahoua be ſalladnac vala, Azzokat
vgyan ot tűzzel veſztic vala, Sokakat vizekben
tókban vetnec vala, Siralmas puſztulás, iaygatás
ſoc vala.

Nem oknélkűl lőn ez, Mert Iſten akara, Oſto
rát boczátni az Magyar orſágra, Kegyetlenſége
ért, vakmerőſége ért, Hogy meg bűntőtnéie ſoc
gonoſſágaért.

Nagy ſoc predát, kénczet, az ellenſég gyűte,
Mert az Magyarokon győzedelmet nyere, Me-
zőn rackáſokban mindent őſſue gyűte, Aual oſ-
tozánac, valánac őrömben.

Ezec kőſt Királynac peczętes gyűrőiét, Az
titkos deáknac teſténtől meg leléc. Nagy örömmel
aſſt ők magoknac el téuéc, Kiből Magyaroknac
veſſedelmec eſnéc.

Leueleket à ſegény Magyar foglyockal, Ira-
tánac hammar à Király ſauáual, El küldezéc séllel
igen hammarſággal, Leueleket irtac vala illyen
ſockal.

Intűnc mű tűteket, hadiuc is tű nęktec, Há-
zatoktól ſohoua tű ne menyetec, Pogán Tatárok
tól ſem-

tól ſemmit ne féllyetec, Bizuáſt házatoknál tů veß-
tec lehettec.

Tőrtényt azért moſtán valami kár kőßtűnc,
De rőuid nap aßt eſmet vißßa nyerhettyűc, S'inet-
len Iſtennec tű kőnyőregietec, Hogy á poganſá-
got vißßa verheſſetec.

Erre fellyűl nyomác gyűrőiét Királynac, S'éllel
az orßágban kűldéc Magyaroknac, A leuęlnec hű
nec, othon maradánac, Azért pogánoktól mind
le vágatánac.

Rőttenetes rabláſt, pußtitáſt téuénec, Az po-
gán Tatároc mindent elueßténec, Kőueteket Ta-
tároc orßágba kűldénec, A tőb fő népeknec ebben
hírt tőuénec.

Arra intéc őket, hogy el ki iőnénec, Az or-
ßág főldében őc is reßet vennénec, Kadan vala ne-
ue más Feiedelmeknec, A ual őßue tőbben el ki e-
redénec.

Tęre vißßa Bela Király à futásból, Lengyel or-
ßág felől az hideg hauasból, Bęts orßágban méne
ő gondolattyából, Ő felſégéhőz tęrt vala vtából.

Ott az Bętſi Hertzeg rea talált vala, Nagy
kénczet álnakul tőlle el vőt vala, Egy keueſet Bela
Király ot mulatà, Czaßárhoz, Papahoz kőuetet
boczátà.

Tőllec aßt kéuána, hogy ne hadnác őtet, Mel-

 leie kűl-

22

lęſe küldenéc ő ſegitſégeket, Ne hadnác el veßni az Magyar nemzettet, Vęle egyetembe ſoc Kereßtyéneket.

Hiréuel vala ez az Bętzi Hertzegnec, Hogy Magyaroc ßéllel igen el veßtenec, Alita v̊deiét boß ßu v̊zéſſénec, Ő is ellenſége lőn Magyar nemzetnec.

El boczátà népét az Magyar orßágra, Igen rablattatà ßéllel az orßágban, Dunán innét Tatár mindent pußtit vala, Dunan tul à Német igen éget vala.

Mind vároſt, mind falát tűzzel elueßténec, Soc népet fegyuerrel Németec őlénec, Olly kételenſéget raytoc műuelénec, Kin még à pogánoc meg keſeredénec.

Ezemben à Király egy nyihány Magyarral, Sęggednęl mulatà czac keuęs louaggal, Kadan Király ki iőt vala Tatárockal, Váradi mezőn iuta olly nagy haddal.

Soc falukból az városban gyűltec vala, A Tatároc előt be ßorultac vala, Soc aßßon nép, gyermec vęlec egyűt vala, A Pűſpec is othon ackoron nem vala.

Vároſt, mint lehete, Magyaroc épűtéc, De elſő oſtromon Tatároc meg véuéc, Mert nem kőuel, hanem fáual kőritettéc, Ki ot találtatéc, minden le vágatéc.

Aßßony-

Aſſonyállatoc, férfiac, gyermekec, Az iffiac, vényec egyaránt veſsénec, Mind kőſſég mind Barát, mind Pap le vágattéc, Mind templom, mind váras tűzzel emésztetéc.

Rőckeſskedénec be nagy ſokan az várban, Látác à Tatároc aſt erős vóltában, Tauoly el menénec máſuua táborban, Félelmec ne lőnne Magyaroknac várban.

Immár egy nyihány nap ebben elmult vala, Tatárokat ſohólt nem láthatni vala, Aſt véléc im már hogy el mentec vólna, Az várból nagy bizuáſt mind ki iárnac vala.

Nagyon épűteni kezdéc az városban, Az éget házakat olly nagy bátorſágban, Vadnac az hoffſtadtnac meg wyitaſában, Minden nap az váron kőuűl mulatásban.

Ottan viſſa tęre à Tatár hogy ęrte, Vgyan ot hirtelen őket mind el lepe, Hoffſtadtban, város ban à kicket lelhete, Rut iſſonyu képpen azzokat meg őle.

Im az várnac falát kezdéc rontania, Melly falt czac wyonnan épűtenec vala, Mert az előt à kőfal le romlot vala, Az várat más napon őc meg vőttéc vala.

Nem kőnyen engedéc à ſegény Magyaroc, De őket meg tollác ſántalan pogánoc, Soc Nemeſec

belől

belől válának ſoc papoc, Azokat le vágác kegyetlen Tatároc.

Monoſtor ßép vagyon ot belől az várban, Soc aßßony, ſoc gyermec ßallat vala abban, Biznac vala annac nagy erős vóltában, Tatár az Monoſtort fel gyuta az várban.

Őket ben égete, és ő marháiokat, Szép ßűz leányokat, ſoc ßep aßßonyokat, Gyermekeckel őßue, véneket, iffiakat, A kőfalról allà hanyánac nagy ſokakat.

Minden fęle rendet fegyuerre hányánac, Semmi ßőrnyűſéget hátra nem hadiánac, Soc ßentſéges dolgoc mind el rontattánac, Férfiac, aßßonyoc meg rutitánac.

Illy hallatlan képpen fertelmeskedénec, Hogy emberi elme azon czodálkoznéc, Sem Iſtent, ſem Embert, mert őc nem nézénec, A pußtulás vtán meg előb menénec.

Rendel meg kereſéc kic el ßallattac vala, Erdőcken, mezőken el reyteßtenec vólt, Mint az eb à nyomot el nem hadia ſoholt, Őc is kit lelénec, mindent meg ölénec.

Vdeie vala már az iò aratáſnac, Azért à Tatároc reà gondolánac, Egy nyihány foglyokat arra válaßtánac, Az orßágban ßellel el boczátatánac.

A ki haza iöne ím az hagyot napra, Senkinec Ta-

nec Tatártól nem lőnne bántása, lőyenec mind haza à takaradáira, Viſellyenec gondot ő házoc dolgára.

Meg mondác ezeket à ſutot népeknec, Kételen ßegényec è ßóknac hiuénec, Mert az ehſégtől is kéßenitőtténec, Azért az házokhoz mind haza iőuénec.

Pogán à kőſſéget már nem bánttya vala, Sőt takarodnia ő is ſegit vala, Magyar à Tatárral vgyan elegy vala, Száz Kenęzt közzéiec válaßtottac vala.

Azoc az kőſſégnec lőnnénec őltalmi, Es az igaſágnac ki ßolgáltatói, Töruénnec lőnnénec iò igazgatói, Kezdénec ő nękic ſokan kedueskődni.

Nemellyec ßép leányokat véßic vala, Rut fertelmeſſégre oda adiác vala, Feleſégeckel is kedueskődnec vala, Kegyelmet nagy ſokan euel nyernec vala.

Nem vala ßégyen, à mint az vndoc ebec, Mert vgyan előttec fertelmeskedénec, Időntuén hogy tőllec aßt iò nęuen vettéc, Ők is ökret, iuhot, adnac vala nękic.

Ottan hammar hogy be takorattac vala, A Kenęzec ßéllel mind izentec vala, Kőſſéget hiuattác az égy hagyot napra, Minden házoc népe ot lőnne ackorra.

Nem lőn mit tőnniec mind feleſégeſtől, Eſ iőttenec vala, és mind gyermekeſtől, Egy völgyben minnyáian viteténec együt, Meg foßtuán le vágác őket kegyetlennül.

Indulánac onnan al földre menénec, Olly igen rablánac, mindent meg ölénec, Noha ackor anyit őc nem égeténec, Azért hogy telyre éléſt lelhetnénec.

A köſſegben egy nyihányat meg tartánac, Kic más eßtendőre válot ßántanánac, Buzát, bort, és éléſt be takaritnánac, De aual élniec nękic nem hadiánac.

Előb menuén ſoc váraſokat rontánac, Erős Kalaſtromokat igen oſtromlánac, Kikben nagy ſokſágu futottac valánac, Azokat meg véuéc, mindent le vagánac.

Valamelly erős hellyt ha találnac vala, Magyarokat oda elől vzic vala, Tulaydon véreckel vinyakel vala, Az Tatáróc hátul czac meuetic vala.

Tatároc várakat kicket veßnec vala, Mind Nemes, mind paraßt le vágatic vala, Szép aſſzont, ßép leányt ki válaßtnac vala, Fertelmeſſégekre őket tarttyác vala.

Tőb ßántalan nagy ſoc hihetetlen dolgoc, Hallatlan, iſſonyu vndoc gonoßſágoc, Az egéß orßágban minden puſtaſágoc, Az Tatároc miat lőnec vér ontáſſoc.

Az Bets

Az Bęts orßág felé Dunan tul kelénec, Eßtergom váraſát hógy ők meg vönnéiec, Könyebben tengeric oßtán mehetnénec, Nagy eröuel azért reà közelénec.

Nò immáran Béla Király futot vala, Az Horuát orßágban igen halgat vala, Tatároknac fele ő reà indúlla, A fele Eßtergom allat meg marada.

De meg nem kaphatác ők Hóruát orßágban, Tenger ßigetében vala lappangásban, Tatároc vánna nem mehettec vala, Az Bolgár orßágot el rablottac vala.

Ez vdőc kößt viác Eßtergom váraſát, Sokſágu pogánſág akaria romláſar, Belſőc óltalmazzác igen ómagokat, Hogy ne eytſéc kęzben kazdag váraſokat.

Minden takarmány: l váras tele vala, Mondhattatlan ßépſég, kazdagſág ben vala, Olaß, Német, Frantzoc áros nép ben vala, Soc kazdag orßágnac fogo hellye vala.

Temęrdec ſoc nep belé ßorult vala, Az pogán Tatároc nem árthatnac vala, Azért ſoc tárgyokat czináltanac vala, Az foglyoknac hammar paranczoltac vala.

Oily ſoc nyaláb fákat ößue kötezénec, Sakokat nagy ſockat földel meg tölténec, Harmad nap váraſnac árkába be töltéc, Soc fáual, ſoc földel á-ſoc elfel teléc. Dij Tönec

Tőnec nagy oſtromláſt külſő köritéſre, Sám ſoriyel igen löuénec à népre, Koſſal, tárgyal, köuel kezdéc veſtenie, Nyilakat nagy ſúrón reáioc be lönyie.

Czac hammar belſő nép ezen meg rémüle, Iyettében nem tud vala mit tönnie, Végezéc, Hoffſtadtot fel kel égetnie, Ömagocfel gyuytác, ot minden el ége.

Louakat, ruhákat, drága ſörſámokat, Tűzzel égetéc meg ſoc ſép marháiokat. Földbe áſſác ezüſteket, aranyokat, Ne kazdagitanác aual pogánokat.

Az belſő várasban belől költezénec, Mellyet körül köuel meg kérittettenec, Hogy Taároc meg keménykedénec, Fogoc czikorgatuán reáioc vtténec.

Deréc hartzot, ſebes viadalt kezdénec, A belől valókat vártákról le vzéc, Olly ſörnyű öldecléſt városban téuénec, Czac tizen öt ember meneketthetéc meg.

Illyen nagy romlásbá kic meg fogatánac, Mint az barmoc ſockan nyaſra vonattánac, Tűznęl fűtteténec, ként, halált vallánac, Tiſztes aſſzony népec mind le vágatánac.

Belől ím az várban ſoc nép ſorult vala, Az Feiedelmeknec neue Simon vala, Olly nagy bátor

ſűuel

ſűuel meg tartotta vala, Tatároc az várat meg nem vőttéc vala.

Váltic érte vóltac minden álnokſággal, Hogy meg vehetnéiec, auagy hatalmackal, De látác, hogy ſemmit nem kaphatnác aual, El kelle hadnioc várat pirongſággal.

Sieténec innét Sękes Feieruárra, Véléc, hogy találnánac ot nagy kazdagſágra, Hol à Királyoc is temetkeßtec vólna, De meg nem vehetéc, kárt vallottac vala.

E kęt hellyen őc is heiába iárának, Sent Márton Klaſtroma felé indulának, Aßt ſem vehetéc meg, heiában iárának, Czac ez három hellyen nem pußtithatának.

De ezektől válua egéß az orßágot, Éppen el pußtitác à pogán Tatároc, Három eßtendeig tarta ő rablásſoc, Iò Magyar orßágban lőn addig ßálláſoc.

Oily hire iuta azonba mindßéllel, Tatároc végeßtéc vólna közenſéggel, Orßágokban haza mennénec à kénczel, Mellyet nyertec vólna nagy győzedelemmel.

Czoda ſoc kénczet, ezűſtet, aranyat, Sép öltezeteket, ſoc Magyar foglyokat, Soc fęle barmokat, vinnec ſoc marhákat, Szekerekre ßörzéc ő kazdagſágokat.

Tőnec indullatot iő Magyar orßágból, A po-
30 gán Tatároc kőz akarattyokból, Ha nii marat
vala ő kóborláſſoktól, Vtokban puſtitác kegyet-
len vóltokból.

Az Oroß orßágon haza mentenec vala, Kit
az előt immár el rablottác vala, Lengyel orßágot
is puſtitottác vala, Az Eedelly orßágot is el rablat-
tac vala.

Puſtuláſát Király az Magyar orßágnac, Iól
lehet iól tudia vala Magyaroknac, De hogy hallà
viſſa tęrtét Tatároknac, Sirue meg élede az Be-
la Királynac.

Ottan viſſa tęre iő Magyar orßágban, Sirua
ő talála aßt nagy puſtulásban, Mint egy ßedet
ßőlőt el hadiatásban, Várac, ßép váraſoc valánac
romlásban.

Ez veßedelemtől kic meg maradánac, Imit, a-
mot, egyen, ketten kullagánac, Orßágokban eſ-
mer hellyekben ßállánac, Őc is engedénec à Bela
Királynac.

Nem ſoc vdő mulua ßárnyat vőttec vala, Ray
toc eſet romlás is eßekbe iuta, Az Frideric Hertzeg
mia melly lőt vala, Rayta boßßuiokat meg állot-
tac vala.

Im még táuozéc Iſtennec oſtorà. Oly igen ſa
nyaru ő fel huzot karia, Háragudni még ſem ſű-
nic Magya-

nic Magyarokra, Ő kézét fel hűßta nágy boßßu álláſra.

Tatároktól à melly keueș nép marada, Kőßtec hammar egy nagy dög halál támada, Melly őket el horda mind à más világra, Az czac elég ſem lőn, ehſég nagy támada.

Euel is à Magyar nemzet mind fogy vala, Annyira immáran meg keueſült vala, Alig hogy több bire magua nem ßackadà, A Bűn ért az iſten boßßuiát meg állà.

Reà halgas kérlec Kereßtyén ezekre, Ne ad te magadat fertelmes bűnekre, Iſtennec iò téte iuſſon te eßedbe, Hála adò vőltodat mutaſd életedbe.

És ßintelen halgaſd Iſtennec igéiét, Ne ved meuetſégre ßentſéges intéſét, Ne véld ezac ſemminec ő fenyegetéſét, Gondold meg Chriſtuſnac érted ßenuedéſét.

Derécßent irásban Iſten aßt irattya, Az ő ſolgaiual igen kialtattya, Minden az ő gonoß életét el hadià, Vdueſſégét à ki várnyia akaria.

Igir békeſéget az ő fogadóknac, Őrőc vduesſéget ő benne bizóknac, Őrőc veßedelmet leßen gonoßoknac, Az itélet napián őc meg gyaláßtatnac.

Soc példác immáran lőttec ez világon, Iſten boßßut állot tudod à Sidókon, Nagy ſokßor ím

az Magya-

az Magyarokon, Bár ezac tanólnánac valaha magokon.

Czac keueſſẽ moſt is annyira nem iuttac, Pogán Tőrökektől el nem rontattanac, Miként à Tatártól régen el rontattac, De Iſtentől még is touáb várattatnac.

Aßt nem látom azért hogy meg iobbulnánac, Egymáshoz egy ßűuel léleckel vólnánac, Iſtennec Igéién hogy igen kapnánac, Iele hammar valo nagyob pußtaláſnac.

Tűrő és irgalmas, tudiuc, az Wr Iſten, De népet ha láttya vgyan hitetlen, Sanyaru oſtorát boczáttya hirtelen, Kéſő oßtán terryi, el veßt nagy ßertelen.

Themeſuári Iános Deác őßue ßede, Deác Chronikából verſekbe rendele, Deßen lackaſában be ßőrze énekbe, Ezer, őt ßáz hetuen és egy eßtendőben.

MAGYAR MÚZEUM KÖNYV-TÁRA

Finis, Laus Deo.

SIGMOND KIRALY
ÉS CZÁSÁRNAC CHRONICÁIA,
:⁂: és lőt dolgai rendel iratattac. :⁂:
Tinodi Sebestyén által.

MEG mondom Sigmond Király Chronicaiát, Emberségét, ioságát, vitęz vóltát, Ez melet az ő győzedelmes vóltát, Szerencztelenségét és aprosagat.

Mikoron Laios Király meg hólt vólna, Wr születése után irnac vala, Ezer három száz, nyóltzuan kettő vala, Negyuen estendőt, egy hólnapot élt vala.

Czac kęt szép leánya maradot vala, Őregbiknec neue Maria vala, A másiknac neue Adiuga vala, Az Maria még igen igen gyermec vala.

Iegyesúladác egy gyermec Morkolábnac, Romai Czászár, Czeh Király fiának, Burgundiabeli gyermec Sigmondnac, Hogy Királya lőnne az Magyaroknac.

Paranczola az Magyari Wraknac, Az Mariát előszer coronáznác, Ioua hadiác, hogy mind őtet halgatnác, Mert Laios Királynac hiuec valánac.

Igen hammar Mariát coronázác, Vgyan iegybe szépen is ötet asszonyác, Annyát Erszębet asz-

ßonyt ŏc válaßtác, Hogy gondiát viſelne ŏ leányánac.

Támada wrac kŏßt nagy vißßa vonás, Mert kęt felé kŏßtec lŏn az haſonlás, Kiknec nem tetzic aßßonnac vduarlás, Kitŏl nem lehet orßág óltalmazzás.

Paranczolo nagy ſoc kazdag wr vala, Kicket Laios Király wrrà tŏt vala, Az Aßßony hiue Gara Miclós vala, Kit aßßony NadorIſpányà is tŏt vala.

Rŏttenetes veßedelmet ez ßŏrze, Mert Királyné aßßonyt ŏ azon kére, Tißteket az wraktól mind el vegye, Hogy tŏlec ſemmi félelme ne lŏnne.

Ezen wrac igen buſultac vala, Zagrábi Pŭſpec az Olaß Pál vala, Debrekeßi Latzknac kęt fia vala, Egyic Iſtuán, Erdęlyi Vayda vala.

Fŏ Iſpán máſic fia András vala, Simon Tornyábol az Iſtuán wr vala, Hornati Iános Bán, Iános Pirial vala, Mindenic hatalmas kazdag wr vala.

Aßßony ellen ezec tanátskozánac, Hogy más Királyt ez orßágba hoznánac, András Király fia mellé támadnánac, Az kis Károlyt iò Budába be hoznác.

Siciliából ki indultac vala, Sigmond Morkoláb eßt hallotta vala, Ió Budában Mariáual ot vala: Meg

ſa: Meg ő orßágában el be ment vala.

Az Károly Királyt Zabragba be hozác, Zabrágból ötet Budában be hozác, Az aßßonyoc nagy vigan be fogadác: Az nagy álnokſágot, Mert eßt nem tudtác.

Im hammar bánatra örem fordulla, Király magát meg coronáßtatà: A kęt aßßony magát igen ſiratà: Méltoſagokról mert Karolly megfoßtà.

Ot Buda várában kő házban tartà, Minden ióktól Aßßonyokat meg foßta, Éyel nappal ſirua ohaytnac vala, Czac Garai Miclós hiwſéggel vala.

Im meg mondom Károlynac veßedelmét, Laios Királynénac eßes elmeiét, Titkos tanáczát ſolita, ő hűuét, Garaiual ot nyuyta ſoc beßédét.

Otran Károly halálát el végezéc, Vitęz Forgáts Baláßal ot eßt közléc, Ot önęki Gémes várát igéréc, Hà Károly Király tőlle le vágatnéc.

Czoda bátor ßűue Forgáts Baláßnac, Meg eſkűuéc az Királyné aßßonnac, Nem ſoc vdőre őc reà gondolánac, Mint lehetne halála az Károlynac.

Garai Miclós ſóldot kiáltatà, Soc iò vitęzeket gyorſan fogadà, Menyegzőre kéßűle aßt tettete, Egy hayadon leányát haza vitetne.

Rólla Erſębet aßßonnac igy ſólla, Károlly Királyt hazából ki hiuatna, Hogy Sigmondnac le-

uclét meg mutatnà, Annál nęki ſoc tanácza vólna [illegible], Ottan Aſſſony Királyt allà hiuatà, Király aſſſony hazába hammar iuta, Mert à ſőrzet álnok ſágot nem tudà, Az orára Garai Miclós be iuta.

Nagy ſoc vitęzlő nép vtánna vala, Kic az várasban marattanac vala, Ki kapu kőſſt, ki palotába vala, Forgáts Balás fegyuer kőzue ot vala.

Indulla be Királyhoz és Aſſſonyhoz, Hogy buczut vőnne, menne leányához, Leányát boczátna házas társahoz, Senki nem kętes Garai Miclóshoz.

Czac magokat Olaſſ vitęzec hadiác, Sockás ſerent ketten ketten morálnac, Elmerék vdeiét ſőrzet dolgoknac, Forgáts Baláſnac ſőmmel hunyoritánac.

Az vitęz hogy látà, fegyuerét ránta, Géges Károly Kiralyt ot agyon vága, A ſőmeig feiét nagyon haſità, Olaſſoc kőſſt Balás kęt felé vága.

Mikor hírlőn ebbe az Olaſſoknac, Fegyuer kőzue tétoua őc bollyognac, Az Magyaroc viadalnac állánac, Kapu kőſſt à palotába viuánac.

Seb mia Károlly el nem eſet vala, Ő ſękiből el fel ſędelget vala, Ő addic házába el fel ment vala, Az ő vrát vérbe ferteſztette vala.

Iyettében Aſſſony el eſet vala, Az Garai lőc dolgon őrűl vala, Az vár erőſége már nálla vala, Az kapukat Magyaroc állyác vala. Gondioc

Gondioc eſéc ebből az Olaſoknac, Feiedelem nélkül igen budoſnac, El ſáláſra vár kapuián ki futnac, Váras ſerte ſegirſéget kiáltnac.

Immár az nap igaz el nyugot vala, Várba be rohanni akarnac vala, Az Olaſoc fel fegyuerkőſtec vala, De czac héiába zörgelődnec vala.

Sockat bennec Magyaroc le vágánac, Sombat kapun őc el ki ſalladánac, Olaſ orſág felé igen futánac, Minden kazdagſágot Budán hagyánac.

Magyarockal az Garai kéſőle, Károly Király aytaiát be törete, Egy mély toromba őtet be vetteté, Azon ſebbe ötet ot győtreté.

Vitézec, kic Aſſony párti valánac, A kic az várasban ſéllel valánac, Alig váriác őc, hogy meg viradnánac, Mert örülnec vala kazdag predánac.

Es mikoron ſépen meg virradánac, Az vidék ről ſokan be rohannánac, Az párteckal viadalnac állánac, Sockat bennec várasba le vágánac.

Dullác igen az Olaſoc ſálláſát, Raggadozác ő nagy kazdagſágokat, O: meg ölic vala Horuáti Iános Bánt, Soc Horuáttal kapa ſombat kapuiát.

Igen nagy vérontás lőn az kapuban, Nehezen ſallada Horuát orſágban, Károlyt viuéc el Miſegrádban, Nagy ſeb miat meg hala az fokſágban.

Imè, minden róla vehet nagy példát, Mikor hogy kazdagon birà orßágát, Meg nyomoritá az Aßßony áruákat, Szegénységgel temetéc el à Királyt.

Röttenetes à Szerentse magában: Melly hammar ö fordul ióból gonozban: Köuélyködni kár az iò ßerenczében, Mert hammar veti nagy alázatoßágban.

Ez Károlynac veßedelmét hallátoc, Esmet lönec Aßßonyoc hatalmaßoc, Nagy kazdagon mint Királynac lakáßoc, De meg hammar lön gonoß ßerenczeiec.

Gondolkodnac Aßßonnyoc ömagában, Soc ellenségi vadnac orßágokban, Kic bányác Károly halálát valóban, Akariác meg torlanyi haragokban.

Immár vadnac Aßßonnyoc nagy buakban, Nem bißhatnac öc az Buda varában, Akarnac menni öc egy erös kö várban, Hogy senkitöl ne fellyenec házokban.

Sokan ßoktátoc è példát mondani, Kit Isten akar è földen veßteni, Leg elößer eßet annac el veßi, Vgy ömagát világ ßerént veßteni.

Erßebet Aßßony Garaiual ßollánac, Czac vduaroc népéuel támadánac, Az alföldet akariác hogy meg látnác, Hol ßeretnéc, abba meg maradnánac.

Tarto-

Tartományba Diákonac iutánac, Sértelen veßedelembe iutánac, Hír lőn ebbe Horuati János Bannac, Hogy Királyné Aßßonyoc budoſnánac.

Igen hammar ßép ſereggel indulla, Hogy az Károly halálát meg torlona, Aßßonyoknac ő vtokat meg álla, Vduar népével viadalnac állánac.

Mind két ſélbe nagy ſockan el hullánac, Mert erős viadalt őc ot tartánac, Vduar népe igen meg faradánac, Kic fen álnac, azzoc meg futamánac.

Paranczola à Ban az vitézeknec, A ßekérhőz őc hammar ſietnénec: Sékér környül nagy viadalt ßörzénec, Nagy vérontáſt ßekér környül tönnénec.

Erőſen viu az Forgáts vitéz Baláſ, Ő környüle vagyon ſoc Horuát hullás, Sékérekben vagyon nagy ſiuás riuás, Mind két félben nagy ſebmiat ohaytás.

Röttenetes képpen vitézec veßnec, Forgáts Baláſt louárol le ökleléc, Ot az Aßßonnyoc előt feiét véuéc, Garai Miklós louáról le ßeckeléc.

A ßekér melet viadalt tart vala, Aßßonyokat ő óltalmazza vala, De ſemmit az néki nem haßnál vala, Mert környüle nagy ſoc ellenſég vala.

Törrel nyillal igen tekitic vala, Semmiképpen el nem eythetic vala, Sékér alól lábát raggattac vala, Földre eſéc, ot feiét vöttéc vala.

Olly ke-

40

Olly kegyetlennec Horuátoc dolgokba, Sʒeke reket fel forgatác v́tokba, Tiʒteſég ſemmi nincz ot ő dolgokba, Aʒʒonyokat, Leányokat kabdoſásba.

Rut ʒitkockal Aʒʒonyokat illetic, Az Bán eleybe őket be viuéc, A Bán látà igen meg keſeredéc, Nagy veʒéſſen nagy ſoc feiedelmeknec.

Igen boʒʒonkodic Bán Aʒʒonyoknac, Erőſſen kőnyőreg Aʒʒony az Bánnac, Iuſſon eʒébe iòtéte Laioſnac, Kegyetlenſég ne lőnne Leányánac.

Sirua beʒéli ez az Iános Bánnac, Én vagyoc oka Károly halalánac, Keʒenhetem Garai tanáczomnac, Azért ma lőn halála Garainac.

De nem hadià ebbe tőbet ʒóllani, Aʒʒon elől à Bán kezde ki menni, Azonkőzbe kezde el ſőtűtűlni, Az Laios Királynét kezde el vinni.

Igen hammar fel áyazác az ő ʒáiát, Boʒna vizébe be vetéc ő magát, Raggadác ot ʒép karczu leányát, Leányinac méréc hoʒʒuſágokat.

Meg viradua ſokat nem mulatánac, Horuát orʒágba őc be ʒalladánac, Maria Királyt fogua vęlec be hozác, Mert iőuendő veʒedelmet gondolác

Vala Maria Király nagy ohaytásban, Bán kezében Kruppában nagy fokſágban, Annya Garaiual ʒőrnyű halálban, Karoly halála igy lőn meg torlásban.

Mikor

Mikor Károly Király meg hólt vólna, Erſębet Sigmondnac ottan meg ira, Gyorſon Budába be iőue, onßola, Királyſágot ő magánac foglalna.

Czoda hammar Sigmond fel kéßült vala, Aßßonnac halálát nem tudia vala, Mátkaiánac fokſágát nem hallotta, Vgyan ackor Sigmond hadat támaßtà.

Vala Sigmond igen nagy vigaſágban, Be bo czátác az iò Buda varába, Ackor Maria vala Krup paba, Horuati lános Bán nágy fokſagában.

Mikor Bán Sigmondot Budában hallà, Es ho gy nęki minden wr vduarlana, Bannac ßűue eſéc olly nagy bánatba, Méne Mariahoz ßépen igy ßólla:

Czoda veßedelembe tű eſetec, Iól lehet nagy méltán eßt ßenuedétec, Mellyből nagy bánatba engemet eytétec, A karatom vala meg őleſſelec.

Eßt iól tudom hogy te à te wraddal, Eßt meg torlod te az én halálommal, De én éltem anyád attád aiándékáual, Nem fertezem véredbe halálloddal.

Tekéllettem moſt eßt az én ßűuembe, Fel fogadiad én nękem te hitedben, Hogy raytam boßßut nem állaß éltemben, El boczáttlac békéuel te földedben.

Ha eßt nem teßed, tégedet meg őletlec, Ha an-

nac kel iobnac lönni el veßélec, Bán ki méne, Aßßony bánatba eséc, Le boruluán, sirua ö gondolkodéc.

Rà gondoluán könyueit meg ßáraßta, Az lános Bánt hammar hozà hiuatà. Ereklyęken ot nę ki hitet adà, A felet hites anyáua fogadà.

Igen hammar ßekereket kéßite, Ió Budába, Mariát fel vitete, Az Maria lön Budába örömben Mert Sigmondot látà nagy örömében.

Sigmond Morkoláb koronázáſát, Es ö nęki mondom hadakozaſát, Soc wraknac elötte budoſáſát, Kiknec tű meg hallyátoc halálokat.

Ezer, három ßázba irtac hatuan hatba, Koronázác Sigmondot Feieruárba, Laios Király hól ta után bolygásba, Soc zur zauar lön ackor ez orßágba.

lános Bán fokſagából ßabadulla, Maria Király mikor iuta Budába, Sigmond vala már fel támadaſába, lános Bánra megyé nagy haragiába.

Vidula meg Sigmond hogy ez hirt halla, Marianac eleybe ki ßállà, Kezét foga nęki ßép ßókat ßólla, Mellyen Maria népéuel meg vidulla.

Sőt nagy örömekbe öc ot siránac, Végzetre egy máſnac wy hirt mondánac, Elöſer, mint lőt dolga kis

dolga kis Károlynac, Az után, mint lőt halála anyánac.

De nagy hálát adánac az Istennec, Ki hammar véget tőt veſſedelmeknec, Mikor végre erről meg emlekőznénec, Nyauallyáioc őröm leſſen ſűueknec.

Erről vigad Sigmond Maria Királlyal, Budába menénec zőngés bongáſſal, Magyarockal győzőckel vigaſsággal, Istent diczérec nagy hála adáſſal.

Maria Király egy nagy gyűléſt tétete, Feier várba orſzagában be méne, Coronáiát feiébe ő tétete, Király Istápiát kezébe véué.

Gyakor kőnyw hullatáſſal magát bánta, Feiét Sigmondot melleie állatá, Annac vtánna orſzágát ſólita, Bőlcz beſzéddel ackor ő imeſt monda.

Én wraim, tű eſt meg halgaſſátoc, Es gyűléſnec okát tu meg tudiátoc, Kiknec vólt én attyám iól tőt wratoc, Arra nézuén nękem hiuec vóltatoc.

Soc hálákat adoc arról tű nęktec, Az elmult ſoc veſſedelmet ęrtitec, Velem őſſue ſoc nyauallyát ſenuettetec, Mint eſtem fogua, aſt is iól ęrtitec.

Tű ez orſzág veſſedelmet ęrtitec, Kőſlęg iauától tű iót végezetec, Előbbi veſſedelembe

44

ne essetec, Tů kőßtetec tů meg egyesůllyetec.

Ióltudiátoc, melly orßág meg hasonlic, Vendég néptől czac hammar meg rontatic, De melly orßág magában igazodic, Vendég orßágoc eßt igen rőttegic.

Sigmond wramat, feiemet láttyátoc, Kit attyám, Laios Király, ióltudiátoc, Hadià hólta vtán hogy wrallyatoc, Velem őßue őtet coronázzatoc.

Eßt iò keduel ackor fel fogattátoc, S'eretettel kit aiándékoßtátoc, Hogy lőnne Királytoc kiáltottátoc, S'eretettel mà is fel kiálczátoc.

Vagyon kőßtetec, ęrtem, olly tanácztoc, Aßßon mia pußtitásba orßágtoc, Leßtec veßedelembe, kit én is halloc, Azért lehet ez nęktec óltalmatoc.

Tőttetec arany coronát feiembe, Vgyan azont teßec Sigmond feiébe, Feienként legyetec hozzà hiwségbe, Nęki hiuec legyetec ő éltébe.

Olly nagy őrőmmel mind fel kiáltánac, S'eretettel kit meg coronázánac, Az Istennec mind nagy hálát adánac, Vigadánac, Iò Budába ßállánac.

Reà gondola Sigmond Király dolgára, Orßagába kéß nép ßabadságára, Ellenségnec el tauoßtattásra, Hitetlenneknec lőnne tanosagára.

Sigmond Királyt felesége igazgattya, Gyakor

sirásockal

ſiráſockal ſorgalmaſtattya, Nagy nyomoruſá-
gát hogy meg torollya, Iános Bánon boſſuiát
hogy meg állya.

Ez vdő kőſt Iános Bán Poſga várba, Lakic
vala feiénec óltalmába, Sigmond Király támada
nagy haragba, Duna mellet megyen nagy ha-
talmába.

Bolgár orſágba menetit tettete, Poſga várát
hertelen meg környékezé, Az Iános Bánt ot az
várban reckeſte, Erőſſen vitatà, igen lőtete.

Az Iános Ban hammar kętſégbe eſéc, Egy é-
yel az várból ő el ki ſeckéc, Boſnaſágban Do-
bro várban érkőzéc, És à Sauán gyorſan által
kőltezéc.

Söc wrakat találla ot Dobroba, Boſnaiac, Dal
maciac ot az várba, Kic mind társoc valánac ő dol
gában, Horuát wrac ot vadnac nagy buokban.

Támattanac ellenec Magyaroknac, Ez or-
ſágba égettenec, dultanac, Melly buára vagyon
Sigmond Királynac, Hogy meg ęrte, indulla à
Sauánac.

Igen hammar ő Boſnába be ſálla, Dobro
várát nagy erőuel meg ſállà, Az Iános Bán még
ideién meg halla, Az wrackal ki ſőckéc, el ſalladà.

Az hegyekben vęlec budoſic vala, De à futás
nęki nem haſznált vala, Mert leſt Király ſoc felé

vettet vala, Kiktől à Bán meg fogattatot vala.

Lám Királynac Dobro vár kezébe lőn, Boßna, Dalmacia hatalmába lőn, Horuát orßág wrackal kezébe lőn, Orßagában be méne, őrömbe lőn.

Vala vigan Pętſi várába hogy iuta, Az Iános Bántlő farkon hordoßtatà, Tűzes fogóckal őtet fogdoſtatà, Négyé vágatà, négy kapura hányatà.

Soc wrakat à Király meg ölete, Az Pál Pűſpeket ot meg nem ölete, De ő tißtit ſoha meg nem engede, Maria bánattyát igy engeßtele.

Es az vdő ebbe hogy forgot vala, Aßßony vezęr Magyar orßágnac vala, Moldoua Hauas el földhöz haylot vala, Sigmond Királynac meg nem hóldolt vala.

Igen hammar Király reáioc indulla, Ackor Molduát Iſtuán Vayda biria vala, Minden népét fel inditotta vala, Király vtát környűl álatta vala.

Tudáſára Kiralynac ez nem vàla, Egy hauaſnac kőbelébe be ßálla, Az Oláhoc ot fen futoſnac vala. Magyarokat nyillal ſebhetic vala.

Eſnec, hulnac ſoc ió louac, Magyaroc, mind gyalog ßögdeſnec ot az louagoc, Előttec meg futamánac Olahoc, Sockat bennec ölénec az Magyaroc.

Röttene meg Iſtuán Vayda népéuel, Sżeren-

częre

czére vete feiét è ßűuel, Borockal méne fő fő népéuel, Király eleybe nagy felelemmel.

A Király előt ot földre be borulla, Es ömagát olly nagy bűnesnec valla, Nagy engedelmességét mutat vala, Könyörguén ő kegyelmet kért vala.

Tön kegyelmet Király az ő feiénec, Orßágánac benne valo népénec, Mert ő hit vala az Vayda hitinec, Vayda meg kößßene ő felségénec.

Vißßa tęre Király ő orßagába, Eßtendeig lakéc Buda varában, Hadhoz igen ßörzédéc allattomba, Hauas elföldébe lőn indulásba.

Soc Törőket Olahoc hittác vala, Segitségűl, Mert nem bißhatnac vala, Sigmond Király mikor be iutot vala, Oláhockal vtközni akar vala.

De hogy Törökec Magyarokat meg látác, Soc fényes fegyuereket hogy salditák, Magokat nem bizác, el futamánac, Sockat bennec Magyaroc le vagánac.

Ez meg léuén, táborát el inditá, Nicapólyt az Király meg ßálita, Lőtete rontatá, oßtromlattattá, Benne valókat ő mind le vágatá.

Tön Magyar Tißtartókat Nicápolyba, Az orßágot hayta birodalmába, Győzedelemmel iőue orßágába, Hát Maria Király meg hólt Budába.

Igen

Igen nagy gondia eſéc az Királynac, Mert Adiuga ôcze az Mariánac, Feleſége vala Lengyel Királynac, Wra akar lênni Magyar orſágnac.

Nagy hadát az Lengyel Király indita, Sigmond Király még meg nem iutot vala, Kaniſai lános Eſztergomi Erſec vala, Lengyeleket be nem boczátta vala.

Olly igen el biza magát dolgába, Sigmond Király hogy iárt iól ô vtába, Ki akar ſégyent vallani magában, Hidie el magát az minden dolgában.

Dul ful vala Kiraly nagy haragiába, Egy nyihány wrat halla orſágába, Kic réſzeſſec az Aſſonyoc dolgába, Nem akarnac vduarlani Budában.

Leg ottan Király rólla igy gondolà, Vagy azzokat kegyelmére hiuatna, Vagy meg fogatna és le vágatna, Abba okot vtat hammar találà.

Vitęzec ot harmintz keten valánac, Kiket ſokſor hegedôſec czáczoktac, Ezec ſéllel az alvôlden lappagtác, Vduarlani Királynac nem akartac.

Tęlen, Nyáron, erdôt, mezôt iártac vala, A Királytól olly igen félnec vala, Egymás kôzet ôc meg eskúttec vala, Hederuári Kont Iſtuán ot fô vala.

Iò vitęz és ieles nemzet ez vala, Vakmerô és bátor ſzúu ez vala, A Sáua mellyékén budoſnac vala, Melly az Királynac mind tudtára vala.

Es ham-

Es hammar ot hiueit elő ſolita, Az Vaydafi Gy
örgyet ő el boczátà, Nagy eröuel vitęzeket meg fog
na, Vagy meg czalna, nęki fogua be hozna.

Igen ſiet Vaydafi hogy eßt hallà, Sáua mellet vi-
tęzekre találla, Egy haynalban igen alußnac vala, Ió-
korpádi lános czac vigyaz vala

Siualkodua ő reáioc útének, Az vitezec hamm-
ar fel ßökdeſének, Mind egiglen öc fegyuerre kelének
Hogy halálig vęlec ügyeközné nec.

Tartoßtatà népét Vaydafi hogy láta, Eleuenen
öket meg nem fokhtana, Király képében hitet nekic
adà, Hogy kegyelmet Király nękic aiánlya.

Az vitęzec à hitnec meg hiuénec, Mert azzok-
nac nem álhatnac ellenec, Ió Káromba ßépen el be-
ménenec, Czalárdſaggal öc meg kötößteténec,

Czalárdſágon czac el feletkezénec, Hogy öc hit
tec az arulo hitének, ömagokba ſokat törekedének
Sekerekben Budára vitetténec,

Az vitęzec menteket igy röndeléc, Király eley-
be hogy vitetnénec, Az Királynac ingyen ſem köß-
ßenénec, Tęrd fő haytaſſal ſem tißtelnénec,

Sigmond Király eleybe iutánac, Mit fogattac
abba meg maradánac, Kin az Wrac czac el amélko-
dánac, Kiraly környül à kic ackor valánac,

Sigmond haragiába hadiá el vinnéc, Sent Gy
örgy piátzán feieket el vönnéc, Minden büneket öt

ȯc meg fůzetnéc, Hogy minden gonoßnac peldác lȯnnénec

Hederuári Kont Iſtuannac ot vala, Bátor ßůue minden v̊gyébe vala, Mondiác feiét elȯl vétette vólna, Hogyhalálát ßȯmmel látta vólna,

Vitęzeket harmintz egynec mondiác hogy volt, Az harmintz kettȯdic egy aprodia vólt, A kis Czóka ȯ wrát ſirattya vólt, Kihȯz képeſt egéß kȯſſég ſirnac vólt,

Ȯtet az Király elcybe hiuata, Wrrà tȯnne nęki aßt fel fogadà, Czóka bátron az Kiralynac eſt monda, Mint ollyan Czeh dißnót ȯ nem wralna,

El haraguéc annac is feiét vétere, Az harmintz kęt ßámot aual be tȯlte, S'ent Gyȯgry cinteremébe temettete, Euel ſoc Magyart Kiraly meg rȯttente,

Sigmond Király is igen meg rȯttent vala, Az Wraktól ȯ igen fél vala, Hogy ſoc attyokfiát ȯlȯtte vala, Az wrac el v̊degenůltec vala,

De hogy az v̊dȯ mind ebbe forgana, Czoda ßérencze nęki fordula, Nagy Nicápoly allat Sigmond mint iára, Aßt tůnęktec én adom tutotokra,

Ély vala Iános Király Gȯrȯg orßágba, Háboru tȯrténéc Gȯrȯg orßágba, Kęt wrac valánac ȯ orßágokban, Mint kęt Kiraly nagy hatalmaſſágokban

Birodalmát ot mindenic kiuánya, Mind kettȯ feiedelem nemzet vala, Gȯrȯg wrac mind haſonlottac vala

tac vala, A ki melley ßeret wrallya vala,

Ezec egy máskőzet ſokßor viuánac, Mind kęt fellől ſoc Gőrőgec hullánac, Egyc fęlben sockal tőbbec hullánac, Farádánac őc, meg fogyatkozánac,

Ezen az nagy wr igen búſúlt vala, Kinec neue az Mihály Czaßar vala, A Tőrőc Királyhoz ſietet vala, Kinec neue az Murat vala,

Legottan az ő ſegitſégét kére, Murat hallá igen őrülle, Aſiából Eúropába be kele, Az őnęki haßon lőnne eßt véle,

Ot Traciánac iob réßét meg hayta, Azonkőzbe Murat Király meg hala, Az ő fia Bayzet eſmet támada, Ió ßerenczęs és hatalmas ez vala,

Rőttenetes Bayzet Király hadába, Traciát, Theſſaliát, Macedoniát, Ponciát, Daciát, égéß Miſiát, Mind meg véué, foglala ő vtába,

Ez Miſiát hiuác Bolgár orßágnac, Ackor adót ád uala Magyaroknac, Ebben hir lőt vala Sigmond Királynac, Tőrőc wroc támat az Bolgároknac.

Gondolkodéc ő kőuetet bőczáta, Kéri Bolgár orßágnac békét hadna, Bayzet Király erre tanáczot tarta, Válaß tételt ő mind el halgata.

Ió Bolgár orßágot hogy mind meg hayta, Mind den fęle fegyuerét be hozátà, Az falra ő rendel felrackatatà, Az Kőuetet az Bayzet be hiuata,

Ot vyáual fegyuerét mutogatà, A kőuetnec ßep

ſóual imeſt monda, Ebből illet engem egéſz Miſia, Igaſágom vagyon Sigmond aſt tudia,

Sigmond Kiraly eſt igen meg boſſzulla, Nagy hadáual orſzagában támada, Soc vendég barátttya mellé támada, Angliából, Galliából el iuta,

Igen ſép haddal ezzec iöttec vala, Burgundiai Hertzec vęlec vala, Ön kölczégeken mellé iöttec vala, Sigmond Király ezeckel indult vala,

Gonoſz nem ió köuéllyen hadakozni, Ezec nagy köuéllyen kezdéc mondani, Ez világot ha kezdenéc be iárni, Nem kellene ſoholt embertől félnyi,

Iſten ellen kezdénec káromkodni, Ha magas meny kezdene le ſállani, Sűrö kopiáckal aſt fel tarthatni, Köuélyſégből kezdènec bolondoskodni,

Sigmond Király Bolgár orſágba iuta, Bodont és Signeont ö ot meg ſálla, Kicket á Törökec ot birnac vala, Azzokat Kiraly rontattya vala,

Mikor az nagy Nicápolyhoz iutánac, Ezer harom ſáz kilentzuen hatba irtanac, Nicápolyt meg ſállácigen viuánac, Baiazet Töröc Kiralynac hirt adánac,

Viadal ot mint lön böuen meg irtam, Á Töröc Czaſároc Kronyikáiokban, Azért egy keueſet ſólloc gondoltam, Sigmond Király mint el ſalladot onan

Nagyi ſoc néppel Baizet Király érközéc, Elſö Vtközetet á Frantzoc kéréc, Tiſteſéget ömagochogy

hogy el nyernéc, Feiedelmec nękic eſt meg engedéc,
De kŏuélyſég miat ŏc el veſſénec, Tŏrŏkeckel mikor ſŏmbe érénec, Ió louakrol ŏc mind elſŏgdeſſénec, Soc Tŏrŏket veſzténec meg ŏlénec,
Io louac Magyàr táborba futánac, Az Magyaroc látác fel kiáltánac, Az Frantz népeket hogy mind le vákrác, Viadal nękkŭl minnyáian el futánac,
Soc vitęzec Frantzoc ot el veſſénec, Sigmond Király Hertzeggel eredénec, Egy czólnakba által eſénec, Magyaroc vtokban ſokan veſſénec,
Király mikor ért vólna Magyar orſágba, Ra támada Wrac kŏzzŭl nehánya, Meg fogác ŏtet temlŏzbe be hánac, Ollyhiwſéggel ŭlletec ŏtt az wrac,
Czoda képpen ŏtt Iſten ſabadita, És az ŏ gilkos kezekbŏl ki ſallada, Az vtán raytoc kemény boſ ſut állà, Veſſedelmet az ŏ feiekre hozà,
Iſtuán Vayda mikoron meg ŏletéc, Társaiba egy nyihány meg ŏletéc, Nękic ŏ kŏzzŭlec ſám ki vetettéc, Orſágában Király békéuel lakéc,
Immár viſſavono nincz orſágába, Ió élétit fog iámborſágokban, Iŏ hire teriede ſoc orſ ágokban, Wralnyia kiuányác Romaſágban,
Ez Királynac birodalmánac vala, Huſon három eſtendŏre már vala, Kiralyt Romába válaſztottác vala, Ezen Sigmond nagy vigaſágba vala,
Igen hamnar kézde haddal kŏſŭlni, Tŏrŏkeket

akaria üeßteni, Vég Glambotz várat meg oſtromlani, Ő határát akaria toua vetnyi,

Soc ßép néppel Galambotzot meg ßálla, Mind két felől gyakor hartzolás vala, De mindenkor Magyaroc nyeric vala, Mig Calepinus Czaßár iutot vala.

Tőrőc Czaßár nagy ßép erőuel vala, Király láta nagy ßép erőuel vólna, Meg futaméc, Dunan általßallada, Tőrőc miat a Dunaba ſoc hala,

Viadalban ſoc Magyar veßet vala, Kőzzűlec ot egy ieles vitęz, Fekete Stanißlo ő neue vala, Ki miat ſoc Tőrőc el veßet vala,

Az vdő kőzbe Huſztoc tamadánac, Czeh orßágba hatalmaſoc valánac, Mindent Királlyal hadba biránac, Soc nemzetet őc hadba le vagánac,

Nagy vetęlkedés à hit felől vala, Conciliomot Király tętetet vala, Sép ſockal Huſztokat hiuata vala De hitte ellen meg ölette vala,

Királyt Pápa hitßeggésből ódoza, Tetzéc Kiraly nac igen iól iárt volna, De Iſten ßerenczęiét ſárba nyoma, Mert az vtán mind nagyob ßégyent vala,

Sigmond példáia mind à nagy wraknac, Hogy ne hidienec Romai Papánac, Mert haßontalan mind ő ódozáſſá, Hamis hitet kőuet őrőc kár valáſſá.

Vala akor Kiraly Aquiſgranumba, Az Király ſágba coronázáſſába, Hadnagyokat hadiác Magyar orßág

gyar orßágba, Kic vitęzec éz orßág óltalmába n.

Az Garai Iános Bán egyic vala, Maroti Ianos Bán máſic vala, Monoßlái Czupor Bán harmadic vala, Ezeckel egy nyhány iò Hadnagy vala,

Irnac az Ezer négyßáz tizen ötben, Az Herboſia Hertzec Boßna földében, Sigmond Királynac vala hiwſégében, Kazdag hatalmas ackor az vdöben

De el biza magát hatalmaſſagában, El ßackada Királytól illy ßándékban, Mert Királyſága lőn Olaß orßágban, Ada magát á Tőrőc óltalmában.

A Tőrökec hozza ſockan iutánac, Boßna varában, kic hiuec valánac, Azokra Tőrökec rohannánac, Égetnec, rablánac, pußtitánac,

Es ebben hamar hir lőn ez orßágnac, Az meg mondot Bánoknác és wraknac, Hammar izenénec az Hadnagyoknac, Sockan kéßulénec el indullánac,

Az Boßna határára indullánac, Herboliáual Tőrökec indullánac, Az hátaron vęllec ßőmbe ßállánac, Allát, Ieſuſt kęt felől kiáltánac,

Kőßtec dobot trombitát rihaßtánac, A tőuéken ſoc haran goc kongánac, Nagy vakmerőn őc őßue rohanánac, Elegyűluen őc erőſſen viuánac,

Módia viadalnac igen ßep vala, Mert ő kőßtec nágy vuöltés vala, A ſoc fác tördelnec vala, Kic miat sokan lóról hulnac vala,

Igen hulnac mind kęt felől ſoc teſtec, Az Magya

roc valá

roc valánac ot nyertesec, De rauaßßocálnokoc Törekec, Hogy látácMagyaroc leßnec nyertesec,

Nagy kiáltás vuöltés kezde lönni, Az hegyekből eßt kezdéc üuölteni, Fút fút Kauor,erössen iyegetni, Az Magyaroc hogy eßt kezdéc hallani,

Törökec ßörzésec ackor ez vala, Az hegyekre népet boczáttac vala, Es azzokat meg tanyitottac vala, Mikor látnác öc veßnec viadalba,

Fel ßóual Fút fút Kauor vuöltének, Ez ßöual soc Magyaroc rötenén c, Az ö hadoc vęlec futni kezdénec, Viadalt tágitác meg iyedének,

A ßegény Magyarec sokan veßének, Az Wrakban sockan halua esének, Soc közzülec nagy fokságba esének, À Törökec kazdagságot nyerének,

Iö Garai Ianos Bán foglyà eléc, Nagy kegyetlen fokságba ö tartatéc, Végre à tömlötzből ki meneködéc, Istentöl ßabadsága meg adatéc,

Ö sietséggel Báthára ment vala, Melly vasackal ot meg vásaß ác vala Á ßent Vérnęl aßt mind ott hadta vala, Ö mia ßabadult aßt vęli vala,

Töröknec ackoron foglyà eséc, Maroti Iános Bán ki meg változéc,Nagy somma aranyért el ereßtetéc, Czupor Pál Bán ackoron foglyà eésc,

Vala Herbolya Hertzec fokságában, Öker börbe butatà haragiában, Czupor Pál Bánt vetete vgy egy tóban, Ez ßóual öleté öt nagy buában,

Éltedbe

Éltedbe ßólaß vala te ŏker ßóual, Immar te ßólly most ŏker abrázattal. Mert régente Czupor az Herboliaual, Egyůt ßolgált Királynac az Wrackal.

Termete rút az Herboliánac vala, Éte itta is barom módra vala, Az Czúpor Bán ŏtet meueti vala. Mikor ŏtet elŏl telálya vala.

Ŏ nęki ŏker ßóual kŏßen vala, Bŏ bŏ nęki fel ßóual mondia vala, Eßt Herbolia igen ßégyenli vala, Czupor Pál Bánt ezért igy ŏlte vala.

Nem iò kŏuélységbŏl embert meuetni, Vagy ßůleirŏl, termetrŏl czuffolni, Isten teremtŏ, Wra terméßetnec, Ŏ kedue ßerént adia eßt mindennec.

Nemes Czupor meuette Herboliát, Termeti ért iobnac itélte magát, Itileti ellen Isten eytŏtte, Az vndoc Herboliánac kezébe.

Tŏrtinéc esmet Hauas fŏldében, Kęt attyafi vala egy nemzetségben, Az Dan Vayda, Mircze Vayda éltekben, Nem alkothattánac feiedelemségben.

Támada ŏ kŏßtec nagy vißßa vonnás, Lŏn ŏ kŏßtec veßedelmes hartzolás, Dán Vayda népébe lŏn fogyatkozás, Lŏn az Mircze mindenkor diadalmas,

Ezen Dan Vayda igen meg búsúlt vala, Segitséget Tŏrŏkektŏl kért vala, Mircze Vaydat meg futamtatta vala, Mircze Vayda meg búsúlt vala.

Sigmond Királynac kéri segitségét, Király mellé igére ßép ereiét, Losontzi Istuánnac kůlde leuelet, ho-

gy el iönén meg ſegitene Mirczét.

Az Loſontzi Iſtuán Bán indult vala, Egy táborba Mirczéuel ſállot vala, Dan Vaydáual ot ſömbe ſállot vala, Dan Vaydáual ackor ſoc Török vala.

Bán hogy látá ellenſégi ſokſágát, Olahnac, Töröknec ſép ſerrel vóltát, Azért nagyon biſtatà miden hadát, Vitéz módra nem ſána ot halálát.

Vtközénec, nagy viadalt tartánac, Mind két félben nagy ſokan el húllánac, Viadalnac iobbában hogy vólnánac, Halála történéc ió Laſontzinac.

Sokan Magyaroc ot meg rémülénec, Viadalban nagy kétſégbe eſénec, Minden felöl öc futnia kezdénec, Sokan meg halánac, foglya eſénec.

Ez Laſontzi Iſtuán Bán vitéz vala, Törökecket ſokat vgyeközet vala, Vitéz miat ſoc Török hullot vala, Vitéz módra halála történt vala.

Nagy ſép dolgoc történyec azonközbe, Törökec iönénec az Tömes közbe, Vitéz Peterfi Miclóſnac földébe, Kicket kétſer arrzúl vere földébe.

Dán Vayda hogy Mirczét el birta vala, Az Vdöbe öttödic Czáſár vala, Machomet Török Czáſár vala, Földen tengeren birodalma vala.

El bira egy réſzét az Miſiánac, Felſö Boſnát, kit hinac vég Boſnánac, Ikaczot hadià Boſnai Királynac, Hogy óltalma lönne ot az orſágnac.

Az Wy Király akar neuet kereſni, Nagy eröuel

hammar

hammar kezde gyűytezni, Temes kőzbe akara ő be iöni, Magyarokon nagy diadalmot venni.

Kéßűllettel Ickatz ßépen ki indulla, Tömes kőzbe égete és rabbolà, Az Tömes kőz mind meg futamot vala, Peterfi Micloſnac hiréuel vala.

Igen hammar vitęz rea gondolà, Hon lackò ßegény legényeckel ßólla, Kic fűzetés nęlkűl hon laknac vala, A Köznépet is mellé vötte vala.

Reáioc nézuén bißtattya el indulla, Ickats Királyal ot ő ßömbe ßálla, Vitęz modra vęllec vtkőzet vala, Népe maga nęki keueſeb vala.

Törökeckel ot nagy viadalt kezde, Mind kęt fęlben hulni és halni kezde, Ickacz Királyt viadalban meg ölte, lò louáról ötet hammar le öcklele.

Az Ikaczhoz hammar le ßöckel vala, Az mellyére vitęz ot állot vala, Ickacz olly erőſſen könyöreg vala, De az Peterfi feiét vette vala.

Király halálát Törökec meg láttác, Röttenénec, hammar meg futamánac, Sokat bennec Magyaroc le vagánac, Az nagy nyereſégen hálát adánac.

Ez vitęz ßép aiándékokat ßörze, Kickel az iò Sigmond Királyt tißtele, Sép záßlókat, ſoc iò louakat küldc, Sigmond Király tölle iò neuen véué.

Vgyan hammar meg Törökec iutánac, Hogy Király halálát öc meg torlanác, Tömes kőzbe nagy öckan iargalánac, lò Peterfi Micloſnac hírt adánac.

Nagy bánattya vitęznec ezen vala, Mert igen keueș néppel ackor vala, Czac keueſen ackot támadot vala, Étzakára viadalt hatta vala.

Vitęz illy nagy álnokſágot gondola, Menet czordát haytatà, Sipoſt, doboſt minden czordánac adà, Minden czorda közé népet állatà.

Vuöltenénec és ſiualkodnánac, Mikor Törökeckel öc ot vinánac, Éyel à Törökekre rohannánac, Az czordác ſeregeknec öc ſiualkodnac.

Budulánac Törökec römülénec, Nem ſokat viá-nac, meg futamánac, Nagy ſockan húllánac és meg halánac, Nyereſéggel az Magyaroc iárának.

Éyeli ielec, Iſten ſent Mihály vala, Viadalban Törökec hallyác vala, Hogy ſallahatnánac vuöltic vala, Czac Mihalyt mondnac, Iſtent feleytic vala.

Sigmondnac hallyátoc coronázáſát, Nandor Feyruárnac nęki adáſát, Blasko dolgát, az kęt Király iáráſát, Es Prágába nagy vigan be ſáláſát.

Irnac vala, Ezer négy ſáz és huzban, Harmintz négy eſtendö birodamában, Meg coronázác ötet Czeh orſágban, Immár vagyon három coronázatban.

Kazdagſága nagy vala à Királynac, Mert ſoc felöl adót nęki be hoznac, Szegény rendből ot nagy Wrac, Löttenec, Palociac, Rozgoniac támattac.

Mondiam, Orſág Mihalyt, Nador Iſpàn vala,

Király

Király ezeket fel emelte vala, Ioßággal őket wrrá tőtte vala, Ezeknec mind még maradékioc vala.

Orozai Pipo, Nador Iſpán vala, Magzat nęlkűl világból kimúlt vala, Mátko Bán nęki attyafia vala, Franko, Preyko, Zouáno nagy wr vala.

Mind czac ßegény nemből ezec valanac, Kic maradéki nagy wrac vóltanac, Hatalmaſſoc, és nagy ſokat biránac, Sigmond Királynac mind hiuec valánac.

Teriede ki hire ſoc orßágokban, Sigmond Király vagyon hatalmaſſágban, Soc orßágból iőnec ő orßagában, Tanólni, ßolgálni Buda varában.

Sőt Portugalliából ki iőt vala, Egy Királyfi, Sigmond nagy vduarába, Vduarlani, és tanólni iót nálla, Dunán tęlbe hogy által iárnac vala.

Aßt czodállya: Mert ő ieget nem láttot, Hogy haza ment, attyánac mond mit látot, Immár halgaſſátoc tű Rátz Deßpotot, Mint aiándékoßta Királyt, Sigmondot,

Király vduarába Deßpot iőt vala, Mert Tőrőc Czaßártól igen fél vala, Hiwſéggel magát aiánlotta vala, S'ép főházzal aiándékoßta vala.

Iéles háza Nandor Feieruár vala, Kit Királynac kezébe adot vala, Győrgy Deßpottól iò nęuen vőtte vala, Magyar orßág kapuia ez lőt vala.

Rayta Királynac nagy öröme vala, Örömébe ajándékoßta vala, Fő várat, váraſokat adot vala, Szalonkéményt, Kolpet, Beczęt adta vala.

Fő Világos várat, és Munkats várát, Tokayt, Thallyát, és Regętznec várát, Szakmárt, Beßerményt, Dőbretzen váraſát, Túrt és Varſánt, Budán nagy ieles házat.

A Király eßt gondolà ő magában, Sok aig nem élne ő ez világban, Akar ő be menni az Romaſágban, Magát coronázni à Czáßárſágban.

Sőt Czehec kőßt mégis Hußtoc valánac, Hatalmaſſoc, nem engednec Királynac, Ellene vadnac Pápa Egyházának, Király ellenec nem álhat azzoknac.

El be méne Király az Romaſágban, Óltalmazókat hadià orßágában, Az fő Vezęr mikor honnincz házábã, Gyakorta talállya házát nagy kárbã.

Blasko az vdő közbe fel támadà, Allá valo nemből ő támat vala, Czeh orßágból Kornyiſockal támadà, Czehel, Magyarral ſockal el indulla.

Étzacka Nagy ßombatot meg ßállatà, Vgyan ſopua ő hammar meg hágatà, Pokol órában ſokat le vágatà, A ßép váraſt magánac foglaltatà,

Soc latorianſággal népét ſokaſità, Az Máttyus

földet ége-

földet égete, dúlata, Magyar országot Dunaig pusztita, Aual egész országot meg bujtà,

Támadánac fő Hadnagyoc nagy haddal, Sömbe viuánac ot à Czeh Blaskóual, Meg czalatéc, el végeze hammarsággal, Magyaroc le állánac ő hadockal.

Imè esmet egy gonosz hírt hallánac, Póroc közzül ketten fel támattanac, Mondiác mind à kettőt, nagy haddal vadnac, A parástoc vęllec fel támattanac.

Egyic Antal, à másic Márton vala, Antal kénczes Erdęlyből támad vála, Hatalmassoc ők széllel iárnac vala, Nemeseket mind le vágatnac vala.

Követeket várasokra küldnec vala, Véres tőrrel ajándékoznac vala, Ki meletec hammar nem támad vala, Sörnyű fegyuerrel meg büntötic vala.

E póroc anyira gyülekőzénec, Wrac Nemesec tőllec rettenénec, Fel támadni sockaig nem merénec, Végre látác, hogy ők mind el vesznénec.

Támadánac ők, mind egybe futánac, Az két pòr Királyal sőmbe szállánac, Egy mezőbe ők egybe ropponánac, De à Pôroc hammar meg futamánac.

Sertelennül ot ők le vágatánac, A Királlyoc nagy kényal meg halánac, Sömektől, orroktól soc meg válánac, Aiaktól, kezektől, meg válánac.

Ez vdő

Ez vdő közben az Olaß országban, Sigmondot coronázác Czáßárságban, Nem ſoc mulua időue Magyar országba, Előßer be ßálla az iò Poſomba.

Rà gondolà országa ßükſégére, Magyarokat hayta nagy békeſégre, Egyeſégre, egymáſt nagy ßerelemre, Decretomat Wyità iob ßörzéſre.

Ottan Czeh országba Király indulla, Iglaria várasba ő be ßálla, A Czeheckel nagy gyűleſe lőt vala, A hit dolgából egyeſűlnec vala.

Romai hitre haytác az Hußtokat, A Czaßárnac aiánlác ömagokat, Meg épűtéc mind à ßentegyházakat, Mert à Hußtoc meg égettéc azzokat.

Nagy ſoc Pap, Barát annac örül vala, Mert az Hußtoc mind ki kergettéc vala, A drága képeket el törtéc vala, Nagy kazdagſágban ßákmányt töttec vala,

Sigmond Király halálát meg halyátoc, Soc iárá- ſát, hadát ha meg hallátoc, Czeh Pragába mikor lőn be ßálláſoc, Czehnec Magyarnac lőn ot víg lakáſoc.

Immár Czáßárt vényſég el érte vala, Reßketeſſég is gyötrette vala, Nem ſoc vdőre ő meg kórúlt vala, És halálra el nehezedet vala.

Gondba eſéc ot à Czaßárné aßßony, Kinec neue vala Babára aßßony, Czaßár halála után gondola aßßony, Mint lehetne ez országba ő Aßßony.

Meg ßó-

Meg ßólità à Czelling Iſpán ȯczét, Meg ßolità az Pegradi Gyȯrgyet, Ezeckel egy nyihány ieles fȯ népet, Kic ȯ nęki aiánlác hiwſégeket.

Ott ȯnękic titkony hit allat, S'ólla ȯ Wroknac melly kȯzel ȯ halála, Kezd el veßni nęki nagy bi-rodalma, Nękem leßen tů veletec nagy bumra.

Tů Wramnac ha tanáczul adnátoc, Hogy ha tȯbbé én ȯzuegyé maradoc, Lengyel Kitálynac fele-ſegül adnátoc, Velem ȯßue tů wralkothanatoc.

Tudom, hogy Lengyel Király hozzáia venne, iegy ruha ért è kęt orßág enyim lȯnne, Egyic ſegé-dem Czelling ȯczém lȯnne, Máſic ſegédem én vno-kám lȯnne.

Kel kérnétec én Wramat éltében, Magyarok-nal más ßȯrzéſe ne lȯnne, A Czeh wrac mind en-gedgyenec erre, Czáßárnénac fogadnánac hů-ȯkre.

Imè aßßonné álhatatlanſága, Czodálatos nęki nagy kiuánſága, wra még fen vagyon ßȯme világa ſérhȯz vakarkodic ȯ áßßonſága.

Régen Erſębet leányát el adta, Auſtriai Albirt Hertzegnec adta, Ez orßágot birni aßt fel tartotta, Mert Czaßárnac nem vala tȯb magzattya.

Az egy leányát ȯ ſem nézi vala, Czac az iffiu Királyhoz ȯ mehet vala, És ȯ ez orßágot birhattya vala, Alnokſágát Czáßár meg tudtà vala.

De ő hűwſégébe már kętés vala, Auſtriai Hertzeg ęrtőtte vala, Király az Barbárát gyűlőli vala, De már magát halnyi el ſánta vala.

Czeh orſágból hadià el kéſűllyenec, Az Magyaroc hogy ot el ne veſſenec, Nem biſſhatéc à Czehec hiwſégénec, Betegſégét Czehec hogy meg ęrtenéc.

Rea gondola, haiát ſalangoſtatà, Virágos koſoróual meg nyomtatà, Vgy Pragából Magyarockal indula, Czac fő haytuán mindennec válaſt adà.

Olly igen ſiet Czáſár az Moruába, Albirt Hertzeget leanyáual lathatnà, Minden orſágit nęki aiánla, Snama neuő városba ő be ſállà.

Az Albirt Hertzec mikor eſt meg halla, Feleſégéuel ſiete, be ſálla, A Czáſárné aſſony is indult vala, Attyafiáual Czellingel be ſállà.

Iőuéſét aſſonnac Czáſár meg tudà, Hogy meg fognac titkoſánac meg mondà, Eſt à Czelling igen hammar meg tudà, Aſſont meg fogác, ő futua ſalladà.

Czáſár el nehezűle azonkőzbe, Az Wrakat hiuatà eleybe, Mert lelke czac alig vagyon teſtébe, Sólla illy ſót, ackor valo fektébe.

Attyámfiái, Vagyoc halálomon, Velem

vóltatoc

vóltatoc nagy ſoc dolgaimon, Nagy hálát adoc tű hiw vóltotokon, Örűltem mindenkor tű ió vóltotokon.

Iól tudiátoc, Hußtoc igen álnakoc, Koſorós fővel engem ki hoßtatoc, Oka ez lőn, hogy ki ßabadullyatoc, Kegyetlen nép miat el ne hullyatoc.

Aßt bizonnyal én meg értőttem vala, Ha hálálom nękem ot történyt vólna, Feinként tű ot reckentettec vólna, Kazdagſágtoc mind predára kőlt vólna.

Tű iótokat iővendőre is kiuánom, A kęt orßág békeſégbe maradion, Előbbi veßedelmbe ne iuſſon, Aßßonny kéuánſága hátra maradion.

Vegyétec elő tű ez orßág gondiát, Vtólſo Feiedelem válaßtáſát, Közűtekbe vállaßßatoc egy Királyt, Kinec ßereſſétec bőlcz tudományát.

Éltembe nagy ßeretettel láſſatoc, És ő nęki hiuen ßolgállyatoc, Orßágtokba nagy békéuel marattoc, Soc ellenſéget igy el táuoßtathattoc.

Gondom nękem régen vólt è dologra, Hogy ki méko vólna à Királyſágra, Az én vőmet válaßtottam én arra, Albirt Hertzeget ez birodalomra.

Eße, bőlczeſége nęki iò vagyon, Az hadakozáſra iò

záſsa iò eſſe vagyon, A töruény is mondia hogy rea ſállyon, Mert Erſębet leányom nálla vagyon.

Szeretettel nęktec ötet aiánlyom, Mert Albertnac iò ſerenczeiét tudom, Iò erkölczét, kegyeſségét iól tudom, Azétt óltalmatokra ötet hagyom.

Tűteket kérlec én kegyeſſégem ért, És én nękem aiánlot hűtetec ért, E kęt orſzánac meg maradása ért, Soc ſerenczęt értetec bollygásom ért.

Ez Albirt Hertzeget, kit most beſzéllec, Leányommal Királyſágba vegyétec, Még éltembe ötet fel emellyétec, Mint tudgyátoc, nagy hiuen tiſztellyétec.

Sigmond Czászárnac könyuei húllanac, Az Magyaroc erről mind fogadánac, Czászár kezén öc mind hűtet adánac, Király Albirt Hertzec fel kiáltánac.

Erſębettel Albirt meg eskűuénec, Az iò ſerenczęuel be köſzenénec, Köueteket orſzágokba küldenéc, A teſtamentom felől izenénec.

Bódog Aſſony fogadása napiában, Sigmond Czászár Snama neuű városban, Nagy ſzépen meg hala az ő ágyában, A Czászárné aſſony vagyon fokſágban.

Élt it ő száz eſztendőt ez világban, Ötuen egy eſztendőt az Királyſágban, Huſon hęt eſztendőt az

Romaiban

Romaiban, Tizenhęt eſtendőt à Czeh orſágba.

Sigmond éle őt eſtendőt à Czáſárſágban, Ezer, négy ſáz harmintz őtbe iárásában, Az teſtel ſieténec be Poſomba, Onnat ſieténec kénczes Budába.

Teſnec mindenűt nagy ohaytáſokat, Nagy iay ſóual, vonſnac ſoc harangokat, Bihar Váradon temetéc wrokat, Teſtnec ſántalan Meſe mondáſſokat.

Vgy forgódnac nagy ſoc rendbeli Papoc, Ot lobognac nagy ſoc viaſ iſtápoc, Veriteznec kőuęr nyaku Barátoc, Mert pendűlnec nagy ſoc arany forintoc.

Vltőttéc egy koporſóban ſéliben, Coronaiában ſép őltezetiben, Mondiác, hammar írtác Szentec kőzűben, Váriác à kęt kezét, hogy érien egyben.

Énekbe hallottam, vagy vólt, vagy nem vólt, Tar Lőrintz hogy pokolba be ment vólt, Egy tűzes nyoſollyát ő ot látot vólt, Négy ſeginęl négy tűzes emberál vólt.

Szózatot ot Tar Lőrintznec adnac, Az nyoſollyát tarttyác Sigmond Királynac, Erſec, Púſpec, kęt paraſt wrac vóltanac, Az négy ember hamis wrac vóltanac.

Erſec hamis dézmaért karhozot, Cancellari-usleugl váltſág ért kárhozot, A kęt nemes wr du-

lás ért kárhozot, Hamis vám sörzés ért egyic kárhozot.

Nagy soc czodát Tar Lőrintz látot vólt, Egy tűzes kádferedőt ot látot vólt, Sigmond Czásár hogy benne feredet vólt, Maria Király leányával ot forgodic vólt.

Soc párta nélkül valo leanyokat, Szép menyetskéket és szép ruhásokat, Kiknec Sigmond meg mérte köldekeket, Hosszúságokat, és ő szép tűgyeket.

Ezt Czásárnac Tar Lőrintz meg monda, Ezt felele, Lessen arról nagy gondiá, Mint ő ágyát pokolból ki iktassá, És hogy menyországra igazgathassa.

Coronánac egy kis ágát el ronta, Tizen három várast ő él szakaszta, Nyolczuan ezer forint ért zálagosita, Budán szent Sigmondot aual rackará.

Belé kazdagságot, Papokat szörze, Iosságot nagy sokat oda engede, Szent Sigmondnac ő azt fel neuestete, Hanem ha ágyát aual ki véthette.

A Királynac viadallya soc vala, De diadalma igen ritkán lőt vala, Azért feiébe míg Corona vala, Országait meg óltalmaszta vala.

És à ki ezt magyar nyelwre fordita, Notáiát is czac ő maga gondola, Vers feiekben neuét is be alkota, Ezer hatot félszáz, ketőben irta.

Finis, Laus Deo.

MUZEUM KÖNYV-TÁRA

HISTORIAS ENEC, AZNAgy vr Bankbanrol, Miképpen az András Királnac feleſégét megőlte, az ő nagy vétkeért.

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Mikoron irnánac Chriſtus Wrunknac ſületéſſé vtán, 1. 2. 0. 1. eſtendőbe.

HISTORIAS ÉNEC AZ BANC-BANROL.

SOC ſép dolgoc vadnac nękűnc meg iruan, Hiſtoriákban ſépen be foglaluán, Vadnac nękűnc példaiul meg iratuán, Sép dolgockal Chronikác vadnac rakuán.

Egy régi dologról én moſtan ſólloc, Ké lec hogy feienként ra halgaſſatoc, Tiſta életről ſép dolgot halhatoc, Kit ne talám ſoha nem hallottatoc.

Másod András, harmad Bela fiáról, Es feleſegéről, Német Gerdrudról, Sólloc moſtan az iò vitęz Bancbánról, Királné aſſonnyal történt dolgáról.

Mikor András vólna à Királyſágban, Zöndülés lön az kereſztyén orſágban, Soc Királlyoc lönec olly iò ſándékban, Pogánoc ellen hogy indulnánac hadban.

Mind egyenlő akarattal válaſztác, András Királyt, à ſent had elöt hadiác, Az had gondiát András Királyra bizác, Mindeniknec halgatnia öt hadiác.

Ennyi eſztendőben meg váltás után, Ezer, kęt ſáz, egy eſztendő el muluán, Az hidektől iò vdőre forduluán, Minden felől az hadac el indululán.

András

András Király ez dolgon meg örüle,
Kazdigon ßép Magyar haddal keßülle,
Akar lönni pogánoc vldözöie,
Chriſtus neue káromlóc kergetöie.
Orßág gondiát biza egy ßolgaiára,
Feleſégét, gyermekit egy fő wrra,
Nemzetſégből az iò vitęz Bankbánra,
Mellyet hagyà orßága óltalmára.
Igaſágot hadia ßolgáltatnia,
Meg ne hadia orßágát romlania,
Gonoßſágot hadià el táuoßtatnia,
Képében hadià orßágot birnia.
Bankbán iámbor vitęz wr fiu vala,
Ezen ő ßüueben öruendez vala,
Bátorſággal tißtit fel vette vala,
Magát arra elégnec mondia vala.
Szándékozic tißtiben iámborſágát,
Meg mutaſſa Királynac ßolgalattyát,
Orßága népéuel ßereteſſe magát,
Király után fellyeb vigye ő dolgát.
Bátorſága nagy vala az Bankbánnac,
Tekéletes iámborſága az wrnac,
Vitęzſége iò erkölcze wr finac,
Örül vala azért ő ez dolgánac.
De à ßerencżenec ő állapattyát,
Nem tudhattya meg ſenki annac dolgát,
Melly gyorſan más felé fordittya magát,

Czoda képpen forgattya ő haióiát.
Kopaſs, nęki czac egy ſúrt haia vagyon,
Mint tűkörnec olly tűndekléſſe vagyon,
Az ő iaráſa forgo ſęllen vagyon,
Terméſseti, hogy mindenkor forogion.
Nem kell hinni azért ő forgaſának,
Mint az forgo ſęlnec ő zugáſſának,
Mert hammar változáſſa leſſen annac,
Mint meg mutattya példáia Bankbánnac.
Mert mikoron à Király el ment volna,
Aſſſonhoz egy attyafia iőt vólna,
Ki egy ember gyermeke vęle vólna,
Nyénét vigaſztalna ezért iőt volna.
Nyénét kéri, hogy ſemmit ne bánkodiéc,
Es ő keſerűſegétől meg ſűnnyéc,
Szomoruſagitól hogy el táuozzéc,
Sirás, ohaytáfrol el feletkőzéc.
Mint ſerelmes attyafiát vgy kéri,
Ezektől feleytkőzéc arrà inti,
Keſerűſégét vigaſágra tęricze,
Szerelmes nyénét mert ſűwből ſereti.
Bankban feleſégét ackor ott tarttya,
Hogy Királné aſſſonyát ő is ſolgállya,
Király táuolly létében vigaſztallya,
Nyáiaſſagáual is aſt vidámittya.
Ékes termetie ſép vala aſſſonnac,
Sockan czodálkoſztac ſépſégen annac,

Tekélletes

Tekélletes vala iámborság annac,
Iò hirec nęuec aſſonhoz valánac.
Attya fia à Királné aſſonnac,
Szerelmére geriede Bankbanénac,
Es meg ielenéc Királné aſſonnac,
Szerelmében bűn vackuláſa annac.
Semmiképpen aſst el nem titkolhattyác,
Santaſágot mint el nem titkolhattyác,
A ſzerelmet vgy el nem titkolhattyác,
Mert az vdöc aſst ki nyilatkoſztatyác.
Meg bolondul ember ſzerelem miat,
A ki fekſzic annac vac ſömme allat,
Búkat, bánatokat ſokakat valhat,
Végre poklot is miatta találhat.
De már tęrec az el kezdet dologra,
Királné aſſonnac nagy vakſagára,
Miképpen gondola attyafiára,
Önęki hammar lön halalára.
Láttyác Bankbannénac tekélletességét,
Nem elégitheti meg aual öczét,
Nem ronthattya meg ſömérmeteſſégét,
Nem teheti abból öczénec keduét.
Iol lehet forgódic Királné aſſony,
Öczénec keduét ha teheti aſſony,
Dé tekélletes az Bankbanne aſſony,
Tölle meg ne czalattátnéc az aſſony.
Királné aſſon ſóla az öczéuel,

Czoda képpen forgattya ő haióiát.
Kopaſs, nęki czac egy fűrt haia vagyon,
Mint tűkörnec olly tűndekléſſe vagyon,
Az ő iaráſa forgo ſęllen vagyon,
Terméſeti, hogy mindenkor forogion.
Nem kell hinni azért ő forgaſáñac,
Mint az forgo ſęlnec ő zugáſſanac,
Mert hammar változáſſa leſſen annac,
Mint meg mutattya példáia Bankbánnac.
Mert mikoron à Király el ment volna,
Aſſonhoz egy attyafia iőt vólna,
Ki egy ember gyermeke vęle vólna,
Nyénét vigaſztalna ezért iőt volna.
Nyénét kéri, hogy ſemmit ne bánkodiéc,
Es ő keſerűſegétől meg ſűnnyéc,
Szomoruſagitől hogy el táuozzéc,
Sirás, ohaytáſrol el feletkőzéc.
Mint ſerelmes attyafiát vgy kéri,
Ezektől feleytkőzéc arrà inti,
Keſerűſégét vigaſágra tęricze,
Szerelmes nyénét mert ſűwből ſereti.
Bankban feleſégét ackor ott tarttya,
Hogy Királné aſſonyát ő is ſolgállya,
Király táuolly létében vigaſztallya,
Nyáiaſſagáual is aſzt vidámittya.
Ékes termetie ſép vala aſſonnac,
Sockan czodálkoſztac ſépſégen annac,

Tekélletes

Tekélletes vala iámborſág annac,
Iò hirec nęuec aſſonhoz valánac.
Attya fia à Királné aſſonnac,
Szerelmére geriede Bankbanénac,
Es meg ielenéc Királné aſſonnac,
Szerelmében bűn vackuláſa annac.
Semmiképpen aſt el nem titkolhattyác,
Santaſágot mint el nem titkolhattyác,
A ſzerelmet vgy el nem titkolhattyác,
Mert az vdöc aſt ki nyilatkoſtratyác.
Meg bolondul ember ſzerelem miat,
A ki fekſzic annac vac ſömne allat,
Bűkat, bánatokat ſokakat valhat,
Végre poklot is miatta találhat.
De már tęrec az el kezdet dologra,
Királné aſſonnac nagy vakſagára,
Miképpen gondola attyafiára,
Önęki hammar lön halalára.
Láttyác Bankbannénac tekélletességét,
Nem elégitheti meg aual öczét,
Nem ronthattya meg ſömérmetesſégét,
Nem teheti abból öczénec keduét.
Iol lehet forgódic Királné aſſony,
Öczénec keduét ha teheti aſſony,
Dé tekélletes az Bankbanne aſſony,
Tölle meg ne czalattátnéc az aſſony.
Királné aſſon ſóla az öczéuel,

Reytec házba lönne ő czendeßéggel,
Mind addig forgódnac meſterſegeuel,
Hozà vißi Bankbannét beßéddel.
Bankbannét hordozà ő házaiban,
Beßélget ő vęlle nagy nyaiaſágban,
De az Bankbanné ſemmit nem tud abban,
Királnénac mi vólna ßándékában.
Őcze reytezue vala meg hadiot házban,
Aßßony az Bankbannét viue az házban,
Iámborſága meg romla viragában,
Meg töretéc az ő tißtaſagában.
SSégyenſéget az aßßony nem titkola,
Nem ſoc vdöre wránac meg monda,
Mikor wra meg ölele, apola,
Sirua vitęz wránac è ßót monda.
Vitęz wram, Nem vagyoc mélto arra,
Te apollaſod, meg ölöléſedre,
Sőt én mélto vagyoc meg öléſedre,
Hogy nem eſni illyen nagy ßégyenſégre.
Mert meg romlottam én tißtaſágomban,
Es meg ßégyenültem iámborſágomban,
Szolgalatunc ért eſtem gyalázatban,
Nem akaroc élni én ez világban.
A te ágyad immáron ßöpleſült,
Tißtaſágtól társod immár meg vrúlt,
Iamborſágnac haióia mert el merúlt.
Én miattam ortzádra ßégyen tęrúlt.

Nem vólt

Nem vólt nękem ez ſoha akaratom,
Mindenkoron vólt ebben ártatlanſagom,
De eſt műuele raytam az aſſonyom,
Őcze miat romla meg tiſztaſágom.
Nem kiuánom én immár életemet,
Im kezedbe hoſztam az én feiemet,
Fegyuereddel őlly meg wram engemet,
Ez ſégyennel ne egyem kenyeremet.
Őlly meg, vitęz wram, kérlec tégedet,
Mert el veſztőttem hiredet, neuedet,
Kűſſebbitőttem te tiſztelęſégedet,
Rutitottam à te Király képedet.
Őlly meg azért, vitęz wram, engemet,
Eſségyent magaman hogy ne láthaſſam,
Tiſztelęſégedet meg ne fogyatkoſztaſſam,
Eletemmel neuedet ne gyalázzam.
Igen meg haraguéc ezen à Bankban,
Szomoruſágot nem ielenti az Ban,
Feleſéget kéri hogy ſiráſſában,
Meg ſűnnyéc, ne legyen nagy banattyában,
Hozzám valo nagy ſzerelmed ért kérlec,
Banatidtól meg ſűnnyęl arra intlec,
Ártatlannac téged ebben eſmerlec,
Meg hall à Királné aſſony érőtted.
Semmiként nem vehet ió keduet aſſony,
Noha wrától vigaſztaltatic aſſony,
Mert erőſſen bánkodic vala az aſſony,

Rayta

Rayta eſet küſſebſég, vndokſágon.
Másod napon feleſége ßaua után,
Törit óldalára köti az Bankban,
Erőſſen ful magában az vitęz Bán,
Mérgét nem tarthattya meg ő magában.
Mikoron vduarhoz ő be indulla,
Királné aſſonyal hogy ſőmbe iuta,
Törit aſſonhoz mindiáráſt ki ránta,
Királné aſſont leg ottan le vágà.
Az után Bankbán házból ki indulla,
Az véres tőrt kezében tarttya vala,
Az vduar népénec à tőrt mutattya,
Czendeſ beſéddel őnękic eſt mondia.
Kérlec tűteket, Hogy veſźteg legyetec,
Semmi haboruſágot ne kezdietec,
Vétec nęlkül tőtnec eſt ne véllyetec,
Aſſonyomon iutalmánac ie állyetec.
Mert ſemmit nem czelekőttem oc nęlkül,
Aſſonyomon nem lőt ez vétec nęlkül,
Nem akaréc lőnni halála nęlkül,
Mert ez meg lőt az ő vndoc vétegből.
Ez mű aſſonyunc én házas társomat,
Meg ſerteßtötte őczéuel ágyamat,
Hirem, neuem veſźté, tißtaſágomat,
Eletembe rontotta virágomat.
Ez világon eſt merem mondania,
Minden halált kéſ vagyoc ſenuednie,

Az halál-

Az halálra mérem feiemet vetni,
Társom ért akartam bossut állani.
Im iò reggel Király után indulloc,
Töruént feiemre wramtól kiuánoc,
Érdemem szerént büntötést kéuánoc,
Igaz az én wram, ő hozza futoc.
Nem félec, Mert bizom igasságomban,
Tudom hogy wramat érem vtában,
Töruént vároc tölle én è dologban,
Meg mondom ezt, bizuán igasságomban.
E sót haluán vduar népe, czendesszedéc,
E dolog ért haboru nem kezdetéc,
Az Bankbannac békesége ádatéc,
Bankban dolga, mert hellyén találtatéc.
Hogy iuta Bankban Constantzinapolban,
Királyt ott ére Bankban az várasban,
Göreg Czasárnac lako váraságban,
Királynac monda dolgát bátorságban.
Éllyen felséget sokat ez világban,
Iò szerenczés légy minden vtaidban,
Te bisztál engem Gubernatorságban,
Felséged meg öltem országodban.
Mert felséged, én asszonyom Gerdrud,
Kit én ollynac véltem mint szent Rut,
Olly dolgot müuelt, ki meg mondásra rút,
Halalára ki vólt választattot vt.
Német országból öczét be hiuatta,

Társomat egy házba zárlotta,
Erősac ſerént vęlle meg rontotta,
Ezért ez lőn ő halalánac oka.
Nem akartam én előttet el futni,
Sohoua felſéged előt budoſni,
Kegyelmeſſegedhőz ſoktam follyamni,
Mert tudtalac tégedet igaznac lőnni.
Im hozzád iőttem nagy bizodalmomban,
Irély meg engemet igaſágodban,
Mert tőruén yem vagyon akaratodban,
Életem, halálom vagyon markodban.
Bizom magam én te igaſágodra,
Igaz tőruén ſerént meg latáſodra,
Az én feiemet ide hoſtam arra,
Ha vétkeſtem, bátor vites halálra.
Náladnál én más birót nem kereſſec,
Iollehet, én nęked pőreſſed vagyoc,
Ez dologban nęked ellened vagyoc,
Noha ſegény ſolgád te nęked vagyoc.
Ha bűneſnec leſſ engem tőrtén yeddel,
Rám bátor ne tekints kegyelmeſſęggel,
Ha mentſégem lehet feiemnec,
Végy elől engem kegyelmeſſegeddel.
Azért igaz tételt te tőlled vároc,
Ha nincz vétkem ſabaduláſt kéuánoc,
Ha vétkeſtem, én az Halálnac álloc,
Feiem ide hoſtam, Előttet álloc,

Ha aſſ

Ha azt leled, Hogy az asszonyom bűn ért,
Tőllem meg ölettet az ő vérke ért,
Műueld, wram, iò hired ért, neued ért,
Meg ne ölleteſſem én è dolog ért.
Mert mindenkor biſztam te iò vóltodban,
Mert mindent miueltem igaſágomban,
Minden dolog vólt az egy állapatban,
Töruént vároc tőlled ezen útodban.
Czodà: Ezen à Király ő ſzűuében,
Meg nem haborodéc ő elmeiében,
Semmi változás nem lőn az ő ſzinében,
Király Bankbánnac ſzól tekéleteſſégben.
Im iól látom à te emberſégedet,
Bizuán valo tekéleteſſegedet,
Cickelen kènt meg ęrtem beſzédedet,
Látom biſztodban hozzám iőuéſſedet.
Ne fély azért moſtan à te ſzűuedben,
Ha vgy vagyon, mint ſzollál kéréſedben,
Meg láſd, hogy kűlembſég ne legyen ebben,
Igaz töruént teſzec nęked ezekben.
Tęry hazà az ért moſtan orſzágomba,
Eſmet Gubernátor légy wraſágban,
Iáry hiuen el, és igazán dolgaidban,
Fogyatkozás ſemmi ne legyen ebben.
Iſten, ſzent felſége, hogy haza viſzen,
Telepedéſſem nyugodalmos léſzen,
Igaz töruényed nęked ebből leſzen,

Ha nincz vétked, dolgod mind helyén leſſen.
Egyęb válaſt én tenęked nem adoc,
Sies haza: Látod, vtamba vagyoc,
Vgyan előbeli András Király vagyoc,
Igazat látni, mindennec akaroc.
Diciretes hadat Király viſſele,
Vdő muluán hogy orſágba iőue,
Az Bankban elfeletkőzzéc erről,
Hogy Királytól tőruént kérien feiére.
Egykor Király feleſéget emlite,
Ottan Bankban magát elő vette,
Monda, wram Király, orſágodban vagy,
Tudom aſt, hogy igaz feiedelem vagy.
Én őltem meg à te feleſégedet,
Im kezedben adom az én töremet,
A mellyel meg őltem feleſégedet,
Őlly bátór ezen törrel engemet.
Biſtam magam te töruény tételedre,
Töruénuedet vártam az én feiemre,
Tégy töruényt azért moſt az én feiemre,
Hattam én aſt te Király képedre.
Az Bankbannac Király igaz töruént tőn,
Ki meg ſabaduláſſa Bankbannac lőn,
Hire neue Királynac azért iő lőn,
Mert igaz András Király ő neue lőn.
Zóltan Király ellen ő hadakozot,
Vitęzeckel nyereſęgecket ő hozot,

Soc ſent

Soc ßent tetemeket onnét el hozot,
Magyaroknac iò hírt s iò neuet hozot.
Magyaroc ez dolgot vegyúc eßünkben,
Tißtaſágot kóueſſünc életünkben,
Mű eleünc dolgát vegyúc eßünkben,
Azzokat kóueſſúc iámbor életben.
Tißtán tarczuc magunkat Iſtennünknec,
Hiuec legyünc az mű Feiedelmünknec,
Es mű igazac legyünc mindenneknec,
Vgy lehetünc keduében Iſtenünknec.
Éllyen ő ez világban ſockaiglan,
Minden iókat az Iſten nęki adion,
Eſmeretiben ötet iól fondállya,
Mind élric keze ván igaziſa.
Ki bóuebben eßt ęrteni akaria,
Bonfinius könyuébe meg találllya,
Máſic iraſſában meg oluashattya,
Mert hetedic réßében annac iria.
A ki ßörzette eßt Magyar verſekben,
Nem ielente Neuét ő ezekben,
Sem pedig nem irta az vers feiekben,
Valkon meg találllyác Kalota ßegben.
Sźületés ván, enye eßtendőben,
Ezer, ött ßáz, hetuen háromban,
Az hęw hónac ßent Iacab innepben,
Tißta életre ő mindent int ezzekben.

FINIS.

M. N. MÚZEUM
KÖNYV-
TÁRA

Chronica, auagy HISTORIAS E=

nec, Az ieles vitęz fe=

IEDELEMRŐL, AZ HVNNYADI Ianoſrol, Erdeli Waydárol, és egéß Magyar orßágnac Gubernatorrŏl, Annac eredetirŏl, Nemzetlégérŏl, ſoc ieles hadairŏl, gyŏzedelmirŏl, és ieles ſoc vitęz czelekedetirŏl.

MAGYAR NEMZETI MÚZEUM KÖNYVTÁRA TÁRA

Nem Bonfiniusból czac, Hanem azigaz Hiſtoriából egybe gyŭtettet, es egybe ßŏrzettet.

Chronica, auagy HISTORIASE-

NEG AZ VITEZ HVNNYADI IANOS ROL.

EMLEKŐZEM nektec, ha meg hálgattyátoc, iò Hunnyadi Ianosról, Ennec eredetiről, nemzetségéről, és nagy iámborságárol, Es annac hiw ſolgálattyáról, emberségéről, viadalirol, Es Törökec ellen diadalmirol, Végre őſtan halalárol.

Sźület vtán mikor irnanac, ezer, három ſáz klentzuen kettőben, Vala ackoron két wr, attyafiaſſác, Hauaseluő földében, Az elſő Dan vala, à máſic kediglen, Mircze vala neuében, Ezzec egybe veſtuén, meg haſonlottanac vala az ő földekbe.

Az Dan Wayda eſeit el veſtuén, gyorſan Törőc Czaſárhoz kűlde, Es attól az őcze ellen, magánac népet ſegitségűl kérete, A murates Czáſár őrűle nęki, és hamar nagy erőt kűlde, Es Dannac az őcze, euel Hauas eluő földből gyorſan ki reckede.

Az Mircze Wayda fel ſiete hamar Budára Sigmond Királyhoz, Es ſép aiándékokal meg aiándékozuán őtet, lábaihoz, Eſuén, igen könyörge nęki Hammar láſſon Hauaseluő földhőz, Mert Dan

Wayda

Wayda, az ôcze el haylot, Kötte magát Törôc Czaßárhoz.

Haluán eßt Sigmond Király, Meg ßolita Mircze Waydat, nęki monda. Ha igaz è hír, mellyet mondaß, iól tötted hogy fel iöttęl Budára, Az után Mircze Waydatól mindeneket meg kęrde, és meg tuda, Végre ötet Sigmond Király vißontac éckeßen meg aiándékozza.

Mindiáráßt népeit egybe gyűtuén, ßép rendel öket el indita, Magyar orßágon által menuén, Erdęlbe be méne, és meg ßálla, Deuán felől, à ßép völgybé, az Ißtrigy follyo viz melet táborát, Hűnyad vármegyében, minden népéuel, az kies Hunnyad vár allat.

Lőn ott alkolmas vdeni mulatßága à ßép Sigmond Királynac, Méglen à fő emberec mind egy be gyűtéc à népet ez orßágnac, Mellyet el kel vala vinni, ellene az Hauaseluő Waydánac, Hogy engedelmeßége alla haytanáia aßt az Coronánac.

A ßép földen valo iò lackáßokban el vna az özuegyßéget, Es az innaßoktol titkon kęrde meg mind az környűl valo földet, Ha ßép népe volna, kiualtképpen meg kęrde az aßßon népeket, Ha ßépec volnánac, és ßép ßömély és karczu leanzo gyermekec.

A Komornyikoc mondánac, Hogy ott az vidékbe öc láttac volna, Egy ieles ßép leán zot, Melly

egy kazdag Boiérnec hazánál volna, Kinél ſzeb nẽ lehetne meſſze földen, mondánac à Komornyikoc, Ha akarat od volna, mű el menuén, aſzt te felſéged-nec hoznóc.

Mikoron eſtue à ſzép leanzo à Királlyal ſzömbe állana, Felſéges wram: En az nemes iò Morſinai nemzetből vagyoc monda, Ha tőlled meg terheſſülec, Mint leſzen nękem és fiamnac dolga? Erre legyen te felſégednec, és ennękem előſzer fő gondia.

Ha meg terheſſültz tőllem, monda Sigmond Király à ſzép leanzónac, Gondom leſzen reád, és ſzép ioſzágot adoc nęked és fiadnac, Nemzetſége-det is nagyob méltoſágra viſſem, és tekintőtre, Eb ben bizonyos légy, Ne fély ſemmit, Mondom eſzt én emberſégemre.

Ez után el indita à Király ſereget be Houaſel-uő földbe, Es meg viuan Olahockal, Törökeckel ővé lőn győzedelme, Minden népéuel az orſzá-gon által Nicapolic el be méne, Es aſzt töruén, és mind el rontuán, annac után vgy viſſza tęre.

Es Erdőlbe viſſza iouén, eſmet az előbeli hellyre ſálla, Eſtue eſmet à Morſinai ſzép leanzot magá-nac hozzarà, Monda az nęki: Felſéges wram, Tőlled higyed meg törheſſültem, Immár, kérlec, viſſeld gondomat: Mert hidied, igen nehez az én vgyem.

A Király ſámlála az vdőt, Tehát mayd négy holnapot

hólnapot találla, Es egy gyűrőt wyábol ki vonuán, aßt az Morßinainac adà, Hogy ez volna nálla iegyűl, és mindeneknec ellene tartanà, Es azonkőzbe az Iſtétől ő áldomáſát nagy vigā várna.

Bőw kőlczéget is ada nęki, mind ő magánac, ś mind à gyermeknec, Es az ván inditá minden népét, Hogy Budára fel mennénec, Es ott az orßágra mindenképpen gondot viſſelne, és vigyázna, Es békeſégben az ő hıw alatta valoit meg ó!talmazna.

Vala ot az vdőben egy Houaseluő Boięr, Voic Buthi, Ki ki ßeket vala onnét, Mert nagyoc az orßág egyenetlenſégi, Aual kőzli vala vgyét à ßép Morßinai, és minden dolgát, Mutatuán nęki kazdagſagát, végre házaſagra adà magát.

Azon kőzbe Mircze Wayda, az Voic Buthit el hiuata haza, Es minden el vőt ioßagat, marhat, éppen viſſa nęki adatà, Es be viuén à ßép Morßina feleſegét, egyűt lackéc vęlle, Né ſoc vdő mulua le eſuén, Voic Buthinac ßép fiat ßűlle.

Meg kereßteluén aßt, az anya, Iancula neue lőn ne kéuánà, Es mindenhoron az wraual à gyermekre lő igen nagy gondià, Hogy aßt ßépen fel neuelhetne, és minden képpen vgy meg tarthatna, Mint Sigmőd Király, erőſſen nęki paranczolta vala, az ő attya.

Egy vdő mulua, mikoron Sigmond Király eſ-

met haddal iöt volna, Hovaseluö földbe, és ott Törökec ellene vini akarna, Az Morßinai ßép aßßon, Voic feleſége Ianculát fel vön, Es be menuén, Király eleybe mind az Ianculát, s mind az gyűrőt tön.

A Király látuán az gyűrét, mindiárt Ianculánac igen örüle, Az aßßonnac meg hadiá, Hogy vdő mulua, ßép Budára fel iöne, ott mindenről önçki iö válaßßa, és gond viſſeléſſe lönne, Kün nem czac ő, és az ő ides fia, Sőt nemzete is örülne.

Sigmond Király mikoron az Olahockal és Törökeckel vit vólna, Viſßa tęre az után, minden népénel, méne Magyar orßágba, Az Voic Buthiné ßép aßßon is Ianculáual ottan indulla, Es Erdęly orßágba be iöuén, hazaiában Hátzogbā meg ßalla.

Vdő mulua, möda az aßßony bättyánac, Morßinai Gaſparnac, Ennçké ez kis gyermeckél vtam volna Budára, De Budánac, En nem tudom ſem vtát, ſem tudom az ő kezel vagy meßße voltát, Ezokaért, iö bättyám, velem iö, és mutas meg annac az ő vtat.

A bättya felele nęki: Iö hugom, Nem tudé? Sántánac Buda, Igen meßße: Mit iárnal ott? Az aßßon battyánac ßólla, és monda: Iö bättyám: Semmi moráláſſom ot nem volna: Hayt engem nagy ßükſég, Haßnál kis Iancula vęle, Sőt minnyáian nemzetül, ha velem mégy. Mor-

Morſinai Gáſpár el czodálkozéc rayta, à dolgot hallaßtá, Azonkőzbe az huga Ianculát à főld re vlteté, és moſá, Ruhátskait és polait: Addig Iancula erőſſen ſira, Hogy meg ſűnéc à nagy ſiráſtol, Király gyűrőiét kezében ada.

Iancula el hagya ſiráſát, és iátzodozéc à ſép gyűrőuel, Egy hollo látá egy fárol az gyűrőt, Allá ſaluán raggada el, Iancula erőſſen kiáltani kezde, Az anya oda futuán, Kereſni kezde à gyűrőt, Imè ráhát fénlic az hollo orrában.

Halálra meg iyeduén és bátyahoz futuán, kezde kőnyőrgeni: Szerelmes bátyám: Megyűnc? Az hollo ſerenczęnket el fog veßteni, Mert orrában az Király gyűrőie, Mellyet iegyűl ada ennęké, Midőn akarattyát műuelém, igérete vtán hálna velem.

Há ezokaért á gonoß holló à Király gyűrőiét el vißen, Nem fogia à Király meg állani az ő igéretit, aßt hißem, Sőt annálkűl nem mereg ſoha ő fel ſége eleybe kőrűlni, Sem merem ſoha az Iancula dolgát ő előtte emliteni.

Morſinai Gáſpar, à bátty á, ottan tegzét és éyét raggada, Es oda menuén, az hollohoz, egy ſép nyillal hozzáia aránza, De az hertelenkedésbe hibát tőn, Es mindiárt à hollo el méne, Es à Király gyűrőiét az orrában hordózuán, más fára viué.

Az bátty à vtánna ſietuén, más fán alól, más nyillat boczata, Es aual nem tőn hibát, Hanem

egyeneſt az mellyébe talála, Hogy az hollò állà eſéc mind gyůreſtől, az fà allì eleibe, Mellyet nagy őrőmmel, mind nyilaſtól és gyůreſtől őnęki viué.

Morſinai Gáſpar ezokaétt ęrtuén hugátol Király dolgát, Fel véué hugát, és annac ſép fiát, és kereſe vęlec Budát, Egy nap midőn az Király az piatzon ebéd vtán morálna, A ſép Morſinai, gyůrőt kezében viſſeluén, oda iarulla.

Es meg mutatuán Királynac à gyůrét, Ecképpen kezde beſédét, Felſéges wram, Láſd meg è gyůrét, Arról à gyermeket itéllyed, Meg emlekőz zęl nagy igeretedről, és ne had ſegény feiemet, Ez te fiad, à ſép Iancula, ne hadiad, és ſegény nemzetemet.

Sigmond Király egy keueſé piruluán, Mindiárt à gyermeknec moſolga, A ſép gyůrőt viſſa, à ſép Iancula fiánac kezében adà, Iól tődtet, Hogy fel hoſtátoc à gyermeket ide hozzám Budára, Gondodat viſelem, Emelem nemzetedet, őtet teſé wrra.

Ban Ferentzet mindiárt à Király meg ſolituán, és meg hadia nęki, Ezekre gondod legyen, Mindé elegec legyen, Sʒaláſra vid ki, Ne hadiad feleytenem az ő vgyeket, Hanem iutaſd eſembe, Hogy ollykoron őrőmmel haza boczáſſam kénczes Erdęlbe.

Ban Ferentz iò ſaláſra viue őket, egy ieles polgárhoz Peſten, Es ott minden nap iól tarta őket,

mint

mint egy ieles mennyekezében, A Király à kis Ian-
culát gyakorta áltat hozatà Budára, Es czac ma-
gánac léuén. iádzéc vęlle, marackal forintot ada.

Egy hólnap mulua, Ban Ferentz eßébe véué
Királynac vigaſágát, Felſéges Király: Vdő vólna
iò válaßßal boczátni Ianculát, Meg aiándékozni
ötet, és nemzetét, de főképpen az anyát, Mert
ha Iancula élhet, hidgye felſéged, Meg mutattya
magát.

A Kiraly à Morßinai nemzetnec ßép ioßágot
el intéze, Hugoknac, és à ßép Ianculánac, Hun-
nyad vármegyęt el végeze, Es ßép leueleket irat-
uán, az önen Secretumat ra nyomà, Hogy öket
hamar azzokbã iktatnác, Erdęli Waydánac hadia.

Meg is hadia Ban Ferentznec, Egy ßác forin-
tot adna, s kólczéget, Az arany gyűrös Hollot
adà nękic, Hogy az lönne ő Cimerec, Mind Ian-
culanac vdőuel, A mellet az ő egéß nemzeteknec,
Olly vállaßßal el boczátà öket Budáról, és lön nagy
örömec.

Ebből neueßtőtéc az után az Iancula, Hun-
nyadi Ianoſnac, Ezokaért ne hidgy ember, az hi
zelkedő Olaß Bonfinuſnac, Ki valami hazug ßin
allat, Olaßt czinál Hunyadi Ianosból, Mert ez
az igaz Hiſtoria felölle, légy bizonyos, hidied iól.

Nem neueltőttet Budában Király allat, Peſten
ſem hólt az anya, Hanem Wayda Hunnyad

mellet

mellet, ott fekßic az anyá egy Thelec falluba, Hũnyadi Ianos innaskorába előb Czakiakat ſolgálta, Azzoknac vduarába naprol napra emberſégét meg mutatà.

Azzoktól el buczuzuán, ſolgálni kezde à Czánadi pűſpeket, Vdő muluán, tizenkęt loual ſolgálla à Zagrabi pűſpeket, Onnet az után egy fő vitęzlő wr alla ſackada iò Magyar orßágba, Ez okból meg eſmertetéc, à felſéges királynac vduarába.

Annac vtánna mikoron Sigmond Király Olaß orßágba méne, Fell kéßülle Hunnyadi Ianos ſolgaiual, és be méne vęlle, Es ott Philepnel, az Medi olani nagy hertzegnęl meg marada, Es tiz loual aßt nyilhány eßtendeig emberſégeſſen ſolgálla.

Onnét viſſa iouén Magyar orßágban, Tőrőc ellen vitęzkedéc, Egy ollykort az ő vitęz társaiual Miſiába vgyekőzéc, Es ott egy ag Gőrög kalaſtramot Calogoroknac fel dulánac, Mellyből Hunnyadi Ianos társaiual kazdag kénczet ki hozzánac

Nagy ßép ékeſſéggel eſmet Német orßágba Kirallyal fel méne, Egy vdeig oda mulatuán nagy nęuel és diczirettel tęre, Az után hadi tißtekben vitęzűl s ámborul kezde viſſelni, Magár, minden emberſéggel mind nagy, mind kiczinhoz ióI meg mutatni.

Hunnyadon egy ßép várat épűlte ßépen fen egy magas hegyen, Az Gerebec nemzetſegéből

hoza fe-

hoza feleſéget nem kéſen, Az Erſębet aſſſont, à nagy Silágyi Mihálnac ides ſép hugát, Láſlo Hertzegnec, és à felſéges Mattyás Királynac ides anyát.

A tőb tiſztec vtan, ra vetéc Erdęli nemes Wayda ſagot, Láſlo Király el veſéſſe után, az egéſ Gubernatorſágot, Melly iámborul, és vitęzűl czelekedet legyen ő mind ezekben, Ezeket mind rendel elő ſőmlallyuc, ez hiſtoriás énekben.

EZ HISTORIAS ÉNEKNEC II. RÉSE.

IRNAC vala ackor, Ezer, négy ſáz, és az negyuen iò eſtendőben, Iffiu Albirt Király mikor regnál vala Magyar orſág földében, Az Király meg hala, feleſége kedig meg marada terhőben, Iò Hunyadi Ianos ackor Wayda vala az Erdęlnec földében.

Az Királné aſſſony mikor látta vólna, hogy ő elég nem vólna, Iò Magyar orſágnac gond viſeléſére, vég házac óltalmára, Io akarattyából az Wraknac meg paranczolta vala, Vállaſſátoc Királyt, vgy mond magatoknac, az orſág óltalmára.

Lengyel Kazmir Király attyafiat, Láſlo Hertzeget ők válaſtác, Ki ért Lituaſágban kőueteckel népet az Wrac boczatánac, Mig oda iarának, Addig iò Budában az Királné aſſſonnac, Lőn fiu

magzattyá, hogy kit neuezénec keresztségben Lászlonac.

Látuán ezt az Wrac, Sockan ő közzülec az asszonhoz haylánac: Nem soc vdő múluán, à kis Király fiat őc Feier várban hozác, Ott nagy tisztességgel Királlyà választác ötet, meg coronázác, Onnat Visegradban, mind anyáual ősue, coronástól fel hozác.

Ot Királné asszony azért à Coronát esmet hellyére téué, De vgyan mentében felső ruha allat elő kötében téué, Azt kedig vgyan ott mind az Wrac előt az ládába be téué, De az asszon dolgát senki wrac közzül czac esszében sem véué.

Nem soc vdő muluán, mind fiaual ősue méne Német országba, Frideric Czasárnac, mint attya fiának, à gyermeket aiánla, Mind az Coronáual gyermec László Királyt nęki tartania hadiá, Őma ga meg tęte, olly nagy sietséggel iőue Magyar országba.

Várac, és Váraſoc, kic Királné asszony párttyán ákor valánac, Néppel és élésſel Királné asszontól olly igen takarttnac, Azonközbe pedig az László Hertzeggel Wrac haza iutánac, Sękes Feier várba viuéc tisztességgel, hogy ott meg koronáznác.

Az Coronát Wrac hogy hellyén nem leléc, igen meg busulánac, De ra gondolánac, à sent Istuán testét igen hammar fel ásác, Az seiében valo coronát vőuéc

ki vö̊ uéc, à testet beczinalác, Az Láßlo Hertzeget euel tißteséggel Wrac meg coronázác.

Mikoron ßękiben Lengyel Laßlo Király, iò Budában v̊lt vala, Ö̊tt ieles férfiu az aßßon parttyárol ottan Királyhoz hayla, Iò Rozgoni Simon, Iregyi Miklos Wayda, Hunyadi Ianos Wayda, Die nes Gardinál, Garai Láßlo Ban, ki Visegradi vala.

Rö̊uid v̊dö̊n eséc nagy gondia Királynac az Királné aßßonnyal, Mert nagy gondia vala az pártos Wrackal, Czikordi Monostornál, Kit hogy ęrte Király, ottan népét adà iò Hunyadi Ianossal, Hogy ßö̊mbe meg vion mint ellensegéuel ott az pártos Wrackal.

Ottan el indulla Király seregéuel Hunyadi Ianos Wayda, Czikordi mezö̊ben az pártos wrackal Wayda ott ßö̊mbe ßálla, Gzoda bö̊lczesége az hadakozásban, és bátor ßůue vala, Seregeket ßö̊rze, népét bátorità, viadalhoz oktatà.

Iò Hunyadi Ianost sereg elö̊t mikor pártos Wrac meg látác, Mind el rö̊ttenénec, Mert feienként tudiác Wayda ió vitęz vóltát, Ióllehet, hogy ßö̊mben vęle meg viuánac: De el futamodánac, S'antalan nagy sockan hö̊ßtec el hullánac, kic fö̊ldre vagatánac.

Mikoron ez dolgot à Királné aßßony ott meg ęrtö̊tte volna, Népét Sóllyom várat az Ißkra Ianosnac ottan kezébe adà, Az Czeh Ißkra Ianos,

á többiuel össue, nagy soc kastélyt czinálla, Erös klastromokat, nagy soc templomokat, mind kastélynac alkotá.

Ezekben mind Czehec, Lengyelec, és egyéb nemzetségec valának, Az egész fel földet kic erősen dullyác, égetic, és rabollyác, László Király párttyát valahól sokhattyác, fogiác, és földre vagyác, Mikor ezen képpen iò Magyar országban egy mást igen rontanác.

Azonközben Amurates, Töröc Czászár, hogy ez dolgot meg halla, Iò Magyar országban illyen viszsza vonás az Wrac közet vólna, Minden ereiuel Nandor Feier várat Amurates meg szálla, Hęt egész hólnapig, éyel nappal, Czászár lötete, ostromlatá.

Iò vitęz Siouáti Iános Bán tisztiben akoron Feier várban, Az vitęzec közet forgódic, mindenüt vagyon nagy bisztatásban, Süue bátorságban, bölts hadakozásban, ieles minden dolgában, Vitęzeckel tesen Siouáti Ianos Ban nagy kárt Czaszár hadában.

Mikor látta vólna Amurates Czaszár népénec veszedelmét, Bánat, és felelem, czoda nagy röttegés foglalá Czaszár szüuét, Szégyen vallaslára meg teritè azért esmet földebe népét, Ki ért Feier várban, olly igen diczirèc az wr Istennec neuét.

Ez dólgoc után Feier várat adác iò Hunyadi Ianosnac, Mint jámbor vitęznec, és Magyar országnac

ſágnac hiwſéges ſolgaiánac, Azért hirré téuéc eſt Szenderőben ackor az Iſaac Waydánac, Nandor Feier vári Banſágot hogy adtác iò Hunyadi Iánoſnac.

Iſaac Wayda ackor nagy néppel indulla akara rablani, Nandor Feier várnac vidékét kezde ő égetni és rablani, Hunyadi Ianoſnac hogy ha bátor ſűue volna akarna látni, Az vtban ő vęlle, iò Hunyadi Ianos, ſőmbe meg merne vini.

Iò Hunyadi Ianos Ban mikor è dolgot Feier vár ban meg halla, Feier váron belől à Czaſár halmanál Wayda eleybe ſálla, Mert az Iſaac Wayda ackor az rablásbol immár viſſa tęr vála, Kazdag nyereſéggel, ſántalá ſoc rabbal Iſaac Wayda iő vala.

Viadalhoz népét iò Hunyadi Ianos igen hammar kéſite, Szép ſoual oktatà, tanyita, biſtatà, ſép ſeregeket ſőrze, Iſaac Waydát azért iò Hunnyadi Ianos vitęzeckel meg vere, Mind Szenderő-iglen Iſaac Waydát vze, népet igen ölete.

Kazdag nyereſéggel iò Hunnyadi Ianos vitęzeckel meg tęre, Azonban más felől, az Meſet Bęc iőue nagy néppel Erdęlſégbe. Nagy rabláſt, égetéſt tőn Meſet Bęc ackor az Erdőlnec földebe, Kit haluán Hunyadi Ianos, meg tęruén, ſiete néppel Erdęlbe.

Gyula Feier várhoz nem meſſe, Meſet Bęc az meg tęrésben vala, Iò Hunyadi Ianos, à meg fárat nép-

pel ott vtát meg álla. De mikoron látá, hogy à Meßet Bęknec népe igen ſoc volna, El álla eiölle, Meg nem viua vęlle, Mert czac keueſen vala.

Olly nagy ſietſéggel töb népet tamaßta, à Bęc vtán indulla, Mert ßántalan ſoc nép à Törőckel vala, kiket Wayda ßán vala, Nagy ßűue ßackadua iò Hunyadi Ianos vtánnoc megyen vala, Iſtę vgy akará, az pogánt el ére, Vęle ott ßőmbe ßálla.

Iò Hunyadi Ianos igen hammar népét viadalhoz keßite, Ieſuſt kiáltatá minden népeiuel, à pogánt ot meg vere, Kęt vitęz fiáual à Meßet Bęc ac kor viadalban el veße, Népénec iob réße azért à Meßetnec akoron ott el veße.

Sirnac tęrden álua ot à ßegény raboc, az Iſtenhőz kiáltnac, Sűzec, ßép leányoc, férfiac, aßßonnyoc è képpen imádkoznac, Menybeli Wr Iſten, kętűnc, adgy ßerenczęt à ßegény Magyaroknac, Es adgy diadalmot à pogánoc ellen iò Hunnyadi Ianoſnac.

Az viadal vtán vala nagy őreme iò Hunnyadi Ianoſnac, Sietnec vitęzec louakrol ßőgdeſni, á rabokat ódozác, Menybeli Iſtennec kegyelmeſſégéről minnyáian hálát adnac, Soc iò nyereſſęggel őc fel rackodánac, el haza indulánac.

Ez dolgot megęrte Moldouai Wayda, és Hauaſeluő Wayda, Hunnyadi Ianoſnac nagy hatalmaſſágát félic, rőttegic vala, Miért Törőc Czaſárhoz

ßárhoz haylottanac vala, adót fůzetnec vala, Iò akaráttyából azért mind à kettö Láßlo Királyhoz hayla.

Vala nagy haragia Töröc Czaßárnac azért à kęt Waydára, Ottan be hiuata nagy Mußtafa Baſát, nęki meg paranczola, Moldouát és Hanaſel földöt el rabollya, az Waydákat meg fogia, Nyóltzuan ezer embert Mußtofa Baſſánac akor à Czáßár ada.

A kis Nicapolnál Duna vizen Baſa népéuel által kele, Hauaſel földében nagy rabláſt téuénec, Erdęl be iöuénec, Nagy ſoc rablás vtán az Erdęl orßágban à Baſa haza tęre, Iò Hunnyadi Ianos vtánna ſiete, Vaskapunál el ére.

Iò Hunyadi Ianos ot az Vaskapunál Baſáual ßömbe ßálla, Seregeket ßörze, népét bátorita, az Baſáual meg viua, Iſten vgy akara, à Baſát meg vere, népét földre vágatà, Kiért minden nép kößt iò Hunyadi Iános nagy tißteſégbe vala.

Azonközbe Láßlo Király iò Budában záßlóiát ki tétete, Sóldot kiáltatà, Kire minden felöl ſoc iò vitęz nép gyůle, Hunyadi Ianoſnac à Király izene, hogy népéuel ki iöne, Mert ö az al földre Töröc ellen akar hadakozni mennie.

Népét el indita iò Hunyadi Ianos, à Királyhoz hogy iuta, Láßlo Király akor Hunyadi Ianoſſal nagy haddal el indulla, Az al földre méne, Dunat

által kele

által kele, Rátz országba hogy iuta, Mind az egéß hadat iò Hunyadi Ianos-ot két felé ßackaßta.

Ott Hunyadi Ianos à népnec felénél Láßlo Királyt meg hadià, Ómaga Hunyadi à feléuel pedig rablani el indulla, Mind à Törökeket erőßen rabollya, és ßertelen vágattya, Holot öttßer izben à Töröc rea gyülle, vélec ßombe meg viua.

Mind az öttßer izben iò Hunyadi Ianos à Törőket meg vere, Igen meg buſula Amurates Czaßár è dolgot hogy meg érte, Nagy néppel à Czaßár Natolai Baſát Wayda után ereßte, Meg téruén útában iò Hunyadi Ianoſt à Baſa ott el ére.

A Czáßár hadánac mikor ſokaſágát Hunyadi Ianos látà, Igen meg iyede, de ſemmi félelmet népének nem mutatà, Sőt igen bißtattya, ſeregeket ßőrze, viadalhoz állatà, Itt hatodßor vere meg à Czaßár hadát, és à Baſát meg fogà.

Sàntalan ſoc rabbal, kazdag nyereſéggel Wayda Királyhoz iöue, Natolai Baſát iò Láßlo Királynac ott aiándékon viué, Amurates Czaßár è dolgot meg érte, olly igen meg röttene, Ő nagy felelmében tiz eßtendeig valo frigyet Királtól kérete.

Király meg engede : De ollyan oc allat, à mit Király kéuána, Hogy Sàenderő várát, egéß Rátz országgal Deſpotnac vißßa adia, Natollai Baſát aiándékon ő is Czaßárnac el boczáttya, Nagy erős hit leuél à Féiedelmec kößt è dologról költ vala.

Eugenius

Eugenius Papa, Iulianus neuő Gardinalt ki erősté, Ki által à Királyt Papa arra inte, Hogy à Tőrökre menne, Minden kéntől bűntől Királyt meg ódozna, hogy ha hitet meg ſegne, Soc hizelkődéſſel Iulianus Gardinál à Királyt meg győze.

Láſzlo Király ackor Hunyadi Ianoſſal nagy had dal indullánac, Nagy ſoc váraſokat, várakat meg vőnec, kiknec népét le vágác, Végezetre mikor őc à tenger mellé Varanohoz iutánac, Holot az varanót, Galatat ackor Királynac hodoltatác.

Azonközbe pedig Amurates Czaſzár nagy had dal oda iutà, Láſzlo Királlyal ſőmbe ſálla, Es mind iaráſt vtközetnec állà: De előb az ſablya taſſollyából à frigy leuelet ki vonà, Es aſzt mind az egéſz ſereg előt meg nyita, és fel tartuán monda:

Ieſus Chriſtus, ezzec vallyác tégedet vduőzitőknec lőnni, Őc velem frigyet ſőrezuén à te neuedre mertenec eskeni, Im Romai Nagy Papnac tanaczából meg meric ſegni hiteket, Mutaſd meg mennyei erődet má raytoc, Had veſzeſſem el őket.

Azzonnal Amurates dobot vttőte, trombitákat futatà, Mint hiti ſeggettel Láſzlo Királlyal Czaſzár ottan ſőmbe viua, Ott à Király, Iulianus Gardinállal viadalban meg hala, Iò Hunyadi Ianos czac egyedől ackoron onnat el ſalladà.

Az győzedelem ezokaért álla éppen az Amurateſnec, Mind Királyoſtól az Magyaroc, mind

az egyęb népec ot veßénec, Iò Magyar orßágból az vitęzlő népnec ßine ot maradánac, Pápa, Gardinaloc tanácza ßörze veßedelmet Magyaroknac.

Iò Hunyadi Ianos hegyekben, völgyekben, erdőn budoſic vala, Történyéc azonban, Hogy Hauaſel földben iò Hunyadi találla, Az Drakuly Waydára, ki Hauaſel földet ackorō biria vala, Ert uén, hogy Hunyadi Ianos ot budoſnéc, ötet ottan meg foga.

Nem ſoc vdő muluán iò Hunyadi Ianoſt az Wayda el ereßte, Meg aiándékoza, népet ada nęki, Erdęlbe kéſérteté, Magyari Wraknac keuęs máradéka à Rákoſra fel gyüle, Hunyadi Ianos is Erdęly földéből, az wrac közükbe méne.

Mind egy akarattal az Magyari wrac Ianos Waydát válaßtác. Iò Magyar orßági Gubernatorſágot minnyáian nęki adác, Mert hiw ßolgálattyát, iámbor vitęz vóltát, mind feienként iól tudiác: Immár halgaſſuc meg, miképpen viſſelé ő Gubernatorſagát.

Irnac vala ackor, Ezer, négy ßáz, negyuen öttődic eßtendőben, Hunyadi Ianoſnac az Hauas el földi fogſác iuta eßében, Nagy néppel indulla az Drakully Waydára Hauaſeluő földében, Meg vere az Waydát, Holot egy fiáual ackada ő kezébe.

Az Drakuly Waydánac, mind fiáual őßue ackor feiét vétette, Onnét el induluán, Frideric Cza

ßárra Bęts

ßára Bęts orßágba fel méne, Coronauál ŏßue, gyer mec Láßlo Királyt à Czaßártól kérete: De ſem az Coronát, ſem à Király fiát Czaßár nęki nem kůlde.

Iò Hunyadi Ianos Gubernátor ezen olly igen meg buſulla, Hogy Bęts orßág melet, Karintiát haragiában el rabla, Euel egyetembe az nemes Karnyiolát, Stiriáual el dulla, De Frideric Czáßár mind è négy orßággal keueſet gondola.

Népéuel meg tęre iò Hunyadi Ianos vigan Német orßágból, Ott meg emlekŏzéc az ŏ raytoc eſet romláſrol, boßßuſagáról, Az Láßlo Királyrol Magyari Wrakról, vitęzec halalárol, Ki raytoc eſéc à Galatán belŏl Amurates Czaßártol.

Nagy néppel indulla iò Hunyadi Ianos Amurates Czaßárra, Sȝeremnęl az Dunan, népet kŏlteßtete, Rigo mezŏre ßálla, De ott à ßerencze Hunyadi Ianoſnac nagy gonoßul ßolgála, Mert az el végezet, hittel erŏſſitŏttet frigy, még ki nem tŏlt vala.

Az Rigo mezŏién Amurates Czáßár vęle ßŏmbe v̊rkŏzéc, Kęt egéß nap eſtic az viadal tarta, à nép tŏlle még ſem futaméc, De à frigy tŏrés ért, iò Hunyadi Ianos tŏlle meg verettetéc, Népe veßedelmét Gubernator látà, ottan meg futamodéc.

Az futásban Hunyadi kęt Tŏrŏc kezében tŏr tényéc hogy ackadà, Mind à kettŏ gyalog louától le ßálla, mindenic hoza kapà, Gazdag ŏltezetit

Hunyadi Ianoſnac à két Török le vona, De az oſtozásban, Iſté vgy akara, hogy egybe veſtec vala.

Egyic à máſikat igen kezdéc kézel ot arrzól czapdoſnia, Látuán eſt Gubernator, egyiknec ſablàiát igen hammar ragada, Az egyic Töröket czac hammar le vágà, A máſic el ſallada, Loùára fordula futtásban Gubernator egy Ratzrà talála.

Az Ratz mikor láta, iò Hunyadi Ianoſt leg ottàn meg eſmere, Hitire fogada, Nandor feier várban hog Hunyadit kéſérne, De meg czala ötet: Mert à Rátz Deſpotnac Szenderöbe be viué, Egyic fiát ackor feie válczága ért à Rátz Deſpotnac küldé.

Deſpot fogſagából iò Hunyadi Ianos mikor haza iöt vólna, Igen boſſzonkodéc az ö fokſága ért, és fia ért Deſpotra, Eſmet fel keſſüle, nagy néppel indulla, az hamis Rátz Deſpotra, Szenderö vidékét mind el égetteté, népét el rablattatà.

Mikoron è dolgot Szenderö varában à Rátz Deſpot meg halla, Igen meg röttene Hunyadi Ianoſtól, ö hammar frigyet kére, Gubernator fiát Deſpot tiſteſséggel az attyánac ki véué, Deſpot fel fogadà, Hogy Magyar orſágnac, mind hóltaiglan ö hiw lönne.

Onnét hogy meg tére, iò Hunyadi Ianos à Czehekre indulla, Mert Iſkra Ianos ſoc kaſtéllyokat mindenüt czináltattot vala, Mellyek böl nagy dúláſt mind à Czehec, mind à Lengyelec teſnec vala,

vala, Ezekben nagy ſockat Gubernator meg vén népét mind le vágatà.

Loſontznál ßent Márton kaſtéllyat Magyaroc Hunyadiual hogy viuác, Az Czeh Ißkránac, Ianos Gubernatort az wrac el arulác, Az ő népe előt valo Hadnagyoknac titkon meg paranczolac, Hogy ha à Czeh Ißkrat látnác, Mindenic ßalladna el az ő vton.

Azért à Czeh Ißkra, wrac tanaczából Ianos Waydára iőue, Az arulo wraknac népe, mind egyiglen el futa melőle, Látuán eßt à Gubernator ő népéuel, ott el méne előle, De az arulóknac nagyob réße, vgy ada Iſten, mind oda veßße.

Hederuári Láßlo, egy az wrac kőzzűl, ki Egri Pűſpec vala, Czeh Ißkra Ianoſnac kezében kőrűle, meg ackada, Feie válczága ért à Czeh Ißkránac Egret igérte vala, De à kęt porkoláb hazugſágban hadià, Egret nem adà odà.

Iò Hunyadi Ianos ottan be hiuata az al főldi hőſſeket, Kickel egyetembe kezde kergetnie Czeheket, Lengyeleket, Azon eßtendőben meg vén Czehektől nagy ſoc őrőkſégeket, Kicket el hánya tà, és mind le vágatà à benne valo népet.

Végezetre oßtán iò Hunyadi Iános Sóllyom várát meg ßálla, Mellyben Ißkra Ianos minden nepeiuel ackoron ßorult vala, Ott egy kaſtélyt Sóllyom várá ellenébe Hunyadi cyináltatà, Kit az

Vkra Ianos mikor latta vólna, könyörgésre indulla.

Azonközbe halla Amurates Czabár az alföldi hőssecket, Hogy hon nem volnánac, Hanem à fel földen vinác soc kastélyokat, Ottan fel hiuata Czabár eleybe az meréß Fritz nagy Bęket, Meg tanyita ötet, mit czelekődiéc, és ada vęlle soc népet.

Meg hadia à Bęknec, hogy az el vont Krusotz várat meg czináltassa, Mellyből Rátz országot Czabár mindenkoron ßábadon rabolhassa, Deßpot hogy eßt ęrte, Hunyadi Ianosnac igen hamar meg ira, Iò Hunyadi Ianos ottan minden dolgat Czeheckel hátra hadiá.

Nagy néppel â Fritz Bęc az el rontot Krusotz épűtésére iöue, Iò Hunyadi Ianos al földi hőssecckel igen hammar meg tęre, Mind éyel és nappal Ianos Gubernator az al földre siete, Mikor Krusotz allá iò Hunyadi Ianos vitęzeckel el ére.

Fritz Bęckel Magyaroc à Krusotz mezőien ottan sőmbe ßálánac, De mihelt Hunyadit à Tőrökec látác, ottan el futamánac, Mind sőtűt estuę ic à Magyaroc vżéc őket, olly igen vágác, Még annac felette Fritz Bęket à Magyoroc futásban meg fogác.

Iò Hunyadi Ianos onnat Magyarockal Bolgár országba méne, Biduiót meg véue ott à Bolgároktól és mind el égeté, Kázdig nyereséggel iò Hunyadi Ianos Magyarockal meg tęre, Ackor irnac

vala,

vala, Ezer, négy száz, ötuen öttedic esztendőbe.

Azon esztendőbe Magyari wrackal Czelling Ispan indulla, Német wyhel várat Frideric Czaßár ra Magyarockal meg szálla, Mert az iffiu László Király Coronástól ackor Czaßárnál vala, Kire Magyar ország, mint Király fiárá, töruén szerént néz vala.

Végezétre Czaßár ott kéßeritetéc wraknac meg igére, Mind à Coronáual iffiu László Királyt, hogy ő Bętsbe vitetne, Nem soc vdő muluán Czaßár, László Királyt allà Bętsbe küldé, Iò Hunyadi Ianos Király hoz Magyari wrackal Bętsbe méne.

Engedelmeßéget mutatnac hiwßéggel wrac László Királynac, Iò Hunyadi Ianos Gubernatorßágát ott le töue Királynac, Király meg kößßene nagy hiw ßolgalattyát iò Hunyadi Ianoßnac, Külemb külemb fęle ßép aiándékokat adatà Hunyadinac.

Egy fekete Hollo Hunyadi Ianoßnac payßán ir na vala, Melly az orrában egy nagy ßép arany gyűrőt, ßép ékeßen tart vala, Ez egy ßép ßeges vértben, egy ßép zöldelő boytos ágon vl vala, Ahoz, László Király, egy verhenő ßinű oroßlánt allà ada.

Ez kedig egyic lábáual raggadot vala egy aráy Coronát, Melly titoknac magyarazoiánac László Kirrály tőn önnen magát, Az erős oroßlán, Hogy Hunyadi Ianoßt önnen magát példáz- na,

ma, Ki à pogán vértől ſoc viadallyokban meg vereſſedet vólna.

Az Oroßlán lába, hogy ki à Coronát körméuel el raggatà, Az à te fiadat, iò Hunyadi Mattyáſt bizonnyal példázzà, Mert ez à Coronát az én hóltom után mindiáráſt el raggadià, Hęt eßtędő muluán ám be tellyèſſedéc Kiraly Propheciáia.

Bętsből Láßlo Király Magyari wrakat mind hazakhoz boczátà, Hunyadi Ianoſſal, Kapiſtranos Ianos allà iőue Budára, Hogy Kereßtes hadat minden ůt támaßßon, az Mahomet Czaßára, Miképpen az Miklos Papa eßt őnęki megparáczolta vala.

Nem ſoc vdő muluán à Láßlo Király is Bętsből el allà iőue, Mint Coronás Kiraly iò kénczes Budában Király ßękibe vlle, Azon eßtendőben à nagy Mahomet Conſtantzinápolra iőue, Frigyet hátra vete, Soc viadal után, az váraſt ő meg vőue.

Ott à Gőrög Czáßárt, az vitęzlő néppel, wrackal le vágatà, A Czaßárné aßßont négyé vágatata az váráſt meg dulatà, A ßegény kőſſęget pénzen el adata, ſoc ßűzeket meg rontata, Sancta Sophianac templomat magánac áldozatra válaßta.

Igen őrül vala kazdag nyereſégnec à Conſtantzinapolyban, El biza ő magát, és fel fuualkodéc nagy hatalmaſſágában, Alita ömagát igen bőlcz Sandornac hadakozás dolgában, Nandor feier várat kezde forgatni Czaßár gyakran ömagában.

Ackor ir5

Ackor irnac vala, Ezer négy ſáz, ötuen öttedic eſtendőben, Az Mahomet Czaſár mind főlden mind vizen vala nagy kéſőületben, Négy ſáz ezer néppel Czaſár el indulla ő nagy kőuélyſegében, Nandor Feier várat, mind főlden és vizen meg ſálla meréſſégében.

Kezde lőtetnie tornyait, kőfalát iò Nandor Feier várnac: E dolgokat mikor meg mondottác vólna iſmu Láſlo Királynac, Egy Német wr ada tanáczul Királynac, Hogy őc indulnánac: Vgyan azon éyel iò Buda varábol ſőkue mind ki futánac.

Tizen őtted napig Budánac kapuia őrőzet nélkűl álla, Semmit ez orſagnac ackor óltalmára à Király nem gondola, Mikor Ianos Wayda à kén czes Erdélyben eſt meg hallotta vólna, Hogy à nagy Mahomet Nandor Feier várat nagy erőſſen vvitatna.

Iol lehet à Gubernatorſágot immár Wayda le őtőtte vala, De mind azon által hóltaiglan akara hazaiánac ſolgáltatnia, Nagy hamar ſiete, mind ő őlle lehete, ſép hadat támaſta, Capiſtranos Ianos ereſtyenſéggel Wayda mellé indulla.

Eyel nappal ſiet iò Hunyadi Ianos, az alfőldre nogy iuta, Nagy ſoc naſádokban, ſaykákban, naiókban Wayda népét állatà, Eueſtet erőſſen, uet vitezeckel Feier vár óltalmára, Mahomet Czárnac vizi ereiével Wayda hogy ſőmbe ſálla:

Czoda bátor ſűue Hunyadi Ianoſnac, népét igen biſtattya, Naſzádit, haióit erős viadalhoz rédeli, és állattya, Az Wr Ieſuſt Chriſtuſt ſegűrſégűl hiuén népéuel kiáltatya, Mint febes menydörgő, nagy hertelenſéggel à Törökre rohanna.

Vala nagy kiáltás, röttenetes löués, roppogás ő közettec, Az vitęz Magyaroc igen törekednec, Törőc haiókba ſőkdeſnec, Nagy erős vér ontáſt, czoda nagy viadalt à pogánoc köſt teſnec, Meny beli Iſtentől ott à diadalom Hunyadinac adatéc.

A Czaſár haióit, és vizi ſerſámait Magyaroc meg égetéc, Nandor Feier várba Hunyadi Ianoſ ſal minnyáian be menénec, lò Hunyadi Ianoſt Nandor Feier várban lattyác, meg örűlnec, Meny beli Iſtennec hála adáſſockal diczíretet téuénec.

A meg röttent népet kezde Ianos Wayda illy ſóual biſtatnia, Sereto fiaim: miért iyetettec meg? nękic mondia vala: Tudiátoc, ezeknec nyakokon iártatoc az én Hadnagyſágomban, Es à tű fegyuertec nem vólt erőtlen ő ellenec az hadban.

Ezokaért moſtan, ſérelmes fiaim, bizzátoc à Chriſtusban, Ki az ő ſent vérét mű érőtűnc ki onta à magas kereſt fan, Ő igéretiben nękűnc eſt fogatta, hogy műnket meg halgatna, Ha hozà folyamunc, minden nyauallyánkbol ő ki ſabaditana.

Azért ne fellyetec: Bizzatoc feienként Chriſtus igéretiben

gëretiben. Bizony velünc leßen igéreti ßerént mo ſtani nagy vgyünkben, Erőt és ſegyuert ád à pogán nép ellen az Wr Iſten kezünkben, Es őket meg ronttya à mu kezünc által, ő nagy kőuélyſégekben.

Mert ezec Chriſtuſnac ollyan ellenſégi, miként ßinte münękünc, Azért ne féllyetec: Mert à Chriſtus leßen hadban mű kőzetünc, Es ő viaskodic à fertelmes néppel, meg hidiétec erőttünc, Azért né kel félnünc: Mert Chriſtus hadnagyűc: Ki álhat mű ellenünc?

Mikoron ezeket, à meg rőtrent népnec Wayda meg mondta vólna. Ottan minden népér erős viadalhoz Feier várban állatà. Ieles hadnagyokat kőzetec támaßta, Az vártákat el oßta, Hunyadi ſorgódic, à népet bißtattya, viadalkoz oktatà.

Meg érte à Czaßár, Hogy vizi ereiér à Magyaroc meg vertéc, Es minden haióit, eßkőzit à Dunan Magyaroc meg égettéc, Hunyadi Iánoſſal Nandor Feier várba ſegitſégre be mentec, Czaßar meg buſulla, ßakálát meg fogà, erőſſen meg eskűuéc.

Sóla à Baſaknac: A kárt, kűſſebſéget bizony én nem ßenuedem, Tizen őtted nappic, vagy it meg halloc, vagy az várat meg veßem, Ha mindé népemet allatta el veßtem, még is enyimé teßem, Mert iob it meg halnom, Hogy nem ßégyenemre anélkűl haza mennem.

Kemény kőfalait Nandor Feier várnac Czaßár igen rontatà, A tizen ötted nap mikoron el iöue, à Basákat hiuatà, Piros haynalkorban ottan minden népet az ostromhoz indita, Az nap mind estueig nagy erős viadalt az ostromon tartánac.

Olly nagy erős hartzot, mind egéß nap estig ö közettec tartánac, Sokßor à törésről ßegény Magyarokat à pogánoc meg tollyác, Az várasban öket mind à piatziglan veric, Es vißßa vágiác, Feier vár kő falán à Czaßár záßlóit Törekec lobogat tyác.

Az vitęz Magyaroc Hunyadi Ianossal esmet Iesust kiáltanac, Esmet az várasból à Mahomet Czaßár hadat vißßa vágác, A Czaßár záßloit mind záßlo tartóstól kő falról vißßa hánác, S'inte estue felé, mikor à Törökec az ostromon volnánac.

Forgódic Hunyadi, à népet bißtattya, el indul elöttec, Törésről à pogánt àz vitęz Magyaroc ott czac hammar el veréc, Mind à táboriglan hátakon menénec, nagy vér ontást téuénec, Mahomet Czaßárnac mellybé egy nyilat à Magyároc löuénec

Czaßár meg ßédülle, à Bassác meg fogác, igen hamar raggadác, Sietuén à Bassác Czaßárral Sarnóba azon éyel iutánac, Ottan minden hada táborból ki futa Mahomet Czaßárnac, Egy éy fęl koron eße hogy meg iöue Sarnóban à Czaßárnac.

Czaßár mint ßólhatà, monda à Bassáknac: Vallyon hol

lyon hol vagyunc mostan? A Bassác mondánac: Te felséged vagyon most vég Sarno varában, Czabár esmet kérde: Vallyon az én népem, Mint vadnac à táborban: Es az én álgyuim, kic Feier vár allat à sántzokban.

Szóllánac à Bassác: A Magyaroc velünc ez estue meg viuánac, Igen meg verénec, és mind à tábo rig kegyetlennül vágánac, Azért felségeddel ez éyel minnyáian táborból ki futánc: Azért à szép álgyuc mind Feier vár allat à sántzokban marattac.

Haluán eßt à Czabár, Akara ö magát hertelen meg ölnie: A Bassác nem hadiác, hogy szörnyü halállal önen magát meg öllye: Ackor hadià Czabár minden népé közet è dolgot hirdetnie, Hogy soha elötte Nandor Feier várat senki meg ne emlicze.

Vala nagy örömec Hunyadi Ianossal à socjámbor vitéznec, Szép diczireteket, hála adássockal teßnec az Wr Istennec, Ki nagy köuélységet, hatalmas ereiét meg ronta Mahometnec, Es nagy gyözedelmet ada Feier várban szegény keresztyéneknec.

Egy vstekes czillag látatéc az égben ackor Magyar országban, Mikor irnac vala, Ezer, négy száz, és az ötuen hatodikban, Iò Hunyadi Ianos betegedéc ackor halálra Feier várban, Zemlénbe az vizen hozác Ianos Waydát Magyaroc egy saykában.

Meg hala Zőmlénbe: Testét à Magyároc nagy sirással fel viuéc, A kénczes Erdęlybe, Gyula Feier várba tißteséggel el temetéc, Kinec ő halálat Erdęly, Magyar orßág soc v̊deig kesergéc: Mert à kęt orßágnac, és az vég házaknac fő óltalma el esséc.

Nagy ßép kőzęb, nyakas és ßép válas ember Hunyadi Ianos vala, Haia nagy ßép fodor, és ge ßtenű ßinű vitęzi feie vala, Őrőg ßőmű, kinec tekintőti nagy kegyelmességgel vala, Feiedelemség hőz v̊lendő erkőlcze nęki mindenbe vala.

Kęt ékes fia, vitęz Láßlo, és Mattyás Waydánac maradánac, Kic nagy siralommal, és keserues gyaßßal attyokat gyaßßollánac, Kinec à kűsebbic nagy sokat ßolgállá végre Magyar orßágnac, Ta maßßon az Isten illyen Hadnagyokat az nyomorult orßágban.

Mikoron irnánac, Ezerben, őt ßázban, és à fe let hetuenben, Hunyadi Ianosnac soc viadallyárol gyackran gondolattyában, Nagy Báczai Mattyás rendele versekben, Egy pilesses várasban, Az vitęzlő népnec aiánla, kic vadnac ßéllel az vég házakban.

M.N.MUZEUM KÖNYVTÁRA

F
I N I
S.

Hiſtoriás Enec,

AZ IELES GYOZE-

DELEMRŐL, MINT VERTE MEG Mátyás Király vdeiében, Bathori Iſtuán, Erdęli Wayda, à Király hadáual, és az Erdęli és Magyar orßági hadáual, az Alibeket, Hatuan ezer Tőrőckel:

ERDELBE A KENYERMEZŐIÉN.

Mikoron irnának 1. 4. 7 9. Szent Kálmán napián.

MTA MUZEUM KÖNYVTÁRA

Az Ciruſnac notaiára.

IO Magyar orſágnac multa napiaról, Es ő benne valo hatalmas wrakról, Tudom hallottátoc gyakran Királyokról: De, ím, én is ſólloc kęt wrakrol.

Azért halgaſſátoc, ím én meg beſęllem, Iò Báthori Iſtuán, à kenyer mezőien, Az ő ſomſędiával, iò Kiniſi Pallal, Melly iò ſerenczęuel vit meg Alibeckel.

Hogy irnánac, Ezer, négy ſáz és nyóltzuanban, Az Wr Ieſus Chriſtus ſźülletéſe után, Iò Báthori Iſtuán, az Erdęly orſágban, Wayda vala ackor, olly nagy iámborſágban.

Vgyan azon vdő follyaſſában vala, Viręz Kiniſi Pál az vég Temes várba, Király után vala ot az Iſpanſágban, Hire vala nęki ſoc tartománybā.

Ezen eſtendőben Szenderő varában, Szántalan ſoc Tőrőc gyűlni kezdet vala, De ez gyűleſęnec oka hogy mi volna, Sem Magyar, ſem egyęb fęle nem tudia vala.

De hogy laſſan laſſan ennec az ő hire, Neuekedni kezde, à Királyhoz ére, Ottan Mátyás Király al földre izene, A Kiniſi Pálnac hadiá, Kéſęn lőnne.

Azon kőuetektől az Erdęlly orſágnac, Fő Kapitányánac, Bathori Iſtuánnac, Kiály paranczolá, mint hiw ſolgaiánac, Hogy mind éyel nappal erőſſen vigyázna. Nyug-

Nyughatatlan Király ez hírnec hallásan, Iö Báthori Istuánt, à Kinisi Pállal, Inti és oktattya soc köuetec által, Hogy kéßen lönnénec minden bátorságban.

Mert à Töröc, vgy mond, nagy soc néppel vagyon, Röuid vdö muluán iö Magyar országon, Dulláſt, rabláſt akar tönni váraſinkon, Kiknec tü ellene állyatoc iö móddal.

Gyakor hellyen nęktec ö közetec legyen, Egy kém haza iöyen, máſic ottan mennyen, Kic meg láſſac Töröc ßándékokat mi legyen, Hogy álnokſágtól à nép ne röttegien.

Az kęt ieles wrac, à Király beßédét, Mihellyen meg hallác az ö izenéſét, Minden felé ottan küldénec kimeket, Kic meg kimlenéiéc ióI à Töröket.

Mind ketté az Wrac nagy ßép ſeregeket, Kezdénec azomban gyüteni ſoc népet, Kickel az rablaſtól ö birodalmokat, Meg tarthatnác éppen à ßegény köſſéget.

Imè, azonközben kimec meg iutánac, Az Erdęly országban Bathori Istuánnac, Es vég Temes várban iö Kinisi Pálnac, Meg béßélléc, Töröc ßándéka mi vólna.

Most, vgy mond, Alibęc ékes ſeregéuel, Altal kezdet kelni Dunán ö népéuel, Az Erdęlly országnac nagy veßedelmére, Haruan ezer néppel indult ſietséggel.

Ez hír már mind két Wr tudtára vala, Iò Báthori Istuán az Erdęly orßágban, Olly nagy sietßégben ő tartomanyában, Sóldot kiáltatà az Erdęly orßágban.

A kénczes Erdęlynec ő tartomanyában, Sękckel, Magyar, Sáß, Olah lakic abban, Kikből olly nagy ßép hadat iò Báthori Istuán, A Törökec ellen nagy hammar támaßta.

Bőwßeges éléßel taborát meg tőlteté, Es hadi ßörßámmal mög erősiteté, Ellenßég iöuéßét sem minec nem vélé, A ßegény kőßéget nagy rablástól félté.

Imè azonkőzben téuéc nęki hiré, Az ő birtokára, hogy Alibęc iöne, Olly nagy ßámu néppel Erdęlyre sietne, Ingyen mayd Erdęlnec hatarára érne.

Azért gyorßaßággal és nagy bátor ßűuel, Törőc eleybe Wayda ő népéuel, Indúlla tábor ból sietßéggel megyen, Mert hallya, hogy Törőc iöne sebeßßeggel.

Azonkőzben pedig az vég Temes várnac, Az ő Ispanyánac, ió Kinißi Pálnac, Izene Báthori, mint iò ßomßédiánac, Oltalmára iöne az Erdęly orßágnac.

Sies, vgy mond, kérlec mint ßomßédomat, Sz. moru rabßágtól én birodalmomat, Oltalmazzuc mű tartományunkat, Földre mind le vágiuc itt à pogánokat. Imè be

Imè be indultàc most à mű földünkbé, A mű ellenségünc, olly nagy kővélységben, Kiket az Wr Isten ád à mű kezünkben, Es le veri őket itt à mű földünkben.

Én innét népemmel olly nagy sietséggel, Elejükbe megyec én minden örömmel, Kérlec te is indully vtánnoc népeddel, Közbe vegyűc őket à mű seregünckel.

Erre igen kérlec, hogy nagy gondod legyen, A mű viadalmunc illyen módon legyen, A Pogán ellenség mű közzünkben essèc, Hogy mű seregünktől így ő meg rőttenyen.

Eßt ha műuelendiűc, én bizonyal hißem, Hogy á diadalom mű kezünkben leßen, Ez fertelmes népben haza egy sem megyen, Koporsóioc nékic à mű földünc leßen.

Vítęz Kinisi Pál, hogy è dolgot ęrte, Az ő ßép seregét ottán el kéßite, Eßt Alibęc ingyen eßébe sem vőué, Hátul hogy ellenség volna, aßt nem vvéllé.

Azért az Kinisi népe táuolly földen, Igen ßép sereggel Tőrőc vtán megyen, Azonközben Tőrőc az Erdęly földen, Égetést, dulást, és nagy rablást teßen.

Rőttenetessęggel à ßép váraſokat, Dullyác, és égetic, mind à ßép falukat, Nagy bizuást rabollyác à benne valókat, Mert nem látnac ſoholt ellenec állókat.

Gyula Feier várig mind fel gyargalánac, Mindent el dullánac, és elpuſztitánac, Nagy ſoc nyereſſéggel hogy meg rackodánac, Leg-ottan nagy bizuáſt viſſza fordullánac.

Iò Báthori Iſtuán az ő ſeregéuel, Háról ő ván noc megyen meréſſéggel, De nem akar élni vakmerőſéggel, Azért Kinisi Pál vária ő népéuel.

Azonhőzben Tőrőc egy falura ére, Melly à mező középin ál, Kényérre, Mellytől neueſtetic Kenyér mezőnec, Ott lőn ſállaſſoc mind à Tőrőknec.

Egy egéſz mélföldet mező ſzelleſégé tart, Kit iob kęz felől az Maroſnac vize mos, Es bal kęz felől vagyon magas hegye, Es igen ſzép ſic mezőnec főlde.

Itt meg ęrte Tőrőc, hogy Báthori vólna, Igen ſzép ſereggel czac közel halgatna, Egy ſzép váraſkában, kinec neue vala, Sáſſebes, hozzáioc kęt mélföldni vólna.

Azért eſt végeze Alibęc Wrackal, Hogy el ne mennénec mindáráſt predáual, Hanem, őc előſzer Báthori Iſtuánnal, Meg vinánac, ſzőmbe ott à Magyarockal.

Vgyan ezen dolgot iò Bathori Iſtuán, Meg ęrtötte vala az ő kimnec által, Azért mind à kęt fęl ott kőz akarattal, Reggel à mezőre ſzállánac nagy haddal.

A mezőn

A mezőn egymáſtól nem táuolly vlénec, Három oraiglan à táborokban lőnec, Ott egy más ereiét el nézéc, ſömlęléc, Az ő ſeregeket ſépen el rendelélc.

Seregekben Wayda rendeluén ő népét, Mindennec meg hadià, hogy az Iſten neuét, Terden áluán, minden kérne ſegitſéget, Hogy à pogán kęzből mentene ki népét.

Sőt aſt is meg hadià, Wayda ő népénec, Hogy minden valami keueſet önnénec, Kiuel ő teſtiket erősithetnéiec, Hogy vigabban onthatnác ellenſég vérét.

Étel után ottan minnyáian az hőſec, Egy máſnac nagy vigan ám meg eskűénec, Hogy őc mind halálig egy más melet leßnec, Egymáſt meg napoluán, meg erőſſedőnec.

Ottan Wayda népét előue ſólira, Kiknec nagy fel ſóual illyen módon ßólla, Szerető vitęzim: kéßűllyetec hozzà, Es nagy bátorſággal menyűnc poganokra.

Nagy ſoc népec, vgy mond, vadnac ez világon, Kic gyakorta más ért vinac igen bátron, Más io ſága melet, nęuet ez villágon, Kereſnec magoknac azzoc minden modon.

Mű nem más ért viuunc, Hanem mű magunc ért, A mű oſſágunknac meg maradáſa ért, Ides gyermekűnc ért, és feleſégűnc ért, Attyankfiaért és mű marhainc ért.

Imár-

Im láttyátoc, az nép, melly igen kővéllyen, A mű ioßágunckal meg rackodua mégyen, Szántalan ſoc népet az rabſágra viſſen, Nagy kegyetlenſéget nemzetünken teſſen.

Nem czac külſő népec az ő ioßágockal, Vitetnec tőllec minden marhaiockal: De à mű gyermekünc, ő ides anyockal, Rabſágra vitetnec mind den marhainckal.

Szűzec, ſzép leányoc, ſzép kiſdet gyermekec, Vęl lec egyetembe ſzép tiſztes ſzőméllyec, Kiket ha engedünc, békéuel el viſſnec, Nagy keſerűſégben mind halálig élnec.

Mű attyánkfiait à pogán Törőkec, Nem halálra viſic, bizonyal higyétec, Mert talám könyebben aſt el ſenuedhetnéc, De halálig valo rabſágra vitetnec.

Keſerűſég miat meg nem beſzélhetem, Melly keſerűſéget à ſzegény ſűzeken, Es azzockal egyűt az aſſzon népeken, Ez iőuendő éyel teſſnec ſzegénnyeken.

De hogy ez ne legyen, kéſzűllyetec hozzà: Nehadiuc ezeket élnie hólnapra, Hanem, mű ſablyánc kontzról kontzra hányà, Még mà ez mezőben mind fottig le vágia.

Ő ſokaſágokat tű ne gondollyátoc, Mert ſockal keuęſen vinya tű tudtoc, Ellenſégnec ſohahátat nem adtatoc, Gyakran Törőkeknec nyakokon jártatoc.

Nagy

Nagy bátor ßůuetec lám tůnęktec vagyon, A mellet erőtec győßhetetlen vagyon, Bizzatoc Christusban, Minden fegyuert fogion, Az ielt mikor hallya, Ottan elő állyon.

Czac egy óra mulua, bizonyal hidiétec, Ám az nagy Kinißi Pállal az vitęzec, Segitségre iőnec melléne ßép seregec, Azért mű ellenűnc nem álhatnac ezec.

Azért magatokban eßt el tekéllyetec, Hogy mind haláliglan è fertelmes népet, Egyaránt vág iátoc, pogán Tőrőkeket, Istennec adiátoc à tű neueteket.

Bizonyal hidiétec, hogy én ielen leßec, Minden v̊gyetekben hogy én ielen leßec, Vagy ez nap veletec győzedelmet veßec, Auagy az Christusnac vendége én leßec.

Hogy è beßédet Wayda el végeze, Az egéß nép őtet, hogy ielt adna kére, Minden vitęz wrnac hiwségét ielente, Az Wayda beßédet à sereg diczire.

Azért gyorsasággal az Wayda ő népét, El rendele ßépen, és bőlczen ő seregét, Négy felé vá-laßta ot ő minden népét, Hogy kőnyebben meg tolhatna ellenségét.

Miért hogy négy fęle nép vala táborban, Magyar, S'ęckelly, S'áß és Olah vala abban, Iob kęz elől Wayda S'áßokat állatà, Az Maros follyása felől őket hadià.

Mellęiec S'áßoknac Olahokat ada, Az önnen ſereget közübben állatà, Bal felöl mellęie à S'ękelt állatà, Hátol igen erös állo ſereg vala.

Más felöl Törökec az ö ſeregeket, Öc is ki ßél leßtéc minden ereieket, De à pręda környül ſoc fegyuereſeket, Rendeltenec vala nagy ßép ſeregeket.

Immár, hogy mind à kęt fęl el kéßült volna, Egybe rohanánac nagy ſiualkodáſſal, Doboc és trombitác zöngnec roppogáſſal, Nagy erössen vini kezdénec egymáſſal.

Alibęknec egyic ſerege indúlla, Olly nagy rickóltáſſal iob kęzre ßackadà, Ottan ö louokat tęritéc S'áßokra, Iutánac mind kęt fęl az Maros parttyára.

Ott nagy emberſéget à S'áßoc téuénec, Mert ſokat pogánban gyorſan le verénec, Az viz melet erös viadalt téuénec, De Törökec mellé ám ſockan iöuénec.

Kiknec rohanáſſokat az iámbor S'áßoc, Miért hogy keueſſéb vala az ö ßámoc, El nem ßenuedhettéc, az ö hadoc, Ottan hátat adà, lön nyomoruſágoc.

Sockan ö közzülec ott le vagatánac, Az ellenſég miat, ſockan meg hallánac, Es miért hogy hátra öc nem fúthatánac, Az Maros vizében ſockan burulánac.

A többi pediglen, kic ßalladhatánac, Az Olahoc kö-

lahoc közé nagy gyorsá futánac, Kickel egyút pó gánokra arrzól állánac, Nagy vakmerőséggel reáioc rohannánac.

Ott az Olahoc, Sáßoc, Törökekben, Czac gyorsan nagy sokat keuerénec vérben, Sokat ő közzülec ot mind le vagánac, Ám be vgratánac louackal vzésben.

Azonközben pedig, hogy ezec it vinac, Bal kęz felől à Sękely is igen forgodic, Az hadnac kęt sárnya erőssen hartzolnac, Mind kęt fęlben sockan ackor hullánac.

Mikor hadnac sárnya ellenség sokságát, Meg nem álhatna az ő ostromlását, Ottan à közepire vißi vala magát, Hogy bizuást vákhatna ott à pogánokat.

Hartzon mind kęt fęlben sockan elhullánac, Törökec Sáßokban sokat le vagánac, Es az Olahokban sokan meg hallánac, Mind vértre vált va la vize az Marosnác.

A fegyueres népet Wayda azonközben, A melly ómagáual ál vala közębben, Ám előb indita Töröc eleybé, Itt hald meg, melly dolog lőn egy történyedbe.

Fegyueres nép előt Wayda ál vala, Rohanni Törökre egyßers mind akara, Ő iò louát ottan meg sarkanttyuza, Louastol egyßers mind földre eset vala.

Mihelt az vitęzec eßt eßekben véuéc, Pokol ßerenczęnec iellénec itéléc, Hogy vißßa tęrnénec Waydát arrà intéc, Auagy, hogy az hegyre fel fut nánac kéréc.

Báthori fel keluén, nekiec felele, Gonoß ßerenczęnec eßt ſenki ne véllye, Mert ki hadakozic Iſtennec neuébe, Semmi gonoßßára nem lehet éltében.

A dolgon, vitęzec meg ne rőttenyetec, Az Iſten mű velűnc leßen, meg hidiétec, Moſtan bátor ßűuel engem kőueſſetec, A mit én tőllem láttoc, aßt tegyétec.

Miglen eßt monda, olly nagy ſietſéggel, Rohana Tőrőkre ottan meréßſéggel, Bátorita népét hogy az ellenſéggel, Erőſſen vinánac vęlle Tőrőkeckel.

Az ő rohanáſſát Tőrőc ſerege, El nem ßenuedheté Alibęknec népe, De nagy gyorſaſággal ottan vißßa tęre, Az Bęknec hiréuel, hogy ez dolog lőnne.

Bęc négy ßép ſereget egyßers mind indita, Kiuel Wayda népét főldre le rontana, Deréc viadaltól az Hadnagy kęt ßárnya, Àm ottan meg ßűnnéc, had kőzepre ßálla.

Az egéß ſockaſág mind kőzępre futa, Rőttenetesſéggel egymáſſal ot viua, Hat ſebeckel ackor Iſtuán Wayda, Louáual egyemben meg ſebhettet vala.

Itt az

Itt az Magyarokat Török közben foga, Azért az viadal itt igen nagy vala, Pogán Törökek ben ſántalan meg hala, Kiknec ő hellyekbé meg más ſereg állá.

Azonközben pedig, hogy itt hartzolnánac, Es mind à két ſélben ſockan hullanánac, Nagy ſoc iò vitézec à Kiniſi Pállal, Vég Temes vár felől iönec gyorſaſággal.

Az iò Kiniſi Pál nagy ſép ſeregeckel, Erdélybe be éré al földi hőſſeckel, Mihellyen meg láta, hogy az ellenſéggel, Ió Báthori Iſtuán vina meréſſéggel.

Ieſuſt kiáltatà, Törökre indulla, Olly nagy ſebeſſéggel reaiec rohanna, Hától Törökeket kegyetlennül vágia, Ssántalan Törökeket gyorſan le hullatà.

Törec ómagában már el hitte vala, Hogy à Magyorokat ő ot mind le vágia, Es az győzedelem ő nálla maradna, De mihellyen hától Kiniſi Pált látà,

Alibéc, azontól ot meg röttent vala, Mert iò vitézſéget Pálnac tudia vala, Ottan Töröknec ſerege meg bomla, Es az ő ſoc ſámoc küſſébedic vala.

A Kiniſi Pál vala it ſinten ollyán, Mint ſiuo ordito kegyetlen orcſán, Valahoua téről, hátat ád à pogán, Két éles tőr vala néki az óldalán,

Igen ſetény vala ő minden dolgában, Telhetetlen pogán vér ontásban, Olly nagy rikóltáſſal ő vala az hadban, Hogy meg rőttenénec Pogánoc táborban.

Leg ottan Kiniſi Pál eſſébe vőué, Hogy à diadalom lőnne kereſztyénecké, Kezde ſagóldani Iſtuan Wayda felé, Ellenſég előtte, álla ott két felé.

Wayda ſeregéhőz hogy már iutot vala, Fel ſó ual kiálta, és ecképpen ſólla, Sereto ſomſédom, iò Báthori Iſtuán, Felelly meg ennękem, vagyoc Kiniſi Pál.

Valahon te moſt vagy, ielencz meg ennękem, Ez à Kiniſi: El győze, Az vagy ielencz meg ennękem, Ez à Kiniſi, kinec à te élted, Nagy vigaſagára vólt mindenkor élted.

Inkáb ellenſégnec el tagulaſából, Hogy nem Kiniſinec ő kiáltaſſából, Wayda ám eſſébe vőué hartzolásból, Hogy Kiniſi ielen vólna viadalbã.

Noha ſoc ſebeckel el bádiot vala, Mind az által teſtec kőzzűl igy ſól vala, Sereto ſomſédom, ímhol vagyoc monda, Ottan Wayda mellé Kiniſi indúlla.

Wayda környűl Tőröket le vere, Az néppel Waydát haláltól meg mente, Nagy ſép intéſſeckel népét erősite, Artzól Tőrökekre meg terite.

Veſſedelmet Tőrőc hogy két felől ęrte, Ottan ő ſeregét az hegyre tęrite, Hogy meg maradhatna hegyen

na hegyen ő aſſt vélle, Es à predás tábort ottan el feleyte.

Futnac nagy erőſſen Törökec az hegyre, Vtánnoc Magyaroc, vágiác őket földre, Vitęz Magyaroknac az Iſten tęrite, Ékes diadalmat, kazdag nyereſſéggel.

Mind egéſſ nap őket erőſſen kergetéc, Hegyen, völgyen, erdőn, ſikon igen őléc, Minden fęle pogánt őcel ki ſéleſztéc, Ecképpen Magyaroc pogánt ot meg veréc.

Soc ſántalan Törőc czac à hegyen veſſe, Egéſſ harmad napig, kiket à föld népe, Té toua kergeté, gyakor hellyen őle, Sokat budoſásban ehſég meg emészte.

Czac keueſed bennec el foktanac vala, Kikre Törökec kőſſt nagy tekintet vala, Kiknec ſatzoláſſoc ſokat teſſen vala: A többit mind földre őc le váktac vala.

Alibęc ruháiát váltoſztattya vala, Egy páſztorhoz hegyben gyorſan be ment vala, Annac kuttyaiában az éyel hált vala, Reggel iò louára ő fel fordult vala.

Monda à páſztornac: Meny el gyorſaſággal, Báthori Iſtuánnac, és Kiniſi Pállal, Mond meg, hogy ez éyel te gazdáia vóltál, Vitęz Alibęknec te iól gazdálkottál.

Ottan az Alibęc onnét el ſagólda, Haláltól, fokſágtól

fokſágtól ő meg ßabadulla, A Tőtőc orßágban ő maga be ßagulda, Mezitelen el ßalladuán be futa, De minden ereie Erdęlyben marada.

Mihelt Tőtőkeket Magyaroc le vágác, Ottan iò louokat táborrà forditác, A Tőtőc táborát azontol el dullác, Kazdag nyereſéggel ott meg rackodánac.

Mindiárt az foglyokat ot őc el ódozác, Nagy rabſágtól őket is meg ßabaditác, Kickel egyetemben Iſtennec nagy hálát, Adánac vitęzec, egy máſnac vigadnac.

Az vtán minnyáian vitęzec gyűlénec, Az hartznac hellyére ottan őc mennénec, Wrac vitęzeckel igen őrűlénec, El végezéc, Hogy ott vaczorát őnnénec.

Mert már eſtue vala à táborban, Nem mehet nec vala onnét nap világban, Azért à teſteken olly nagy vigaſággal, Aßtalt teritete vitęz Kiniſi Pál.

Ellenſégnec teſte ſűtőn fekßic vala, Mind az egéß mezőn olly nagy gyakor vala, Hogy egyic hólt teſtől el hákhattál vólna, Máſikra, tizen hat futamatni földen.

Ott azért ételhőz vitęzec minnyáian, Le telepedénec, nagy hála adáſſal, Ellenſég teſteken vlnec vigaſággal, Wyittyác teſteket étellel itallal.

Őremekben hőſec ißnac az iò borban, Nagy ßép éne-

ßép énekeket ő lakodalmokban, Mondnac és be ßéllic eleűnc az hadban, Miként ellenséggel virtac viadalban.

Hősec iobban iobban az iò borban innya, Kezdénec fegyűerben ßép tántzokat iárni, Egyßers mind hangosson igen kiáltani, Kezdéc à mésert ßépen be tőlteni.

Nagy ßépen az hősec lakozuán vigadnac, Kűlemb kűlemb iátékot kőßrec indítnac, Nagy fegyueres tántzot mezőben őc iárnac, Élteket Istentől kéric az wraknac.

Vitęz Kiniſi Pál az hősec ot kéréc, Hogy ő is tántzolna wrackal őc intéc, Meg fogada vitęz wraknac kéréſét, Ottan ő előttec Kiniſi fel vgréc.

Egy nagy Tőrőc teſtet azontúl raggadà, Az ő fogaiual földről fel harapà, Vitęz kezeiuel czac hozzà ſem nyulla, Aual egy ßép tántzot Wrąc előt iára.

Kic ez dolgot látác, erőſſen czodálác, Erős Herculeshőz Kiniſit haſonlác, Nemellyec Sámſonhoz haſonlnác mondác, Dicziréc vitęzec lát uán az ő dolgát.

Őrömekben hőſſec az egéß étzaka, Czac egy mác ßőmnét is nem aluttac vala, Reggel ſeregéuel kęt wr indult vala, Gyula Feier várban vigan mentec vala.

Onnét őc küldénec más nap nagy ſoc népet,

Kic meg ſámlalnáiac tarſoknac teſteket, Es el temetnéiec mind egyiglen őket, Vadac madaroknac hadnác Törökeket.

Népec oda iutuán, meg ſámláltác vala, Magyart Törökektől külen raktác vala, Magyaroc hadából nyóltz ezer nép hala, Pogánból mezőbe harmintz ezer vala.

Annelkül az hegyen, völgyen és Erdőben, Szántalan ſoc Törőc veſſe kergetésben, Lelénec az után az Maros vizében, Két ezer Olahot, Szaſſal egyetemben.

A kic Magyaroknac párttyokon valánac, Azoknac népektől ſirec áſſatánac, Es à föld kőbelében be homlitattánac, Ellenſég teſteket hadiác az vadaknac.

Iò Báthori Iſtuán, és az Kiniſi Pál, Ecképpe viuánac meg à pogánockal, Bőw Kenyér mezeién az Erdęly orſágban, Az Bőyt elő hónac tizen őtted napián.

Ezec után Wayda egy ſép Kápolnátskát, Vtkőzetnec hellyén czináltattot vala, Onnen kőlczégéuel epűtettet vala, Kit emlekőzetre ő vtánna hadtà.

Budában Királynac ez hogy hireuel lőn, Nagy dicziretet Király Iſtennec tőn, Hogy ki diadalmat Pogán Törőkeken, Gyakran Magyaroknac ád ellenſégeken.

Ecképpen

Ecképpen az Iſten à mű eleünket, Igazgattā régen mű nemzetſégünket, Czac bizzunc ő ben ne, moſt is bir műnket, Meg ronttya bizonyal mű ellenſégünket.

Támaſßon az Iſten moſt is olly wrakat, Kic által meg rontſa mind à pogánokat, Es meg ßabadicza ő benne bizókat, Kezünkbe meg adia à mű orßágunkat.

Ezeket verſekben à ki be rendelte, Temes vári Iſtuán Deác az ő neue, Hogy Thelegden laknéc ſchola Meſterſégben, Ezer, ött ßáz, hatuan kilentz eßtendőben.

FINIS.

M.N.MUZEUM KÖNYVTÁRA

Hiſtoriás Enec,

IANOS KIRALNAC

TESTAMENTOMAROL, ES S³ O-liman Czaßárnac indulaſſáról, Iános Király fiánac meglátáſſáról, Budánac el foglaláſſáról, Yſabella Királné aßßonnac budoſaſſáról, Frater György nec czel czapáſsáról, Es á Király fiára va- lo támadáſſáról.

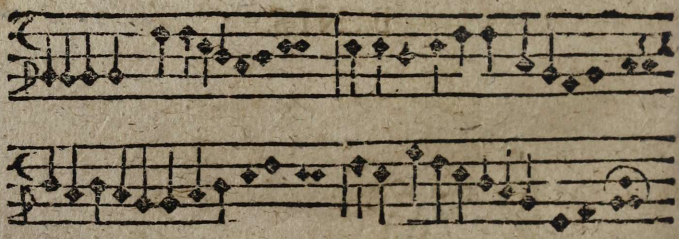

Soc czodác vóltanac iò Magyar orßágba, Kikről emlekőzet ſéles ez világba, Nehany eßtendő vlta illyen bollygásba, Né voltac Magyaroc haſonlo kénzásba.

Erre halgaſſatoc, és tű meg hallyátoc, Mert è leßen nęktec ieles Cronicároc, Kiről emlekőzic tű meg maradéktoc, Mert vagy mind el veßtec, Auagy iórа fordultoc.

Beßéllec

Beßéllec Erdęlben mi tőrtent dologról, Ianos Király fia ki budosásárol, Es à Frater Györgynec soc rauasságiról, Czoda képpen eset nagy ßőrnyű halaláról.

Az Ferdinand Király v̊gyekőzéséről, Pogán Czáßár ellen tőrekedéséről, Iò Magyar orßágnac meg épűtéséről, Az régi állapatra ő hozasárol.

Ezért Iános Király hogy Erdęlybe vala, Isabella aßßony ió Budában vala, Másfęl ezer és negyuenbe irnac vala, A Királyné aßßony egy ßép fiat ßűlt vala.

Tudtára Királynac lőn, őrőmbe vala, Nem soc v̊dő muluán halálra ßorulla, Frater Györgyer, Petruitot ot elő állatà, Fiát, Feleségét czac ő nękic aiánla.

Imè tőrtényéc halála S3áßsebesbe, S3ękes Feier várba lőn eltemetésbe, A Királyné aßßony lőn keserűségbe, Fiáual aruáua marada őzuegységben.

A nagy Feiedelem. Ferdinandus Király, Felesége vtán lőt tőruényből Király, Anna aßßon bát tya, az iò Laios Király, Ki Moháczon veße ez orßág ért, à Király.

Nagy sommát, és kénczet kőltet ez orßágra, Az Magyar nemzetnec meg maradássára, Ki Német orßágnac lőnne nyugolmára, Pogán Tőrőkeknec el táuoßtatássára.

Vendég orßágokból nęki soc hada lőn, Ki Ia-

nos Királynac olly nagy buára lőn, Előßer Tokay nál nagy futamáſa lőn, Kereßteſi mezőn gonoß ßerenczete lőn.

Sértelen futáſa az Sinai mezőn, Ferdinand Királynac kin nagy örőme lőn, Mind ezeknec oka à ſoc Magyar Wr lőn, Mert kőßtec kęt felé pártolás, haſonlás lőn.

Lőn végre Királynac olly nagy ſoc kárára, Soc rendbeli hadánac el romlaſſára, Magyar Wraknac à ſem lőn ſoc haßnára, Mert pártoláſſoc lőn ſokaknac halalára.

Iánoſnac halálát Ferdinand hogy hallà, Kis fia anyáual Budában ben vólna, Hadià ßép tábora hogy hammar indulna, Mind vizen mind főlden Budà allà ßállana.

Táborát indità, Budát meg ßállatà, Törőté, rontatà, igen is oſtromlatà, A Királné aßßont aual háborittà, Soliman Czaßárnac nagy ſirtában iratà.

Ezen pogán Czaßár igen meg buſulla, Száz ezer emberét Budára boczátà, Az nagy Memhet Baſat képében boczátà, Iános Király fiát hogy meg ßabaditana.

Rőttenetes haddal Memhet el fel ßálla, Szent Gelerd hegyére à Német ßorulla, Budárol ſoc Magyar ackoron ki ßálla, Ellegy Törőkeckel egyűt ſokßor oſtromla.

A Czáß

A Czaſár is nem tűrhete, fel ſiete, A Király fia hoz ſerelmet ielente, Hogy népét ez Dráuan által költeſteté, A Budai hadat aual meg örültete.

Törökec, Magyaroc oſtromnac ménénec, Na gy rötteneteſen ſent Gelért hegyénec, Sockan à Németec az hedgyen veſſénec, Kic ſallathatánac hammar fel ſieténec.

Vigan Török Czaſár Scambriaba iuta, Iá nos Király fiát allà hozatà, Hiwſégét fogadà, meg el fel boczátà, Iò Török Balintot czac magánac maraſtà.

Sokat è dolgokról nem illic ſóllanom, Mert tőllem már ſokat hallottac iól tudom, Erdęli gon domat euel ſem mulatom, Czac ennec ſommáiát én tűnęktec moſt mondom.

Dunát, Peſter, Budát Czáſár el foglalà, A Királné aſſonr békéuel boczátà, Ott el kiſérteté, Lippába be ſálla, A Tiſſántul ez orſágot nęki ſaiánla.

Erdęlbe be ſálla Gyulá Feier várba, Kis fiáual ſlackéc nagy fohászkodásba, Frater György marada à Kęnęztartoſágba, Három Pűſpekſégbe, Erdęlyi Vaydaſágba.

Then es várba iò Petruit Peter ſálla, Nagy hi uen ſolgállà ő az Iſpanſágba, Birodalma vala Lip pába, Solymosba, Iò Káránſebesbe bir vala, ió Lugosba.

Igen nagy gődioc lőn ot è kęt tutornac, Min

keduét lelhetnéc à Tőrőc Czaßárnac, Sóual, aián déckal, Bękeknec, Baſſáknac, Sockat igérénec, adánac à Czaßárnac.

Nó már, halgaſſátoc á deréc Cronikát, A kęt tutornac kőßtec nem alkhatáſát, Barát Kéncztartónac ßertelen czodáiát, Királné aßßonnac fiáual budoſáſát.

O melly ßegény régen à Frater György vala, Vezetéc neue Vtiſenouit vala, Scardonához kőzel ő hazáia vala, Az Horuát orßágba Karkas viz parton vala.

De mikor klaſtromba Remetec kőßt vala, Ot is bira borral, Mert kolczároc vala, Ő minden dolgában gyors és okos vala, Az ő ßolgálattya mindennec kedues vala.

Lőn hiréuel dolga iò Iános Királynac, Tanáczát fogada ag Frater Iánoſnac, Klaſtromból hiuata, ßólla à Barátnac, Hogy immár ßolgálna ő Király magánac.

Véué fellyeb fellyeb ßép ieles tißtekre, Vduar biroſágra, onnat Pűſpekſégre, Onnat kéncztartoſág gond viſeléſére, Ő dolga mindenbe lőn Királynac keduére.

Végre, hogy Barátnál volna Király kéncze, Es mind vitęzeknec ßőme rea nézne, Azzoc kőzzűl az iobbokat ő válaßtà, A Királyénál ßeb lőn az ő vduara,

Dűczőke-

Dúczókedic mindenbe Frater György Barath, Wy Baluányoſt kezde rakni Iſtuán Mayláth, Frater addic Királynál dolgát tekeré, Az wy műuet Mayláth kezéből ki véué.

Sértelen erős várat ot fondáltatà, Mert allatomba à Coronát vadaßßà, Ezért wy várat Olaßßal czináltatà, Hogy egéß Erdęlyt az után abból birna.

Látuán Király Barátnac nagy akarattyát, Hogy minden felé fel magaßtalna magát, Meg ßólita ötet, keményen dorgállà, Cipót eſmet hámoß, György, ő nęki monda.

Barát eßt haluán, ömagában gondolà, Nò, Iob meg hallyon Király elößer, monda: Váradól wy czereßnęket be hozatà, Tordán mérget nęki azzokban adatà.

Allá Sáßſebesbe hogy Király ment vólna, Kéncztarto, kéßűly Töröc Czaßárhoz, monda A régi adót, és aiándékit be vidt, Ebben egyęb nẽ lehet, aßt bizony elhid.

Barát farral, látuán Király betegſégét, Gondolyà: Meg hall: Mert tudia meg öt mérgét, Azonközbe hozác à fiánac létét, Örülly Király: De nem méßtheti mérgét.

Teſtamentomot töuén, hadià Barátot, Oltal mazna fiát, vęle az orßágot, Lönne hiw mindenoe hiw Királné áßßonnac, A melet főképpen az ides fiánac.

Iò Petruit Petert mellé hadta vála, Ki Iános Királynac attyafia vala, Kit nagy ßegénſégből ő fel emelt vala, Feleſégét Fiaſtól rea bißta vala.

Nagy hiwſégét iò Petruit meg mutata, Czell czapáſſát nęki lám ſenki nem látta, Sőt à Király fiát mindenbe taplálta, Kiuec lába nyomát nagy hiwſéggel nyomta.

Iò hit allat eßt is ęrtem hogy ő mondta, Hogy halálig Wra gyermekét ſem hadia, Tőle gyűtet kénczet ßükſégére adia, Dolgát à ki hállya, diczíri s ioua hadia.

Sőt à Temesvárba kezde aßt gondolni, Ha az Frater Györgyel kezdenéc meg halni, Király kénczében ſákmánt kezdenéc tőnni, A Királyfi kezd nagy ßegénſégbe maradni.

Tőn illy izenetet Barát Kénczrtartónac, Ez nehez ne legyen te Wraſágodnac, Tudod hiteſec vagyunc Király fiánac, Vęle egyetembe az ő aßßony anyánac.

Tudod aßt, melly nagy kénczet nęki gyűtőttűnc, Sźép erős várakban kicket hellyeßtőttűnc, Orßág akarattyából aßt oda engediűc, Egy királyi házba mind be hellyeßteſſűc.

Czac három fő ßőmélyt orßágul vállaßßunc, Három Nemzet Wraknac hitet fel adiunc, Azokra à kénczet illyen módon bizzuc, Még emberkort ér Királyfi, addic adiuc.

Aßt igen

Aſt igen iól tudod, ha kezdűnc meg halni, Feleſégűnc, gyermekűnc nem kezd maradni, Tiſ tartóc faioſoc, viſſát kezdnec vonni, A Király fiának kezdnec nagy gondot adni.

Sőt hogy eſt meg halla Frater György, haragúéc, Ehőz ő nem álla, Mert nęki nem tetzéc, Sól la, hogy halálic tőlle ki nem vennéc, Hólta vtán Tiſtartoi mind meg engednéc.

Sir vala gyakorta à Királné aſſon, Semmi birodalma nęki ez orſágon, Az Frater György tarttya Fiával abrakon, Kedue ſerént ninczen, gyakran bánkodic azon.

Ohaytua telelni méne fel Gyaluba, Irnac valla, Ezer, őt ſáz negyuen nyóltzba, Betegſegében kéſül vala bánatba, Akar el ki menni onnat Léggyel orſágba.

Véué eſt eſébe Barát, Petruittal, Mindent iggérénec ő nagy ſép ſauockal, Aſſont meg maraſtác nagy fogadáſſockal, Feier vára hóza Frater György ſép ſóual.

Immar è kęt Tutor ellenkődic vala, Kiből véggre az orſág iót nem vár vala, Lengyel Királyné aſſony eſt hogy meg halla, Mondhattatlan azon igen meg buſult vala.

Erdęlbe boczátà hammar kęt ſolgaiát, Pozmeſti Pűſpeket, és egy Nador Iſpanyát, Egybe bé ołołtnéc hoznác à kęt wrat, Hogy hiuen ſolgálnác Leányát s vnokáiát. Dij Czac

Czac hammar wrakat ȯßue békéltetéc, Egy más akarattal ott ȯc eßt rendeléc, Négy wrnac mindenkor egyic ot ben laknéc, Királné aßßonnac ßolgálna ot forgódnéc.

Ott auagy Frater Gyȯrgy, vagy Petruith Peter, Vagy Patoczi Ferentz, vagy Loſontzi Antal, Mindenkor forgódnéc Király tanácziual, Váradà indulla Barath Lengyel Wrackal.

Maradánac hárman, ßolgálác ȯ felſégét, Mikor láttác vólna az ȯ nagy ßůkſégét, Es à Frater Gyȯrgynec ȯ nagy feſuénſégét, Fogadáſſal kéréc az aßßont, ȯ felſégét.

Petruit ßóllalà: Kériůc felſégedet, Mů igen iól láttyuc te nagy ßůkſégedet, Lippán meg ßȯrezzůc bȯuen életedet, Iȯyel, ott el tarttyuc aßtalodat, népedet.

Iſabella aßßon eßt iò nęuen véué, Hiwſègeket ßép beßéddel meg kȯßene, Eßt mind az orßágnac hammar hirré téué, Hogy ehel meg halna, kȯzzůllec el ki menne.

Lȯn el indulatba, Deuára be ßálla, Váradá Frater Gyȯrgy eßt hammar meg halla, Hiw ßolgai által kére és vnßolà, Erdęlbȯl ki nem menne: Mert végre meg bánna.

Ott ȯ akarattyát aßßony váltoßtatà, Deua varába ȯ kénczét fel hordatà, Eßt haluán Patoczi, Loſontzi, buſulla, Okot leluén, mind à kęt Wr haza indulla.

A Király-

A Királyné aſſony Deuáról indulla, Petruittal, hogy Sebembe beſállana, Frater György Váradà ezent hogy meg halla, Sebennec izene aſſont, Be ne boczátnác.

Vay te rauaſs Világ: Melly hitetlen te vagy, Sóhoz, aiándékhoz, melly igen haylo vagy, Világ, kazdagſágban telhetetlen vagy, Ki ért Keresztyén népnec te vtálatos vagy.

Inkáb engedénec à Barát ſauánac, Hogy né az aſſonnac, és Király fiánac, Maga meg eskúttec à Király fiánac, Őket nem boczátác Sebembe à Sáſs wrac.

Tőn ſirua könyörgeſt azon az Iſtennec, Aldot igaz Iſten, ki látod ſűueknec, Minden álnok ſágát, hitlen embereknec, Hadiom czac te reád, Hogy meg itélteſſenec.

Sirua Iſabella Feier várba ſálla, Éyel nappal ohayt és keſereg vala, Iò Petruit Peter tiſztiben indulla, Ez meg lőt dolgokon olly igen meg buſulla.

El gondola Frater György Czáſár miuoltát, Az ő rauaſsſágát, álnoc hazugſágát, Mint Király fiánac aiánla ómagát, E ſín allat magánac kéuánya orſágát.

Rólla olly nagy gondia, Mint ő ki hoſshatna, Hogy à pogán kęztől meg óltalmaſshatna, Attyától maratba éppen iktathatna, Czac keresztyén kęzbe, bár ſegénybe tarthatnà.

Eßt eßébe véué, már nem fog Czáßárnál, Soc rauaſſágáual, és ſoc czel czapáſſal, Menyére à Czá ßárt ßép aiándokáual, Meg annyéra czalta ides ra uaßlágáual.

Vay melly czodálatos vala bölczeſége, Ö min den dolgába, nagy eße, elmeie, Ha akarta, Czaßár, Király, ßömét be kötte, A mint ö ßerette, mid kettöt vgy viſelte.

Igen nagyot haßnált bizony ez orßágnac, Béne valo népnec meg maradáſának, Mayd meg értheticc, ha vólt ez orßágnac, Az ö czell czapáſſa haßnára Magyaroknac.

Sockat gondolkodéc Frater György eßébe, W ra gyermekét ne eytſe Töröc kézbe, Ez orßág ma rathatna kereßtyén kézbe, Német Czaßártól, Királytól érteni kezde.

Söt már ö közetec vala ez végezue, Király köuetéuel, hogy ö ßömbe lönne, Kis aßßon napián az Nyir Bátorban lönne, Király fia felöl, Erdélyről iót végezne.

Imè, ez vdö kößt, Czáßár az wraktól, Betſét Betskereket kéreti Baráttól, Gondba eſſénec Wrac ez hír halláſtól, Inkáb meg felemléc Frater György à Czaßártol.

Mi válaßßa legyen töllec à Czaßárnac, Simandot válaßtác, hogy arról ßólnánac, Király köuetéről is ot ßóllanánac, Hogy ha ßükſég vólna, köuetſéget meg hallanac. Ot ez

Ott ez négy Wr Simándon ſömbe léuénec, A Töröc Czaßárnac bölczen meg felelénec, Báthori gyülésbe és mind ot lönnénec, Petruith, Patoczi, Loſontzi be gyülénec.

De Királné aßßony halla eßt, meg érte, A Német köuettel Barát ſömbe lönne, Budoſóban Király ſiáual eytene, Orßágát ö tölle el vdegenyitené.

Ott Frater György Erdélyből hozà hiuatà, Es Magyar orßágból wrakat hiuata, Váradból nagy ſép ſereggel el indulla, Két ezeren, nagy pompáual Bátorban ſálla.

Módia mint Felſégnec ö dolgában vala, A Claſtromba ſálla, környül foktác vala, Puskáſſoc, Louagoc, igen örzic vala, Alföldi Wrac czac köuetet boczáttac vala.

Ió Gróff Miklós vala ot köuetſégben, Iámbor tanácz vala Király hiwſégében, Magyarokhoz vala olly nagy ſeretetben, Halálát ohayttya ez vers ſörzö éltében.

Nagy ſoc Magyar ſánya ez vitéz halálát, Mert ſereti vala Magyar vitéz vóltát, Minden féle Meſternec bölcz tudományát, Az felſéges Király is ohayttya meg hóltát.

Ott Király képében fogada Barátnac, Ha Magyar orßágot boczáttya Királynac, Attya ioßágát lános Király fiánac, Éppen meg boczátna, meg adna ſép lánoſnac.

De Erdély-

De Erdelyſégben, és Vaydaſágban hadia, Királné aſſonnac iegy ruháiát meg adia, Barátnac Váradi Pűſpekſéget adia, Eſtergomi Erſekſéget is vęle adia.

Ottan az Frater György ez hitnec meg álla, Ő is Groff Miclóſnac hitet adot valla, Bátorból ki iőue, ő Erdęlybe ſálla, Királné aſſonnac, mit ſerete, aſt ſólla.

Mikor iránc, Ezer, ött ſáz és ötuenbe, Gyűléſt hirdetének kis Karaczon innepébe, Királné aſſont inditác nagy hidegbe, Ió Coloſuár felé, az Maroſnac mentébe.

Im az Barát viué aſſont Beſtertzębe, Sockã czonkulánac, halánac nagy dęrbe, Onnat Coloſuárba harmad nap viué be, Nem gyűlésbe, hanem Korlatouit menyekőzeiébe.

Nagy pompáual menyegző lőn Monoſtorba: Máſod nap Királné aſſony Coloſuárba, Mineróna aſſont el hazaſitásban, Zbornitzki Miklóſnac adà töruény házaſſágban.

Ott ſép aiándékot az orſág mutatà, Szegény kőz Nemes nép kit váltigen bána, Mert ſoknac kőltſége már el fogyot vala, Gyűléſt nem várhattyác, ſoc haza is ment vala,

Frater György à gyűlésbe czac aſt végeze, Az aſſony kęt hiw ſolgaiát el veſtene, Horuát Mihályt, Czáki Mihályt, meg őletne: De bűneket az aſſony ömagára véué, Egy pénz

Egy pénz héiáual egy forintot ßörzénec, Hogy Töröc Czáßárnac adót ßörzenénec, Mert min denkor ez töruénye Magyaroknac, Forintot heáual az adóban ßednénec.

Reggel aßßony indulla iò Feier várba, Czendezbe maráda buába, ſirtába: Petruit meg érte mindent Temes várba, Aßßonnac meg ira, Czaßárnac Drinápollyba.

Derécßerént Királné aßßony meg tuda, Erdéli Wraknac mind tutokra adà, Kére öket, hogy gondolnánac iól arra, Hogy ne eſnénec feienként Czaßárnac rabba.

Igen gondolkodnac wrac, röttenénec, Sockà az aßßonnac ot fogadáſt tönec, Hogy minden ßerenczét véle kéſértenéc, Ebben Frater Györgynec czac hammar hirt töuénec.

Nò hammar Al Vintzbe Frater György beßálla, Titkon Sáßſebeſt ömagánac foglalà, Királyné aßßon ellen ſokat gondola, Mint Erdélyből Fiáual ki igazithatna.

Az Frantzai Király, kazdag Király vala, Károly Czáßár, Ferdinandos vduarába, Korosként köuete à Királynac vala, Frater György dolgát, köuetec értöttéc vala.

Nò, hammar meg irác Frantzai Királynac, Király eſmeg ira à Töröc Czaßárnac, Barát hitet adot Báthorba egy Gróffnac, Magát köteleßte à Ferdinand Királynac.

De hogy iobban felſéged è dolgot tudia, Bizony félſégedet Barát el arulta, Ő Wra gyermekét anyáual el adta, Iò Magyar orßágot Németnec aiánlotta.

Oily igen kéßülnec Németec, Magyarral, Rád akarnac iöni az ő nagy hadackal: Czaßár hallà feie haytogatáſſáual, Czac el amélkodéc ſoc gondolkodáſſáual.

Az vólt végezéſſe ſőt régen Czaßárnac, Hogy egy kis leányát Frantzai Királynac, Feleſégül adia lános Király fiának, Es meg coronázza ßép varában Budának.

Wraſágába hadià kénczes Budának, Iò Magyar orßágnac, és Erdęly orßágnac, Es à Tót orßágnac, az Horuát orßágnac, Végre Bęts orßágnac, az felſő Czeh orßágnac.

Töröc Czaßár ira à Magyar Wraknac, Külen külen à köritet váraſoknac, Mind az Vármegyęknec, külen à Sźáßoknac, Az ő leuelében eßt ira mind azzoknac.

Czoda iól tudiároc, kic vóltatoc hiuem, Mikor kénczes Budát én kezemhőz véuém, Király fiát, anyáual én el ereßtém, Sátoromban Frater Györgyet én meg esketém.

Rea felele ot ennękem, hiw leßen, Wra gyermekénec hiw ſolgáia leßen, Szegényſégből Király wraſágra véuén, Szörzetes vóltát, vénſégét gondoluán, nézuén, Azért

Azért bizám rea lános Király fiát, Aßßony anyát, vęlle az ő́nnen orßágát, Vęletec, tudiátoc, lános Király fiát, Békéuel tartottam, óltalmaßtam orßágát.

Olly ha adót is czac tíz ezer forintot vő́ttem, Hogy hiueim vattoc, aßt is azért vő́ttem: Maga az orßágnac haßnát mind ęrtő́ttem, Az Barát el arult engem, iól meg ęrtő́ttem.

Lám feiemet egyűt wránac fiáual, El arult aß ßonyáual, Magyar orßággal, Azért hadiom nęktec, nagy paranczolattal, Ellene támaduán Barátnac hammarſággal.

Azért, kergeſſetec, és ő́tt meg fogiátoc, Vagy feiét, vagy magát tű kęzbe hozzátoc, Mert ha viſſa haluán, tű rà nem gondoltoc, Tűzzel, vaſſal tő́llem bizony tű meg ronttatoc.

Tő́rő́c Czáßár ebben ſokat nem mulatà, Mâhut Czaußt hammar ot elő́ hiuatà, Minden leueleit kezében adatà, Mint benne el iárion, haraggal meg tanyitá.

Olly hertelen Czauß Temes várba méne, Petruit Peternec mindent meg beßélle, Czaßár paranczolattyánac hogy engedne, A Király fiára ő́ nagy gondot viſſelne.

Ottan iò Petruit ßép haddal kéßűlle, Czaußt ot meg hadià, Erdęlybe ſiete, Királné aßßonnac eßt mind meg ielente, Aßßon Mamhut Czaußt hammar hozzà viteté.

Rólla gondola Frater György eſt hogy halla,
Sebesbe hozzáia Wrakat hiuata, Fő fő ſolgáit is
ot hozzà hiuà, Fő fő embereckel ő dolgain ól ſólla.

Ez Mamhut ot ſólla Királyné aſſonnac, Nagy kegyelmeſſéget monda à Czaſárnac, Es minden óltalmat, mint iò leanyánac, A Király fiánac, mint tulaydon fiánac.

Gyűléſt hogy tétetne Erdęli Wraknac, Hallanác paranczolattyát Czaſárnac, Aſſony el iratà minden Sźęc allyánac, Kic ackort minnyáian Sźáſ ſebesbe valánac.

Ira Magyar orſágba á kęt hiuénec, Loſontzi Antalnac, Patoczi Ferentznec, A Tiſſa kőbęlybe, mind az Vármegyęknec, Kic Feier várba hammar mind el be gyűlénec.

Hammar leueleket Czauſ mind el oſta, Fő fő Wraknac, Vármegyęknec meg adà, Sźauát à Czaſárnac Czauſ ot így monda, Az Frater György melől hogy minden el állanà.

Wra gyermekét mert el arulta vólna, Minden ótt kergetne, Ki meg fokhatna, A Királné aſſony kezébe iktatna, Aual à Czaſárnac nagy hiwſéget mutatna.

Mert, ha el halgatnác, Őc meg bűntőtnénec, Vaſſal, tűzzel házokban emęſtetnénec, Barát halla: Nem álità eſt ſemminec, Sebesből be méne Váraſába Megyeſnec.

Gyűléſt

Gyůléſt ot tétete, Kőueteket válaßta, Orßág emberiuel, kęt ßolgáiát adà, Draua Iánoſt, Bornemißßa Gergelt boczátà, Nagy ßép kőuetſéggel à Czáßárhoz boczátà.

Ám hammar hiuatà Petruit Rátzokat, Sebeſből, Lugasból vitęz Oláhokat, Loſontzi, Patóczi is ßolgaiokat, Feier vár allat meg ßállittác ő hadakat.

Rőttene meg ßűuec kőuély Légyeleknec, Kiknec czac buyaſág és tántz kell kedueknec, Eßnec, ißnac, leányoc kőrűl czellyegnec, Királné aßßonnac kőnyőrgeni kezdénec.

Igen ióc nem vagyunc mű táborban lakni, Kériűc felſégedet, Ne akary ki kűldeni, Műnket à táborba, otkin nyomorogni, Iobbac vagyunc itben felſégednec ßolgálni.

Ezen az iò aßßony igen moſolgà, Gyenge Lengyeleknec ő ot béket hadià, Iò Petruit Peter al Vintz allà ßálla, Ő viadal nęlkűl ot hammar be lé ßálla.

Deréc ßép ſereget ot kęt felé oßta, Czerepuit Miklóſt hammar el válaßta, Branczika allà, Czanád allà boczátá, Egy falka népéuel Feier Vár mel lé ßálla.

Olly hammar meg tudà Barát az Megyesbe, Hammar hozà gyűte fő fő S'ękellyekbe, Kére, hogy mellete lőnnénec v̊gyébe, Titkon forintokat ád vala tenerekbe.

 Nò, Fel

Nò, Fel támadánac, mind mellé állánac, Frater Györgyel Vásárhellyre be ſállánac, Ott à Kalaſtromba öc be ſorullánác, Hiw ſolgaiban Aſſonnac, meg fogdoſſánac.

Az Márton fiaknac ot maguát ſackaſta, Az Márton Andráſnac nyakát el vágatà. Balinttot, öczéuel Görgénbe le vágatà; Királné aſſonhoz boſſu tételt mutatà.

Vala à Frater György olly igen nagy haddal, Kis Kickelö mellet indulla hadáual, A ſegény nép közet duláſſal, foſtráſſal, A meg nyomorultac élnec nagy iaygatáſſal.

Imè, ez vdö köſt táborát inditá, Az iò Varkuts Tamás, Várad felöl iuta, Czanád felé allà Rátzokra rohanna. Ki lön à Rátzoknac igen nagy romláſſokra.

Talám meg vnyátoc, ha moſt többet mondoc, Ottan à többinec moſt én békét hadioc, Az elſö réſſénec moſt én véget adoc, A maſic réſſében erröl többet hallotoc.

EZ ÉNEKNEC II. RÉSZE.

Az Rátzoknac meg veréſſe: Frater Györgynec veſzédéſe: A Baſſánac be iouéſſe: Töröc lános vitéſége: Iános Hertzec ki lépéſſe, és Cáſſába be iouéſſe.

A Kickelő mellet Barát nagy hadáual, Kaſſſő Baſſa Lippán belől ſép hadáual, Varkutſodt beſzéllem, mint iára Rátzockal, Kaſſſon Baſſa mint iárt az iò Töröc lánoſſal.

Sertelé à Rátzoc Czanád keről dulnac, Czac hogy nem égetnec, népet nem rabbolnac, Vgyan Töröc módra de minden le vágnac, Czerepuit Miklóſſal nyóltz ezeren vadnac.

Rátzoc Czanád várát meg ſálottác vala, Az Peruſit Gáſpar tiſztül tarttya vala, Rátzoc az Oſtromnac gyackran mennec vala, De vitęz Magyaroc viſſa ki vágiac vala.

Az Frater György halla, azon meg buſulla, Az iò Varkuts Tamáſnac hammar el ira, Varkuts nagy ſoc néppel táborba ki ſálla, A Köres mentébe ſiet, el állà ſálla.

Czanádhoz nem meſſe Köres mellet vala, Ot ő ſoc ezeren gyüleközet vala, Peruſit Czanádból hozza ki iöt vala, Mint vgyeköznénec öc tanátſkoznac vala.

Sorgoſt ot az Rátzoc egy hiw embereket, Ab

dolit

dolit Mikolát valaſtác kimeket, Küldéc kimlenie à Magyar népeket, Ha meg verhetnéiec, el rablánac földeket.

Ott gonoſs ſerencze à Rátznac adatéc, Kimſégbe iáráſſa, Mert ki ielentetéc, Ott harmad magáual hammar meg fogatéc, Körösbe vetetéc, Kettei meg nyáſoltatéc.

Köreſen az Varkuts hammar el költezéc, Czerepuit Czanádból ki telepedéc, Ömaga elöl egy dombotskára lépéc, Soc ſereget látà, Rátzockal meg futaméc.

Eſt Magyaroc látuán, után indullánac, Kicket érheténec, ſockat le vagánac, Közel Temes váric dulánac foſtánac, Soc barmot Magyaroc ackoron el haytánac.

A Királyné aſſony mikor eſt meg halla, Az Mamhut Czauſnac ottan hirré adà, Mamhut à Czaſárnac aſt hammar meg ira, Frater Györgynec két nagy hadat tudtára adà.

Ki ereſte Czáſár Ali Czauſt küldé, Egy aranyas záſlót Király finac küldé, Egy vont arany foſtánt leueléuel küldé, Az Petruitnac is aranyas foſtánt küldé.

Meg küldé aſſonnac az orſág köuetit, Es à Frater Györgynec à két fő ſolgait, Ö kezébe biza azzoknac életit, Ackar el boczáſſa, vagy meg állya boſſuiát.

E Czauſ

E Czauß ot adà à záßlót Király finac, Czáßár leueléuel kezében magánac, Tartani Király fi adà Tőrőc Iánoſnac, Czáßár hadiaſſából, igy ßólla Király finac.

Gyorſan ez záßlót felſéged ki tétesſe, Orßág-belieket allà hirdetteſſe, Ki nem iőne, aßt felſéged meg bűnteſſe, Mennyű nép kellene, igaz anyit kűldene.

Vaydáknac Hauaſel főldében, Molduában, Bękeknec, Baſſáknac itt Magyar orßágban, Melléd ſieſſenec ez Erdęly orßágban, Paranczolattot ßerént hadta ßolgállatba.

Eßt halla Király fi, anyáual iratà, Az Budai Baſſához hammar válaßtà, A Sʒalantzi Iánoſt hammar el boczátà, Hauaſel főldébe, Molduába el iratà.

Reműle Frater Győrgy, mikor eßt meg halla, Gyula Feier vár allat Király fira ßálla, Mind à három Nemzet ő vęlle ot vala, Petruit hadáual Wramellé ßorúlla.

Ez orßág Aßßonhoz kőuetet kűlde be, Hogy à Király fiát kűldene kőzűkbe, Kinec kezére wyonnan eskenie, Mert az elſő hitet vélic roßnac lőnnie.

Semmiképpen Aßßonnac nem tetzic vala, Fiát hogy el vennéc, aßt iól tudia vala, Magát buczußtatnac, aßt ő nem akara, Végre ő kőzettec frigyet ßőrzettec vala.

E frigy állat békeſéget öc ßörzénec, Hogy ö kößtec vér ontáſſoc ne lönnénec, Barát és Petruit haddal le vlnénec, Királné aßßonnac hiw ßolgai lönnénec.

Frater György be méne ot iò Feier várba, Aßßony eleibe alázatoſſagba, Elötte fiával, két térden állásban, Öket meg köueti vala könyw hullatásban.

Rea nézuén aßßony, ſirua nęki mondia, Ha lános Király iò vóltát nem gondollia. Auagy Iſtenét, és ö fiát gondollya, Kit Teſtamentomba Király nęked aiánlyà.

A Király fi Baráttal, fö fö Wrackal, Fogánac ſirnyia, olly nagy ohaytáſſal, Vęllec el veßteket immár hammarſaggal, Barát meg békélléc Petruittal, Wrackal.

Tanáczoc egyût lön, ételec, ittaloc, Kößtec ſin nel valo minden mulatſágoc, Kirá'yné aßßonnac egyût vduarlálſſoc, De ſockaig nem tarta az ö barátſágoc.

Ez vdö kößt Frater György egy wy hírt ęrte, Budai Baſſánac Lippán belöl lötté, Moldua, Hauaſel föld mind táborba lötte, Kic mind be Erdęly be akarnánac vtnie.

Rea gondoluán, izene az orßágnac, Mindenůt véres tört öc hordoßtatnánac, Mind fel támadnánac, hozzà follyamnánac, Mert ellenſég minden felöl raytoc vólnánac. Gyůle

Gyůle S'áß Sebesnęl hatuá ezer magáual, Brassò hauassanál iò Kemény Iánossal, Az Veres kapunál Kende Iánossal, Hadià seregeket ő iò hiw ßolgaiual.

Ez v̊dő kőßt S'alantzi nem ęrtőtte vala, A kęt ellenség kőßt hogy békeség vala, Kaßßon Bassáual ő Erdęlyben ben vala, Lippan belől Tódt Váradián ő nyugßic vala.

Vntalan az Bassa kezde izengetni, Aßßon meg izennie, kit hellyen bůntőtni, Mert viadal nęlkůl ő ki nem męr menni, Királyné aßßonnyal ő akar ßőmbe lőnni.

Rà gondoluán Wrac, Aßßont kőlteßtőttéc, Iò Diód varába fiáual vitetéc, Iffiu vitęz Tőrőc Iános el buczuzéc, Királné aßßontól: Mert ő nęki nem tetzéc.

Gondola, és ßólla: Kérlec meg halgassad, Kegyelmes aßßonoyom: Nękem meg boczássad, En buczumat veßem: Kérlec eßt ne bányad: A Tőrőc én nękem nem barátom, aßt tudiad.

Lám felséged tudia: Tőrőkec el veßtéc, Én vitęz attyámat, meg rágác, meg őuéc, Iò Tőrőc Balindtot hamis hittel veßtéc, Én ßegény feiemet őczemmel áruáua tőuéc.

Én vęllec egy hadban nem akaroc iárnom, In káb mindenkoron ellenec állanom, Es ha lehet tőllem, azon gondolkodom, Attyám halálá ért raytoc akroc halnom.

Királné aßßontól az wrfi el váléc, Iò Hunnyád várában mikoron érkezéc, Czac máſſod nap nęki vigan eßt beßéllec, Deua váraſába kęt ßáz Tőrőc nyugodnéc.

Vitęz Tőrőc Iános olly nagy őrembe lőn, Es az iò Iſtennec hálaadásban lőn, Ő iò ßolgaiual hammar tanáczban lőn, Czac ßáz hetuen őtt magáual kéßűlletbe lőn.

Ez wrfi indulla, az váraſt meg v̊té, Tißteſéggel nagy nyereſéget ot nyere, A kęt ßáz Tőrőket mert ő ám meg vere, A fő Agáiokat ám ő ot meg őleté.

Záßlót igen ßépet egy Tőrőckel kűlde, Aiándékon Frater Győrgynec hammar kűlde, Aßt iò nęuen véué, vgyan meg kőßßene, Es mind Erdęly orßág tőile iò nęuen véué.

Eßt meg halla Kaßßon, el ki vackarodéc, Hauaſeliec is ackort be v̊tténec, Rablani az veres Kapura iőuénec, Vitęz Kendefi Iánoſtól meg vereténec.

Vitęz Tőrőc Iános dolgát meg hallyátoc, Ő Cronicaiában iobban meg tudiátoc, De czac ſőma képpen it ő rólla iroc, Ot meg ęrthetitec, mit vólt tű hiw ßolgátoc.

De ez v̊dő kőzben ím à Molduaiac, Braſſo felől be v̊ténec, őc rablánac, Három S'ęc allyába ſockat kabdoſſánac, Kin egéß S'ękellyſég ſiránac ohaytánac.

El indul-

El indulla Kaßßon Baſa nagy ebſéggel, Maroſon költezéc éyel ſietſéggel, Lippa felé ſiet nagy hertelenſéggel, Ackor Varkuts Tamás vala egy kis erőuel.

Simándnál gyűytezic, Mert nem ſockan vala, Kaßßon Baſſa halla, ottan el indulla, Varkuts halla, hammar előle el ſálla, Rea vigyázuán, ő à Kőreſen által ſálla.

Eßt meg érte Kaßßon, onnat ő el tére, Kinczes Buda felé ő hammar ſiete, Patoczi Ferentz Gyula varába érte, Feleſégét, gyermekét ő hammar fel kőlte.

Az vizre rackodéc, Sarkadon ki ſálla, Kőleſeret à főld népe rà találla, Ot ő mind népéuel ackada fogſágba, Fogua őtt be viuéc az iò Bihar Váradba.

Sálánac Törökec ki ki mind tißtekbe, Mezői Erdęli had mind ő főldekbe, Frater György, Petruit, lakánac tißtekbe, Sent Miklós nap felé valánac czendeßſégbe.

Beßéllem Erdęlynec harmadic nagy hadát, Őt uen egy eßtendőben meg indulláſát, Barát meg el kezde Némettel tanáczát, Dioßegen kęt wrral végeze ő dolgát.

Aßt Kiralné aßßon meg érte Erdęlybe, Erdęli wrakat gyűté eleibe, Monda: Az orßágot Ferdinand kezébe, Frater György akaria adni, ő hiwſégébe.

Sockan à Baráttól v̊degénedénec, Kendi Antal, Bánc Pál, tőbben buczut vőnec, A Királyné aßßon ßolgai leuénec, Hogy Király fiánac hiw ßolgai lőnnénec.

A S'áß Wrac ackor főre meg eskűnec, Király finac anyáual hűuec lőnnénec, Aßßony paranczola, Enyeden gyűlnénec, Barát ot ne lőnne, miden iót végeznénec.

Ackor à Barátnac meg izente vala, Tőbbé ßolgálattyát venni nem akarna, Barát békéuel tißtiben lakiéc Váradban, Még kezébe lőnne, All Vintzet ő kéuánya.

All Vintzre mulatni méne ő népéuel, De be nem boczátác Kaſtélyba népéuel, S'áßſebesbe méne gyorſan ő népéuel, Banc Pált benne hadià Kapitanyul ßép népéuel.

Királyné aßßon ſiete ßép ſereggel, Gyűlésbe Enyeddé, az ő hiueiuel, Frater Győrgy hiuatlan be iőue népéuel, Ellene aßßonnac orßág nagy ereiéuel.

Barát-mellé S'áßßoc kezdénec hóldolni, A Királné aßßont kezdéc engeßtelni, Barát ßolgálattyát hogy akarna venni, Válaßßoc ő nękic czac imez kezde lőnni.

Előßer iob volna orßágra gondolni, Mi iob vólna, iauára aßt el végezni, A ßolga mindenkor ő Wrat meg leli, Es az Wr ßolgaiát mindenkoron meg leli.

Imè egy

Imè egy hętig Aßßon vára bánatba, Semmi végezés lőn gyűlésbe haßonba, Méne Királné aßßony be Feier várba, A gyűlés ot álla Barát akarattyába.

Eßt Barát ßolgai nagy ſockan meg ęrtéc, A Királyfi ellen hamiſſágát ęrtéc, Aßßont, kis fiával ki beßellenéiec, Kiknec mind feienként lám régen meg eskűttec.

Vitęzec Baráttól ſockan buczut vőnec, Királyné aßßonnac hiw ßolgai lőnec, A kęt Vitze Vayda onnat el iőuénec, Balaſſa Menyhárral tőb vitęzec iőuénec.

Vala bizodalma ezekben aßßonnac, Ellene támada haddal à Barátnac, Tordán Barát ęrté.izene Wraknac, Nagy erőuel Kereßte smezőre ßállánac.

Ezen meg eskűuéc Barát ez orßágnac, Hogy négy fő Tanáczát Királné aßßonnac, Balaſſa Menyhártnac, és Kendi Antalnac, Feiec eſnéc, Kis Peternec, Czáki Mihálynac.

Sőt Feier várat is ő kezekbe adia, Még à Tárházat is ő kezekbe adia, Soc fűzzetéſſéuel ßóual hozzà hayttya, Fő fő S'ękellyeket vgyan meg apolgattya.

Erte Petruitnac hadát Temes varba, Sebesből Lugasból mellé támadásba, Es hogy Erdęlyſégbe vólna indulásba, Királné aßßont is gyűlésbe, támadásba.

Tudtára

Tudrára adác, hogy Erdęlyből ki vznéc, Erdęli wrakban, és kętſégbe eſéc, Kiknec ęrti vagyõ álhatatlan ßűuec, Czáßár ereiétől is igen meg félemléc.

Ezen el buſulla, kére ſegitſéget, A felſéges Királynac nagy ßép ereiét, Olly igen fogadia Magyar orßág földét, Mind Coronaiáual adia Erdęlnec földét.

Rayta az iò Király igen meg vidulla, Régtől fogua tölle aßt kéuánya vala, Hammar ßép ereiét Erdęlybe boczátà, Az erős mezõlőn czác hammar be ßállatà.

Előttec boczátà egy Olaß Hadnagyát, Bölcz okos Kaſtaldót, vén lános Baptiſtát, Ió Báthori Andráſt, vitęz Nádaſdi Tamáſt, Soc iámbor vitęzzel Loſontzi Iſtuánt.

Király Hadnagyi kößt Nagy Kampo ot vala, Kinec Áldani Bernáld neue vala, Ócze az Kis Kãpo vitęz vęllec vala, Neue Alonſopéres Saianédraról vala.

Igen nagy bánattya Királné aßßonnac, Erri nagy ereiét Barát Kéntſtartónac, Erdęlybe iouétét Ferdinand hadánac, Hallá el oßláſát á Petruit hadánac.

Ackor Király hada Almás vár allat vala, Feiet vár allà à Frater György indulla, A Királyné aßßony hallà, el buſſullà, Sáß Sebesbe fiáual ßörtelen indulla.

Nagy

Nagy Horuát Ferentzet Feier várban hadia, Az Maroſon kőnyű terhęuel ßalladà, Iò ruhait ackor az viz meg áßtatà, Tőb kéncze, marháia Feier várba marada.

Olly igen bánkodnac ő ßép Váraiba, Az ő iò ßolgai, Deuába, Gyaluba, Almásba, és az iò Gyula Feier várba, Sólymosba Lippába, és az vég Temes várba.

Sőt à Feier Várat Barát meg ßállatà, Hußad napic viua, lőtete, rontatà, De népet oſtromnac ő ot nem boczátà, Királné aßßonnac aual kénczet meg tartà.

Vala à Frater Győrgy olly nagy forgodásba, Kőuet által Aßßonyáual ſoc tanátsba, Fogadia minden iót ßőrzene dolgába, Aßßony meg engede, Férkőzéc Feier várba.

Igen hammar kénczét Aßßonnac meg kűlde, Aßßony reménſégét Tőrőkből ki véué, Mert hatalmaſſágát Barátnac eſmere, Ferdinand Királynac ő ßép hadát hogy ęrté.

Tőn olly izenetet Barát az Aßßonnac, Czac à négy arulót adia ki Királynac, Semmi bántáſſa nem lőnne őmagánac, S'őmbe lőnne vęlle, iaua ért kis Fiánac.

Ő ßolgainac Aßßony kegyelmet nyere, Sebesből fęl felé őket el ki kűlde, Az Baráttal ßőmbe vgy egyűt beßélle, Barát ez orßágból az Aßßont ki beßélle.

Sietséggel Sebesbe fel rackottatà, Az Matosó áltral fel Vintzre ßállatà, Ot Aßßon kezéből Coronát ki sugà, Kit Magyar Wraknac Aßßon kezek be adà.

Sőt bőlczen felele: Wrac, halgassatoc: Ihól Coronátoc, valakinec adiátoc, Oka én ne legyec: tű ióI meg lássatoc, Felellec, Többé euel né coronáßtoc.

Én fiamat nękem kit iò Isten adta, Vgyan azon Isten hißem hogy el tarttya, Kit földhöz vertec, mindentec ióI tudia, Félec, közzülletec è dolgot soc meg bánya.

Gyorsan à Királynac Kasláldo Baptißta, Iól tudtára adà, Király Bętsbe vala, Ottan az Istennec vigán hálát adà, Ianos Baptistánac Hadnagynac eßt ira.

Én meg kegyelmeßtem Ianos Királynénac, Kús sebbic leányom, adom kis fiánac, Hittel fogadiatoc képembe Aßßonnac, Ő iegy ruháia ért adoc én az Aßßonnac.

Iegy ruháia, ßáz negyuen ezer arany leßen, Slesiába egy Hertzegség ővéc leßen, Neue Opulia Királyfié leßen, Mint egyic fiamra rea nagy gondom leßen.

Az Leány képében tű meg eskűdietec, Királné Aßßonnac ot hitét vegyétec, Barát Kéntstartó ac is hitit vegyétec, Igy erősitsetec, Minden iót végezetec.

Nagy hi-

Nagy hiuen az Wrac ebben el iaránac, Colosuárba Aßßonyal ŏc be ßállánac, Az Erdęlyi Wrac gyůlésbe valánac, Betegsége eséc à ßép Hertzec Iánósnac.

Ott sockaig fekuéc Corona ért buába, Az Erdęlyi wrac gyůltec à templomba, Organác zugánac. nagy vißßa vonnásba, Semmi végezés lŏn à Királyfi iauába.

Soc pénz, soc aiándéc ŏket el haytotta, Bàrát ßép ßauáual mind mellé kaptsoltà, Barát el fel viué Aßßont Monostorba, Minden birodalmát adà Király markába.

Hiuei Királynac aßt iò nęuen vŏuéc, Királynac kegyelmet Aßßonnac btßélléc, Iegy ruháiát meg adia nęki, hirré téuéc, Az egy Hertzegséget fiánac meg igéréc.

E dolog iob móddal hogy erŏsitesséc, Király kis Leányát nęki kŏtelezéc, Baptißta, Nádasdi Leányért eskůnec: Aßßontól, Baráttól is ot hitet véuénec.

Rayta à Frater Gyŏrgy lŏn ot nagy vigságba, Hogy Király leányát tŏruény házasságba, Kŏteleßte vólna Király fia haßnára, Véli Aßßonnac az vólna nagy iauára.

Czoda nagy siralma Királyné aßßonnac, Le fůggeßtet feie à Király fiánác, Soc kŏny hullatássa minden vduaránac, Sirás nagy ohaytás lŏn az Erdęly orßágnac.

 S'ép ßó-

Szép szóual el ira szép kő váraiba, A Királné Asszony, Almásba, Deuába, Ő tisztartoinac, Sólymosba Lippába, Petruit Peternec ira vég Temes várba.

Eszt hadiom tű nęktec szerető hiueim, Felséges Királynac adiátoc házaim, Mert nęki engettem minden birodalmim, Hiwségteket igen kősönem iò fiaim.

Gondola Petruit, Barát mint iárt vólna, Asszont orszagabol ki szinlette vólna, Az országot Király kezébe adta vólna, Királyfi anyáual most budosóba vólna.

Királyfinac ohayta nagy aruaságát. Es igen sirattya ő nagy budosását, Immár Török Czászár kiuánya házakat, Erdęlyt, Magyar országot, az vég Temes várat.

Innét el ki megyec én attyámfiahoz, Az iò lános Király egyetlen egy fiához, Az én Asszonyőhoz, lános Királnéhoz, Vęllec én budosom, hiw leszec szolgállathoz.

Lám nem lőn mulatság az Wrac dolgába, Hámar be szállánac ők à szép várakba, Deuát, Solymost, Lippát lőnec foglallásba, Betsęt, Betskereket, szallánac Temes várba.

Ők Király képében Petruit Peternec, Iò Munkásnac várát haszнáual igérec, Meg kősszene Petruit ő Felségénec, Hiw szolgálattyáual lönne ő felségénec.

Petruit

Petruit rackodéc ot minden kénczéuel, A Ki rályfi után megyen ſietſéggel, Patoczi, Balaſſa is nagy ſietſéggel, Kaſſà felé mennec az ő ſép ſeregeckel.

Ez vég Temes várban iámbor vitęziuel, Iò Lo ſontzi Iſtuánt hadiác kérelméſſel: Lippában Peto lánoſt, bánatos ſűwuel, Báthori Andráſnac à kęt fő emberiuel.

Siete Baptiſta, Királynac iktatà, Az arany Coronát, kit vig keduel látà, Az Erdęly orßágot Királynac hóldóltatà, Az Magyar Wrakat hiwſégre fogatatà.

El indita Barát Aßßont Kaſſa felé, Őtet el kéſére Meßes vta felé, Sent Királyig méne, ő ot buczut véué, Aßßonnac fiáual aiándékot ielente.

Enyi ſoc kénczéből czac ő nękic adà, Mind kettőnec egy egy ezer aranyat ada, Ot vgyan kőnyuezuén egy egy czókot adà, Iò Edenfi Láßlót kéſérébe boczátà.

Siet à Meßeſſen aßßony ohaytáſſal, Sękerit vő tattya ökröken ſiráſſal, A Tißßához közel az iò Petruittal, Lőn ßőmbe, Patoczi, Balaſſa Menyharttal.

Kaſſaba ő bizic egy hiw ßolgaiába, Ő tißtartoiába Cecej Lenárdba, Tizen őt eßtendeig az Kapitánſágba, Ki iól ßolgált vala nagy iámbor hiw vóltába.

A Cecei Lenárt hammár fel kéſſülle, Louaggal, gyaloggal, ſeregeckel méne, Királné aſſſonnac fiáual kőſſene, A mellet hiwſégét mindent nęki igére.

Sirua Kaſſába Aſſſon le telepedéc, Nagy ſzép czendeſſéggel Királlyal ſzőrzédéc, Wrac ot ő tőlle mind buczut véuénec, Petruit, Cecei czac mellete léuénec.

Sőt Királyné aſſſont hadiom az Kaſſába, Tęritem beſſédem az Tőrőc orſzágba, Mit Czáſár műuele ő nagy buſultába, E máſic réſſében vég legyen ez irásba.

EZ HISTORIAS ÉNEKNEC III. RÉSZE.

Szoliman Czaſárnac haragiárol, Begler Bęc el boczataſárol. Es ſoc Váraknac el puſztitaſáról.

SZOLIMAN Czaſárnac mondom nagy haragiát, Begler Bęc Baſſánac ſoc vár puſztitáſát, Az erős Lippanac ő czoda romláſát, Temes vár viuáſát, Vliman ſalladáſát.

Vala Királné aſſſon még ben Erdęlybe, Petruit hogy ira Czaſárnac hellyébe, Baſſa, Szanczackockal irának leuęlbe, Barát el arulta Király fiát Erdęlybe.

Leg ottan hogy ęrte Czáſár, el buſulla, Hogy az Erdęly

az Erdęly orſág az Németnęl vólna, Es à Király fia budoſóba vólna, Az erős végházac mind Német kęznęl vólna.

Az ő ſép baiuſát mõdiác hogy ſaggatta, Beglerbęket nagy buába ő hiuatta, Aſt erőſſen nęki ő meg paranczolta, Ő nagy haragiába, mondiác, hogy eſt mondotta.

Meg halgaſſad Beglęr Bęc: Ved iól eſedbe, Ertem kis Királyfi vagyon nagy inſégbe, Es az ő birtoka vagyon Német kęzbe, Ki én nękem vagyon olly nagy kűſſebſégemre.

Az lános Királynac tudod mint eskűttem, Fiánac is Buda allat vgy eskűttem, Minden ellenſégtől orſágit meg mentem, Mint egyic fiamat óltalmazom, éltetem.

Nò, Te reád bizom moſt minden dolgomat, Képembe boczátlac, mint iò hiw ſolgamat, Hámar fel támaſſad Vrumeh hadamat, A Gőrög orſágból Waydákat, Sanczakimat.

Czac hammar izeny iò Magyar orſágba, Én tiſztartoimnac à ſoc vég házakba, Hammar ſieſſenec melléd támadásba, Solgállyanac hiuen moſtani nagy gondomba.

Indully hammar el be ió Magyar orſágba, Betſét, Betskereket vegyed hatalmomba, Láſſad hà be lépheтz az Erdęly orſágba, De népemet el ne veſſeſd Magyar orſágba.

Az Begler

Az Beglęr Bęc halla, czac ő feięt haytà, Minden felé hammar Beglęr Bęc iratà, S'alonkémént őßue gyűléſnec irata, Minden, ki aßt látà, nagy hammar mellé futa.

S'alonkéménbe ſoc felől mellé iőue, Az Gőrőg orßágbol, tenger mellől iőue, S'anczac, S'u Baſa, S'pahiac nagy ſoc iőue, Nandor Feier várból Rußtán Bęc mellé iőue.

Az Poßgai S'anczac, Vluman Bęc iőue, Es S'uorniki S'anczac, az Memhetán iőue, Aiaß Baſá fia, Wylaki S'anczac iőue, A S'eggedi S'anczac, nagy Mußtafa Bęc iőue.

Rà gondoluán, az Mihalkouit Bęc iőue, Kaßßon Baſa iőue, iò Kám Bęc iőue, Beslia, Martalotz, Ianczár nagy ſoc iőue, Hatuan ezer embere mellé nagy ßép iőue.

Nagy vigan Beglęr Bęc onnat el indulla, Peter Varadiánál hidon által ßálla, A Tißán Titelnęl ot Beczét meg ßálla, Táborát iáratà, algyukat igazgatà.

Ám ot negyed napic kęt felől rontatà, S'ent Annai Tamás Király Hadnagya vala, Iò Phigedi Gábor ben Porkoláb vala, Kit Beglęr Bęc hitre hozzà hiuattot vala.

Kőnyőreg, ßőrzédic, ſockat igér vala, Czac à Becze várat nęki adia vala, Sőt à ßőrzés allat Tőrőc meg indulla, Nagy erős oſtrommal Beczębe belé ßálla.

Hitlen

Hitlen Törökeckel vitęzec viuánac, Végre mind kezeken Magyaroc hullánac, Sènt Annai Tamáſſal le vagatanac, Betskereke allà Törökec be ßállánac.

Abban kic valánac, haſonlottac vala, Aſt czac máſod napon öc meg vettöc vala, Onnat Czanád allà öc ſiettec vala, Annac kolczát Begler Bęknec ki vittéc vala.

Rémültec Magyaroc à ſoc apró várba, Sockà ki ßeckénec, hadiác puſtaſágba, Czac Temes vár állà à nagy bátorſágba, Kikben meg néuezec Várakba, Kaſtéllyokba.

A Becze, Betskereke, Galad, Aracia, Beſenyö, Nagylac, Fellac, Egres, és Czállya, Czanád, Pálélèſe, Bodorlac, Zadorlaka, Eperies, Horog ßeg, Czác, Kis Somllyo, Illadia.

Gyorſan Temeſvári Rátzoc iyedénec, Még Beczénęl Begler Bękhöz ſietènec, Engedelmeſſęggel azzoc meg eskünec, Temes várat, Lippát, több Várackal meg nyernéc.

Imè az Begler Bęc halla, meg vidulla, A fö fö Rátzoknac aiándékot oßta, Kinec Timárt, kinec Bárſont, louat oßtà, Imínár Begler Bęknec hadát hadiom Czanádba.

A vitęz Loſontzi Iſtuán Temes várba, Az Olaß Kampóual nagy ßép ßörtartásba, Begler Bę ket váriác, olly ßép ßándékokba, Ha Iſten akaria, meg halnac Temes várba. H Batho-

Báthori András, Patoczi Ferentz vala, Lippába, egy nyihány ezer néppel vala, Váraddól mellęie egy ſép had iőt vala, A Király hadából Hadnagy Kis Károlly vala.

Ez vdőben az iò Varkuts Tamás vala, Egy nyihány ezeren Erdő hegynęl vala, Tőrőckel meg viyő ſándékia az vala, De gyakran Frater György ött tartoſtattya vala.

Gyorſan Vliman Bęc Czanádból ki méne, Őt ſázad magáual hogy czatát kereſne, Sőt Lippából Egyedi Tamás kéſülle, Száz lóual, kéredzéc, hogy ſerenczęt kereſne.

Leg ottan indulla Zádorlaka felé, Egy Erdőbe álla, viratic ot leſe, Semmit nem találla, egy faluba méne, Őuéc iuéc, De ot ő czac ſtrázát ſem vete.

El iuta azonba Vliman Bęc népe, Egyedi Tamáſnac mind el veſe népe, Őmaga ſallada, czac heten ſiete, Euel az Lippába ő mindent meg rőttente.

Rőttenuén Vármegyęc azzon iyedénec, Hogy az Várad felé Tőrőkec mennénec, Az ő házoc népe mind othon veſnénec, Őc meg futamánac, nagy ſertelen menénec.

Báthori buſulla, könyörge wraknac, Hogy à futò népet őc meg tartoſtatnác, Hadnagyoc forgódnac, de meg nem tarthatác, Az egéſs táborból mert mind meg futamánac. Báthori

Bárhon hadiá Petőt az Lippa várba, Nem lőn mit tőnnie, ő is el indulla, A Király hada is vtánna indulla, Vélic, hogy Beglęr Bęc hadáual közel vólna.

Kár lőn Lippa vára hogy puſtán marada, Mert ot à fő Biro Petőre támada, Várból ki nem menne, ő maga le vágna. Mert Beglęr Bęc ellen ot Pető ſemmi vólna.

Ezen meg félemléc, hammar rà gondola, Az őrög álgyukat tőlteté, foytatà, Őket ot vgy hadiá mind el ſackadoznia, Lippából ki méne, Bathori vtán indulla.

Lippában az álgyuc hammar ki ſúlénec, Czac kęt őrög álgyuc romolua veſſénec, Lippa várába polgároc be menénec, Meg maradáſſokról tanáczban végezénec.

Beglęr Bękhőz hámar fő Birót boczátác, Szép aiándékockal meg aiándékozác, Az Lippa kólczáual magokat aiánlác, Beglęrbęc nagy hada ot Allát kiáltánac.

Ottan el indulla Beglęrbęc vtába, Mint lakohellyébe ſálla be Lippába, Hozzà tartozóual Czáſár hatalmába, Foglaltattya vala olly nagy hála adásba.

Czállya várába ackor be ſállot vala, Az Mihály Bekouit, ki Amhatbęc vala, Három Agáual kęt ſáz Beſſia vala, Száz Haramiáual Czalyába vala.

Iò Báthori András Tamás Hidán vala, Az iò Prini Gabriel ot vęlle vala, Iámbor Varkuts Tamás Erdőhegynęl vala, Patóczi, Balassa Menyhárt Gyulán vala.

Az nagy vitęz, Horuát Ferentz, az Wraknac, Kőnyőrge, egy falka népet hogy adnának, Czályát meg látnáiac hogy ha meg hákhatnác, Hallác Wrac, iò vitęzeket boczatának.

Telénec hat ßázan, Ferentz el indulla, Báthori Hadnagya Siſman Ferentz vala, Patóczi Hadnagya Henyei Iſtuán vala, Egy nyihány laytrákat őc alkottatác vala.

Az vitęzec ßinten haynalban iutának, Czálya óldalára laytrákat rackának, Az vitęzec gyorſan várba be hagának, Nagy ſoc Tőröket őc ot hammar le vagának.

Sőt eſtue Töröket vigan laktac vala, Mert kő zükbe à Bęc ackort iutot vala, Öremekbe mind haynallig ittac vala, Sockan ő ágyokban ot nyakaßtatnac vala.

A Mihály Bekouit ám kęzbe ackada, Az iò Horuát Ferentz ölébe ragadà, Hogy ő eleuenen Királynac adhatnà, De vgyan ölébe meg lőuéc, és meg halla.

Soc nyereſſęggel őc Wrakhoz menénec, Vitezec, ot nagy tißteſęget nyerénec, Az Wrac ő tőllec aiándékot vőnec, Kit az vitęzeknec ſépen meg kőßenénec.

Ot Beg-

Ott Begler Bęc Lippan ſokat nem mulatà, Az vitęz Vliman Bęket ſép Lippába, Öt ezer vitęzzel kazdagon ot hadià, Válogatot népet iò ſörtartáſſal hadià.

Kéßüllettel ióual vég Temes Vár allà, Táboráual, álgyuiual allà ßállà, Iò Loſontzi Iſtuán bátorſágba vala, A kęt Kámpo vęlle ſép népéuel ot vala.

Valánac iò ſerrel, minden ſörtartáſſal, Hartzolni ki mennec, minden bátorſággal, Soc feieket véßnec, tęrnec vigaſággal, Törökec nagy ſockan veßßénec hammarſággal.

Az vitęz Loſontzi minden nap kün vala, Éppen ö kopiáia ſoha nem marad vala, Az vitęzec közet biſtatásba vala, Kic miat az hartzon ſoc Töröc el hul vala.

Rayta az Begler Bęc olly nagy buba vala, Azért Temes várat ö töreti vala, De ſemmit ö nękic nem árthattot vala, Mert belöl bölcz vezęr, és vitęz ember vala.

A Kis Kámpo amot vitęzkedic vala, Minden nap az hartzon kopiákat tör vala, Mondiác hogy egy hartzon hármot is tört vólna, Vitęſſége miat ſoc Töröc veßet vólna.

Ki méne Loſontzi, izene Baſánac, Töryien velem kopiát, iauaért Czaßárnac, Én is kopiát töiem iauaért Wramnac, Iò egéſſége ért à Ferdinand Kiálynac.

Nem tetzéc Begler Bęc Baſſánac è dolog, Nẽ tudia ſerencze nęki ot mint forog, Ehel az ő népe olly igen nyomorog, Iò vitęz Loſontzi iò louán iargal, forog.

Azon vdő közbe Nagylakból indulla, Az Mehemet fia, iò KamberBęc vala, Kęt ſázad ma gáual Makóban be ſálla, Polgárokat mind le vág na végẽte vala.

Kamberbęc hogy látà, hogy ſockán volnánac, Őket el veſzteni keueſen vólnánac, Titkony el izene Segedi Sanczaknac, Hogy tőb népet küldien, polgároc ſockan vadnac.

Polgároc meg ęrtéc, titkony hírt adánac, Ott az vidékekre, iò vitęz Hayduknac, Hammar lőpedőkből záſlót alkotánac, Egy nyihány záſlóual Mákóra indullánac.

Vőué hitét à Bęc Mákoi Birónac, Ha valami had iőne, nęki meg mondanác: Egyſer hozzà méne, monda, Hogy látnánac, Szép feier záſlókat Mákóra lobognánac.

Szólla à Kamberbęc: Mind Czáſár zázlói, Segitſégül iőnec à Czáſár ſolgai, Akar eleykbe kéſ ſőrrel mennyi, Vęllec egyetembe polgárokat le vágni.

Törökeket à Hayduc elől találláć, Szinte ſram pónál, ottan viſſza haytác, Az Maros vizére ot őket ſoritác, Vizbe ſegdeſſenec, mind ot el burullánac.

Iuta egy

Iutà egy haióual haláſs, meg ſegélle, Kamberbęket őttet magáual be véué, Békéuel Maroſon el által őuezé, Maroc oſſporáual aſt à Bęc meg fűzete.

Tőrőc marhát ſockat à vizből ſzedénec, Nagy ſoc kazdagſágot Hayduc ot nyerénec, Váraſt puſztán hadiác, bolygánac, menénec, Többé az várasban lakni őc nem merénec.

Az Vliman bęket mondom iő Lippába, Az városſt ő tarttya nagy ſzép ſzabadſágba, Vitęzeckel vagyon elly nagy vigaſágba, Senkitől ő nem fél, vagyon hóldóltattásba.

Soc Hegedős vagyon itt Magyar orſzágba, Kármán Demetternęl iob nincz à Rátz módba, Sockat czel czap Bęknec à Lippa varába, Aſt alittya, az ért eſnéc nagy kazdagſágba.

Az ő hegedőiét fő haytuán rángattya, Az Vliman nęki czuffſágba fogadia, Minden aiándéckal őtt meg gazdagittya, A fogadás hozza őtet nagy kuldoſſagra.

EZ HISTORIÁS ÉNEKNEC IIII. RÉSZE.

Lippánac őrős vitatáſsáról, Vliman Bęc el ſzalladáſsáról.

LIPPÁNAC viuáſát immár halgaſſátoc, Az Vliman Bęckel Wrac mint iarátoc, Orſágtokba ſoha tű igy nem iártatoc, Töröktől több házat tű viſſa ſem nyertettec.

Immár Erdęlyſégbe régen hire vala, Király Hadnagynac Frater György ő vala, Ez hír halua Barát gondba eſet vala, A Király ereiét mert keueſeli vala.

Poſtác ált al Királyt ő ſorgalmaſtattya, Hogy nagyob erőuel hammar őket láſſa, Mert Czáſár ereiét ő nagyobnac hallyà, Az itt valo népet illyé módon ne rontſa.

Poſtákat à Barát nem kezde várhatni, Iános Baptiſtáual kezdé rólla ſólni, Kezde az orſágnac igen könyörgeni, Hogy fel támadnánac Lippát viſſa vönni.

A Barát fogadà à Sękelly Wraknac, Hogy egyet ſem viſen bennec az oſtromnac, Czac legyetec velünc ſolgálni Királynac, Aranyal, ezűſtel fűzete à Sáſoknac.

Nagy czel czappaſáual orſágot fel véué, Kenyér mezőiére vęllec egybe gyűlle, Báthori Andráſnac hammar el izene, Ió Varkuts Tamáſnac is hammar el izene.

Azon kérem mint wraimat, fiaimat, Sieſſenec, ſabadiczuc Lippa várát: Im én el inditom à Királynac hadát, Kenyér mezeiéről Erdęly orſágnac hadát.

Kőſuény

Kőßuény igen gyötri iò Báthori Andráſt, Sirua ohayt, nem ſolgálhattya à Királyt, Ot elő ſólitá egy hiw attyafiát, Iò Prini Gabriel, az egy nemes wrfiát.

Ezen kérlec téged, mint iò attyamfiát, Ez nagy ßükſégembe viſſellyed gondomat, Bizom ma kezedbe Király záßlóiát, dobiát, Látod, nyomorottam, viſſeld Hadnagyſágomat.

Rólla az wrfiu nem ſockat gondola, Ot az ő báttyánac ßép ßóual ßóllalá, Igen iffiu vagyoc è ſęle nagy gondra, Akarnám, iò báttyám, biznád eßt mas ßolgádra.

Ebben Báthori egyebet nem akará, Varkut ſal egyembe Prini el indulla, Czac tiz ezer néppel ők ſietnec vala, Az Todt Váradiára mikoron iuttac vala,

Vitęzec Erdęlyből vadnac mind vtokba, Ot elől iaróba egy ßép had iöy vala, Ezer lóual vadnac Lippára vtokba, Vtánna Barátnac három ieles tábora.

Soc ot à Sękelſég az egyic táborba, Sáßſág, az Olahſág más, harmad táborba, Viręzlő Huſſároc ot negyed hadába, Kéntſtarto iödeggel az ő ßép táboriba.

Vén Iános Baptiſta, à Királynac képe, Ot vęle iödeggel Királynac ßép népe, Rendel à ſeregec, elől Huſſár népe, Maſic à Spaniól, harmad Lantzkenet nepe. I Imè à

Imè à fegyueres kęt fęle nép vala, Czeh és Né met vala, kęt ſeregbe vala, Mind ezec nęlkůl ſoc gyalog puskás vala, Iò fal tòrò álgyuc czac hat vęllec ot vala.

Vlimanbęc Lippába iól ęrti vala, Ött ezer Tòròc ò vęlle ſép nép vala, Beglęrbękbe nęki bizodalma vala, Tòlle ſegitſéget Vliman czac vár vala.

Az Váras, Vár ſükſége mind kéſé áluán, Vár takon Tòròket ki ki hellyén áluán, Király nagy ereie azonba el iutuán, Váraſt, es az Várat ſépen mind kòrnyůl foguán,

Sòt az Bòlcz Baptiſta Baráttal rendelte, Király hadát nap kelet felé hellyheſte, A Kéncztarto hadát dél felòl hellyheſté, Állò ſeregeket ot mind kò růl hellyheſte.

Az álgyukat az hegy felèl hellyheſteté, Az vá ras kòfalát lòtetnie kezde, Alſo Klaſtrom mellet czac kezel téteté, Harmad nappig erőſſen rontatà, lòtetté.

Vliman népéuel belòl igen halgat, Kéſen ò népéuel mind oſtromot várat, A tòréſſen belòl árkot igen áſat, Ò igen forgódic, ot mindent biſtat.

Lòn ſent Imre napián veſſéſſe váraſnac, Reggel Wrac órát oſtromnac hadiánac, Dél után két órán mennénec oſtromnac, Egy ieles wrfi Spaniólnac hírt mondánac.

Viręz em-

Vitęz ember vala, czac heten indulla, Város tőréſſére czac hammar fel álla, Kőzűkbe ßőckeléc, viadalnac álla, Tőrőkec nyakazác, mind az hęt ot meg hala.

Meg mondác Németnec és Spanioloknac, El ſő tißteſégét féltic az oſtromnac, Kéßűlni kezdénec órát ſem váránac, Nagy ſiualkodáſſal váraſnac indulánac.

A tőréſſen őc nagy viadalt tartánac, Semmit haßnállánac, őc hátat adánac, Az Wrac ebélnec, ebben ſemmit tudnac, Az vitęz Magyaroc futua ſiualkodánac.

Bátor ßűue vala Nádaſdi Tamáſnac, Régi hiw ßolgáia Ferdinand Királynac, Hiwſégét mutatà ot ő ez orßagnac, Láta futamáſát tőréſről gyalagoknac.

Ezen meg buſulla, louáról le ßálla, Ő iò ßolgaiual louát el boczátà, A kőz Magyarockal tőréſnec indulla, Bátorſággal kőſſéget kezde bißtatnia.

Kőſſég előt kezde tőréſre fel futni, Kezde mindeneknec ő iò példát adni, S'ömbe Tőrőkeckel kezde igen vini, Ki miat ſoc Tőrőc kezde igen hullani.

Ebélnec az Wrac, ſiualkodáſt halnac, Mind fel ßegdeſſénec, lóra ragadánac, Hammar ßaguldánac, oſtromhoz iutánac, Kic le ßegdeſſénec, kic louon forgodánac.

Laytrákat nagy ſockat falhoz támogatnac, Soc hellyen vitęzec kő falon be hágnac, Belől Tőrőkeckel nagy viadalt tartnac, Az állo ſeregec mīd hellyeken állánac.

Zőng az ęg Lippán nagy ſiualkodáſtól, Ieſuſt, Allát nagy fel ſóual kiáltáſtól, Soc puska hányáſtól, ſoc kard czattagáſtól, Az ęg homállyoſſult mind à kęt fęle portól.

Az Vliman látá, népéuel futamèc, Ió Lippa varába ſertelen be eſèc, Népe à kapuig kegyetlen vágatèc, Árokban az hidról nagy ſoc Tőrőc le eſſèc.

Leg ottan à Tőrőc kęt felé ſackadà, Egyic réſze az várban el be ſallada, Máſic réſze egy kis kapun ki ſálladà, Hęt ſáz louag Tőrőc várasból ki ſalladà.

Állo ſereg ám ot három felől vala, Az egyic ſereggel Tőrőc lános vala, A ſerencze ackor lám úgy hoſſza vala, Fele az hęt ſáznac ő rea találtvala.

Midőn à Tőrőket vitęz hogy meg látà, Ottan à ſereget reáia noditá, Sőmbe Tőrőkeckel ot erőſſen viuá, Vitęzeckel őſſue ſoc Tőrőket hullatà.

A Maroſon Tőrőkec által gázlánac, Báthori Andráſſal vitęzi iutánac, Vitęzec meg viſſa Tőrőkeket vágác, Spanioloc mia az vizbe be hallánac.

Sőt iò

Sőt iò Tőrőc Ianos vgyében találla, Az egy fő Törökre, kiuel ßőmbe álla, Törőc Iános lóván immár hęt ſeb vala, Sőmbe à Törőckel ot olly igen viu vala.

A ßerencze nęki bizony iól ßolgállà Töröket lábáról mert ő le taßita, Hegyes törrel főlden olly igen iákdoſſà, Törőc à fődről hozzà igen vág vala.

Találla à Törőc wrfinac iob lábát, Fęlic kettő vága az ő kengyel vaſát, Es meg ſebeſite czizmáiát kaptzáiát, Végre ot meg őle Törec Iános à pogànt.

Iò Lippa varába másfęl ezer Törőc, Kic be ßalladánac ßertelen előttec, De abban is nagy ſoc kár lőn ő kőzettec, Lőués nagy, ſeb miat, kic veßßénec kőzzűlec.

Nò, Beglęrbęc hogy meg halla Lippa dolgát, Ferdinand Királynac ot valo nagy hadát, Ottan ő el hadià Temes vár viuáſát, Tizenkettőd napra ki ßálita ßép hadát.

Ot Beglęrbęc valla olly nagy kűſſębſéget, Mert Temes vár allat ſoc fő Törőc veßet, Az vitęz Loſontzi nyere tißteſéget, Mutat Kámpoual à Királynac hiwſéget.

Dulác fel ßákmánlác az Lippa váraſát, Minden felől kőrnyűl véuec őc az várat, Kaſſokat től ténec, rackánac tornyokat, Négy felől ßeggezénec rea ßép álgyukat.

Igen kezdéc lőnyi az Várat, töretni, Szép erős kő fala kezde földre dőlni, Vlimanbęc belől kezde árkot ásni, Kiben az lőuéstől népét ő ot nem félti.

Sockan kezdénec ehség miat meg halni. Had nagyoknac à Bęc kezde könyörgeni, Czac akar iátoc békéuel el boczátni, Lippát Czanádot aka rom nęktec meg adni.

Én ha it el veßec, semmi kár Czaßárnac, Vagyoc ßőcket ßolgáia Kazul Baſſanac, Vagyoc czac pribękie hatalmas Czaßárnac, Nem tudom mi haßnát veßitec halálomnac.

Baptiſta illy válaßt adà Vlimannac, Adiad kegyelemre magat à Királynac, Téget Wrra teßen, czac légy hiw Wramnac, Semmiképpen nem tetzéc ez az Vlimannac.

El iára dolgában, máſt kezde gondolni, A Barátnac kezde titkon könyörgeni, Hitére őnęki kezde aßt fogadni, Czac békéuel ötet akaria el boczátni.

Wrra nagyà teßen à Czáßár tégedet, Az Erdęly orßágban eſmet hádgy tégedet, Czac eſmet be hozzad à Király gyermekét, Ne veßeſſed it el én vitęz feiemet.

Sockat gondolkodéc Barát, el buſulla, Czáßár nagy hatalmát ő mind el gondola, Király ereie ellene semmi vólna, Nagy veßedelembe è ßegény orßág vólna.

Tanátſ-

Tanátskodéc Barát à Király képéuel, Hogy frigyet tönnénec az Vliman bęckel, Hußon kettőd napig frigyec lön a Bęckel, Barát segitségül lön titkony eléséuel.

Igen bánya à Királlyal sörzédését, A Király fiának onnat ki sinlését, E szegény országnac gondollya veszésset, Esmet à Czaszárba veté ő reménségét.

Ő meg sęlen töué szép feier sapkáiát, Hogy aual meg nyerné ez országnac iauát, Es hellyére hozna Wránac magzattyát, Onnat ki iktatna békéuel Király hadát.

Nagy eszes emberből melly bolőd támad, Mid kęt Feiedelmet melly igen hordozzà, Véli czel czapását hogy egyic sem tudna, Ki miat végre lön nęki sörnyű halálla.

Iól tudta ő maga è példa beszédet, A ki bolondnac vél eszéuel más embert, Hogy beleie eytse, gyakran ás nagy vermet, Czac veszi eszébe, ő magá törbe eset.

Szólla Hadnagyockal, sockat tanátskodéc, Hogy à Bęknec szabadsága meg adatnéc, Ki végre Királynac hasznára terzenéc, Hadnagyoc el hiuéc, Szabadság engetteték.

Az Vlimánt Barát hammar rakottatà, Egy nyihány sękeret fegyuerrel rakatà, Puskát, Dárdát sockat, kikbe be rakatà, Egy falka népéuel élést vęlle boczátà. Sőt titkony

Sőt titkon Czaßárnac leuelet irata, Hitit, ßolgálatryát őnçki aiánla, Es à Király fiát meg hellyébe hozna, Iò Magyar orßágot meg ő nçki aiánlà.

Vlimánt tizenhárom ßázad magáual, Lippából boczárà, ſoc aiándékáual, Ő el kéſértere egy falka hadáual, A Tőrőkec vadnac azon nagy vigaſsággal.

Kéſérőbe Tőrőckel ackort ki vala, Czereptuic Miklós, ki Rátz Vayda vala, Sabo Iſtuán, Boßit Peter, Rátz ßaua vala, Balinttit, Todor, Herlit, és Muczauit vala.

Ezec két ßáz loual ő vçlec valánac, Tőrőkec czac egy mél főlden meg ßállánac, Horuát Ferentz, Balaſſa egybe ſugánac, Békéuel à Pogánt hogy el ne boczátanác.

Rőzgédnec nagy titkony el ki czellegénec, A Tőrőkec után hammar kéßülénec, Azon éyel Tőrőkec el eredénec, Sőuétneckel Lámpáſſal igen ſieténec.

Iutánac Tőrőkec Variaſsi mezőre, Temes vár ból ki iőttec hőſec ez hirre, Vitçz Horuát Ferentz találà hőſſekre, Az vitçz Loſontzi Iſtuán iò legényire.

Magát iò Dombai Mihály ki ielente, Kinec vitçzſégét ſoc iámbor çrtőtte, Egy falka Tőrőket ő ot ki reckeßte, Vitçzeckel őßue le vága, mind veßte.

iò Koßár

Iò Kosár Benedec Vice Wayda ot vala, Vitęz Gergely Vayda, Fellakból ot vala, Iámbor hőiec kőzet Basnyác Amborus vala, Balassa Menyhárt még el nem iutot vala.

Népét Vlimanbęc olly igen őrizi, Miként az fias tic ßárnya allà véßi, Az heiáual meg viu, fiát vgy meg menti, Mellyet ki ßackaßthat, aßt az hé ia meg eßi.

De Balassa Menyhárt ot késen iuta, Kinec vitęzségét mindentec hallotta, Iò Horuát Ferentzel ot egybe találа, A Szeggedi Tót Mihály is el iutot vala:

Egy falka Hayduual nagy Amborus vala, Az iò gyalogockal igen siet vala, De az vitęzekhőz hartzra nem találla. Mert az Vlimanbęc olly igen siet vala.

Lám vitęz Balassa, iò Horuát Ferentzel, Hartzolni kezdénec ot à Tőrőkeckel, Soc kopiát törénec őc nagy meréß ßúuel, Lőnec à Tőrőkec soc puskáual, kęz iyel.

Melly gonoß ßerencze ackoron adatéc, Vitęz Balassanac iob lábát meg lőuéc, Payßát Horuát Ferentznec által lőuéc, Vitęz Balassa Menyhárt meg keseredéc.

El tęrénec ottan nagy ßomoruságba, Kár lőn ez vitęznec az ő iob lábába, Vliman míg be ment Nandor Feier várba, Sablya és dőg miat, chség miat vtába.

Gyalog az ő népe, soc veſſe útába, Három vagy négy ßázan iuta Feier várba, Onnat à Czaßárhoz ſiet Drinápolyba, Feiénec kegyelmét lele alázatoſſágba.

Barát eſt hogy halla, rayta meg buſſulla, Mert az Baptiſtáual hitet adtac vala, Vlimannac lőnne békeſéges útà, Ezért iőuendőre veſſedelmet gondola.

O melly veſſedelem czac hammar történéc, Kénczтartò Barátot mert ezért meg öléc, Iò Loſontzi Iſtuánt Temes várba veſtéc, Lantos Sebeſtyentől Cronicába iratéc.

EZ HISTORIÁS ÉNEKNEC V. RÉSZE.

Frater Györgynec ßörnyű halaláról, Királyfi Kaſſábol ki budoſáſſáról.

FRATER György halálát immár halgaſſátoc, Kinec talám máſat tű ſem hallottátoc, Magyar Cronicába tű ſem oluaſtátoc, Feiedelmec kőßt illy veſſedelmet nem tudtoc.

Régen hallottároc ſoc paraßt példákat, A kic el bizác dolgokba ő magokat, Gyakorta czalatnac el veſtic dolgokat, Ő tiſteſégeket, feieket, ioßágokat.

A kit akar Iſten földen meg bűntőtni, Annac eſſét

nac eßét ßokta elößer el venni, Az után ömagát czodaiul veßteni, Aual ö hatalmát ßokta meg ielönteni.

Tü eßt kic hallyátoc, minden meg tanóllya, A ki wrat ßolgál, hiwséget fogadia, Vagy nyeri, vagy veßti, de hiuen ßolgállya, Hogy ö hirét, neuét végre meg ne alázza.

El ßalladáſát hallátoc Vlimannac, Lippát ot kezébe adác Nagy Kámpónac, Minden ßükſegére Hadnagyoc gondolánac, Király ßép hadáual onnat el indullánac.

Rend ßerént Baptiſta régen mind meg irta, Fel ſéges Királynac tudaſára adta, Lippánac viuáſát, vételét meg irta, Az Vlimanbęket Barát mind el boczátta.

Gondolkodéc Király, feiét haytogatà, Az Frater György dolgàn vgyan el améla, Hogy az ö ſapkáiát meg ſęlen haytottà, A Töröc Czaßárnac orßágát aiánlottà.

A Barát Királynac lám meg eskůt vala, A Király fiától éppen el vált vala, Kiért nagyob mélto ſágra véßic vala, Iò Gardinálſága, Erſekſége kéß vala.

Vala nagy bánattya felſéges Királynac, Félti vala veßtét Erdęlyi hadánac, Es Töröcké létét az Erdęlly orßágnac, Vęlle egyetembe ez iò Magyar orßágnac.

Rőttenetes hire Barát Kénczтartónac, Menyi hitet adot Iános Királynénac, Az Király fiánac à Tőrőc Czáſárnac, Végre à felſéges Ferdinandus Királynac.

Gyámoltalan ember, ki Wrát arullya, Nagy ſoc haiozáſſal hordozza, meg czallya, Mint víz tekenébe álhattatlan módia, Hogy ne it vgy éllyen, iob ő nęki meg hólta.

Nagy buába Király magába végeze, Iob az egy embernec meg hólta, el veſte, Hogy nem egy orſágnac, ſoc népnec el veſte, Bűnét è föld ſinén le rakia, meg fűzeſſe.

El ne veſſne Lelkébe: Hammar iratà, Kaſtáldónac poſtán Lippára iktatà, Mint hammaráb lehet, à Barát meg halna, Hogy ha ez világba ő élnié akarna.

Kaſtáldo Baptiſta azon el buſulla, Mert ő à Barátnac hitet adot vala, De fellyeb Királynac ő meg eskűt vala, Ő maga éltét is igen ſereti vala.

Sorgalmatos gondia kezde arra lőnni, Módia halalánac hól kellyen meg lőnni, Hozzà tartozóknac czendezbe maradni, Veſedelem nęlkűl népét le ſálitani.

El boczatáſa hogy lőn az Ylimannac, Azon nap aiándékot küldé Barátnac, Lippából könyörög Bęc mint iò attyánac, Békeſéges vtát érte őc ezac várnánac.

Rendel

Rendel aiándékot nęki be mutatác, Aranyas hegyes tőrt, egy aranyas lámpáſt, Aranyas teztement, kęt áranyas győrttyát, Az egy ſép ſekeret, négy fő Tőröc louat.

Nò, Vliman bęket ő el kéſérteté, Az iò Lippa várát meg erőſsitete, Éléſſel, álgyuual bőuen meg tőlteté, Áldanai Bernáld Kámpót belé hellyheſte.

Indulánac el be à Kénczes Erdęlybe, Mikoron iutánac az nęues Al Vintzbe, Kaſtáldot à Barát tarttya tiſteſegbe, Kaſtélyba az ónen házába ſálitá be.

Ő maga czac közel egy kis házban ſálla, E ſőrzet dolgokban ſemmit nem tud vala, Ettől à ki ſóllot, ő nem hiſi vala, Mert ótt az ő bűne meg vackirotta vala.

Vigan Király képét ő vendégli vala, De à Kaſtáldo igen bánkodic vala, Népet è dologra titkon ſőrzet vala, Kic miat meglőnne à Barátnac halála.

Hadát à Frater György mind leſalitatà, Még vduar népét is elől el boczátà, Orſág gyűleſebe hogy más nap indulna, Meg maradáſſokrol áz orſággal ſóllana.

Azon éyel, nagy Karáczon előt vala, Máſod czőterteken iò haynalba vala, Egy inas, egy apród czac ő vęle vala, Vas Ferentz, és Giczi nęki vduarnac vala.

Le függeßtet fővel ßolosßmát tart vala, Aytót meg kóltantác, Iffiac kęrdic vala: Hogy buczut vennénec kővül mondiác vala, Őket be boczátnác à Barát mondta vala.

A ſő Olaßoc czác tizen valánac, Kic à Bápti-ſiától rà válaßtatánac, Nagy hertelen az aytón be rohannánac, Ki vont fegyuereckel Baráthoz futamánac.

Leg ottan rapellyal ötet által veréc, Mordál puskából is ötet által lővéc, Szegény Vas Ferentz re hęt ſebet eyténec, Kegyetlen ſebeckel à Barátot meg öléc.

A Kaſtélly kapuiát nagy hammar meg véuéc, Ott valo kénczébe mind ſákmánt téuenec, Az iob fülét nęki gyapiaſtól el metzéc, Királyi felſégnec poſtán viuéc, ielentéc.

Röttenetes lőn halála à Barátnac, Kin lőn nagy ſiralmoc ſoc iò ßolgainac, Ielesben ohaytás az Horuát Wraknac, Nagy ſoc ióual vala, mint atyafiainac.

Olly igen örüllic nagy ſoc váraſokba, Kic vóltac miatta gyakran kár vallásba, Mert kinęl mit ęrzet, vólt olly alkotásba, Vagy fogſággal, vagy ßep ſóual, ki vonnásba.

Látrátoc, mikor ő kezdet predikálni, Euangeliomot el vnta beſélni, Soc ezer forintra kezdet obitozni, Adg ſirt, keſerget, Annac meg kelet lönni.

Coloſ-

Colosuariac nyughatatlonac miattà, Czépsi, róia, kergeti és nyomorgattyà, Bűnes czac Christusnac Euangelioma, Ezért ßegény predicatoroc faggattya.

Kegyetlenſége ért, kegyetlen lőn halála, Teſtét el temetni is nem hadtác vala, Hetuen nappig à tornátzba állot vala, S^ent Máttyás más napián el temettet vala.

Innét példát vehetec tű kegyetlennec, A köz népen tű ne kegyetlenkődietec, Imigy amugy től lec kénczet ſe gyűtſetec, Mert mind kénczeteckel teſtbe Lélekbe veßtec.

Ra gondollyátoc, és eßtekbe vegyétec, Az Wr Iſtent tréfás tártul ne vegyétec, Kic igéiét halgattyátoc, iob értitec, Meg nem czalhattyátoc, mert tőlle meg büntőttec.

Az Frater György lehet nęktec nagy példátoc, Kic máſon tanólnac, nagy bodogoc azzoc, Kic magokon tanolnac, bodogtalanoc, Ez mia veßtenec Wrac, és ſoc orßágoc.

Lőn nagy okoſſága á Király képénec, Lelc czendeßſéget az Erdęlieknec, Mind végere méne à Barát kénczénec, Hazait foglala Király ő felſégénec.

Felſéges Királynac kéntsbe ſockat küldc, De az ért ő magát abból ſem felede, Mert czac három kocziual Erdęlybe iőue, Őt tár ßekęr kénczel Erdęlyből el ki méne.

lános Ki-

Iános Királyné fiáual már Kassába, Az Barát halálát halla hammarságba, Czac el amélkodéc nagy gondolkodásba, Nagy ßörnyű halálan ö tudakozásába.

Czoda sápolodássa az iò aßßonnac, Es ö vęle ößue à Király fiánac, Vala nagy örömе az ö vduaránac, Hogy nagy ostort vetet Isten á Kénczartónac.

Ád vala nagy hálát menybeli Istennec, Hogy meg álotta boßßuiát inségénec, Vég löt ö dol gába ím az Frater Györgynec, Nagy soc iót mõda Királynac ö felségénec.

Söt nem vala nehezsége az Királyra, Boßßonkodic vala czac az egy Barátra, Ki czeleködése lön olly nagy karára, Kis árua fiáual marada budosásra.

Siralma nagy vala à tißtes aßßonnac, Es ö vęlle ößue à kißdet fianac, Hogy más wra leßen az erös Kassanac, Iò Magyar orßágnac. Kénczes Erdęly orßágnac.

Az iò Király ö fogadását meg álla, Iegyruháiát az aßßonnac mind meg adà, Az Hertzegséget Opuliát meg ada, Aßßony ßép Kassaból sirua el ki indulla.

Bánkodic Királyfi iò louan vl vala, Kassát né zi vala, ßép, sokat ßól vala, Vallyon mikor léßen Kassába ßállássa? Iò Magyar orßágba, és Erdęlybe lackássà?

Ohayt-

Ohayttyác, ſirattyác, à kic láttyác vala, Az ő budoſáſát keſerűlic vala, Ő eßét, elmeiét is czodállyác vala. Ő louon vléſſe, termete nagy ßép vala.

Lát, hall, ő kőrűle vén Petruit bátrya, Iò Prini Ferentzet kéſérébe láttya, Iò Cecei Lenártot ot nem láthattya, Czac nagy ßép ſereget ő kőrűlle ot láttya.

Kaſſai Kapitány à Cecei vala, Tizen őt eßtendeig váraſt birta vala, Ő eße, elmeie bőlczeſéggel vala, Nagy víg ember vala, Minden ßereti vala.

Iò hire nęue ért hozà futnac vala, Soc ßegény vitęz nép, hogy ßolgálna nálla, Kicket meg tart vala, az ßegény nem vala, Kinec vitęzſégét ęrti, ßereti vala.

Bennec vala mellyet ő vtra boczátot, Annac ßép ßót adot, és kőlczéget adot, Azért ſoc vitęztől minden iò hirt hallot, Ő tißtire éyel nappal igen vigyázot.

Váras kőuűl tizen őt eßtendeig nem hált, Az ő ßükſége ért ő kőuűl ſem kozart, Kaſſára ki támat, az mind gonoßul iárt, Az Sároſi Laskán Kaſſánal ßenuedet halált.

De lám életének iobkorába vala, Születéſének őtuen eßtendő vala, Soha betegſégbe ő ſem fekűt vala, Imè melly hertelen lőn ő nęki halála.

Ot Királyné aßßony hogy rakodni kezde, A

Cecei Lenárt is kéßülni kezde, De lás, melly herteлen ő meg betegüle, Halalára hammar igen el ne hezülle.

Sőt Kapitánſágot már le tőtte vala, A Királyné aßßon nem várhatta vala, Az erős Kaſſabol vtra indult vala, Vtánna őtted nap Cecei meg hólt vala.

A nagy Monoſtorba őtet el temetéc, Czoda ſockaſágoc ötet el kéſeréc, Nagy ſirua halálát olly igen keſergéc, Ot ſoc iámbor vitęz budoſo fęlbe eléc.

Sirattyác vitęzec mint kegyes attyokat, Vdvőzlic és áldiác mint iól tőt wrokat Ő attyafiai ohayttyác bátryokat, Élőtte, táplálta, nękic adot ſoc iókat.

Az Királyné aßßony vtába meg halla, A Király fiáual halálát ohayttya, Őc el be menénec az Lengyel orßágba, Hertzegſégbe onnat nęues Opuliaba.

Reménſégé vagyon á Király fiának, Attya Wr Iſtenbe, Mert ád hálát annac, Mint ides attyának Ferdinand Királynac, Mert ő leßen mamagaßtalóia ő fiának.

O tű Kereßtyénec mind fel támadiátoc, Ez Feiedelmúnc ért Iſtent imádiatoc, Sent malaßtyáual ßereſſe tű Királytoc, Hogy à Pogán kęztől éppen maradhaſſatoc.

Lőn en-

Lőn ennec iráſa az iò Koloſuárbà, Tinodi Sebeſtyén egy iratos házban, Lelte Cronicaiát ot nyomtatáſſàba, Kis karáczon kőzbe irta őtuen háromba.

Finis, Laus Deo.

HISTORIAS ENEC Á SZEGEDI VESZEDELEMRŐL.

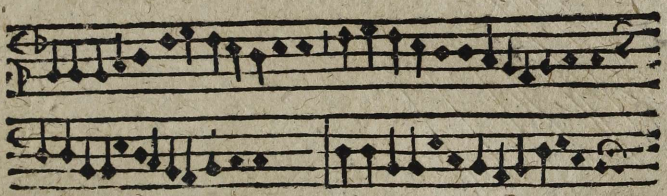

SZERTELEN veſzedelem gyackran érkőzic, Iſtennec oſtora feűnken ielőnic, Az kegyetlen Pogán raytunc dűhőskedic, Mert à mű életűnc lám ſoha nem ióbodic.

Én beſzédem leſzen moſt történt dolgokról, Nagy Szegeden eſett ſzertelen czodákról, Soc Törőc és Magyar ot el hulláſſokról, Mélto hogy én iriac ſzerencze forgáſſáról.

Buda vára hogy lőn Soliman Czaſzáré, Soc ſzép kő várakat vétete à mellé, Gondola hogy egy

 várat à

várat à Tißßa mellé, Sépen rackattatna Buda óltalma mellé.

Aßt fel rackattatà Seged váraſába, Czoda bölczen raktác minden állatryába, Kinec máſſa ninçzen, mondiác, ez-orßagba, Éléſt, álgyut ſokat ßörzete be az várba.

Soc kazdag áros nép gyüle az várasba, Gazdag harmintzadot ßörzénec várasban, Czaßárnac ſoc kéncze gyüle tárhazába, Onnat füzettetet hò pénßt Magyar orßágba.

Tißtül mikort ada Heperbęc Sanczaknac, Ezer, ötßáz, ötuen kettöben irának, Várasban Törökec czendezben lackának, Semmi félelmec nints, nagy keduekre mulatnac.

Iò Todt Mihály régen magabiro vala, Seged váraſának fő Biráia vala, A Törökec közzül ő ki ßecket vala, Mező Döbretzembe ßegényül lakic vala.

A nagy kár vallaſan korosként bánkodic, Mint meg toroihatnà azon gondolkodic, Nemzete ſoc fő nép nagy Segedbe lackic, Kickel iò hít allat gy korta tanátskodic.

Nagy ſoc ßamu Magyar benne lackic vala, Czac ió tő haláß is hęt ßáz benne vala, Kic egy egy Törökkel vini mernec vala, Mihály mind ezeckel magát iól ęrti vala.

Vala ſoc iò legeny már ößue gyülésbe, Kit

Hayduk-

Hayduknac mondnac ſéllel vármegyékbe, Igen vgyeköznec menni nagy Szegedbe, Todt Mihályt kéuányác Hadnagyul ő közükbe.

Soc vitéz Hayduual Nagy Amborus vala, Királynac Todt Mihály fel fogatta vala, Szegednec váraſát hogy kezébe adnà, Az várat meg venni, arra elég nem vólna.

Deréc ſerént Király eſt hammar meg ira, Áldanai Bernáldnac, hogy gondolna arra, Magiſter de Kámpo gyüle be Aradra, Todt Mihályt hiuatà Wrac köz é Aradra.

Ez Kámpónac öcze Kis Kámpo ot vala, Vélle Backic Peter Huſzár Hadnagy vala, Doci Miklós, és iò Derſſi Iſtuán vala, A nagy Horuát Ferentz ackort köſztec ot vala.

Tanátsba gyülénec, Mihállyal ſóllánac, Rólla végezénec, mi módon iárnánac, Todt Mihály ſzauába minyátan bizánac, Szeged vételére gyorſan rà gondolànac.

Iò vitéz Todt Mihály hammar fel kéſülle, Ot ezer Hayduual, mind ióckal, erede, Betskereke felé el allà erede, Szent Mátyas eſtin, és napián mid allà méne.

Nagy hertelen éyel meg viſſza fel téte, Az Nadaſon rétén mind el fel czellege, Nagy Szegeden alól Tiſſza mellé ére, Betskerekét meg ſállanac à Török vélle.

Ott éyel ßombaton hammar hírt adánac, Pár tosoc S'egedben mind kéßen valánac, Hęt ßaz Haláß Tißán mind allà ßallánac, Négy ßáz vitęz Haydut à parton meg hadiánac.

Deréc sereget ốc ot mind által hányánac, A négy ßáz Hayduual Tißán fel ßallánac, Kőritésen belől várasba ßállánac, Várasbęlieckel kapura rohannánac.

Deréc nagy kapuiát várasnac fel nyitác, Az őt ezer Hayduc mind be rohanánac, Nagy siu lkodással várast mind el bamlác, S'ántalan Tőrőket haynalba le vagánac.

Éyel à Tőrőkec mind nyugoßnac vala, Senki től felelmec ő nękic nem vala, Vgyan egy imegbe nyackaßtatnac vala, Hederbęc az Várba ingébe ßallat vala.

Im egy vitęz fia ot fogságba eséc, Egy Beslia Agà ám ot le vágatéc, Soc áros fő Tőrőc ackort meg őleréc, Olly nagy veßedelem Tőrőken ot eséc.

Rayta mind az Hayduc, nagy vigac valánac, Az vár kapuiára kic válaßtattánac, Várba rohannánac, Meg ki vágatánac, Hete ő kőzzűlec ott meg nyakaßtattánac.

Rőműles, nagy sirás mind vtzánként vala, A soc hólt test ßellel ot fekßic vala, Kęt halmot à testbe nagyot raktac vala, A soc draga kénczet ßellel takariac vala.

Vitęzi

Vitézi louakát, kazdag ſörſámokat, Arany forintokat, ezüſt Oſporákat, Drága ſcoſiákat, és pattyalátokat, Aranyas ſablyákat, ſép drága bárſonyokat.

Poſtókat dragákat, kazdag foſtányokat, Sá talan ſoc féle nagy kazdag árukat, Czaſárnac nac ſomma ezüſtet aranyat, Az Hayduc nyerénec, ſép Tőrőc aſſonyokat.

Kámpo hammar iuta Némettel, Magyarràl, Láta az Haydukát olly nagy kazdagſággal, Todt Mihály forgódic az nagy Amboruſal, A ſoc nyereſéget gyűtic nagy hammarſággal.

Iól értettűc immár Iſtennec aiándékát, Melly iò ſerentſeuel ſerette Haydukat, De őc ſertelennül el bizác magokàt, Mert nem adánac erről Iſtennec halákat.

Olly nagy gonoſſágba őc el merülénec, Mert nagy kűelyſégbe feienként eſénec, A rút buyaſágba nagy ſockan élénec, A nagy réſſekſegbe rutalmaſſon elénec.

Nagy Iſten igéiét őc bizony nem véuéc, Lámbor predicátort várasból ki küldéc, Iſtennec iótétét őc euel fűzetéc, Illy éktelen dolgokon Iſten meg boſſonkodéc.

El véué Haydukról irgalmas ſőmeit, Reaioc ſálità haragos fegyuerit, Tőllec mind el véué adta nyereſégit, Magokat el veſté, mint ollyan ellenſégit.

Rend

Rend ßerént hallyátoc nagy veßedelmeket, Sőt fő Hadnagyoknac meg vackult ßűueket, Semmi nec alitác őc à Törőkeket, Senkitől nem félnec, haytnac ſocßép őkröket.

Vigan kötteßtetnec őkröket, iuhokat, Napó ként őc váriác à Királynac hadát, Hogy őc meg vehetnéc nagy Segednec várát, Nagy vigan őc ißßác Baronya, Somogyi borát,

Sőt az vitęz Horuát Ferentz mondia vala, Iob vólna, Hogy ez had innét ki ßallana, E ßép nyereſséggel fęl felé állanà, Mert è nyert tißteſég moſt igaz elég vólna.

Törőc dolgát ęrtem, hogy őc ſem alußnac, Enyi nagy kár valláſt őc el ſem halgatnac, Ha mind el veßnec is, vętlen nem hadnac, Czáßár nagy káraiért őc nagy boßßut állanac.

Im egy ieles fogolly Törőc is eßt mondia: Az hatalmas Czáßár, melly nagy kárt it valla, Sebéből, ladaiából várat rackattatà, Ez nagy veßedelmet eddig ő meg hallottà.

Czáßár è ßép várat bizony meg ſegélli, Hanemha ſohólt egy ßolgàiát ſem leli, Iob nęktec Magyaroc euel előb lépni, Mert félec én azon keßtec mind it el veßni.

Ot è beßédeket mind ſemmineç véléc, A Czaßár ereiét egy czőpné ſem féléc, Őket meg vernyi, lehettetlennec véléc, Nandor Feier várig menyűnc, őc aßt beßélléc.

Rendel

Rendel ſeregeckel mezőre ßállánac, Tizenkettőd napon őc meg monſtrállánac, Czac ſtrazáioc ſinczen, Meg el be ßállánac, Mind le vetkőzénec, őc őuénec, iuánac.

Vigaſágoc hammar tőllec táuozánac, Mert egy óra muluán páßtoroc be futánac, S'ántalan Tőrőket à mezőn mondánac: Eßt haluán Magyaroc, igen meg budullánac.

Mikor iò Budában hírt hallottac vólna, Hogy S'egedbe illy nagy veßedelem vólna, Kiből à Czaßárnac nagy ſoc kára vólna, Budai Beglęrbęc iò Ali Baſſà vala.

Azon meg buſulla, Hammar el iratà, Bękeknec, Waydáknac, à ſoc Tißtartóknac, S'ondába az várba, és az Eßtergomba, Simon tornyába, Peczé, S'ękes Feier várba.

Deréc ßép táborral nagy hammar indulla, A főld népébe is ő mellé vőt vala: Még az Rátzokban is ot vęle ſoc vala, A S'egedi mezőre mikor iutot vala.

Kaßon Baſſánac is el iratot vala, Beczét, Berſkereket ackort biria vala, Ki nyóltz ßáz louaggal, ßéppel, kéßűlt vala, De az viadalra ő el né iutot vala.

Imè, Ali Baſſà, táborát iáratà, Az állo ſeregbe kőz népet állatà, Hátul ßekereket kęt rendel iaratà, Puskás Ianczárokat azzoc kőzzé állatà.

Vitęzeket ßárnyul kęt felől állatà, Czaßárnac

 három

három záßlóiát lo boktatà, Tizenkęt taraßkiát eleybe vonatà, Mindent meg tanyità, és igen bátorità.

Immár az Magyaroc S'egedbe hogy hallác, Hogy à Tőrőkec őket ot kéßen várnác, Óc az vá ros végre hammar ki ßállánac, Semmi ßőrtartás nincz, Hadnagyoc el bussultanac.

Tőrőkec az Várba hát eßt meg ęrtőttéc, Hogy à segitségre Tőrőkec érkőßtec, Soc taraßkot Magyarokra ki sűténec, Vgyan keduec ellen meß ße el ki mennénec.

A Tőrőkec immár nem meßße valánac, Hadnagyoc forgódnac, rőndet állatánac, Király záßlóia allà sockan állánac, Három ßáz fegyueres ot mellyékűl állánac.

Taraßkot czac kettőt elő vonnattatánac, Hu ßároc vitęzec kęt ßárnyul állánac, Ot à kőnyű Hayduc záßlo vtán vadnac, Mind kęt felől Iesust, és Allát kiáltánac.

Ez ő víg vóltokat Tőrőkec hogy látác, Kęt felől à ßekeret elő iártatác, Az állo sereget mind kőrnyűl foktatác, Puskás Ianczárokat ßekerec kőßt állatác.

Magyaroc is állo sereget meg hadiác, S'árnya mind kęt fęl őßue ropponanác, Nagy erős viadalt ackoron tartánac, Ot ieles Tőrőkec nagy sockan el hullánac.

Nagy soc

Nagy ſoc dob, trombitác oſſy igen harſagnac, Nagy rőttenetteſſen vuőltnec, kiáltnac, Nagy ſép feſtet louac à mezőn iargalnac, Kikről fő Törökec el eſtec, meg hólranac.

Az viadal kőßtec ám ot meg laſſodéc, Állo ſeregekhőz kęt fęl takarodéc, Ieſuſt, Allát meg máſodßor vuőlténec, Mind kętfelől hammar taraßkokból lőuénec.

Gyorſan nagy vac mezőn őßue ropponánac, Nagy erős viadalt ackor is tartánac, Szekereket Magyaroc meg nem bonthatác, Mert taraßc, puſkákból, ſoc gilyobiſt ßoránac.

Igen hulnac, veßnec, ßegény kereßtyénec, Király záßloiára tizenhat törökec, Válaßtottác vala le vágnác, veßtenéc, A záßlót le vágác, záßlotartót meg őléc.

Záßlo el eſſeſét Magyaroc meg látác, Vtól iáro Hußároc meg futamánac, Vélic vala elől, hogy mind el hullottac, Elől kic valánac, azoc is futamánac.

El fel Tißa melet igen ſieténec, Törökektől meßße őc ſem vzeténec, Négy ezer Haydut ot meg környékezénec, Kit nagy viadallal Törökec meg ölénec.

Gyűtéc à teſteket, halmokat rackánac, Magyaroc fő népec mind el ßalladánac, Keue ná don Tißan ſokan által vßánac, De ſoc, és ßántalan nép vizbe burulánac. Mij Vtéc meg

Vtéc meg az váraſt Törökec hertelen, Ot az ben valókat le vágác ſertelen, Az iffiac el rablac, küldéc allà vizen, Öt ezer orrot, ſoc záßlót Czaßárnac ielen.

Ot lön nagy ohayrás, ſirás kößtec vala, Noha à ſoc kinczet vißßa nyertéc vala, De ßántalan fö Töröc ot veßet vala, Kicket à Törökec igen ſiratnac vala.

Eßt is halgaſſatoc, mondoc töb czodákat, Viadal elöt harmad nap löt dolgokat, Négy ßázan az Hayduc ößue vtéc magokat, Nagy Balint Hadnagyoc, hogy vzzenec czatákat.

Társa Töröc Peter, öc el ind llánac, Senki kéreſéuel öc ſem gondolánac, Az mezön el álla, mikoron iutánac, Nęues Martonoſnál ßerenczęt talalánac.

Ackor Kaßon Baſa Beczkerekben vala, Az Baſa leuelét hogy láttà vala, Nyólcz ßáz ieles népel nagy ßéppel, indula, Hogy az viadalra Seggeddé el iuthatna.

Éz Martonoshoz ö mikor közel iuta, Az négy ßáz Hayduual ot egybe találla: Az Hayduc nagy ßépen rendbe álnac vala: Látà Kaßon Baſa, népét rendbe állatà.

Igen víg mind kęt fęl ößue zördülénec, Nagy erös viadalt mind kęt fęl tartánac, Hayduc iö legényec, nagy könyen forgódnac, Kic miat Törökec nagy ſockan el hullánac. Nö hoz-

Nó hozzà, Nò hozzà Hayduc mondiác vala, Remensége Kaßßonnac már ot nem vala, Mert ia ua népében soc el hullot vala, Louát ot meg öléc, sebben haza indulla.

Tön ö nagy siralmat vitęzi halálán, Igen bo ßonkodéc nagy ßégyen vallásán, Nem lehetet rayta S'eged viadallán, Hayduc hálát adnac Istennec nagy iòuóltan.

Òc kęt ßekeret feieckel meg rackánac, S'ép kaz dac marháckal öc meg rackodánac, S'eged felé köuéllyen el indullánac, S'eged végén alól à füzesbe iutánac.

Rólla gondolánac. magoc be mutassác, Né tudiác az várast, hogy Törökec biriác, Nagy Balint hadnagynac estue hogy meg sugác, Magyaroc el veßtec, A Törökec forgódnac.

Imè, Nagy ßép ßóual mondia az Hayduknac, Hogy à nyereséggel Tißán el v́ßßanac, Az faytalan Hayduc rea haraguánac, Lám è pesti Lélec meg iyed ot mondánac.

Törökec azomba ot meg zöndülénec, El ki rohannánac, fegyuerre kellénec, Nagy erös viadalt Hayduckal kezdénec, Hayduc egyen, ketten mind kezeken veßénec.

Vitęz iò nagy Balint czac hußad magáual, Tißán által v́ßa, igen nagy bánattal, A Törökec valánac nagy vigasággal, Azért öc valánac közzülec nagy károckal.

Vadnac ieles dolgoc irua Cronicába. Kic Pogán miat történtec ez orßágba, De háſonlót ehöz nem lelec irásba: Azért mélto irnom à deréc Cronicaba.

Ez lön Magyar népnec ieles veßedelme, A tö röknec is egyenlö veßedelme, Iól lehet ßám ßerént ot töb Magyar veße, De ſö nép Törökben nagy ſockal ot töb veße.

O tü balgatagoc Hayduc kic tü vattoc, Eßtek be vegyétec, mit moſt nektec mondoc: Süuel, könyüſéggel iö vitézec vattoc, De hadakozásba igen bolondoc vattoc.

Rend tartásio ninczen hadakozáſtokba, Hitetec ſemmi nints à Chriſtus Ieſusba, Vagyon reménſégtec czac faytalanſágba, Az rut réßekſégbe, à köuély buyaſágba.

Vadnac nyeluetekbe nagy rutalmas ßitkoc, Mind teſtét, mind lelkét Peſtnec mondiátoc, Louag vitézeket gyakran czuffollyátoc, Kößtetec egy máſt kurta ßeletnec hiyátoc.

Nagy Iſten igéiét, kérlec, halgaſſátoc, Prophetác módiara tü hadakozzatoc, Feiedelmetehöz hiuen halgaſſatoc, Hadnagytokat peſti Léleknec ne mondiátoc.

Duláſt, ſoc koborláſt tü hátra hadiátoc, Tißtaſágban, iozanſágba maradiatoc, Czac az egy Iſtenbe: ámborul bizzatoc, Minden ügyetekben nyereſéggel iárhattoc. Eßt ha

Eſt ha eſetekbe, Hayduc, nem tárttyátoc, S'i-
dalmaſſágtokat hátra ſem hadiátoc, Tů à peſti
Lelkektől mind el hordattoc, Mint S'egedi me-
zőn tů gyackran le vágattoc.

Magát ielentőtte verſnec kezdeſſeben, A ki
ſőrze, vagyon olly mint fęl keduebe, Kaſſába Se-
beſtyén nagy bőyt kőzepibe, Ira ezer, őt ſáz, őt-
uen kęt eſtendőbe.

F
I N I
S.

AZ VEG TEMES VÁRNAC EL VESSÉSÉRŐL, Es à Losontzi Istuánnac benne valo halaláról.

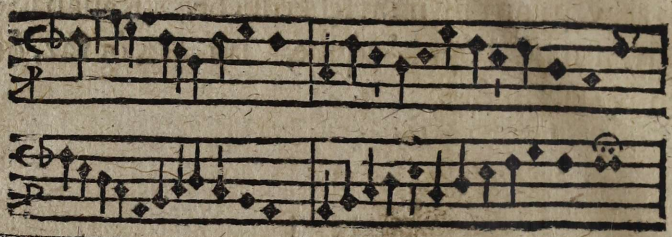

SOC czodác közzül hallyátoc egy czodát, Mint el veßtétec az vég Temes várat, Benne veßtétec iò Losõtzi Istuánt Soc iò vitęzzel: Sányátoc halálát.

Temes vár vala egy ieles kaputoc, Tőrökec ellen nagy bizodalmotoc, Ielesben Tißántul à kic lakoßtoc, Ő el veßésén tű már sokan sirtoc.

Én nagy ßép rendel erről emlekőzem, Vég Temes Várnac veßését beßéllem, Iò Losontzinac vitęzséget ielőntem, Kinec halálát ßűuembe kesergem.

Paranczolattya felséges Királynac, Az ő képének, Iános Baptistánac: Ha leß ki lépte Iános Király fiának, Az vég házakat foglalna magának.

Hammar foglalà Erdęlyt, vég házakat, Kikben ő hadià ieles tißtartókat, Iò Losontzinac ęrté vitęz

té vitęz vóltát, Kezébe bizà az vég Temes várat.

A kęt Kámpót is mellete boczátà, A nemes vitęzt ßép ßóual vnßola, Míg ő felſége Iſpant va laßtana, Ő Temes várrà hiwſéggel gondolna.

Nagy engedelmes lőn paranczolatnac, Mert hiuen akar ßolgálni Királynac, Sép hazaiánac, è ßegény orßágnac, Czac ez lőn oka ßőrnyű halalánac.

Vigan be ßálla az vég Temes várba, Látà az várat ßertelen vóltába, Ő rà gondolà ßorgalmatoſſágba, Minden ßükſégét be takaritásba.

Sőt ot mellete kęt wrfiu vala, Prini Gabriel, nemes wrfi vala, Báthori Miklós máſic wrfi vala, Mint egy attyoknac őc ßolgálnac vala.

Ackor Loſontzi magában gondola, Ő vitęziuel czatára indulna, Meg ielentene magát, hogy ki vólna, Iſten akara, ßerenczęt találla.

Egy nyihany Náßád Tißán fel iőt vala, Vizről Beczęnęl ki ßálottác vala, A Naßádokba népet hadtac vala, Betſe Hoffſtattyát őc égetic vala.

Loſontzi Iſtuán ot raioc találla, A Törökeckel viadalnac álla. Kopiác romlánac, ő igen vagdala, Soc fogolly eſéc, ſoc Törőc fő hulla.

Ot ſőuén házi Ferentznec innaſſát, Egy Tőröc vißi fogua, mint ő rabiát, Vitęz Loſontzi látà, vté louát, Ot à Törőknec el vágà ő nyakát.

Sockan Naßádra ám ot őklelénec, De à Tőrökec vi-

rőkec vizen el menénec, S'ép nyereséget vitęzec nyerénec, Czac egy fő legényt kőzzűle veßténec.

Ot veße vitęz Bogaczouit Stepan, Nagy vigan vala ió Losontzi Istuán, Vég Temes várba soc feieket hozuán, Ieles foglyokat ő előtte haytuán.

Nagy vigan láttya kőz nép áz várasba, Vad nac Istennec nagy hála adásbã, Vitęz élte ért nagy imádkozásba, Éltese, tarcza sokà ez világba.

Czáßár S'oliman hallà orßagába, Hogy Iános Király fia budosóba, Ő vég házai Német ha talmába, Ő birtoka mind vólna foglallásba.

S'oliman azon igen meg busulla, Az Beglęr Bęket hammar el boczátà, Rayta lőt boßßut hogy meg torlanáia, Hatuan ezerẽ BeglęrBęr indulla.

Czac hammar nagy ßép házakat ő meg vőn, Becze, Bétekereke ő kezébe lőn, Soc aprò várral Czanád kezébe lőn, Lippába ßálla, ot nagy őrőme lőn.

Onnat siete vég Temes vár allà, Vitęz Losõ tzi vigan vária vala, Már arról nęki fogadássa vala, Hogy Temes várba nagy hiuen ßolgálna.

Meg ßállà, tizenkęt nap vitatà, BeglęrBęc ackor semmit nem kaphatà, Mert iò Losontzi vitęz kődic vala, Minden nap hartzõ ő kopiát tőr vala.

Erről bőuebben Cronicámbán irtam, Vitesegéről tőbbet belé raktam, De hogy halálát nęki meg irhassam, Sõma ßerént czac ezeket most irtã,

Siet Begler Bęc onnat el ki ßálla, Losontzi miat, mert nagy ßégyent valla, Soc fő vitęze nęki ot el hulla, Vitęz Lósontzi vtánna indulla.

Tőn soc hartzoláſt à Begler népéuel, Mind harmad napig ő iò vitęziuel, De nem iárhata ot soc nyereſeggel, Onnat el tęre Fel lakra népéuel.

Elől iáròban ßaguldót boczátà, A deréc ſereg vtanna indulla, Fel lakot ackor Kaydaz Agà biria, Agà meg ęrte, louára fordulla.

Még à derekát ő nem láttya vala, A ßaguldora őklelni akarà, Deréc ſereget mihellyen meg látà, Ot hátat adà, vár félé fut vala.

Eßt iò Losontzi látà, nem mulata, Vgyan inokba emelczőre iuta, Viadalt kezde, ſokat el hullatà, Lakot meg vőué, foglyokat fogatà.

Soc kazdagſággal Kaydaz Aga vala, Ki Losontzinac foglya eſet vala, Kit Temes várba ſokà tártot vala, Iò hírt, iò nęuet ackor is nyert vala.

Vdő el muluán egy gyűléſt tétete, Ferdinand Király Poſomba hirdete, Az Magyar Wrac minden hogy ot lőnne, Orßág iauáról minden iót végezne.

El fel gyűlénec à ßent Máttyás napra, Ő ot vá laßtác orßág óltalmára, Báthori Andráſt Erdęlyi Waydaſágra, Losontzi Iſtuánt Temſi Iſpanſágra.

Nagy fogadáſſoc lőnec tű kőßtetec, Wrac hogy egy máſt tű meg ſegéltec, Hogy ha ellenſég iő ne kőrűletec, Halálic egyűt halnátoc élnétec.

Sőt à Király is ſép ſót mondot vala, Hogy vgyetekben mellétec állana, Sőmellye ſerént, vagy fia támadna, Egyűt veletec élni halni akarna.

Igen nagy gondba iò Loſontzi eſéc, Kętſéges vala, hogy meg ſegélenéc: De à Királytól igen meg felemléc, Tißtet fel venni ő kénßeritetéc.

Ió hit allat ot Királynac fogadà, Ő felſégénec hogy hiuen ßolgálna, De czaládinac lőnne ő tutora, Király ömagát mindenbe aiánla.

Siet kéßűlni az vég Temes várba, Azon tárſáitól à Czeyte varában, Sép gyermekiitől buczu zic buába, Többé nẽ láttya, gondollya magába.

Soc ohaytáſſoc lőnec barátitol, Töröc Ferentztől, iò Tißtartoitol, Az iò Prinitől, és orßág Chriſtoffrol, Vég buczut véßen, mint iò fiaitól.

Kéßületiuel méne Iſpanſágba, Temes várat váriác vigaſágba, Miként attyokat nagy hála adásba, Őtet vduezlic ſoc iò ßerenczeba.

Vala BeglęrBęc Czáßár haragiába, Hogy Temes várat el hatta viába, Vliman Bęket veßni iò Lippába, Semmiéué tőué őt tißt tartaſába.

Ottan ßolità Czáßár fő tanáczát, Czáßári képet, az nagy Amhat Baſſát, Meg fenyegeté haraggal à Baſát, Német Királlyő meg állya boßßuiát.

Magyar orßágra ſies nagy hadammal Vég Temes várat ſállyad hatalmammal, Nękem meg vegyed ſoc ſép álgyuimmal, Semmit ne gondolly népembeli kárral.

Onnat

Onnat más felől hauas el be, Molduaba, Késßen legyen ec vitęzim dolgokba, A Király hadà az Erdęlly orßágba, Hogy ha lőnnénec read indulatba.

Deréc táborral eſſenec Erdęlybe, Semmi félelmed nem leßen vgyedbe, Kénczes Budáról harmad kéßületbe, Várakat ßedié Ali Baſa fel földbe.

Onnat ſem leßen félelmed vgyedbe, Loſontzi feiét, vagy magát előmbe, Nękem iktaſſad, láſſam őrömembe, Iò Magyar orßág legyen mind kezembe.

Eßt haluán Baſa, főt haytuán ki méne, A fő Baſackal mind égybe beßélle, Vęlec egyembe meg Czáßárhoz méne, Az Begler Bęknec ő kegyelmet nyere.

Vęle egyembe Amhat fel kéßülle, Sanczac és Wayda ſoc vala ő vęle, Száz hatuan ezeren Baſa el erede, Száz taraßk, tizenhat Fal terő vęle.

Iuta, à pußta Somlyónál meg ßálla, Onnat ßa guldót vég Temes vár allà, Sent Iuán napián pénteken boczátà, Vitęz Loſontzi ackor hon né vala.

Temes vár dolgát kőtűl futtya vala, Ő ióßágából mindent takar vala, Baſa ot vóltát immár tudia vala, Ò éltét ſokà nem reménli vala.

Azon pénteken czac negyed magáual, Ő be ßallada nagy ßerenczeiétűel, Az hőſſec lőnec olly nagy vigaſággal, Loſontzi biſtat mindent bátorſággal.

Iò vitęzeket mind egybe hiuatà, Minden nem zetet ő elő ſólita, Az váras népét is elő ſólita, Na gy erős hittel nękic aſt fogadà.

Nem ſánya vęlec az ő nen halálát, Minden kenczénec nękic ki oſtáſát, Holtig ſolgállya az ő ſép hazáiát, Iò ſolgainac igéri ioſságát.

Ot az vitęzec nagy ő rőmbe lőnec, Es nagy iò keduel ő c is eskűuénec, Tiſteſégekre ot veſni mérnénec, Kereſtyénſég ért halált ſenuednénec.

Polgároc is mind meg eskűttec vala, Loſontzi Iſtuán ő t ſáz lóual vala, Vitęz Kis Kámpo kęt ſáz loual vala, Seredi Győrgynec ſáz louagia vala.

Prini Gtbrielé ſáz louag vala, Az forgáts Simon hatuan loual vala, Dom Gáſpar három ſáz Spanióllal vala, Három ſáz Czeh drabant, Német czac ſáz vala.

Vęlec három ſáz Magyar drabant vala, Ot az várasból harmad fęl ſáz vala, Mind à kőſſéggel harmad fęl ezer vala, Vitęz Loſontzi biſtatásba vala.

Gyorſan máſod nap hartzolóc iőuénec, Temes vár allat iargalni kezdénec, Vitęzec ſockan fő lóra vlénec, Iò Loſontziuál gyorſan ki vténec.

Ez az wrfiu bátor vitęz vala, Mindenűt elől ő kopiát tőr vala, Vitęz Kis Kámpo is ot vęle va la, Az Wrh melet ő kopiát tőr vala,

Ackor à

Ackor à hartzon ſoc fő Töröc veſſe, Soc ſegény legény vitęzſéget ielente, Iffiu Sullyoc Iſtuán közzülec ot veſſe, Vitęz Loſontzi vigan meg be tęre.

Czac hammar iuta negyed nap à Baſſa. Temes vár allà à Czaſárnac hada, Vlicia mezőn táborát iáratà, Santzokat hánya,álgyut igazgatà.

Im à Temes vár, Temes vizben vagyon, Az viz körülle nagy follyásban vagyon, Nap kelet felől Sziget váras vagyon, A fel ſęl felől à deréc Vár vagyon.

Olly ſép árockal köritéſe vagyon, Három kapuia az váraſnac vagyon, Es kęt báſtyáia földből rackot vagyon, Vár, váras közet egy ſép vizuár vagyon.

Nò, ot dél felől Vlicia mezőie, Hogy kűn meg ſállot à Czáſár ereie, Röttenetesen onnat kezdéc lőnie, Temes vár falát igen töretnie.

El töréc onnat mind à fő házakat, Földenic rontác à nagy kőfalokat, Varból fel gyuytác ſigetbe házokat, Abbá is vinec Törökec álgyukat.

Törötni kezdéc onnat is az várat, Vęle egyetembe földből rakot báſtyát, Abban őrizni had tác iò Dom Gáſpárt, Erőſſen rőtác várat, és az báſtyát.

Eſt à Törökec oſtromlani kezdéc, Vitęz Dom Gáſpár igen emberkodéc, Iò Spanioloc mind vitęzkődénec, Ot lőn el veſſte Nicapoli Bęknec.

Módia Dom Gáſpar ſörnyű halalánac, Mikor Törökec onnat tágulánac, Méne töréſére fel à bá ſtyánac, Derekát általlöuéc Dom Gáſparnac.

Ezen vitęzec ſokan bánkodánac, Halála ott lön olly nagy ſoc pogánnac, Kin à Törökec igen ohaytánac, Porrà el fogyà az Amhat Baſſánac.

Soc pòrral iuta Natoliai Baſà, Nagy ſoc éléſſel, czac ezer louagia, Sebeſi höſec ki mentec czatára, Egy falka Töröket hányánac ſablyára.

Vitęz Lnſontzi mikor aſt meg ęrté, Hogy ſe gitſége ſohonnat nem lönne, Porral,eléſſel ö nem ſokat érne, Hò pénſt à népnec nem tud honnat venné.

Az ö kölczége már el fogyot vala, Az egéſs hadnac ki oſtotta vala, Titkos Deákiát ſólitatta vala, Illy tanuſágot nęki adot vala.

Rea vgy gondolly, ſiam Iſtuán Deác, E Temes várból ím én ki boczáttlac, Én paranczoloc minden Tiſztartómnac, Kénczem, ióſágom zálagba hányanac.

Engem kölczéggel, néppel, értesſétec, Mert Iſten vtán bizom czac bennetec, Teſtamentomö, ím, adom tű nęktec, Benne meg vagyon, mint czeleködietec.

Czoda ſerenczen Iſtuán el ki iöue, A Tiſztartóckal kölczéget be külde, Sóldot hirdetuén, ſép falka nép gyüle, Varkuts Tamás is ſép népet ereſte.

Söt à Se-

Sőt à Segedi Tót Mihály fel gyűlt volt, Négy vagy őt ßázan Temes vár felé ment vólt, Törőkec miat népét veßtőtte vólt, Sebben keueſen on nat ßalladot volt.

Czalatſágát meg értéc Tót Mihálynac, A ſegéllyő nép ot meg haſonlánac, Maros rőuétől mind hátra oßlánac, Ió Loſontzinac aual bút adánac.

Ez vdő közbe naponként vitatà, Temes vár falát Baſa, vgy rontatà. Három óldalà mind földenig romla, Czac nagy kapuba Loſontzi marada.

Soc ezer Törőkec oſtromokon veße, Az vitęzeckel wrſi meg epede, Élés bőuen nincz, vadnac nagy ehſégbe, Nincz reménſégéc ſohonnét vgyekbe.

Sőt az Iſtennec lelkét aiánlottà, Irgalmaſſágát czac ő nęki várta, Az vitęzeket illy ßóckal bißtatà, Iutalma annac leßen menyorßágba.

Immár ßent Iacab napiára iutánac, Harmintz kettőd nap vala vár viuáſnac, Baſá kéßite népit vég oſtromnac, Auagy meg veßic, vagy mind ot el hulnac.

Tőnec nagy zőngéſt, meg ſiuolkodánac, Rőt teneteſen menénec viz várnac, Ot is Törőkec ſockan el hullánac, Nagy viadallal viz Várba ßállánac.

Síuás nagy riuás vala az várasba, Vitęzec vadnac várba ohaytásba, Senki nem mehet várból az várasba, Mind kęt fęl vagyon czac Tőrőc markába.

Ezen Losontzi még sem rőttent vala, Egy nyihány ezer Törökbe el hulla, Az Amhat Basa ſót be adot vala, A Czaſár hitit wrfinac aiánla.

Basác, Szanczakoc hiteket aiánla, Czac Temes várat Czaſárnac meg adna, Az vitęzeckel ot ő nem halna, Minden ſereggel békéuel boczátna.

Az iò Losontzi arra meg sem hayla, Spaniol, Német, Magyar nęki ſólla, Az várasból is be izentéc vala, Nagy ſęp ſauockal azon kéric vala.

Sies meg adni ez meg romlot várat, Ne veſſes it el ſoc nyomorultakat, Vęlünc egyembe vitęzi magadat, Elég tiſteſégben, Látód halálunkat.

Tőn nagy ohaytáſt wrfi, gondba eſéc, Mint à kőſſégnec régen meg eskűuéc, Hogy hiuen együt halnánac élnénec, Kőz akarattal Várat meg igéréc.

Immár Losontzi az vég Temes Várba, Hęt ezer gilyobiſt rakot rakásba, Kit à Törőkec lőttec be az Várba, Népéuel ſorult czac az nagy kapuba.

Az Váraſiac vadnac kőnyörgésbe, Wrfi ne legyen az

legyen az nap ki menésbe, Mert ők nem kéſsec rá kodua ſekęrbe, Ők kéſsec leſsnec reggel el menes-be.

De az vitęzec vgy ſorgalmaſstattyác, Az nap menteket hogy el ne halaſstyác, Ha el halaſstyác, bizony aſst meg bányác, A Törők dolgát mert ſockan iól tudiác.

Vitęz Loſontzi à kőſſęget ſána, Nękic meg eskűt, vęlec élne halna, Reggelre hadia, hogy vęl lec indulna, Éyel kéſsűlne, minden kéſsen várna.

Sőt à ki menéſt igy rendele, hadià, Az váras népét előtte boczátná, Ő ſekereit kęt rendel boczátna, A ſekerec kőſst népéuel indulna.

Deréc gyalogoc mind vtól menénec, Reggel fő lóra vitęzec vlénec, Az Wr iffiai fel ölteſstetének, Várból Várasba vgy ſépen menénec.

Őtuen ezere à Czaſsár hadának, Kőuül louon vl Prayko kapuiának, Egy ſekęr vtat hattac Loſontzinac, Sáioc tátua ál, mint eh farkaſoknac.

Tőn indullatot kapun Váraſi nep, Aſst ott bal kęzre állatà Törők nép, Sekereket boczátà az louag nép, Aſst iob kęzre állatà az Pogán nép.

Ió Loſontzi à kapun hogy ki iuta, Beglęr Bęc, Kaſſonnal ottan közből foga, Mint kęt kőfal közet vęlec indulla, Az ő gyalogia kapun hogy ki iuta.

Ot à Törökec ſoritani kezdéc, Iffiát népénec raggadozni kezdéc, Iò Loſontzinac hámar meg ielentéc, Önnen apródiát Tomorit el nyeréc.

Ottan az wrfi veſſedelmet érté, Ő vitézinec fel ſóual vuólte, A Töröc hiti láttyuc it el veſte: De vitéz módra legyen feünc veſte.

Dob és trombitác zöngeni kezdénec, Magyar vitézec mind fegyuert véuénec, A Törökeckel viadalt kezdénec, Sürü Töröc köſt hammar el veſ ſénec.

Czoda vakmerö iò Loſontzi vala. Mindenec elöt hegyes tört raggadà, Ő egy Sanczokat ot által nyaſolà, Hammar két ſebben ö foglya ackada

Ám egy Sanczaknac fokſágban eſéc, Annac ſatorába mikor vitetéc, Amhat Baſánac tudtára adatéc, A ſebes vitéz eleibe vitetéc.

Nagy haragiába kezde feddenie, Mire Czaſárnac nem akart engednie, Ereiét vélte ſemminec lönnie, Soc vitézit eb örüléd veſznie.

Eſt mondia wrfi: Eb à tü hitetec, Czaſárral, Baſſác, Békec hiterlenec, Ha tudtam vólna olly ebec legyetec, Sockat töb löt volna it el veſztetec.

Az Baſſa ſolla: Hitetlenec tu vattoc, Vliman Béknec mind hitet adtatoc, Más felöl vtába rà támadtatoc, It azért ebec kelle maradnotoc.

Mindiárt à Baſa inte, félre viuéc, Nemes vitéznec ottan feiét véuéc, Feiét meg nyuzác, ſalmáual

máual meg tőltéc, Egy ház oromra az czonttyát fel téuéc.

Wrfiu teſtét Baſa temetette, Nagy kéntsnél fellyeb bána, és kőnyueze, Hogy eleuent Czaſárnac nem küldette, Mert két ſeb miat nem élne, meg érte.

Viuéc à bőrét hatalmas Czaſárnac, Nagy hálát adà Czáſár nagy Allánac, A tőb vitézec ott mind el hullánac, Kic meg hallánac, kicket el fogánac.

Meg ſámlaláſra hadiom Wr Iſtennec, Vég Temes várba kic ot reckenénec, De vitézekben ſámoſt meg neuezec, Illyic őrőcké, hogy diczirteſſenec.

Ieles fő vitéz à Kis Kámpo valá, Ő kereſt néue Alanſo Peres vala, Sayanedrai neuő Peter vala, Ő vitézſégét ſoc czodállya vala.

Mert iò Loſontzi hogy fegyuert vet vala, Vitéz Kis Kampo fegyuerét raggadà, Inte Loſontzi egyet ot le vága, Kőrősbe ſeckéc, ot lőn ő halála.

Lőn az vár előt nagy ſőrnyű halála, Vitéz Battyani Farkaſnac nagy kénya, Ki Temes várba Vice Iſpán vala, Térdben két lábát el vagdaltác vala.

Várasbelieknec kőnyőreg vala, Hogy által löyéc, Mert nagy ként val vala, Eſtig kénlodéc, feiét vőttéc vala, Vitéz Dom Gáſpár báſtyán veſet vala.

Veſſe Porkoláb, Sövény házi Ferentz, Az Czefi Ferentz, és Deli Ferentz, Iò Maczoiai Ferentz, Horuát Ferentz, Fő Hadnagy Milác, iò Haraſti Ferentz.

Veſſe iò Deli Balás, és Rátz Farkas, Az Deli Demién, és Árpaſit Farkas, Preſtioczi Lukáts, és Patanttyus Balás, Az nagy Vitalis, Veſſe Kolbáſz Farkas.

Veſſe egy vitęz, az iò Forgacz Simon, Ki vitęzſęgét láttác ot az hartzon, Benkuit Gergely, és az Bradi Marton, Veſſe nagy Egyed, és Keneſi Marton.

Veſſe nagy Gergely, Kis Kámpo Hadnagya, Iò Gergely Wayda, és az Miklós Wayda, Vyßáſi Sándor, iò Prini Hadnagya, A Kis Toniori, veſſe Zóltan Ioſa.

Veſſe Sebeſi nagy Peter, Pitár Peter, Iò Vas Benedec, és Farkaſit Peter, A Szabari Benedec, Boli Peter, A Safrán Láßlo, Német Monſtra Meſter.

Veſſe Czlincit György, Bornemißßa Iános, Veſſe Horuát György, iò Szöréni Iános, Veſſe Parnás György, iò fekete Ianos, Az Moga Balint, veſſe Moga Iános.

Veſſe Abramfi Imre Rucit Iános, Alia Imre, iò Margai Miklós, Az Taſi Láßlo, és az Taſi Miklós, Iò Mote Láßlo, az Komornyic Miklós.

Veſſe Rátz

Veſſe Rátz Iſtuán, iffiu Sullyoc Iſtuán, Kaſſmeri Iſtuán, az iò Kőczęr Iſtuán, Gutſit Bertalan, Beczkereki Fabián, Az Peter Iſpán, Mendoza Kapitány.

Veſſe Wyhelyi Pál, és Váli Mihály, Samboc, Reti Miklós, Kendereſi Mihály, Iò Korlát Imre, és Eſſeki Mihály, Az Lengyel Pęter, Sᶻęni Márton, Nagy Pál.

Veſſe Czomboli Miklós, Parnás Lucáts, Bitſkei Benedec, Patanttyus Tamás, Az Tabdi Antal, és az Őrdeg Balás, Veſſe Kőres Vduarbeli nagy Maté.

Veſſe Barbély Maté, Sᶻent Iánoſi Mihály, A Kőuély Ferentz, Sᶻękelly Sᶻęki Mihály, Iò Bodog Ferentz, és Balika Mihály, Fekete Gergely, Fekete Bóldiſſár.

Veſſe Aprós Peter, és az Gléſſan Iános, Gorbai Amborus, és az More Iános, Az Borbás Iſpán, és az Iſtuán Iſpán, Az Lengyel Peter, iò Kűrti Berthalan.

Vala őrőme az Ambat Baſſánac, Vęle egyembe à Czáſſár hadánac, Ot mind feienként Allát kiáltánac, Ez nyereſégen nagy hálát adánac.

Váraſi népét eſmet be ſállirác, Őrőkſégebe minden boczatánac, Sᶻabadſágokban mindent meg tartánac, Tiſſtet ot adác az Kaſſſon Baſſánac.

Czodáiát

Czodaiát Király hogy hallotta vala, Iò Losontzinac veßtét ßánya vala, Vgyébe hogy meg nem ségélhette vala, Mert békeség dolgát ackort futtya vala.

Ezen Baptista Báthori Andrással. Igen bánkodéc soc kőny hullatással, Hogy segitséggel nem lehete hadáual, Mert ellensége Molduába lőn nagy haddal.

Mondiam az Pőkri Annának czodáiát, Vitęz Losontzi ßép társa siráſát, Őt áruaiáual őzuegye maradtát, Mikor meg ęrte Wránac halálát.

Czac amélkodéc, magát le boczátà, Keserűséggel ő wrát siratà, Ő ßép gyermekit sirua apolgatà, Olly mint ő magát ot halni boczátà.

Az orßág Christoff kęt háiadon hugáual, Prini Gabrielnec ßép Mátkaiáual, Tőrőc Ferentznec is ßép mátkaiáual, Orßág Lázlónac meg maradékiual.

Soc kőny hullással őc sitattyác vala, Mint ides attyokat ohayttyác vala, Wrnac kęt ßép leány magzattya vala, Ides attyokat őc kesergic vala.

Soc iò adassec felséges Királynac, Szolgálattya ért vitęz Losontzinac, Minden várait engede Leányinac, Fiackà tőué ő soc ioßáginac.

O melly ßertelen hallyác kesergését, Az iò aßßonnac czoda veßédését, Ő nem ohayttya világban élését, Mert el veßtőtte ides ßereteiét.

Vigaſſág

Vigaſſág nem kel már ſemmi dolgában, Ő be öltezéc à fekete gyázba, Sép gyermekiuel hóltig nagy ſirásba, Iò hiw ſolgai azon ſinű gyázba.

Iò Loſontzinac halálát ohayttya, Prini Gabriel, egy fogadot fia, Iò Tőrőc Ferentz más fogadot fia, Soc ió barátttya őtet ſánya, bánya.

Ő el veſſéſén ſoc Wr ſomorodéc, Mert ióſágokban ſoc el puſtitatéc, Ő czaládiockal budoſóban eſéc, Tiſa két felé Tőrőc kęzbe eſéc.

Ez Magyar orſág, ſoc Nemes nemzetſég, Halálát ſána, bána, ſegény kőſſég, Rátz, Olah, Czeh, Tódt, ſoc Magyar nemzetſég, Egéſ Erdęlyſég, Spaniol, Németſég.

Immár láttyátoc Magyaroc kic vattoc, Hogy Temes vár vólt czac ieles kaputoc, Segitſégére fel ſem támadátoc, Hogy el veſztetéc, Laddé, mint romlátoc.

Iò Laſontzinac vitęzſégét tudtátoc, Mire-hogy Temes várba boczatátoc? Nęktec vólt vólna kőuűl biztatótoc, Kil nálunc vólna moſt is Temes vártoc.

Deréc Cronicába én nem oluaſtam, Illy ieles wrfit, hirrel ſem hallottam, Illy vitęzſéggel veſet vólna vég házban, Azért mélto őtt irnom Cronicában.

Immár Magyaroc mind ſéllel pillaktoc, Hogy ha lehetne már fel támadnátoc, Meg is iò hittel Iſtent

tel Istent imádiátoc: Mert ha nem segély, Mayd el fogyatkoßtoc.

Tinodi Sebestyén ira könyuében, Nagy Bodog aßßony napián énekben, Mert iò Losontzit ßánya ő ßüuében, Ezer, ötßázban, és ötuen kettőben.

Finis, Laus Deo.

TOREC CZASZARNAC GYŐZEDELME, KI ALI BASsa à Budai Tißtarto áltat, nyóltz várat meg vöué, egy huzomba.

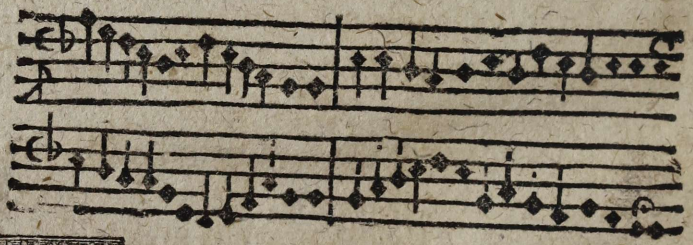

HALLYÁTOC már Ali Bassa bölczeségét, Budából hadáual gyakran ki vételét, Nyóltz várnac, kastélynac romlását, vöuését, Az Ördeg hadanac bölczen meg körülését.

Ez paranczolássa vala à Czaßárnac, Míg alatta lönne Amhat Temes várnac, Addig Ali Bassa

Fel föld

Felföld tartománnac, Ö rontóia lönne ot valò vég házaknac.

Rà vigyázza erre Herélt Ali Bassa, Temes vá rat viya à fö Amhat Bassa, Budából indulla ßép hadáual Basa, Veßperim vár allat lön hammar meg ßálláſa.

Ez Veßperin vára ßép Püſpekſég vala, Az Ba laton melet merö köuen vala, Az iò Paski Iános ot fö Hadnagy vala, De à meg ßálláskort Király felé ment vala.

Ezen Ali Bassa nagy örömbe vala, Algyut i-gazgata, löni paranczolà, Egy hętig az várat e-rössé rontatà, De aual önęki czac keuesset árthata.

Ot benn à Porkoláb iò Vas Mihály vala, Ki miat à Bassa ſoc kárt vallot vala, Éyel nappal lö-ni Bassa ſiet vala, Mellytöl várbeliec igen röttentec vala.

Tönec haſſonlaſt à ſoc gaz nép az várba, Tá madánac Porkoláb ellen haragba, A fokrol záß-lókat le hánác buokba, Mind ßákmánt téuénec kénczbe ot à tárházba.

Az várból gaz népec ſokan ki vgránac, Czac keueſen Porkolábbal maradánac, Erröl à Törö-kec hammar hírt hallánac, Az arulóc vár körül mind le vágatánac.

Lön nagy röttenéſſe ßegény Vas Mihálynac, Hammar ßót ki adà, fogadà Baſſánac, Bekéuel

 marháſtòl

marháſtól ha el boczátanác, Várat ő meg adna az hatalmas Czaßárnac.

Iò Ali Baſſa eßt hogy hallà, őrůle, Nęki fogadà: Várat kezéhőz vőué, Békéuel Vas Mihályt el creßeté, Titkon Törökeket ő vtánna creßte.

Baſſa hadiáſſából meg fogác, meg foßtác, Pénzétől, louától őtet meg tißtitác, Őt meg viſſa az Baſſanac be mutatác, Kaworokhoz ment vólna ött vgy be arultac.

A Töröket Baſſa hammar le vonatà, Előtte Mihálynac igen loholtatà, Vas Mihályt ez ockal ő meg tartoßtatà, Hogy Zpaiáſágot Czáßártól nyerne, adna.

Soc fohάßkodáſſal moſt is iò Budában, Vagy Töröc oáßágban vagyon nagy rabſágban, Vgy hidiétec Töröc hidbe, ßauában, Baſſa onnat ßálla à nemes Scambriaban.

A fűuen tizenőt napig legelénec, Eſmet iò Budából hammar kéßűllénec, Sanczakoc, Vaydác, Bękec egybe gyűlénec, Tizen kęt ezeren, álgyuckal eredénec.

Vitęz Ali Baſſa dolgába bőlcz vala, Dregel vára allat táboráual ßálla, Az vár töréſére álgyukat állatà, Négy álgyuia, hat Taraßkia nęki czac vala.

Iò vitęz Sondi György benn Porkoláb vala, Beke faluſi Gergely ő tarſa vala, De ackort házához ki ké-

hoz ki kéredzet vala, A meg ßálláskoron el ki rec kedet vala.

Tőretni az Baſſa kezde Dregel várat, Ot ám le rontattà egy ßép magas tornyat, Sondi ot el veßte egy vitęz ßolgáiát, Iò Zoltai lánoſt, Meg halla torony allat.

Elſő oſtromot Baſſa nagyot tétete, Ot ſoc Tő rőc veße, ő nem ſokat nyere, Eßt tőue Sondi Győrgynec iò vitęzſége, Ot meg akar halni, aßt ő már el végeßte.

Sőt az várnac falát, tornyát igen törte, Baſſa Oroßfalui pappal kéreté, Az várat meg adna, ma gát ne veßtene, Már kéſſen kőlt ahoz, Sondi ezac eßt izené.

Soc foglya ő nęki, kettét elő hiuatà, Kęt énekes apródiát elő állatà, Azzoc előt illy Teſtamentomot ßólla, Az Ali Baſſanac kęt apródiát aiánla.

Ezen igen kéri Baſſát, ő nagyſágát, Vitęzſég re tanyitſa ő kęt apródiát, Es el temeteſſe Sondi Győrgynec tagiát, Mert mayd it meg láttyác az ő ßörnyű halálát.

Gyorſan mind az négyet skarláttal ruházà, Pénzel kápáiokat meg tőlte, meg rackà, Az Ali Baſſanac ßépen ki boczátà, Ő minden marháiát à közepire hordà.

Égeté, el veßté: Iſtalóba méne, Iò louait hegyes törrel általveré, Lelket az Iſtennec aiánla, igé-

gére, Nagy derék ostromat Ali Bassa kezdeté.

Nagy szép dárda Szondinac kezébe vala, Sebesülue tẽrden álua ő viu vala, Romlot torony alat által lőttéc vala, Az feiét az hegyről allà vettetéc vala.

Iò Dregelnec vára lőn Bassa kezébe, Szondinac à testét viuéc eleybe, Feiét kerestete, à testhöz vitete, Mint olly vitęz embert nagy szépen temeteté.

Iò diczíretbe lőn Szondi vitęzsége, Feie felé irot kopiát fel tèteté, Ságra és Gyarmatra Bassa el erede, De à kęt Kastélyba ő egy embert sem lele.

Ot mikoron iuta Szetsén vára allà, Szinte szét Margit asszonnac napia vala, Ot Porkoláb Aroc háti Lőrintz vala, Azon estue váraſt várból gyuy tattác vala.

De nem merèc várni az Budai Bassát, Ot meg hasonlánac, sockan à fűst allat, Éyel ki szeckénec, megyen ki szalathat, Ároc háti halla, látà czac nyóltz szolgáiát.

Czac hammar vtánnoc ő is el ki vgréc, De nem szalathatá, mezőben el lepéc, Mind nyóltzad magáual fogua el viteték, Az iò Szeczen vára szépen erősiteték.

Vala Bassa ezen igen nagy örömbe, Czac három százan Arslan Bęket ereszte, Basa tornyot elől ő meg késértene, Kis Palánkia vala, vala Balassa Sigmondé.

Abban

Abban keüesen, de vitęzec valánác, Vitęz Terczi Mihály Porkolábia annac, Nagy András, András Deác, és S'uliai Istuán, Mondác, hogy à tornyot halálig meg nem adnác.

Rőttenetessen Bęc faluiát égete, Terczi Mihály belől erőssen lőtete, Bęc ezen haraguéc, tàborba siete, Kęt ezeren másod napon aláia méne.

Nagy őreg kęt álgyut alà vonnatatà, Tizenkęt gilyobist toronhoz boczátà, A tornyot feiekre tőreté, rontatà, Terczi à toromba ot meg nem maradhatà.

Az palánkba onnat minnyáian iőuénec, Meg is őc à Bęktől nagy hitet vőuénéc, Palánkot meg adác, vgy el viteténec, Kiket Buiác alól békéuel ereßténec.

Ki ßálla à Basa az Hollò kő felé, Táborát iáratà kőzel az vár mellé, A porkoláboktól az várat kéreté, Kęt Porkláb vala ackor az Hollò kőbe. ∴ ∴

Az Imre porkoláb, S'áßi András vala, Imre meg iyedet, András vitęz vala, Imre az Bassánac ot vállaßt tőt vala, Iò Hollò kő várat ő meg igérte vala.

András hogy eßt halla, Ottan ellent monda, Pártos drabantockal Imre rà támada, Hegyes tőr rel társat által veri vala, Ha ackor ő kezét meg né raggadiác vala.

Sietséggel

Sietséggel várat Bassának meg ada, Basa béké uel őket el boczátatà, Imre magát euel gyűlőlségbe hozà, Ott addig kergetéc, ßockéc Tőrőc országba.

Táboráual Bassa Buiác allà sálla, Porkoláb, Wr képe ot nagy Márton vala, De nem az előbbi Kopaß Márton vala, Kit iò vitęz módra régen el foktác vala.

Őted napig Bassa erőssen lőtteté, Azért Buiác falát egy czőpné sem sęrte, Czáßár kegyelmére is igen kéreté, De nagy bátorsággal Nagy Márton nem igére.

Lőn kőßtec hasonlás, Tárházat fel tőréc, Éyel ki ßeckénec, ot valót el viuéc, Az Ianczároc őket vtakon lesleléc, Őket mind le vágác, Mártont fogna el viuéc.

Nagy Márton ez nap is veßni oda vagyon, Az Ali Bassának nagy czodáia vagyon, Az Buiác várának erős fala vagyon, Nem hidte, hogy annac semmi módon árthasson.

A ßép nyerességen Bassa lőn örőmbe, Czáßár vitęziben, házakban helyheßte, Hadáual Budába esmeg el be méne, Őrőmébe Allát mindennel vuőlrete.

Kár lőn ez váraknac tőllűne el veßésse, Mert soc tartománnac lőn hozzà terésse, Király felségnec nagy kár ßőnuedésse, Lőn keserűsége rea gond vissélése.

De nem

De nem lön czoda váraknac el veſzéſſe, Mert ezekből lön ſent igénec vldéſe, Ezért boſſut álla raytoc, kęzbe adà, Es ellen ſégit lábai allà nyoma.

Finis, Laus Deo.

AZ PALASTAI MEZŐN VALO VESZEDELMÉRŐL,

Holot Teuffel Máttyás, és Sforcia Ferentz nagy ſégyent vallánac, minden ſeregeckel.

MÁR hallyátoc veſztét az Ördeg Máttyáſnac, Más nyeluel Teuffelnec neuezic és mondiác, Kegyes Királyunknac mikoron meg mondác, Fel földi vég házac hogy elkől tec, czuſtanac.

El ira, izene fő fő Hadnagyinac, Olaſz Sforciánac, és Ördeg Máttyáſnac, Győri és Leuai ſép Magyar hadánac, Az végbelieknec, vitęzi Hadnagyinac.

Gyorſá kéſzülnénec, őc el indulnánac, Hogy az vég házakat meg ſzabaditanác, Az Ali Baſſáual őc ſőmbe vinánac, Leuára gyűlnénec, ot mind egy máſt meg várnac.

Eſmeg, el irátà, izene Wraknac, Káſſa tartományba, Vár megyęs Wraknac, Hogy egybe

gyűlnénec, mind fel támadnánac, Az Leuai had dal ôc ôßue balagnánac.

Iauoc ért, haßnoc ért, meg maradáſſoc ért, Gyűlnénec, vinánac az ô házáioc ért, Ne veßnénec mind el az nagy tunyaſág ért, Vármegyęc hogy hallác, gyűlni kezdénec azért.

Ôrdeg Máttyás, Király képe, kęt ßáz loual, Duna eluôl Gôrbel Hadnagyoc, ßép haddal, Kôglouit Gyôrgy, Sandor Ferentz, Dombai Mihály, Deſôſi Ferentz, Rátkai Pál, ßáz ßáz lóual.

Rà gondoluán, Leuábol is ßép had vala, Sekely Miklós, Sárkándi Pál, Stepan Wayda, Matuſnai Sebeſtyén, Iakoſit Ferentz vala, Ezec ßáz ßáz lóual, olly nagy ßép ſerec vala.

Élés Meſter Sbardella Agoſton vala, Vátzi Püſpec vala, ô ßáz lóual vala, Kis Pukhan, ßáz lóual vala, Krußit Iánoſnac vala, Hadnagya Czuti Gáſpár, ßáz louaggal vala.

Sforcia negyed fęl ezer Tallyánnal, Kôzûkbe be iuta, nagy ßép gyalogockal, Maſco harmad fęl ßáz fegyueres louaggal, Vigleſi Tißtartò iuta nagy hammarſággal.

Es haiom ezer Lantz, Puskás, kopiás iôue, Mind fegyueres vala, Leuára be iôue, Egegre è ßép had táborral be iôue, Nyóltz ßáz Czeh, és Haydu ot hozà nagy ßép iôue.

A Németec, Talyánoc, nagy kazdagoc, Soknac ô kôz-

nac ő kőzzűlec vagyon arany lántzoc, Soc arany forinttyoc, ſoc ezűſt talléroc, Tizen hattod napig Egegen lőn lakáſſoc.

S'orgoſs hire iőue az Ali Baſſanac, Hogy ßép hada indult Ferdinand Királynac, Nęki nagy ſoc kime té s' toua futoſnac, Minden hírt igazán hámar nęki meg hoznac.

Ő minden hadáual mezőn kéßen vala, Erre rà gondola, Vátza el be ßálla, Még à Temes várat ackort viyác vala, Ezer, őtßáz őtuen kęt eßten dőbe vala.

Vátzból Dręgel felé az Baſſa indulla, Egegen az Őrdeg Máttyás mulat vala, Az Vármegyęket igen vária vala, Phileg váraſába őc gyűlekeßtec vala.

Rőuid v̊dőn Nemeſec nem gyűlheténec, Had nagyoc Őrdegnec gyackran izenénec, Hogy ő fellyeb lépnéc, és őßue menénec, De ő vélle magát Baſſa ellen elégnec.

Ackor az Vármegyęc fel főldi Wrackal, Már be gyűltec vala hęt ezer magockal, Immár Baſa vala nagy olálkodáſſal, A kęt had ne lőnne ham mar ßőmbe egymáſſal.

Teuffel fel boczátà álgyuc eleybe, Kicket Zóllyom felől Király nękic kűlde, Rátkait, Kőgleuittyot, Matuſnait kűlde, Hogy Kékő varánál őc talállyanac egybe.

Vadnac az Bozóknál álgyuckal, meg hallác, Egegről az hadat öc is ki ßálitác, Elöl iárót öt ßáz Hußárt boczátánac, Az után az louag fegyueresec valánac.

Gyalog három ezer Lantzkenet indulla, Negyet fél ezer Olaß az után vala, Nyóltz ßáz Hayducz, Czeh, vránnoc indult vala, Élés ßekerec kößt hét taraßc véllec vala.

Hat ßáz Hußár ot vtól iáróba vala, Az Palási mezön tábort iártác vala, Baſſa táboráual már Siluáſnál vala, Ezer louon valo Töröket el boczátà.

A Király hadát kimellyéc, meg körüllyéc, Aßt az vtól iáro Hußároc meg vzéc, Igen hartzolánac, egy feiét véuéc, Fogua egy Töröket hozánac, ot nyerénec.

Ackor à fogolly általlyába meg monda, Hogy à Baſſa véllec ot ßömbe meg vina, Valakinec Iſten diadalmot adna, Véli Teuffel Máttyás, hogy nagy bölcz ember vólna.

A ßent Lörintz napián reggel à Törökec, Elöl el iutánac, nagy hartzot töuénec, Németec taraßk ból igen löuéldeznec, De aual magoknac öc haßnot nem téuénec.

Mert el löuéc Deſöfi Ferentz bal lábát, Loua ot meg hala, két lö kößt ömagát, El viuéc, vtába látác ö halálát, Soc iámbor meg bánà ez vitéznec halálát.

Az har-

Az hartzon mind két fél olly igen forgódnac, Kic ottan meg halnac, kic foglyà akadnac, Három taraßkot nyerénec, el hozánac, Hogy kin az Magyaroc, Németec vigadánac.

Kárt à Törökekbe Magyaroc téuénec, Mert ſoc fő Törökec az hartzon veßénec, De Magyar közzül két fő vitęz eſéc, Dombai Mihályt, Sandor Ferentzet el viuéc.

Bátorſágoc vala ot az Hußároknac, Negyuen válogatot iò Talyánoknac, Sükſég hozà Hußároc meg futamánac, Talyánoc egy meſdekébe ßorullánac.

El bomlác Törökec à Talyánokat, Három ßázan vęlec kezdénec viadalt, Igen vitęzködnec, ölénec ſoc Pogánt, Budai Kéncztartót meg öléc, à fő pogánt.

Viadalokban öc meg fárattac vala, Hogy meg fegéllenéc igen vuöltic vala, Az Magyar vitęzec rà ökleltec vala, A Talyánokat éppen el hoßtác vala.

Lön az Baſſánac délbe el érközéſſe, Tizenkęt ezer nép, tizen egy taraßc vęle, Az ö ßép táborá vagyon meg ßörezue, Socckat taraßkokból kęt fél löuénec ßömbe.

Czac hammar egy ſalka népet el boczátà, A Király táborát hától el boczátà, A Töröc egy hegyben gyalog népet látà, Nyóltz ßáz Haydut,

Czehet, el bámla, mind le vága.

Ackor aſt három ſáz fegyueres meg látà, Ottan à Törökre reáia indula, A Töröket hammar két felé ſackaſtà, Töröc meg futaméc, ſoc bennec ot el hulla.

Ez után fegyuereſec allà ſállánac, Hellyekre tá borba eſmeg be allánac, Hadià Hadnagy Huſſá roc hátra állanánac, Fegyueres ſereget ot elöl állatánac.

Németec, Talyánoc elöl allánac, Eleykbe taraſkokat vonnatánac, Az Györiec ſárnyul, mellyékül állánac, Taraſkból mind két fel ſoc gilyobiſt ſoránac.

Melly gonoſ ſerencze ot nékic adatéc, Czoda képpen álgyu, porr, ám fel gyuytatéc, Törökec örülnec, Allà kiáltatéc, A Király ſép hada aual meg remültetéc.

Teuffel ö taraſkit viſſa teriteté, Baſſa nagy fel ſpual Allát vuöltete, Egy czöpet ſem vára, ot ráioc erede, A Lantzkenet Német elöſſer futni kezde.

Györi, Leuai had vtánnoc futaméc, A deréc ſereget ám meg környéközéc, A Törökec miat nagy ſoc le vágatéc, Egy nyihány ezer ö bennec ot foglya eſéc.

Király ſép hadában mind ſákmant téuénec, Király Hadnagyiba ot foglya eſſénec, Király képe Teuffel

pe Teuffel Máttyás ot el eséc. Az Talyán Had-nagy Sforcia foglya eséc.

El fogác Dombait, és Sándor Ferentzet, Le vágác Sbardella Ágoston Pűspeket, Iò Borsai Miklós, à kis Pukhon veßet, Az iò Sőli Farkas, Roson Christoff el esset.

Rőttenetes veßedelem ez lőt vala, Melly az iò Királynac keserues kár vala, Teuffel Máttyást Budára be vittéc vala, Záßlóia, Dobia, Sipia, trombitása vala.

El allà vitetéc à Tőrőc Czaßárnae, Ot lőn ßőr nyű halálla Teuffel Máttyásnac, Satzolása meg lőn Olaß Sforciánac, Tizenhat ezer aranyat adà Bassánac.

Vala ezen Bassa igen nagy őrőmbe, Éyel nappal vagyon nagy kéßűlésbe, S'ándékia, S'ólnokot, Egret, ő meg vegye, Mind Lengyel határig ez orßágot el nyerie.

HISTORIA, AZ ERDELI nyomorusagáról.

Lőn ez v̊dő kőzbe benn Moldua főldébe, Illyęs Wayda kéßűlle őtuen ezeren, Tőrőckel, Olahal Erdęlnec főldebe, Rablást, és égetést tegyen Király főldebe. ∴ ∴

El be v̊te az Oytozon hammarsággal, Toria

várasánal

varaſánal ſálla táboráual, Onnat ſaguldót boczátà ſertartáſſal, Három ſęc allyába iárnac nagy iargaláſſal.

Sępſi, Kizdi és Orbai ſęc allyába, Hęrman, Práſman váraſa lőn fel gyuytásba, A főld népe minden felől nagy futásba, Tőrőc, Olah iargal ſabadon az orſzagba.

Ebbe hogy hire lőn kęt Vice Waydánac, Edenffi Láſzlónac, és az iò Bank Pálnac, Orſzág negyed réſzéuel őc támadánac, Kolos, Doboka, Őzd, Kickelő, indullánac.

E dolgot à Tőrőkec mikoron meg ęrtéc, Meg várni nem meréc, őc futamáſt vőnec, Sępſit, Kizdit, Orbait, rablác égetéc, Nagy ſoc kárt tőuénec, aual őc ki menénec.

Iò Edenffi Láſzlo, Bánc Pál ſieténec, Őket az hauaſic erőſſen kergetéc, Sokat le vágánac, kicket érheténec, A terhős Tőrőkben hauaſokban veſzténec.

Peter Wayda fia Illyęs eſzt műuelé, Hiwſéget Czaſzárnac ő euel icelente, Azomba Temes vár, Lo ſontzi el veſze, Lippa, Sólymos vára meg czoda képpen veſze.

HISTORIA, AZ LIPPANAC V-tólſo el veſzéſſéről.

Pórul cze-

Póruł czelekedéc ki porkoláb vala, Áldanai Bernáld, ki nagy Kampo vala, Mihellyt Temes várnac veßéſſét meg halla, Lippábol, Sólymosból hammat el ki ßálla.

Amhat Baſſa hallà, olly igen czodálla, Mint lakohellyébe kőnyen belé ßálla, Éléſe, álgyuia ben éppen vala, Soc ezer forint kárt ott Király vallot vala.

HISTORIA A SÓLNOC ERŐS váránac el veßßéſſéről.

Sőt az Ali Baſſa, à nagy Amhat Baſſát, Ő ßorgalmaßtattya, indicza nagy hadát, Hogy őc meg ßállanác Sólnoc, s Eger várat, Anyit nem mu latnac mint vég Temes vár allat.

Ottan el indulla az nagy Amhat Baſſa, Sólnokat meg ßálla, elől Ali Baſſa, Huß ezer népéuel álgyuckal meg ßálla, Egy hętic lőteté: de ő aual nem árrà.

Ot benn fő Porkoláb Nyári Lőrintz vala, Vę le ſoc iò legény heted fęl ßáz vala, De ſoc fęle nyel- uen valo népe vala, Kic kőzet párrolás, meg haſon lás lőt vala.

Iò álgyu, és Taraßc hußon négy benn vala, Sólnokban ßakállos más fęl ezer vala, Spaniol pu ska is más fęl ezer vala, Ezekhőz valo pòr nyóltz ßáz maßa ot vala.

Maßáual, vas, on, tůzes ßerßám ſoc vala, Gilyobis, és kőttęl ßántalan ſoc vala, Soc ezer forint ba Királynac ál vala, Kicket S'ólnok ban mind oda veßtettec vala.

Olly igen ßép, erős, S'ólnoc vára vala, Egy felől à Tißßa allatta folly vala, Más felől à Zagyua alatta folly vala, Vár allat à kęt viz őßue ßackadua vala.

Sőt à fel ßęl felől nagy árokia vala, Harom ßegen, három erős báſtya vala, Czac nagy magas tőltés nęki fala vala, Házac à tőltésből ki nem látzanac vala.

S'ólnoc allà Amhat Baſa hogy el iuta, Mezőt egy mélyfőldic népéuel ßállatà, A Czáßár táborát rayta meg iárata, Sátorit vonatà, záßlóit fel állatà.

Olly nagy zőngés, bongás, à táborba vala, Harangoc, czőngetőc ot konganac vala, Sipoc, doboc, trombitác harſagnac vala, S'élét, hoßßát à nagy hadnac nem láttyác vala.

Láttyác várbeliec, borzadoznac vala, Loſontzi veßéſſe mind eßekbe vala, Őc ot allatomba ſugnac hógnac vala, Hogy bőlcz vezęrec nincz, aßt őc orollyác vala.

Nem adánac hellyt világi tißteſégnec, A Czaßár hadától őc meg rőttenénec, Azon éyel várból őc mind ki ßőckénec, S'ent Mihály hónac ne[illegible]ián el lépénec.

Ot eßébe

Ot eßébe vévé Nyari Lőrintz magát, Hogy mind puſtán hadtác iò Sólnoknac várát, Azon meg iyedé, ő ſem biza magát, Ő is puſtán hadiá à Sólnoknac kapuiát.

Keſereg magába, meg álla vtába, Gondolkodni kezde az ő nagy buába, Iob nęki meg halni Sólnoknac várába, Hogy nem ſégyenére éłni it ez világba.

El tęre, be méne Sólnoc kapuiába, Halálát végeze nagy bátorſagába: Azomba Tőrőc indulla haynalba, Még nem tudiác vala, Hogy ſen ki nincz Sólnokba.

Leg ottan oſtromnac ők meg indullánac, Az várba nagy fűſtet ám ők meg látánac, Meg ęrtéc, az várból hogy ki vgrottanac, Az vár kapuiára ők hammar rohannánac.

Vár kapuiát Nyari Lőrintz meg állottà, Vitęz modra vęllec ot viadalt tarta, Soc Tőrőc el bála, ő foglya ackada, Az futo gyalog nép nagy ſoc veße, meg hala.

Ezen lőn örőme ot az fő Baſſánac, Hor
noc vára lőn kezébe Czaßárnac, Őrő
lát, Allát, kialtánac, Soc ßörßám
találánac.

Sorgoſt kéßülénec Ege
vallania ők ſietnec vala, f
aßt vélic vala: De az ő l
vala.

Ezen kérünc, Attya Wr Isten, tégedet, Kegyesſen halgaſd meg hiw Kereßtyénidet, Tętitſed meg Pogán ellen ßerenczęnket, Ronts meg, és el veßeſd à fene Tőrőkeket.

Soc diczíretet hogy tenęked mondhaſſunc, A te ßent Igédet halgaſſuc, tanóllyuc, Iámbor életünckel azzont mű meg tarczuc, Te ßént orßágodba, veled őßue, vigadiunc.

Ennec lőn iráſa az iò Coloſuárba, Tinodi Sebeſtyén könyw nyomtatáſába, Sőrze nagy buába egy hideg ßobába, Gyakran fu körmébe, Mert nincz pénz taſſollyába.

Finis, Laus Deo.

MAGYAR NEMZETI MÚZEUM KÖNYVTÁRA

Hiſtoria

HISTORIA
AZ EGER VARNAC
CZODA NAGY SZERENTZSEVI-
tatásáról, és à Törökektől valo meg mene-
kedésséről.

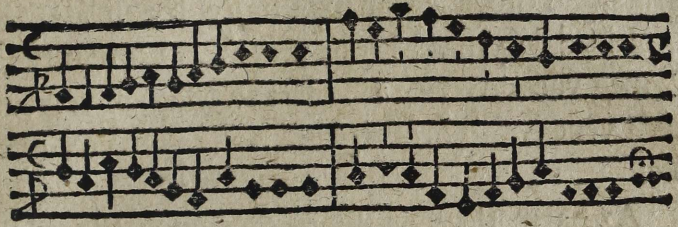

EZ ÉNEKNEC ELŐL IÁRO BESZÉDE.

Ű Magyároc már Istét imádiátoc, Es ónęki nagy hálákat adiátoc, Ielesben Tißan innét kic lakoßtoc, Egri vitęzeknec ſoc iót mondiátoc.

Im egy Cronikát mondoc, meg hallyátoc, Talám máſſát ſoha nem hallotátatoc, Magyaroc vég házban ſem ſolgáltatoc, Eger várat mint most óltalmazátoc.

Nem emberi hatalomeßt műuele, Mert ezac Wr Iſten hatalmát idönte, Ez világ hatalmát ſem miué tęué, Törőc Czáſár ereiét ßégyenite.

O melly ieles hat czodác történénec, Croniká ban hasonlóc sem leletnec, Kikről világ végic meg emlekóznec, Magyaroc kőst melly veszedelmec lönec.

De egy czoda, Az Iános Király fia, Országá ból anyáual budosása, Kiből ez országnac lön bu dulása, Töröc Czászár miat nagyob romlása.

Ieles dolog más à Lippa véuése, Vliman Bęk től meg vissza nyerése: Mert az Magyar vég ház vissza véuése, Töröc kęzből, soha nem vólt nye rése.

Az harmad czoda, Frater György halála, Vi ádal nęlkül lön szörnyű halála, Illy nagy Wrnac lőt vólna igy halálla, Nem oluastam hasonlót Cro nikába.

El veszése nagy Szegedi szép hadnac, Negye dic czodáia mennyei Wrnac, Öttedic lön iò Lo sontzi Istuánnac, Temes várba lön halála wr sinac.

Báthor legyen hatodic nagy czodáia, Isten mint lön Egernec meg tartóia, Kiről ennękem le sen meg vallóia, Czendességben czac legyen meg hallóia.

Ebből vitęzec soc iót tanólhattoc, Szállot ház ba mi szükség meg hallyátoc, Minden vgyetek ben mint forgódiatoc, Hogy iò hirben, newben maradhassotoc.

Socio

Soc iò adaſſéc menyből vitęzeknec, Kiktől meg tartattéc vára Egernec, Rabſágtól marattà ez földi népnec, Bora, kenyere hegyeknec, völgyeknec.

Tű hallyátoc Eger hiſtoriáiát, Ne bányátoc én ſóm ſaporodáſát, Mert négy réſre oſztom en nec mondáſát, Hogy bővebben értſétec nagy czodáiát.

Irom elſő réſében Eger várát, Ő állaſát, és minden rendtartáſát, A többibe Az erős oſtromokat, Pòr fel gyuláſt, Törőc ſégyen vallaſát.

EZ HISTORIAS ÉNEKNEC ELSŐ RÉSE.

Irnac vala, más ſęl ezer, negyuen nyólczba, Szent Iacab hónac huſſadic napiába, Eger vára lőn iò Király ſamába, Erte Király Egret nagy puſtaſágba.

El válaſtà egy iámbor hiw ſolgáiát, Az Ruſſkai iò vitęz Dobo Iſtuánt. Mint fő Porkolábiát, Vduar Biráiát, Iò Zai Ferentzet, más Polkolábiát.

Negyuen kilentzben mikoron irnánac, Eſmeg foglallác az Olah Miklóſnac, Fő Püſpecknec, fő Cancellariuſnac, Őrőd napián az Bodog aſſon hónac.

Dobót, Zait, ackoron meg eskętéc, Ő felſégénec, or-

génec, Orßágnac, Půſpeknec, Eger várban hogy ốc hiuec lőnnénec, Ötuen eßtendőben mikor élnénec.

Egri ſereggel S'ólnokot foglallác, Király akarattyából meg czinálác, Vitęz Zai Ferentzet benne hadiác, Ki iól ßolgálla, ſoc iámboroc vallyác.

Olah Půſpec őtuen egy eßtendőben, Vitęz Metskei Iſtuánt Egri tiztben, Dobo Iſtuánt mellé minden v̊gyében, Válaßtà, ßolgálna iò hiwſégében.

Királynac, Půſpeknec, meg hitezénec, Hogy Egerben nagy hiwſéggel lőnnénec, Viſſont Király, es Půſpec felelénec, S'ůkſégekben ſegitſéggel lőnnénec.

Czoda ßép hellyen Eger vára vagyon, Az vőlgyre fekßic egy hegy orozaton, Eßakra ellenbe Király ßęki vagyon, Nap keletre egy nagy magas hegy vagyon.

Arról be nézhetnec várba ßabadon, Napkeletről alà meneti vagyon, Délről fekßic váras, egy vőlgybe vagyon.

Sőt váraſnac vala tapaßtot palánkia, Annac vala négy ki ménő kapuia, Eger viznec által benne follyáſa, Nap nyugatról à Káptalan Klaſtroma.

Soc épůléſe ben az várnac vagyon, Délről, váras felől, nagy báſtya vagyon, Varkuts Tamás rackattà, kapu vagyon, Kőzel nap nyugatra egy torony vagyon.

Ahoz kő-

Ahoz közel egy erős kő báſtyáia, Kit iò Dobo Iſtuán rackattot vala, Azon belől egy ſép erős palánkia, Az kaputól, nagy baſtiáig, az vala.

Benn, ezec kőßt vagyon egy föld árokia, Kapu palánc mellet egy nagy domb vala, Teteiére kaſokat raktac vala, Kiről álgyuc két felé iárnac vala.

Az után régi nagy föld domb más vagyon, Napnyugat közer, éßac közet vagyon, Vár ßegelein teteién ſoc kas vagyon, Tapaßtot palánckal köritue vagyon.

Fenn az aránt belől mellete vagyon, Azon ßegleten, egy kő báſtya vagyon, Az à tömlerz hoßßa éßakra vagyon, A mellet éßakról ſoc ßép ház vagyon.

E palotác allat külſő kő fala, Kőfal belől egy ſöuény palánc vala, Palotác végébe egyenes kőfala, Fal végében à Sándornac báſtyáia.

Régen Prini Peter kettő ßackaßtà, Az nagy várat fallal által rackatà, A Monoſtort belſő várba hadiatà, Sanctuariomat egy báſtyánac hadiatà.

De à külſő reße más várnac hadiatà, Sanctuariomig egy nagy töltéſt hadiatà, Kin ſoc álgyu három felé ßolgalna, Nap keletre hegy oldalra, éßakra.

Es à Sanctuariomba alkottac, Teteiglen boronából fel róttác, Egy nagy töltéſt vitęzec czi-

S náltanac

náltanac, A teteién tőltet kaſſoc állanac.

Nagy ßép álgyuc arról délre ßolgálnac, Nap keletre és Éßakra ßolgálnac, Egy emelczes kapu mellete annac, Kin à kűlſő várba ki s be, ot iárnac.

A kaputól fogua ßegletic vala, A meg mondot egyenes kőfal vala, Az fokiglan belől mind tőltés vala, Aual egyaránt egy nagy tőltés domb vala.

Azon is ſoc tőltet kaſoc valánac, Teteiébe egy palánkot fonánac, Belſő várba hegyről be ne laſſanac, Nap keletre álgyuc onnat ßolgálnac.

Sándor baſtyáról kedig ßegletic, A fall kőuűl egy nagy ároc minden végic, Onnat egyenes fall, nagy kapuig, Közepette egy tornyotska ot nyug ßic.

Vég az epűléſéről belſő várnac, Már hallyátoc, mondom à kűlſő várnac, Éßaktól vagyon Sandor báſtyáinac, Egy egyenes fall, által rackot kőfalnac.

Es árokiát be reckeßtőtte vala, Falon, ároc kőuűl, á kűlſő várba, Kit Czabi báſtyánac hinnac vala, Mert mikor Czabi Iſtuán biria vala,

Két réßre ot ßackaßtani akarta, Az egy várból hogy kettőt alkottatna, Melly báſtyánál el ki megyen éßakra, Egy ßeglet kő palotà, kűlſő kőfala.

Innét à Czabi báſtyaiától fogua, Vékony, kőfal ne-

kőral megyen az hegy óldalra, A ſegleten egy kő rec torony vala, Kinec dereka belől rakot vala.

Régen Bebęc Imre rackattot vala, Más ſegleten báſtyát épűtet vala, B bęc baſtyaiának aſt hiyác vala, E kęt ſeglet kűlſő várnac vége vala.

A Bebęc báſtyaiától tęr meg allà, Vékony kőfal ô kapu báſtyaiára, A báſtyán egy vékony kő torony vala, Melly allat à régi ô kapu vala.

Leyt meg alláb egy régi kesken kő fal, A ſegleten délről menuén, az fenn ál, A belſő várhoz ſépen foglalua ál, Kőuűl az ároc be rekeßtetue ál.

Es à kűlſő várnac keskeny rackáſa, Kőuűl vagyon egy kis keskeny árokia, Belől à Czabi báſtyaiától fogua, Mind imez meg mondot ſegletic vala.

Ot egy erős palánkot alkottanac, Mellette fiu palánkot álattac, Aſt erőſſen földel meg raktác, nyomtác, Gyakor báſtyákat abban alkottanac.

Kapu báſtyaiában is illyen módon, Palánc, kőfal kőzet, nagy ároc vagyon, Gyakor hellyen által ſaggatua vagyon, A tőltésből gyackor lőué helly vagyon.

Hellyre, óltalomra minden meg vala, Vár árokiától egy palánkia vala, Aſt régi ô kapuig fontác vala, Viſſont, à kőfaltól más palánc vala.

Im az meg viſſa megyen az árokra, Nelő-heſſenec emelczés kapura, Hegyekről is ne láſſanac az

nac az várba, E palánkoc lőncc ot nagy haſſnokra.

Vége vagyon Eger vár áláſſánac. Kőuül s be lől épűtet munkaiánac, Immár mondom benn valo tiſztartóknac, Kéſzüléſeket ellenec Baſſáknac.

Vitęz módra Porkoláboc Egerben, Dobo, és Metskei Iſtuán à tiztben, Forgódnac, takarnac mindent hertelen, Más fęl ezer ötuen kęt eſztendőben.

Olly gyakorta halnac veſzedelmeket, Vég házaknac Tőrőc miat veſzteket, Soc Magyar vitęznec el eſéſeket, A Czáſárnac foglallyác ő földeket.

Loſontzi Iſtuán el eſet hadáual, Temes vár el kőlt, Lippáual, Sólymoſſal, Maros kęt felé, Czanádnac váráual, Téyel, mézzel folyo tartományockal.

Temes kőzbe nyugſzic az Amhat Baſſa, Vęlle Beglęr Bęc, és az Kaſſon Baſſa: Tiſſán innét, és Dunántul egy Baſſa, A Budai Beglęrbęc, Ali Baſſa.

A Balaton mellet Veſperin várát, Meg véué Czaſárnac tartà az házát, Onnat ſiete, el kele à Dunát, A felfölden vőn ő egy nyihány házat.

Baſſa méne meg ő lakohellyébe, Ferdinandus Király ez vdő kőzbe, Egy ſép hadat boczátà ſegitſégre, Teuffel Mattyás Hadnagy ot à ſereg be.

Ali Baſſa eſt bőlczen meg körülle, Meg veré, el veſté, ſemmié tőué, Meg hellyébe Budába ő be méne, Gon-

méne, Gondolkodic, Egret mint meg vehetne.

Egri Bánoc kimektől mindent értnec, Mint az Basſác hogy Egré vgyekőznec, Vitęz módra őc meg nem rőttennec, Viadalhoz őc olly igen ſőrzédnec.

Gondollyác,láttyác az várnac nagy vóltát, Ahoz képeſt népnec ot keueſ vóltát, Hogy iobban tarthaſſác felföld kapuiát, A Királyi vég házat, iő Eger várat.

Rà gondoluán, leueleket küldénec, Felſéges Királynac, Miklós Púſpeknec, Felföldi Wraknac az Vármegyęknec, Segitſégül legyenec vég Egernec.

Igen keueſen az várba vólnánac, Hellyhőz képeſt, Mert nagyſága az várnac, Az vármegyęc váraſában Sikſónac, Gyűleſt tőnec, hogy arról ſóllanánac.

Iő Metskei Iſtuánt Egről boczárác, Inte őket: ſegitſégre gondolnánac, Ha békéuel hon lakni akarnánac, Meg czuffolác, nęki olly ſót mondánac.

Vár tartáſra ha elegec nem vóltatoc, Mire Egri tiſztben tű marattatoc, Azért, ha à kontzáual ról laktatoc, Az leuét is rea tű megigyátoc.

Aſt hogy halla Iſtuán, nyeluét harrapà, Elég válaſz,ő magába aſt monda, Hammar ez válaſſal,Egre be ſálla, Bizodalmoc vala czac à Chriſtusba.

Rendtartá Tal várbeli nép ez vala, Vár iöuedelméböl kęt ßáz louagia, A mellet benn vala kęt ßáz drabanttya, Nyóltzuan nyóltzat mellé fogattac vala.

Nò az várhoz tartozò tißtartokat, Be hiuatác negyuen hat louagokat, Pűspekség ioßagából paraßtokat, Hiuatánac ßáz tiz iò puskásokat.

Az iò Király hammar Egré irata, Kęt vitęz Tißtartóiát bátorità, Minden kegyelméuel magát aiánlà, Népéuel meg segéli általlyába.

Király paranczola Pető Gáspárnac, Zóltai Istuánnac, Louag Hadnagynac, Az iò Bornemißßa Gergelly Deáknac, Paranczolà mint gyalog Hadnagyánac.

Czac hammar őc Egerbe ßorullyanac, Ez orßágnac ot hiuen ßolgállyanac, Az Porkolábockal egyűt ßollyanac, Egy mast ęrtuén, ßeretettel lakianac.

Iò Pető Gáspár méne negyuen lóuàl, Mert el ßektec vala egy nyihány loual, Iò Zóltai Istuán méne negyuen lóual, Gergely Deác harmad fęl ßáz gyaloggal.

Wraknac, az felföldi Vármegyęknec, Király iratà, mint iò hiueinec, Óltalmára gondolnánac Egernec, Ha kiuányác meg marattát földeknec.

Es az Wrac erre rà gondolánac, Eger várába népet boczatánac, Hußadból, Borsod Vármegyęből a-

gyęből adánac, Ötuen puskáſſal Bolyki Tamáſt adác.

Aba Wyuár Megyęből el boczátác, Koron Farkaſt, ötuen gyaloggal adác, Prini Ferentz, Mihály, Nagy Borbáſt adác, Huſon öt puskáſſal, iókkal, boczátác.

Hammar Seredi György, Kendi Balintot, El boczáta vęle ötuen drabantor, Regęzből is à Fekete Lőrinczet, vęle boczátà tizen négy drabantot.

Sabad váraſoc Lőkes Mihályt ſáz gyaloggal, Bathori György Nagy Pált harmintz gyaloggal, láſſai Prepoſt, az Jaſſai Martonnal, El boczátà negyuen egy gyalogiáual.

El boczátác Bor Mihályt iò puskaſſal, Sáros Vármegyęből hetuen hat gyaloggal, Sepes Vármegyęből Sentſi Martonnal, Egerbe boczátác negyuen drabanttal.

Rà gondoluán Vnguár Megyęből vala, Salackai György, és nagy Imre vala, Tizen nyóltz gyaloggal Egerbe ſálla, Homonnai Gabrielne is boczátà.

Ez Somogyi Ferentz, Nagy Tamás menénec, Huſon négy gyaloggal Egré érénec, Sólnoc ſállása előt be eskűnec, Királynac, orſágnac, és à Pűſpeknec.

Nagy Káptalannac vala ſáz drabanttya, Kicket be nem kerhetének az várba, Várbeli fűzetéſ-

re hiyác

te hiyác vala, Egeség felé öc oßlottác vala.

Czac Figedi lánoſt, louag, gyaloggal, Boczá tác czac huſon heted magáual, Ez után Gömerből Kis Peter Antal, Iutà Egré ötuen puskás gya loggal.

Iutánac erös Kaſſából drabantoc, Kit Király hadià Sólnokban boczáſſatoc, Késen iártac, mert már el czuſot Sólnoc, Eger várban menénec az iámboroc.

Az Hadnagyoc köſtec à ki ot vala, Eperieſi iò Blaſco Antal vala, Sadornic Amborus, Ianicko vala, Két ſáz, harmintz puskás gyalog az vala.

Az iò Seredi György hammar boczátà, Két ſáz drabantot iò Eger várába, Kiknec egéſz hò pénzt adà Kaſſába, Hóltig lönnénec hiw ſolgálatba.

A roſ népec hallác hirét Töröknec, Nagy fél tekbe be menni nem merénec, Meg térénec, Kaſſaba hogy lépénec, Más fél ſázan mind vasba vereténec.

Az iò Seredi György nagy haragiában, Egy nyihány hónapig kénzatà vasban, Ö kezdettöl fogua vólt hiw vóltában, Ferdinandus melet min den dolgában.

Iobbikat lám köſtec el felettüc vólt, Néma Ba rátoknac négy gyalogioc vólt, Azzokat is ot be eskütetec vólt. Viadalhoz hóltig ot minden kéſz vólt.

Az vitéz

Az vitęz Dobo Istuán meg gondola, S'állot házba mi ßůkség ot benn vólna, Az vőlgyről Fel Németről fel hiuatà, Eger várasbol, Tallyárol, hozatà.

Barbélyokat tizen hármat hiuata, Három la ckatgyártot, és négy kouáczot, Keręcgyártot, őt Áczot, kilentz Molnárt, Nyóltz Méßárost, és egyęb férfiakat.

A ßáz tiz gyaloghoz esmet hozánac, Hetuen őt paraßt népet ßámlalánac, Egri, Tályiai Biráckal iutánac, Kiknec az várba mind tißtet oßtánac.

Valánac ßorgalmatosoc tißtekben, Falukról és paraßtoc harmintz négyen, Sůtő aßßon népec is tizennégyen, Egyęb aßßonyoc, gyermekec, negyuen őten.

Im à soc Pap kőzzůl czac egy vált vala, Ki ben marada, az Balint pap vala, Masic egy futot pap, Marton pap vala, De predicállani nem tudnac vala.

Tutomra vagyon, mind ennec sommáia, Hat uan őt heán kęt ezer Lélec vala, De még ezekbe soc el ßecket vala, Az iámbora bátor ßůuel benn vala.

Ez vdő kőßt Ali Bassa irata, Amhat Bassát, Beglęr Bęket hiuatà, Hogy S'ólnokot, Egret ő meg ßállana, Kikben tudia egy Magyar meg sem várna.

S'ólnoc allà Ali Basa be ßálla, Amhat Bassa nagy hadáual el iuta, S'ólnokból ki ßeckénec, belé ßálla, S'ent Mihály hónac negyed napián vala.

Egy leuelet Amhat Bassa iratà, Egy ßegény embertöl Egré iktatà, Iò Dobónac, Metskeinec be adà, Leuęl hozót ottan veretéc vaßba.

Vitęzeket Porkoláboc be gyűtéc, Hallássokra leuęl magyaráßtatéc, Azon leuelet Királynac fel küldéc, Ackor kößtec illy ßörzést végezénec.

Közükbe ha többet be küldenénec, Leuęl hozót bátor be ereßtenéc, De az leuelet tölle el se vénéc, Kösség elöt vęlle meg égettetnéc.

Ez is kößtec ackor lön el végezue, Senki à ßálláskor ki ne vuöltene, Se iót, se gonoß ßót ki ne eytene, Senki ketten, harman ne sugna, settegne.

Tulaydon feiéuel érte fűzetne, Valaki é ßörzésnec nem engedne: A kęt fö Kapitán arra felele, Töb Hadnagyoc nęlkül semmit ęrtene.

Iò ßertartással öc egy mást ęrtenéc, Egy tanátsból minden iót végeznénec, Vár meg adás felöl ki czac emleköznéc, Vagy fö, vagy kösség, érte meg öletnéc.

Rea felelénec, mind ióua hadiác, Nagy örömmel à Czáßár hadát váriác, Segitséget Wr Istennec czac váriác, Benne biznac, életeket iobbittyác.

Illy ßép leuelet irt vala az Bassa, Én, ki vagyoc Natoliai Amhat Bassa, Az hatalmas Czaßárnac

fö Tanátsa

fő Tanátſa, Fő Kapitánya, és Gubernatoria.

A két Porkolábnac kőſſen, eſſt iria, Temes, Maros két felét mind el birta, A Czaſárnac hatalmába haytotta, Párkant, Sólnokot is nęki foglalta.

Czáſár akarattyából tűteket intlec, Hiuen engedietec ő Felſęgének, Eger várát, váraſát engedietec, Melly Baſſat én küldec be ereſſętec.

Rà gondoluán, engedelmeſſec leſtec, Én is hitemre fogadoc tű nęktec, A Czaſártól minden iót nyerec nęktec, Ioſágtoc minden meg marad tű nęktec.

Ollyan ſabadſágban tartlac tűteket, Mint régi Királlyoc, őrökſégteket, Mindentől meg óltalmazlac tűteket, Ezen adő az én hites peczętemet.

De ha engedelmeſec tű nem leſtec, A Czaſárnac haragiában tű leſtec. Ki mia tű feieteket veſtitec, Erre válaſt kiuánoc moſt tű tőlletec.

Iſten vala az iámbor vitęzeckel, Maradánac czendeſ bátor ſűueckel, Az Hadnagyoc vigac az vitęzeckel, Biſtatnac, tanyitnac ſép beſédeckel. Elő réſe Cronicánac ſép rendel

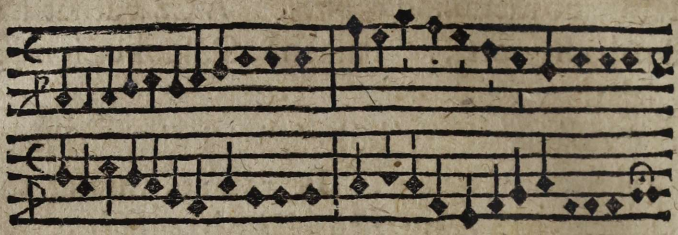

IMMÁR leſſen vártáknac el oſztáſa, Vitęzeknec nęuec el ſzámlaláſa, Az Baſſaknac Eger allá ſzálláſa, Nagy romláſa, és gyakor oſtromláſa.

Magyaroc vitęzec Eger varába, Fő Hadnagyoc vadnac nagy forgodásba, Vitęzeket vártákra el oſztásba, Mint czelekődienec meg tanyitásba.

Mondám, Fő Hadnagy, vitęz Dobo Iſtuán, Nęki társa vitęz Metskei Iſtuán, Pető Gáſpár, vitęz Zóltai Iſtuán, Vitęz Gergely Deác ot iol forgóduán.

A Káptalan Hadnagya kőſztec vala, Iò Phige di Iános forgódic vala, Várta oſztáſnac illyen módia vala, Be iáro kapunál kezdettec vala.

Rayta az wy báſtyáig meg hadiánac, Az báſtyáual őſſue be állatánac, Egy hcián ſáz drabantot ot hadiánac, Azzoc előt fő legényt hadiánac.

Ot iò Peſtyéni Iános egyic vala, Kuſtrouit Horuát György máſodic vala, Gáſpárit Mihály, Horuát

Horuát Gergely vala, Egyic vártát ezec őrüzic vala.

Ez wy báſtyán felül tőmletz baſtyába, Vgyan ottan egy erős föld palánkba, Száz negyuen egy drabant álla azzokba, Négy fő legény azzoc közé be álla.

Sörtartáſſal Nagy Balindt, és Nagy Antal, Philep Demeter, Kalman Porkolábbal, Tőmletztől foguán közęp kapuiglan, Kapu nęlkül, à Sándor báſtyaiáual.

Ezekbe száz huſs drabantot hadiának, Viręz Iſtuánt, Philep Andráſt ot hadiác, Gyulai György, Liſskai György állának, Közęp kapun, Nagy kapuig hadiának.

Nó, száz őt drabantot ot állatának, Bakſai Tamáſt, Horuát Mihályt hiuatác, Nágoli Orbán, Solári György iutának, Negyed vártára négyen be állának.

Vala kęt magas tornya Monoſtornac, Kikre huſs drabantot fel állatának, E négy vártáia vala belső várnac, Négy vártáia esmeg à külső várnac.

A Czábi báſtyától fogua vala, A ſeglet toronyic egy várta vala, Báſtyába toronyba állatác vala, Tiz heán száz drabant be állot vala.

Rędei Ferentz, Kis Dienes vala, Nagy Iános, viręz Iános, vęlec vala, Ebęc báſtyatól ſeglettől fogua, Másod várta, az ó kapu ual vala.

Több drabantoc ezekbe állatának, Száz harmintzot, Négy fő legényt hadiának, Gersei Benedec, Nagy Mihály iutának, Kustos Balás, Tegnyei Peter állának.

Az ô kaputól fogua segletic álla, Ötuen nyóltz drabant, négy fő legény álla, Szabolkai Mihály, Gál házi vala, Farkas Iános, Baronya György vala.

Keskeny kőfal belső vár segletig vala, Harmintz őt iò drabant azon ál vala, Vintze Hispán Tardi Peter ot vala, Koródi Mathé, Tétetleni Pál vala.

Négy állo sereget ôc állatának, Belső várnac belső piatzán hadiának, Kiben fő legényec, drabantoc, Katonác, Két száz, hatuan kilentzen ot valának.

Azoc előt iò Wayda Iános vala, Dobo Istuán louag Hadnagya vala, Zadornic Amborus gyalog Hadnagy vala, Belső várnac más piatzan is vala.

Kétsen más állo sereg ot ál vala, Abban két száz tíz iò legény ál vala, Iuáni György ennec előt tec vala, Blasko Antal, Eperiesi Ianiko vala.

E két állo sereg igazgatóia, Gond visselőie iò Metskei vala, Kűlső várban, kapu előt ál vala, Harmad állò seregben száz egy vala.

Es ennec gondia és igazgatóia, Az iò Pető Gáspár e-

Gáſpár elöttec vala, Gömeri Hadnagy Kis Peter Antal vala, Az állo ſeregben Petöuel vala.

Olly ſép ſereg ſen külſö várban vala, Két ſáz nyóltzuan legény benne iò vala, Gond viſſellö, elöttec iáro vala, Bornemiſſa iò Gergelly Deác vala.

Sáz ſáz legény elöt Hadnagy ot vala, Az vitęz Socklyóſi Nagy Albirt vala, Máſic, iò Ardai Nagy Antal vala, Kic iámborul végic ſolgáltac vala.

Zóltai Iſtuán is ot Hadnagy vala, Iò Phigedi Iános vęlec ot vala, Vitęz Dobo Iſtuán gondia nagy vala, Az álgyukhoz ött válaſztottác vala.

Töréſeket, belſöt, külſöt, vártákat, Minden felé láſſon, minden dolgokat, Romláſſokra töltèni ſoc kaſokat, Meſter népnec láſſa ö munkáiokat.

A paraſt népnec iob részét válaſztác, Algyuc mellé, és töltenie hadiác, Patanttyuſoc czac kilentzen valánac. Forgódnac, iámborul ſolgallánac.

Söt az várta rendelés czac addig vólt, Illyen módon, míg à nagy törés nem vólt, Mert à törés után, más rendelés vólt, Hcua töb legény kellet, boczátua vólt.

Az hat fö Hadnagyoc mellet vitęzec, Kic mïd végig ot forgottac, ſegényec, Fö legényec, kikben én meg neuezec, Hogy mind éltig éllyen az ö iò nęuec.

Vala fö Hadnagy vitęz Dobo Iſtuán, Az

Ruſkai

Rußkai egy vgyű Dobo Iſtuán, Máſic Hadnagy vitęz Metskei Iſtuán, Egri tißtet biria ot ez kęt Iſtuán.

Vitęz Petȯ Gáſpár harmadic vala, Vitęz Zól tai Iſtuán negyed vála, Vitęz Gergelly Deác ötödic vala, Vitęz Phigedi Ianos hatod vala.

Vitęz Hadnagya Dobónac Wayda Ianos, Peſtyéni Iános, és Poßgai Ianos, Nagy Iános, Vitęz Iános, Pribęc Ianos, Farkas Ianos, Báts megyei Törȯc Iános.

Vitęz Ferentz, Vice Porkoláb, Nagy Tamás, Philep András, Bay Ferentz, Bay András, Deli Balás, Balog András, Nagy Balás, Petȯ Hadnagya az Somogyi András.

Vęlec Bakſai Tamás, és Nagy Tamás, Vice Vduarbiro az Pakſi Borbás, Kamuti Balas, Sȯke András, Kátz Farkas, Garai Farkas, és az Kuſtós Balás.

Vice Porkoláb máſic, Nagy Berthalan, Sȯękel Kálman, Nagoli Orbán, Vintze Iſpán, Vitęz Iſtuán, Fekete Iſtuán, Nagy Iſtuán, Ródei Ferentz, Budaházi Iſtuán.

Vala Guſtouit Gyȯrgy, Liſkai Horuát Gyȯrgy Gyulai Gyȯrgy, Orbonáß Gyȯrgy, Dorman Gyȯrgy, Sȯllati Gyȯrgy. Iuani Gyȯrgy, Sȯękel Gyȯrgy, Kamonyai Imre, Baronyai Gyȯrgy.

Vala Horuát Gergelly, Varſani Iános, Barbély Ianos

bély János, Számtarto Sükany Ianos, Nagy Gábor, Ianos Ispán, Iosa János, Pribęc Iosa, Szabo Marton, Barát Miklós.

Vala Kormendi Maté, Halmi Miklós, Kis Dienes, Nagy Balint, Posgai Miklós, Gersei Benedec, Galházi Miklós, Balog Balint, Nagy Balint, és Vas Miklós.

Vala Sirmai Pál, Gásparit Mihály, Dengelegi Gáspár, és Horuát Mihály, Száthai Imre, Nagy Mihály, és nagy Antal, Tétetleni Pál, és Szabolcka Mihály.

Vala Ráskai Peter, Tőrőc Demeter, Isten Mezői Sándor, Philep Demeter, Tárdi Peter, Onori Gabor, Hős Peter, Kamorai Gabriel, Trinczeni Peter.

Vala Kólczár Imre, ki iò bórral tarta, Saphar Istuán, eleuen czukáual tarta, Kouáts Benedec louamat meg patkolla, Szakáts Balás igaz agebból tarta.

Iò hiwséggel ezec czelekedénec, Munkát, faratságot ős szenuedénec, Kic mind végic erős hitben lőuénec, Soc iámbortól diczíretet nyerénec.

Törőknec hallyátoc már indulását, Az Basáknac Eger allà szállását, A soc álgyuc mia szörnyű rontását, Ostromokon soc Törőknec hullását.

A szent Mihály hónac kilentzed napián, A

 ságuldo

ſáguldo Maklara fel ſagulduán, Egri ſtrazákba kettőt el raggaduán, Két Tiſztartó gyalog alig ſalladuán.

Sólgaikban Egről ki boczatánac, Fő louackal, hireckel Hadnagyoknac, Azóc mellet draban toc és katonác, A Kaſſai Hadnagyal ki vgránac.

Ezen hónac tized napián indulla, Az Budai Herélt Baſſa, fel ſálla, Maklárnál tizen egy napián gyűlt vala, Veczernękort ſoc Bęckel kéſűlt vala.

Vala Ali Baſſáual ot nagy ſoc Bęc, Nandor Feier vári, Szenderői Bęc, Memhethan, Arizlan-Bęc, és az Halombęc, Velibęc, Szegedi nagy Mu ſtafa Bęc.

Kamber Bęc, Deruiz Bęckel ot valánac, Budai Baſſahoz kic halgatánac, Amhat táborából is boczátánac, Huſon őt ezeren el indulánac.

Nó, Egerben vadnac az Hőſec, Czac keueſen kabdoſni ki vtőnec, Pető Gáſpar, Zóltai Iſtuán menénec, Phigedi János, Fekete Iſtuán menénec.

Ezec czac keueſs louaggal valánac, Tíz heán ſázan ió Drabantoc valánac, Gergel Deáckal leſben állottanac, Ackor fő Törökeket hullatánac,

Koczickal és ſekereckel marhákat, Ot nyerénec ſép drága ſörſámokat, Foſtányokat, Skárlát, Granát ruhákat, Bonczokokat, ezűſtes ſiſakokat,

Nagy ſép

Nagy ſép, ides, drága, gyöngyes tollakat, Nyakba vetöket, drága pantzéllyokat, Sátorokat, hadakozo ſörſámokat, Igy ielentéc elöſſer ki magokat.

Ezen hálát adánac az Iſtennec, Ki nagy bátorſágot adá ſüueknec, A Törökec olly nagy köuéllyen iönec, Vélic elöttec hogy mind ki ſeknénec.

Völgyekre, hegyekre Baſſa fel ſálla, Fel Németic, az Király ſęki allà, Fel ſęl felöl Eger vizeig ſálla, Mind hegyeket völgyeket körül be álla.

Eſt hogy látác höſſec, gyorſalkodánac, Az nap le verèc heát palotáknac, Sép házaknac, és az nagy Monoſtornac, Hogy gyuláſtól éppen maradháſſanác.

Várasbeli mólnokat, és házakat, A Káptalánt, és à ſent egyházakat, Azon napon fel égetéc azokat, Hogy iobban löheſſéc à pogánokat.

Kis Aſſon nap után Voſárnap vala, Ali Baſſa táuolly egy hegyen vala, Három öreg álgyut hozatot vala, Hármat hármat lötete be az várba.

Ez löuéſſec vgyan ſántz nęlkül lönec, Harmad napra nagy ſántzokat veténec, Király Sękin közel löni kezdénec, A töltéſre Monoſtorra lö uénec.

Onnat is ſép álgyuc zöngnec vala, Ki mia Törökec meg buſultac vala, Mert belöl Dobo fen

forgódic vala, Monoſtorról olly erőſſen lő vala.

Sértelen nagy kárt Törökec vallánac, Király Sękin, Mert nagy álgyuc hullánac, Álgyu kerekec, ágyac el romlánac, Fő patanttyuſoc, ieleſec, hallánac.

A Törökec nappal mint rontnac vala, Éyel hőſec igen forgódnac vala, Kętßer erősben meg épűtic vala, Ötted napig igy őßue lőttec vala.

Mikor Dobo ſoc pòr keleſét látà, Sintelen va lo lőuéſét tágita, A nagy álgyuknac ő békét had iatà, Taraßkokból ritkán lőni paranczolà.

Mert nem tuda, ha lőnne ßabadſága, Kimiletlen kell á pòr az oſtromra, Első napon fő legényec várasba, Drabantoc ki oßlánac à kapukra.

Az nap barmot, louat, iuhot itatánac, Vizet hordóckal mind eſtig hordánac, Éyerre meg várba takarodánac, Harmad napon is, mind igy forgódánac.

Leg ottan Artzlan Bęc hadáual iuta, Bódog Aßßon Klaſtrománál le ßálla, Negyed napon négy taraßkot hozatà, Várba lőue, hellyekre igazitá.

A föld báſtyát lőué, hellyeket lőtete, Várba kereßtűl koſſul be lőtete, Egy fő legény, Nagy Antal eſéc ſebbe, Orozi Gábort válaßtác hellyébe.

Sőt halála ßálás után történyéc, Tizen kettőd napon, vgyan ot eſéc, Azon napon ebéd után történyéc, Vitęzekben az várból ki vténec.

Az iő Pe-

Az iò Pető Gáſpár, Zóltai Iſtuánnal, Fő Legényeckel, Phigedi Iánoſſal. Bai Ferentz, az Ormandi Iánoſſal, Sépen hartzolánac à Pogánockal.

Az Ianczároc hát lesben állottanac, Válát lőuéc Budaházi Iſtuánnac, Louát általlőuéc Horuát Mihálnac, Soc Törökec reáioc rohannánac.

Sépen terénec, várba be ſállánac, Negyed napra meg várasba ſállánac, Itatánac, vizet hordóckal hordánac, Ötöd napra mikoron őc iutánac.

Beglęr Bęckel, Amhat Baſſa hadáual, Tenger elueű Bękőckel, Sántſakockal, Beſliáckal, à Kanczáckal, Ianczárockal, Iuta ſokaſággal, zőngés bongáſſal.

Az nap is az várból alà ſállánac. Itatánac, vizet kordóckal hordánac, Egy Töröket ackor ott be kapánac, Az vitęzec vigan be ſorullánac.

Soc Ianczároc delre menuén iutánac, Al Magyarinál hegy óldalba ſállánac, Hegyeken, völgyeken louagoc ſállánac, Sátorokat nagy ſockat fel vonnyánac.

Az BeglęrBęc Tihemer felől ſálla, Az vizen tul Amhat Baſſa le ſálla, Nagy Tallyaig és az Vadkerbe ſálla, Hegy, völgy nagy ſoc ſátorral rakua vala.

Kapuiát az Várnac le nem beczátác, Hatod napon, hogy ne eſéc czalárdſág, A ſő Baſſác à

 naptanát-

nap tanátskozánac, Melly felől az várat öc meg tonthatnác.

Nagy ſántzokat heted napon veténec, Töltet káſſokat ſokat épüténec, Hetzei vduarán ſantzot ßörzénec, Két nap az Konyhára onnat löuénec.

Az három öreg álgyukhoz hozánac, Tizen egy örög álgyut vonyatánac, Az var körüly ſántzokban állatánac, Gilyobiſſa az öregbic álgyunac,

Ki ötuen öt font vas gilyobis vala, Máſic keneſſe annál küſſeb vala, Többi ezeknęl küſſebbet vęt vala, Taraßkóknac ßámát nem tudiác vala.

Ezekből ſoc gilyobiſt be ßóránac, Kic miat emberec, barmoc hallánac, De belől okoſſágot gondolánac, Külſö várba árkokat öc áſſánac.

Gyorſan állò ſeregeket be állatác, Vártán va lóc is óltalmat alkotánac, Laptákat, tizes nyilakat be hanyánac, Törökec aual ſemmit nem ártánac.

El hányatà Dobo Iſtállóc heár, Meg égete ßéna, ßalma rackáſſokat, Barmockal meg étete ßéna ßalma rakáſſokat, Hadià belſö várba egy aßtag ßénát.

Vizes tehęn böreckel be vonatà, És egy buza aßtagot ot meg hadià, Belſö várba egy verembe rakatà, Töltés boronait börrel be vonatà.

Rendenként vizes böreket hagyánac, Kickel tüzes lap-

tűzes laptát, nyilat, óltánac, Elöser kezdéc törnyi palotáknac, Végénél egyenes kőfalt rontánac.

Azon kőuül egy keskeny kőfal vala, Az töréssen sokat mulattac vala, Attól palotákhoz nem férnec vala, Törökeknec igen ellenec vala.

Mellet külső várat is teretetic, Külső toronynál éßac felől lőuic, Azon elő Bebęc báſtyáig lőuic, Vékony kőfalt, ô kapu báſtyaiáig.

A belső várban melly igen forgódnac, Dobo és Metskei ot paranczolnac, Törés arant töltéſseket alkotnác, Arra töltet kaſokat fel rakatnac.

Száraz gerendákat ők fel áſſánac, Külső várbá is olly igen forgódnac, Gergelly Deác, Petö, Zóltai vadnac, Töréſekre gerendákat áſatnac.

Annac vtánna kezdéc törettetni, Palotác ha tulſo réßét rontatni, Dobo és Metskei kezde ſietni, Pintzęket, bóltokat földel töltetni.

Lőuö hellyekre fenn à palotákba, Hordókat, kaſokat töltetnec vala, Hol lön álgyu miat el ſaggatáſſa, Nagy Baláſnac, gyalog Hadnagynac halála.

Lötetni kezdéc meg az belső várat, A régi ô kapunac nágy báſtyáiát: Az Hadnagyoc czinálnac óltalmakat, Töltéſſeket, hordókat, és kaſőkat.

A több töréſt ſietic iobban törnyi, A fokokat mind féllel le rontani, Belől vitęzec ſietnec forgódni, Nappal törtet, éyel fel épüteni.

Sec álgyuk-

Soc álgyukból, taraßkokból lőuénec, Tizen-kettőd napig ſokat törénec, Tizen harmad napián nagyobbat tőnec, Kit belől vitęzec meg épüténec.

A ſő Baſſác egy embertől küldénec, Leueleket, várbeli vitęzeknec, A ßőrzés ßerént kit be ereßténec, De ſemmit tőlle őc el ſem véuénec.

Nagy fazéc ßenet elő emelénec, Leueleket vęlle meg égetetéc, Füſtiuel az embert igen füſteléc, Vasba veréc, árokban vereytezéc.

Azért elſő ſő-törés belſő várba, Palotác vége egyenes fal vala, Kőuül azony egy kesken kőfal vala, A Sándor báſtyáiglan belső várba.

Gyenge kő falig báſtya aránt vala, Gerendákat által áſtanac vala, Két vitęz embert ot állattac vala, Sirmai Pál, Töröc Demeter vala.

Iò Drabantoc vęlec ot álnac vala, Más ſő törés, ßeglet toronynál vala, Harmad Bebęc báſtyáia alat vala, Negyed ô kapu báſtyaiánal vala.

Rutúl à tornyot, és küllső kapuiát, Mind el törtéc vala fenn à fokokat, Belől néppel wyitánac vártokat, Gergelly Deác biſtattya az wraimat.

Oſtromokat már hallyátoc ßépeket, Az vártákon ſoc ember őléſeket, Az várbelieknec vitęzſęgeket, Nagy Iſtenbe vettéc reménſégeket.

Már à ßálláſnac tizen kilentz napia, Ackor vala ßinte ßent Mihály napia, A Törökec éyel gyűl tec à ſán-

tec à ſántzba, Közel valo árkoc vęlec mind rakua.

Lőn iò reggel haynalban ſiualkodás, Nagy ſoc felől olly nagy Alla kiáltás, Előßer palotác felől indullás, Hußon ihęt zázlóual oſtromnac rohannás.

A Törökec à töréſre fel máßnac, De az oſtrō mal ſemmit haßnalánac, Mert vitęzec ot benn ébren valánac, Ieſuſt, Ieſuſt, fel ßóual kiáltánac.

Serényſéggel az vitęzec forgódnac, Nappali rontáſt éyel be alkottánac, Nagy ßál fáckal erős falt czináltanac, Tőb népet őc töréſre állatánac.

A Törökec ſockan ot el veßénec, Tűzes ßörßám mia ſebeſedénec, Ebbe ßégyenekre allà zörgénec, Benn az vitęzec is ſebeſedénec.

Ezec kőßt Gyulai Györgyet meg lőuéc, Sebbe eſéc, onnat ött el emeléc, Ez előt ßent Mihály eſtin történyéc, Vitęz Bolyki Tamáſt Ianczároc el lőuéc.

Sőt Borſod Vármegyei Hadnagy vala, Vitęz módra ot ő forgódic vala, A ßeglet töréſnęl ő töltet vala, Ot el lőuéc,és hammar meg hólt vala.

Gondioc, bánatoc lőn az Wraimnac, Seglet tornyot hiyác Bolyki báſtyánac, Soc záßlockal arra rohannánac, Kit Törökec kenényen oſtromlánac.

It vitęz Zóltai Iſtuán forgódéc, Az vitęz Gergelly Deác veritezéc, Népeket biſtatryác, töréſre

viuéc, Kiki mind vitęz módra czelekődéc.

A Törökec ot is semmit nyerénec, Sockan meg hallánac, sebesedénec, Ebbe ségyenekre meg el menénec, Benn is halánac, meg sebesedénec.

Kapu, bástya felől, à Bebęc tornya, E kettő kőst igen nagy törés vala, Annac ostromára né mentec vala, Mert nagy épületét ról láttyác vala.

O kapu bástyaiára rohanánac, Husson hęt zázlóual bőuen iutánac, Kapu felet à toromba hágánac, Sürüséggel zászlóc ot lobogánac.

Rà gondola Pető Gáspár ot vala, A népet fel szóual kéri bisztattya, Kic keményen fogác, vitęznec mondia, Félelmeset erősen pirongattya.

Ot Ianczároc toromból lőuéldőznec, Benn va lókban nagy sokat el lőuénec, Vitęz Dobo min den felé forgódéc, Hol gyalog, hol lóuan ő serénkődéc.

Soc Töröket hogy látà à bástyába, Népénec soc hullását benn az várba, Nem árthatnac Töröknec à toromba, Mert óltalmoc torony belső kő fala.

Tęre hammar töltésre az álgyukhoz, Kicket régen szörzet vala ostromhoz, Igazituán lőue bástya tornyához, Kőfalához, zászlókhoz, Ianczárokhoz.

Rontatec à kőfal, meg futamánac, A Töröc zászlóc meg czauarodánac, Törökekben ot sockan el hullánac,

el hullánac, Sokan bennec ſebben el halladánac.

Ot Nagy Imre, ki más drabant Hadnagy vala, Két izben ő meg ſebeſſedet vala, Sőbec miat halála történyt vala, Vitęz Petőn kő mia ſęrés vala.

Miata ſockáig betegeskedéc, Vitęz Ferentz, Vice Porkoláb hiuatéc, Pető hellyére oſtromkor állatéc, Iò Poſsgai Iánoſt is ot el lőuéc.

Lát, hall, iò Merskei, à belſő várba, Állo ſeregec környůl forgodásba, Houa ſükſég nép, kůlſő, belſő várba, Azzokat válogattya biſztatásba.

Az oſtrom haynalba kezdettet vala, Ebédfelé el végeſztettet vala, Soc Tőrőc, ſoc Magyar ot veſzet vala, Soc záſzlókat vitęzec nyertec vala.

Soc ſebeſec az várban ſinac, rinac, De az iò Iſtennec mind hálát adnac, Iò iánbor Barbély Meſterec forgódnac, Sebeſſekhőz nagy ſeretettel nyulnac.

Az vitęzec biznac az egy Iſtenbe, Nem ſoc népbe, álgyukba, ſoc élésbe, Sem az Magyár Wrac ſegéllésébe, Iſten után kőſztec nagy egyeſégbe.

RÉSE.

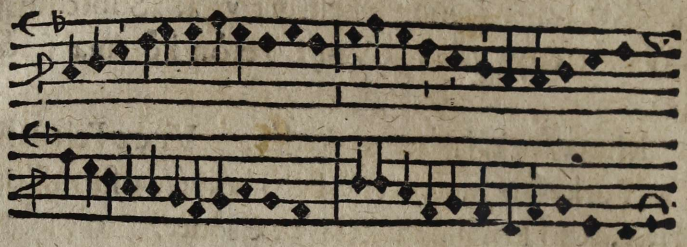

Még is hallyátoc ßép viadallokat, Pòr fel gyuláſt, czoda ßép oſtromokat, Az iò Iſten mit mutatà meg magát, Nagy ßégyenbe hozà à Czaßár hadát.

El végezuén elsö nagy oſtrom vtán, Külsö várba méne Metskei Iſtuán, Petö Gáſpár hellyére ot be áluán, Mert Petö ſebben fekßic az ö ágyán.

Gondolác Baſſác, leuelet iránac, Vtólſo napián à ßent Mihály hónac, Sári Andráſt à Bánokhoz boczátác, Öket kéric, Hogy az várat meg adnác.

Igen hammar az várba be ereßtéc, De à leuelet tölle el ſem véuéc, Felét vęlle leuęlnec meg étetéc, Felét vęlle ottan meg égetetéc.

Sötüt tömletzbe vaſazuán vettetéc, A ßabadulás vtán meg kęrdetéc, Leuelekben mi vólt, tölle meg ęrtéc, Baſſác közet eßt irta az Arßlánbęc.

Hogy az várat à Czaßárnac meg adnác, Iò Loſontzi halálát ne gondolnác: Mert ömaga nagy okot

gy ökot adot annac, Bátor puſztaſága legyen az várnac.

Az várból bátor mindent ki vigyenec, Óma goc is nagy békéuel menyenec, Nagyob bizonſág ért zálagul vennéc, Ómaga Arzlan bęc fogua tartatnéc.

Es annac felette Bęc aſzt fogadia, A Czáſár hadát onnat ki indittya, Három mélſöldre viſſza ki ſálittya, A felet öket meg aiándékozza.

Látom, értem, iò vitęz vólrotokat, Ne veſſeſſe tec benn tű magatokat, Mert à Czáſár melly vá rat meg ſállatat, Aſzt meg veſi, mindent ot le vágattat.

Im, à palotákat meg löni kezdéc, Holot ſegény Egri Birót el löuéc, András Deác hóltig ot iól forgódéc, Vitęzek be ſoc ot meg ſebeſſedéc.

Az oſtromoknac vtánna történyéc, Gyalog Hadnagya à Seredi Györgynec, Hegedös Iſtuán hellyébe Kendinec, E ſem lön hiw ſzolgáia vég Egernec.

Törökec ſinetlen vuöltnec vala, Nagy ſoc ſęle nyeluen be ſólnac vala, Magyaról, Németöl, Tótul, Olaſzul, Lengyelöl, Deáckól, és vad Olahól.

Olly ſzép beſzéddel vuöltic, aſzt mondiác, Czaſzár, Baſſác hitekre aſzt fogadiác, Egret à Czáſzár kezében ha adiác, Öket nagy békéuel el ki boczáttyác.

Kis lyikatskán Istuán halgattya vala, Egynyi hány barátiual titkon ßólla, Sokat ő mellęie már haytot vala, Egret el veßteni akaria vala.

Sólla Hegedős Istuán feleinec, Dobó Istuántól ostrom pénßt kérnénec, Ha nem adna, Várból őc ki mennénec, Mert lám à Törökec iót beßéllenec.

Aßt hammar Dobo, Metskei meg tudác, A tób Hadnagyokat hammár hiuatác, Hegedős Istuánt hiuatác, meg fogác, Czőpegetéc, erőssen meg vallatác.

Paranczolánac, hogy fel ackaßtanác, Vár piatzán három fát állatánac, Nyelue vallása ßerént fel ackaßtác, A párttartóc fűleket mind le czappác.

Válaßtác hellyébe Pribęc Imrehet, Ki végic iámborul ßolgálà Egret, Sockan czodálác è czoda esetet, Hala adással diczérec Wr Istent.

Im melly nagy veßedelem leßen vala, Egy hegedős mia Eger vęß vala, Egéß fel föld Törőcké leßen vala, A palaßc orunkról el esic vala.

Imè, Mind ßent hónac negyedic napián, Meg illy veßedelem ßent Ferentz napián, Segrestyębe pórnac dereka áluán, Történyéc egy taplo miat fel gyuluán.

A Segrestyęt, Monostornac iob réßét, Mind fel veté, az aránt vár töréßét, A töréßnec vártán meg épüléßét, Az vártán meg őle iò legényeket.

Drabant

Drabant Hadnagya à Báthori Györgynec, Nagy Pál vala, kiuel nyóltzan veßénec, Kezel ßackadà Horuát Gergelnec, Kiből halála történyéc ßegénnec.

A két ßáraz mólnot fottig el ronta, Embereſtől, barmoſtól mind el ronta, Segreſtyębe nagy kár lőn, ſoc marhába, Kicket à pòr fel hána, és el ronta.

Lőn ezen őremec à Pogánoknac, Nagy fel ßóual mind Allat kiáltánac, Hogy illy romlátà lőn Eger várának, Eger Czaßárè, mondánac egy máſnac.

O melly igen à Hőſec rőttenénec, Kic nem tudiác okát è nagy eſetnec. Vélic czalárdſagának lőnni Tőrőknec, Viadálhoz olly erőtlen kéßülnec.

Ki futaméc Dobo Iſtuán vártára, Soc vitęznec ßőrnyű halálat látà, Tißteſég veßtébe hiu mindent vártára, Félelmes ßűuéket bottal rà haytya.

Az Hadnagyoc kezdénec forgódnia, Várták rà, és állo ſereghőz futnia, A népet fel ſóual őc bißtatnia, Hogy az hatalmas Iſten nem akariá:

Tőrőkektől meg ßabaduláſſunkba, Hogy bizunc éléſűnkbe, ſoc pòrunkba, Népűnkbe, es à mű erős vóltunkba: Hanem czac az ő irgalmas vóltába.

Pòr fel gyulás, arultatás, történyéc, Ez is a mű iò ßerenczénkre eſéc: Mert à mi kehętetlen embereknec,

reknec, Lehetséges bizony az iò Istennec.

Olly igen biziunc czac Wrunc Iesusba, Hatalmasságába, Szabadulásba, Az után Királyba, és ez országba, Kic most iönec segitségül táborba.

Reménségec ömagoknac nem vala, Czac à köz népet öc bisztattyác vala, Az Istennec öc könyörégnec vala, Meg szabadulásokat hiszic vala.

Félelmét vitęz Dobo nem mutattya, Nagyob része pörnac meg marat mondia, Maga huszon négy tonna por czac vala, Tizen kęt küllyét ham mar alkottatà.

Éyel nappal à pört kezde töretni, Mert Salętrom, kénykö soc vala nęki, Mólnárokat, kic meg maradtac, kéri, Kęt malomból egyet hammar alkotni.

Láttya à kenyérnec böuen keléset, Pallętúl hadià Sigmond Benedeket, Meg épütéc vártán à töréseket, Pörnac, lisztnec böuen késütéseket.

Gyakran lönec közęp kapura Törökec, Mert iól láttyác, hogy ki iárnac vitęzec, Soc meg sebesedic, halnac ö bennec, A kapu mellet egy lyikat hezdénec.

Iól el alat à kösalt el ki vágác, Az árokba kis kaput alkotánac, Bátorsággal ki s be azon iáránac, Belsö külsö várban igen forgódnac.

Vrgan Törökec romlásson szüuet yönec, Kösaloc minden felöl töréttetnec, Nagy Prepost házánal szán.

zánál ſántzot vetének, Mellybe három álgyut ſépen ſőrzének.

Es à föld báſtyán alól kezdéc lőnyi, Napnyugat felől à tornyot tőretni, Házakat, palotákat le rontani, Király ſekiről tőmletz báſtyát lőnyi.

Az vár piatzára kezdének nézni, Sűrő házakat erőſſen rontani, A föld báſtyát kőres kőrül lyigatni, Tizes nyilackal kezdéc gyuytogatni.

Serényſéggel belől kit meg óltának, Vizes iuh bőrrel lyikakat be dugnac, Király ſęki felől árkot fel áſſának, Az várból is ráioc ſőmbe áſának.

Tőrőkec fenn à dombon már valának, Deſkákból tárgyokat őc czinalának, Várbeliec kit hammar el rontának, Éyel à lyikon el ki oſtromlának.

Segény Kálman Porkoláb egyic vala, Philep Demeter nęki társa vala, Az vártát ot ezec őrizic vala, A tárgyokat kic allà hántác vala.

Eſmet lyikon hammar el be iőuének, Az bāſtyába Kálmánra nagy ſeb eſéc, Gáſparit Mihályt hellyébe hellyheſtéc, Hammar nap taraſskból aſt is el lőuéc.

Philep Demeter mellé eſmeg vetéc, Sámtarto Sukan lánoſt be ereſtéc, Az Heytzei Mihály házától kezdéc, A domb allà egy nagy ároc áſatéc.

Czinalának hordókból ſoc ſántzokat, Es ſőrzének lábakra ſép tárgyokat, Egy haynalba tár

gyoc allat magokat, Meg ielentéc, fel gyuytác à palánkiát.

Igen forgolódnac belöl à Hösec, De puskábol reáioc nem löhetnec, Végre ráioc lyikat ßörzénec, Törökekre olly erössen löuénec.

Végre à Törökec meg futamánac, Kępeckel, kopiáckal belöl forgódnac, Palánc melöl tárgyokat taßigálnac, Palánkon gyulássokat meg óltanac.

Azomba à föld bástyára rohannac, Éyel nap pal réß ßerént ostromlánac, Álgyuc ßaggattyác karóit palánknac, Hayla palánc, hordóc vtánna haylánac.

A palánkot köteleckel be vonyác, Vas lántzockal iármockal be czatolác, Ot is Törökec sémit nem ártánac, Mert Magyaroc bátor ßůuel valánac.

Ot dél felöl kapuiára belsö várnac, Az várasba sántzba álgyukat hozánac, Kapu mellet kőfalba le rontánac, Belöl töltést ot nagyot alkotánac.

Söt à külsö várba nap kelet felöl, Sʒeglet torõnál, Bebęc bástyáia felöl, A Törökec emberkednec à felöl, Az árokba ßákot töltnec à földböl.

Töltést rackánac bástya ellenébe, Belöl valóc nem löhetnec az v̊gybe, Fel hágánac à torony teteiébe, Állást czinalánac hammar féltekbe.

Rea nagy

Rea nagy tárgyot gyorsan fel tollyánac, Kit nyers tehen bőrrel be boritánac, Mellynec belől herrelen nem árthatánac, Tárgy alól Törökec soc puskát hányánac.

Otforgódnac Hádnagyoc bisztatással, Nagy vas horgokat hoznac, vas matskákal, Tárgyról saggattyác à bőrt vas horgockal, Vas matskákat fára kőrnec lántzockal,

Mellyel à fác földekbe be vonyanac, Tárgyra hęw fagyut, surkot, fel ontánac, Martot, buza kéuéket fel hányánac, Tűzes sörsámmal tárgyot égetéc, rontác.

Ot Törökec más fortélt gondolánac, Nagy rakás vágot fákat hordatánac, Soc teue, esuér, terhős lófáradnac, Az vár felet hegyeket rackattanac.

Kőrül Törökec Bebęc bástyaiánac, A sántzokból laytrákat kitolyánac, Hasálfákat oda sokat hányánac, Lőuę hellyeket fákockal be dugánac.

A bástyából kit meg ki surkalánac, Az után lőuő helly aránt hányánac, A santzokból az árokban hányánac, Soc vágot fát, arról hogy fel hágnánac.

Töröc álnokságát vitęzec látác, Oruosságot arra is gondolánac: A fác meg gyuytására alkotánac, Aprò tonnákba sendel drabot rackánac.

Ast vitęzlò Getgelly Deác gondola, A tonnákba a-

nákba aprò puskát be rakà, Buza kéuéket is ſokat hozatà, Kén kőuel, ßurockal, fagyuual meg onta.

S'alonna remękeket ki hányánac, Kőzeſleg ßalmat, kéuét, ki hanyánac, Darab háyakat, tõnákat hányánac, Rackásfà kőzé gyuytua ki hányánac.

Immár meg gyult à rackásfa árokba, Tőrőkec vadnac ſockan meg óltásban, Aprò puskác ki ſűlénec tonnákba, Tőrőkec czodállyác, futnac à ſántzba.

Ot azon báſtyára pogán Tőrőkec, Kęt felől is álgyukat ßeggezénec, Egy felől kőfalban ſokat tőrénec, Hogy másfelől hozzà nem férheténec.

Igen ßép álgyut áſáſſal hozánac, S'inte ároc ßélére aßt állatác: De aual is ſemmit nem árthatánac: Mert belől nagy tőltéſſe à báſtyánac.

Serén vala Gergely Deác dolgába, Hordót, kereket ő hammar hozata, Keręc kűlőit deßkáckal burita, Tőltet puskákat beleie alkotà.

Talám illy fortélt keuęs ember látot, Gergelly Deác mint ßőrzé è bőlcz dolgot, Puskáckal, ßakálaſſockal, nagy hordót, Tőlte forgátſal, Kénykőt, fagyut, ßurkot.

Eßt nehezen à báſtyára tollyatà, Fel gyuytata, árokban taßitatà, Hordo, Keręc fut ßéllel az árokba, A Tőrőkec, veßnec, futnac à ſántzba.

Ot à pus-

Ot à puskác, ſackáloſoc roppognac, Sockan à Tőrőkec főldre burulnac, Czodálkoznac, mond iác Iſten haragiának, Czac ő bőlczeſégének hatalmának.

Meg az ô kapu báſtyára indulnac, Három hellyen rea árkot áſának, Az árkokból kőfal allà iutának, A kőfalon lőuő lyikokat áſának.

Ianczároc be lőuénec, gyagdoſſanac, Ot belől is lőuénec, ſurkalának, Végre à kaput Tőrőkec fel gyuytác, Várbelieknec kelénec à lyikac.

Nyás, heuitet gerellyel ki ſurának, Kit Tőrőkec kęzzel meg raggadának, Tennere bőre ſoknac ot maradának, Rút ſitkockal ráioc átkozódának.

Tőrőkec ſégyenlic, buſultac vala, Belől az vitęzec katzagnac vala, Iò Metskei Iſtuán azombã iuta, Fondamentom allà árkot áſatà.

Mert fel vetéſtől ő igen tart vala, A Tőrőc áſáſra hammar áſatà, A kęt áſás hogy közel őſſue iuta, Egy mordály puskáual Gergelly Deác iuta.

Ot mikoron egy lyikatskát nyitának, Lőue haſába à Tőrőc pallernac, Lőn halála egy fő pattyalatoſnac, Medet, Medet, iayt, Tőrőkec hallának.

Takarodnac onnat, mind ki futának, E czalárdſágon igen buſullának, Éyel nappal ſintelen rohannának, A kapura, báſtyára oſtromlának.

A töréſſen palánc mellé be hányánac, Kéue nádakat, laptáckal hanyánac, Haſál fákat, kopián laptákat hányánac, Metskeiuel kit vitęzec meg óltánac.

Törökekre viſſont hagyigalánac, Soc laptákat, kalaczokat hányánac, Egyęb tűzes ſörſámokat hányánac, Ki mia töréſről mind el futánac.

Az báſtyából kęt kis aytón ereſztének, Kęt fő legényt, katonáckal küldének, Sirmai Pált, Balog Andráſt ereſztéc, Kőfal melet ſoc Törőcle vágatéc.

Meg vitęzec egy heán be iouének, Eſmeg Baſſác leuelet be küldének, Mint előſſer aual is czelekedének, Nyelw kőuetnec is ſemmit felelének.

Ez után nyilakon ſép leueleket, Gyakorta be louének, beſſédeket, Kőſſég előt ſőmben hányác ezeket, Minden nyeluen ſólitác vitęzeket.

Görögől, Magyaról, Rátzol, Horuatól, Törő kől, Czehől, Németűl, Olahól, Az várat meg adnác kiálttyác Tótul, Magokat ne veſztenéc el gonoſul.

Mert immár tiſztęſégbe elég vólna, Tudiác, hogy boroc, kenyerec nem vólna, Pór nem vólna, vizec el fogyot vólna, Czáſár népét ne veſztenéc iob volna.

Az várból békéuel mind el boczátnác, De ha erőuel őket meg birhattyác, Mind à Czáſár ſablyáia al-

blyáia allà hányác, Sokßor è fęle ßókat kiáltánac.

Gondot erre Hadnagyoc viſelénec, Lőuéſeket őc ſokat tétetének, Sipoc, doboc, trombitác zőngetténec, Hogy kőz népec kiáltáſt ne ęrczenéc.

A Tőrőkec mondiác: Immár ßóllyatoc, Lám iò láttyuc, hogy mind vitęzec vadtoc, Oſtrom meg mutatta, némác nem vattoc, Nękűnc hogy nem ßóltoc? Mire halgatoc?

Tőrőkec nagy rutul ßitkozódánac, Sem iót, ſem gonoßt hogy tőllec nem halnac, Tizenkęt nap vtán elſő oſtromnac, Éyel nappal ſoc kőfaloc romlánac.

Immár Egret olly igen tőrtéc vala, Belſő vár kapunál egy tőrés vala, Az wy báſtya, főld báſtya kőzet más vala, Tőmletz báſtya melet, nagy rom lás vala.

Kőuűl az wy báſtyaig palánc vala, Minden fe lől főld báſtya lyigatua vala, Ot à kőfal mind el tőrettet vala, Kiuel báſtya várhoz foglalua vala.

Gerendáckal, ßál fáckal aßt fel raktác, Temletz báſtyát palotákat rontottác, Sándor báſtyáig kűlſő falt rontottác, Kűlső várba fokait Boliki tornyánac.

Im à ßeglet torony Bebęc baſtyáia, Az ô kapu báſtyáia rontua vala, Ezec kőßt kőfaloc valánac rontua, A Tőrőkec vadnac dobioc fakadua, Hármad reße immár meg vagyon mondua.

EZ HIS-

RÉSZE.

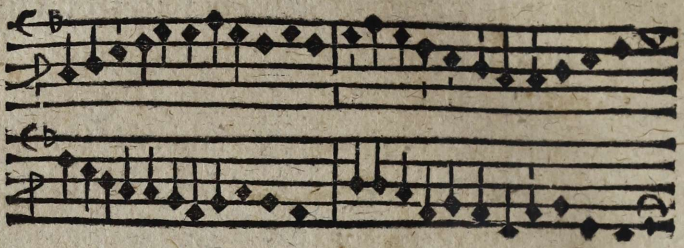

Negyed és vtólso réße ez hadnac, Mondom módiát másod, harmad oſtromnac, Nagy ßégyenbe el mentét ő nagy hadnac, Sz̄örnyű halálát Metskei Iſtuánnac.

E ſoc tőrés, romlás hogy meg lőt vala, Louő is várba be mehetnec vala, Az vitęzec mindent épűtnec vala, Szabaduláſt Iſtentől várnac vala.

Gyakran alázatoſon imádkoznac, Predicátoroc nincz, igen ohaytnac, Az iámbor Hadna gyoc czac predicálnac, Iſten Igeiėuel ők bátoritnac.

Immár ſegitſéget ſohonnét nẽ várnac, Mert à nagy Wrac czac veßteg pillagnac, Semmi iò vá laßot be nem halhatnac, Azért kőz népnec, ſoc nép iő, vgy ßólnac.

Eger ßálláſa előt Dobo Iſtuán, Egy innaſát, Vas Miklóſt fel boczátuán, Leueleckel Pűſpekhőz ő fel iutuán, Az iò Pűſpec kitől mindent meg tuduán.

Ezen ömagába buskodic vala, A Feiedelmeknec kőnyő-

nec könyöreg vala, Ielesben ő felségét kéri vala, Eger segitségére inti vala.

Ő felsége arra igen kéß vala, Az ő kénczét rea sem ßánya vala, De annac módiát ackor nem találá, Mert minden népe késedelmes vala.

Ennél inkáb az iò Pűspec busulla, Éyel nappal WR. Istenhöz imáda, Messe mondássockal ohayt vala, Egri vitézec ért imádtat vala.

El boczátta Vas Miklóst nagy bánattal, Az Hősekhöz, nagy ßép bißtatássockal, Es mindenbe nékic aiánlassaual, Saruas kőbe iuta nagy hámarsággal.

Es à ßálássnac tizenkettőd napián, Varsáni Imrehet meg ki boczátà, Vitéz Sálkai Balássnac iratà, Saruas kőbe, ki fő porkoláb vala.

Ezen kéri, Irion az nagy Wraknac, Vármegyéknec, à ßabad Várasoknac, Eger óltalmára rà gondolnánac, Balás leuelén kic semmit adánac.

Az Varsáni másod nap Vas Miklóssal, Hárman Egré menénec bátorsággal, A Törökec meg értéc hammarsággal, Még is egyiket meg öléc dárdáual.

Ezeket Dobo meg aiándékozzà, Kőuetségben keuęs bißtatás vala, Azért Hadnagyoc minden bißtatnac vala: Még másodßor őket boczátta vala.

El nem mehetének ßtráza álóktól, Harmad-

ſor azon Vas Miklóſt azontól, Varſani Imrehet boczátà tárſul, Harmad egy iámbor drabant méne tárſól.

E boczátás vtólſo oſtrom meg léuén, Saruas kőbe mennec eſtue pénteken, Sálkai Balás ſolgál hiuen mindenben, Kőueteket ő táplállya minden ben.

Egy nyihány czatáia vólt Tőrőkeckel, Sockat bennec hullatot vitęzeckel, Vas Miklós ſőmbe lőn Bętsbe Púſpeckel, Imre tęre Egré ſemmi iò hirrel.

Egről egy gyalog tizedes ki méne, Sólnoc ſálláſa kort el ki czellege, Az vitęz Nagy Lukáts czatázni méne, Huſon négyed magáual az Vátz felé.

Egret azonban Tőrőkec meg ſállác, Őc kún reckedénec, igen ohaytác, Saruas kőbe hammar őc be ſállánac, Sálkai Baláſſal őc czatázánac.

Ezen Lukáts igen olálkodic, Egré be ſallathatna, mert buskodic, Tißteſégbe fél meg fogyát kozic, Vagy meg hall, vagy be megyen ő eskeſic.

Ez iffiu Vas Miklós Púſpektől iuta, Sabo Imre Egről Saruas kőbe iuta, Nagy Lukáts ezeckel Egré ſallada, Kin Iſtennec ő nagy bálát ot adà.

Ezen kőuúl nagy ſoc iámbor vitęzec, Somorkodnac iámbor ſegény legényec, Tíz várból, Kaſſából czatáznac vęlec, Sockat hordnac, és le vágnac ő bennec.

De czac

De czac Feiedelmec meg indulnánac, Meg kéſértenéc hadat à Czaßárnac, Hazáioc ért mind halálig vinánac, Feiedelmeknec ſoc gonoßt mondánac.

Egret az iò Király igen ohayttya, Meg nem ſegélheti, aßt ßánya bánya, Magyar orßágból lehet keueș hada, Vendég orßágból kéſen indult hada.

Éyel nappal kőnyőreg Wr Iſtennec, Lőnne kegyelmes Egri vitęzinec, Pogánoc mia hogy el ne veßnénec, Lőnne meg maratta Nemes Felföldnec.

Eger marátta ért ſokan imádnac, Iámbor házaſoc, őzuegyec, ſoc áruác, Soc predicátoroc imádnac, Egri vitęzec ért őc imádtatnac.

Ides hazáiokban Egri Hőſſeknec, Ielesben Dobónac és Metskeinec, Iò Gergelly Deáknac, és az Petőnec, Sźép aßßony feleſégec keſeregnec.

Egy ßép leány, hiteſe Zólrainac, Gyakor kőny hulláſa ßép mátkaiánac, Házas tárſa iò Phigedi Iánoſnac, Éyel nappal Iſten hőz fohászkodnac.

Sirnac, ohaytnac, czac hozzà kiáltnac, Bőy telnec, és ßinetlen imádkoznac, Őzuegyé, áruáua ne maradnac, Ides hiteſſektől meg ne válnánac

Soc attyafiac ßinetlen imádnac, Egri vitęzec hogy meg ne halnánac, Iò nęueken ő vęllec vigadnánac, Wr Iſtentől kic meg halgattatánac.

A tizenkettőd napián mind S'ent hónac, Innepe vala Maximiliánnac, S'erdán éyel Tőrőkec fel rohannánac, Sántzokba nagy ſokan takarodánac.

Vadnac kéßec máſod deréc oſtromra, Lőt előßer ô kapu báſtyaiára, Hußon nyóltz záßlóual rohanánac rà: De Metskei kéßen vária oſtromra.

Téglágból, agyagból az vitęzeckel, Az ô kaput be rakta ő kezéuel: Mert à Tőrőkec el égettéc tűzzel, Rayta hadiot lőuő hellyeket ßép rendel.

Olly erőſſen ő à népét bißtattya, Állo ſeregből népét váltoßtattya, Fárat népét hammar hátra állattya, S'ép beßéddel, iò vitęzeknec mõdia.

Sőt az rőttegőit meg pirongattya, Nemellyet bottal is tőréſre hayttya, Kaláczokat, czerepeket, furkókat, Soc tűzes ßőrßámat el ki hányattya.

Serénykődnec fő legényec melete, Kic mia ſoc Tőrőknec lőn ot veßte, Ben is ſoknac lőn halála, és ſebe, Kő mia Metskeinec nagy ſerelme.

Ot más felől Tőrőkec főld báſtyára, Soc záßlóual à tőmletz báſtyaiára, Hertelenſéggel rohanánac, romláſra, Kęz iyeſec, Ianczároc à kőfalra.

Rőttenetes oſtrom kezdettet vala, Ackor belől ſenki ot nem ál vala, Vitęz Dobo benn főld báſtyában vala, Viadalhoz népét bißtattya vala.

Eßt iò Sukán Iános látà, futaméc, Egy Lantz

kenet fáual

kenet fáual tőréſre állapéc, Pribęc Iános hammar mellé futaméc, A tőréſſen igen emberkedénec.

Zőngnec, lőnec, ſoc kőuel hagyigálnac, A Tő rőkec záßlókat lobóktatnac, Belől is ſegitſégre igen futnac, Kic mia Tőrőkec igen hullanac.

El iuta Pető Gáſpár is wy néppel, Kaláczockal hagyigálnac, czerepeckel, Kic mia hullanac ő tar feieckel, Futamánac, el menénec ßégyennel.

El ki iőue Dobo Iſtuán azomba, Fel tekinte à tőmletz báſtyaiára, Ot à felet záßlót el lőttéc vala, Állo ſeregéből záßlót hozatà.

Záßlót ada vitęz nagy Iſtuán kezébe, Le lőt záßlót is azomba hozác be, Záßlo tartót el lőuéc ot melőle, S'egény Nagy Iſtuán éltét ot végeze.

Hammar Dobo Iſtuán kapà, hogy látà, El eſni à záßlót ő ot ſem hadià, Egy iámbor drabát kezébe aßt ada, Nagy Iſtuán teſtét ßépé takartata.

Az Bolki tornyára is oſtromlánac, Nyóltz záßlóual vgyan ackor rohanánac, Gergelly Deác Zóltai belől valánac, Phigedi Iánoſſal iól forgodánac.

De Zóltai kő mia ſebeſedéc, Tűzes ßőrßámo ckal Tőrőkeket veßtéc, Vißont hoßßu kopiákra à Tőrőkec, Czoda fà anyuſágot őc ßőrzénec.

Nagy ßép vas karikáckal erőſitéc, Hozzà va lo port beleie ßőrzénec, Az végébe apró puskákat ßőrzénec, Mellyeckel az oſtromra őc iőuénec.

A Törökec anal semmit ártánac, Fő legényec mert ot sockan valánac, A töréſen kic erőſſen viuánac, Kőuűl, belől ot sokan el hullánac.

Kőzel mind eſtuelic ez oſtrom tarta, Czáßár hada, kárt, ßegyent nagyot valla, Az iò Iſten mert Magyarockal vala, Az nap húß máßa pòr mind el kőlt vala.

Máſod napon meg gyűlnie kezdénec, Haynaltól fóguán mind ebédic gyűlénec, Meßße főld ről, hegyekről be iőuénec, Louac Törökec, mind rendet vténec.

Ot Ianczároc, Czauz, Bękec, forgódnac, Vay dáknac, Beſſiáknac, Akandiáknac, Sanczac, Bękeknec is őc paranczolnac, Hogy mind kéßec lő nénec vég oſtromnac.

Nagy vuőltue ßablyáual is kergetéc, E gyűlés be kőzel tíz óra tőléc, Benn is minden viadalhoz ſőrzédéc, Éy fęlétől foguán talpon állapéc.

Derécoſtromnae Törökec állánac, Nagy zőn géſſel őc Allát kiáltánac, Soc záßlóckal mind kőrűl rohanánac, Ot belől is Ieſuſt, Ieſuſt kiáltánac.

Ot Swantzár és ręz dobokat verénec, Trom bitáckal, hangos ſipoc zőngénec, Soc lőuéſec, kő hányáſſoc léuénec, Kic miat kęt fęlben ot eldőlénec.

Méne Dobo temletz mellé romláſra, Aranyas ſiſac aprodia feién vala, Melly hammar el lőuéc

apród,

ápród, meg hala, Dobo kezelába sebessült vala.

Meg czendesülle ostrom à törésen, De föld bástyát minden felől erősen, Viác, ostromlyác Tő rőkec vakmerőn, Dobo futamec bástyába hertelé.

Ot minden népet erősen bíztattya, A köue ket asszon népéuel hordattya, Fárat népnec czőberrel borát hordattya, Viadalhoz aual iobban támasztya.

Gyorsac, vitęz asszonnyec hagyigálnac. Vitęz Petőuel nyugot népec iutánac, Aranyas zászlóiát Ali Bassának, Ot be nyeréc Budai Herélt Bassának

Iò Balint Papot palánkon el lőuéc, Kiből segénnec halála történyéc, Drabantoc tizedessec sebesedénec, Mind halálig kic ot vitęzkedénec.

Ali Basa, több Bęckel, az Arzlánbęc, Az ostromon vóltanac fő emberec, Lőués mia sebben esét Vęlibęc, Ianczároc, Bessiac, Akanczyác vesénec.

Túl à Bolki tornyára is rohannánac, Soc zász lockal viadalnac állánac, Meg mondot álnoc kopiákat be tollyánac, Kic miat ben soc sebeket vallánac.

Melly igen az három Hadnagy forgódéc, Gergelly Deác iob keze sebesedéc, Iò Zóltai Istuán is sebbe eséc, Phigedi Iánosnac fogát ki vtéc.

A drabantokban sockan el vesénec, Tőtőkekben sockal többen vesénec, Meg halánac, sokan sebesedénec, Váibeli vitęzec zászlót nyerénec.

Soc szánta-

Soc ßántalan záßlockal indulánac, O kapu báſtyaiára rohanánac, Fő népec és Ianczároc oſtromlánac, A vitęzec belől kéßen valánac.

Ot is Metskei tűzes ßörßámockal, Kéßen vária egyęb ſoc ártalmockal, Vitęzeket inti bißtatáſſockal, Sőrbe álnac erős viadallockal.

Drabantoc, és fő legényec forgódnac, Soc Tőröket az báſtyán el hullatnac, Sebeſſűlue ſockan futua ßalladánac, Benn is ſebeſſűlnec, ſokan halánac.

Hálát adnac mind az Egri vitęzec, Tágulánac ßégyenekre Törökec, Ekęt hellyen Beglęrbęckel ſoc Bękec, Ez oſtromon vóltanac fő Törökec.

Amhát Baſſát mondiác vólt à ſántzokba, Igen boßonkodic Ali Baſſára, Hogy ött hitta illyé bißtatáſſokba, Ött ſenki meg nem vária vég Házakba.

Roß ackolnac mondta vég Eger várat, Barmoknac mondta à Porkolábokat, Vęlec valo Huſároc, Drabantokat, Vgyan ſirua ſidia Budái Baſſát.

Mennyet iártam è ßéles világba, Soc várakat vittam ſoc orßágokba, Iob vitęzekre nem találtá Házba, Mint è roß ackolnac vólt, Eger várba.

A Czáßár kénczébe ſockat el költéc, Soc ieles vitęziben it el veßtéc, Ségyent nagyot én Eger al lat nyeréc, Czaßártól feienre haragot lelęc.

Deréc o-

Derék oſtrom veczernékorig tarta, Oſtrom után egy Török így beſzólla: Iámboroc, vitézec vatoc ez várba, Immár ſemmit ne féllyetec ez vtba.

O melly nagy kárt tötec Czáſár hadába, Több oſtrom már nem leſzen it vóltunkba: Mert à Baſſác ki ſálnac nagy buokba, Eſztendőre leſznec boſſzu állásba.

Soc löuéſſec mind az által léuénec, Pintec, Só bar, Voſárnapon löuénec, Vitéz Dobo ſzólla ő gyermekénec, Táriani Chriſtophnac, hiw gyermekénec.

Töréſéhöz ſies Bolki báſtyánac, Láſſad dolgoc mint ál az wraimnac, El futaméc báſtyaiára Bolikinac, Puska mia lön halála Táryiainac.

Remüle meg nagy hada à Czaſárnac, Fel Németen házakat fel gyuytánac, Kéſſen eſtue ſántzokból ki vonánac, Szép álgyukat, kiékel el indulánac.

Ot az várból hammar ki rohannánac, Sántzból ſác pörokat ſockat hozánac, Azon éyel tá borokat gyuytánac, Amhat Baſſa, Begler Bec indullánac.

Meg indulla Ali Baſſa tábora, Á Baſſac után igen ſiet vala, Keden, ſzent Lukáts napián el indulla, Hától iáro ſzertelen megyen vala.

Nem embertől valo ő nagy féltekbe, Czac ha talmas Iſtentől röttenésbe, Fel vont ſátorokat à

tábor hellybe, Ot hadiánac egyęb márhát féltekbe. ∴ ∴

Az vitęz Hadnagyoc Eger várába, Bißtatásba vadnac, nagy forgodásba, Kéßen állatnac mi dent az várakba, Állo ſeregeket talpon álásba.

Kéßen várnac Tőrőket, ha tęrnénec, Valami czalárdſágot ßőrzenénec, S'ép nyert Tőrőc záßlokat fel téuénec, Kiket Tőrőkec czodáluán nézénec.

Nagy álgyukat, táraßkokat, puskákat, Egy ßers mind ki lőuénec ßackaloſokat, Őc téuénec Ie ſus kiáltáſſokat, Imádkozuán nagy hálaadáſſokat.

A ßegény ſebeſſec Eger varába, Tőb kęt ßáznál fekeßnec faydalmokba, Ki vac, czonka, ſánta, béna, viytokba, Azért vadnac nagy ßép hála adásba.

Kazdag őrőg álgyu tizenhat vala, Tizen kęt ezer gilyobiſt az várba, Be lőuénec, kit rackánac halmokba, Taraßc lőués nem vala ßámlalásba.

Imé négy fő legényt el válaßtánac, Kőuetſégé Királyhoz boczatánac, Aranyas záßlóiát Ali Baſſánac, Kęt záßlóual kűldéc fel à Királynac.

Záßlókat iò keduel à Király látà, Pűſpeckel, Moritz Hertzeggel vigadá, Vitęzeket ßépen aiándekozà, Minden kegyelméuel magát aiánlà.

Előttec vitęz Vayda Iános vala, Máſic az vitęz Iuáni Győrgy vala, Az harmadic Somogyi

András

András vala, Az negyedic Kőßegi Albirt vala.

Ezeket à Felſég aiándékozà, Száz ßáz aranyat bárſonyockal adà, Miklós Pűſpec egy egy aranyas kupát ada, Moritz Hertzeg ßép négy ßáz tallért adà.

Egyęb Wrac őket aiándékozác, Királynac, Pűſpeknec ſociót mondánac, Vitęzeket ſoc ióual hogy meg látác, Vigan Egré kiket el boczátánac.

Egri Hadnagyoc hammar válaßtánac, Vitęz fekete Iſtuánnal boczátánac, Czatára iò legényeket adánac, Ali Baſſa után kic ballagánac.

Gondban, bánatbã Tőrőkec ballagnac, Peſt felé mennec, ſenkitől nem tartnac, Sinte Öllőnęl vitęzec iutánac, Tőrőkekben ſokat őc le vágánac.

Igen ßép záßlót nyerénec, foglyokat, Kotſiual marhákat, ßép ſátorokat, Granát ruhákat, ßép patyolatokat, Subákat, ezűſtęs ßép ſiſakokat.

Ezeckel pántzéllyókat, Kar vaſokat, Louakat és egyęb ßép ßőrßámokat, Hadnagyoknac be mutatác magokat, Kótya vettyén el oßtác mind azokat.

Maradánac vitęzec nagy vigaſággal, Meg ha la ő bennec tőb három ßáznál, Sebeſſűlue marada tőb kęt ßáznál, Wr Iſtennec vadnac hála adáſſal.

Baſſác, Sanczakoc vadnac nagy buokba,

Annyi fő nép nem veßet egy vtokba, Nagyob ßégyent ez iò Magyar orßágba, Nem vallottac, mint Eger oſtromába.

El be méne Amhat Tőrőc orßágba, Ali Baſſa méne kénczes Budába, A tőb Bękec tißtek beli Házakba, Soc vitęzec veßéſén nagy buokba.

El gondolà Dobo Iſtuán magába, Hogy már meg nyugodiéc othon házába, Metskeiuel ßólla ßép ßőrtartásba, Véget veſſenec ő tißtartáſſokba.

Ottan kinálác Királyt ő felſégét, Ő Wiokat, Olah Miklós Pűſpeket, Kőnyőreguén kéric ot ő felſégét, Már el vegyéc tőllec Egri tißteket.

Meg halgatà kegyelmeſſen à Király, Erről ßolla iò Cancellariuſſal, Őc ßóllánac az vitęz Sfortzi áual, Egré boczátác hammar nagy ſommáual.

El oßta, meg adà ő hò pénzeket, A Porkoláboc le téuéc tißteket, Dobo Iſtuán ßólla ßép beßédeket, Sforciát ßólita mint Király képét.

Nagy hiw ßolgálattyát igen aiánla, Eger kulczát tißteſéggel meg adà, Kit à Király képe tőlle el foga, Király kegyelmét minden be aiánla.

Tőn az vitęz Metskeiuel olly ßőrzéſt, Kęt hólnapig Egren à gondviſſeleſt, Hogy fel vegye, végre valo iaua ért, Ő felſégéhőz valo ßerelme ért.

Erre kéßlőn az vitęz nagy iò keduel, Szeretettel ßolgála iò hiwſéggel, Ez vdő kőßt Király iò

hiuenuel

hiueiuel, Eger felöl ſ́ólla Miklós Půſpeckel.

Válaßta à Bornemißßa Deákot, Iö Hadnagyot vitęz Gergelly Deakot. Egren Půſpec adà fö birodalmot, Porkolábſágot, vduar biroſágot.

Tárſul mellé adà iò S'árkándi Pált, Gergelly Deáckal véuë Eger kólczát, A felſéges Király ielente magát, Vitęzekhöz ö nagy kegyelmes vóltát.

Az iò Dobo Iſtuánt tißtel ßerete, Erdęli Vaydaſágra emelteté, Egy falka pénz ſommáual ött tißtelé, Iöuendöre töb iauáual értetné.

Aranyas záßlóiát nęki adatà, Tißtiben ßeren częs legyen, vgy ſ́ólla, Mindenbe kegyelmes vóltát aiánla, Érte tölle czac hiwſéget kiuánà.

Az iò Dobo Felſégnec eßt izené, Iſten ö Felſégét láſſa, élteſſe, Minden ellenſégén ßerenczęlteſſe, Orßágit mindenůt öregbitheſſe.

Az iò Iſten, ha éltet ez világon, Hóltig leßec hiw ö ßolgálattyában, Földét, orßágát óltalmazáſomban, Hiwſégembe hóltig maradáſſombá.

Az iò Király, vitęz Gergelly Deákot, Aiándékozà, ada ßép ioßágot, A melet adà nagy ßép aiándékot: Miklós Půſpec adà Egri Bánſágot.

A töb vitęzeket látà iauáual, Kit ioßággal, kit pénzbeli ſommáual, Iöuendöre magát aiánlaſſáual, Mutattya magát kegyelmes vóltáual.

Az iò Dobo biria már Vaydaſágát, Gergelly Deác tißtiben Eger várat. Mar beßéllem vitęz Met-

skei Istuánt, Vtábá tőrtént nagy ßőrnyű halálát.

A ßerencze czodállatos magába, Melly hammar ő iòból fordul gonozba, Nem kel kőuélykődni iò ßerenczębe, Czac kel lőnni érte hálaadásba.

S'egény Metskei Istuán fel kéßűle, S'ép aßßony társához haza erede, Varkon neuő faluba ő be ére, Vtra valo segitséget ot kére.

Nagy vac merő póroc fel támadánac, Segitséget v́tára nem adánac, Sőt fegyuereckel ellene állánac, Egy feyßéuel őt homlokba találác.

Azomba kęt dárdáual által v̊téc, E nemes vitęzt ot hammar meg őlec, Mellete kic valánac el kergetéc, A gyilkosoc magokat el enyéßtéc.

Gondia lőn erre Gergelly Deáknac, Halála ért iò Metskei Istuánnac, Nagy siralmat ßőrze Varkon póroknac, De gyilkosoc kęzbe nẽ akadánac.

Halálát kegyelmes Király ohayttya, Az iò Pűspec olly igen ßána, bána, A nagy hadtól lám az Isten meg tarta, Melly roß hellyen mint tőrténnyéc halála?

A testet egy Káptalanba iktatác, A S'őpesi ßent Mártonba fel hozác, Ides attyafiai takaritác, Aßßon feleségénec hirré adác.

Dobo Istuán, nemes vitęz hogy halla, Ő ßerelmes társát igen ohayta, Vęle egyessége eßébe iuta, Egyűt vęle tißteséggel ßolgálta.

Nagy soc iò adasséc menyből Dobónac, Lelke menny-

ke mennyorßágba Metskei Iſtuánnac, Az wy tiztben vitęz Gergelly Deáknac, Iò Petȯ Gáſpárnac, Zóltai Iſtuánnac.

Az Phigedi Jánoſnac, Hadnagyoknac, Afȯ Wraimnac és Katonáknac, Gyalog Hadnagyoknac, iò Drabantoknac, Soc iò adaſſec kiczinnec, és nagynac.

Kic hiuen ßolgalátoc Eger várba, Kȯuélyſég be és fel fuualkodásba, Ne eſetec, legyetec halgatásba, Az Wr Iſtennec nagy hála adásba.

Sȧláskoron ki nagy ſoc viadalba, Tȗteket meg tarta iò ßerenczębe, Ne legyetec tȗ hálaadatlanſágba, Kiért végre iuſſatoc menyorßágba.

Eßt ki ßȯrze nagy beteges vóltába, Kénczes Kaſſába egy ſűſtes ßobába, Tinódinac hiyác mind ez orßágba, Ezer, ȯt ßáz, és az ȯtuen háromba.

Finis, Laus Deo.

M. N. MÚZEUM KÖNYVTÁRA

Historiás Enec,
AZ FELSEGES
nagy feiedelemről, Az
MATTYASKI=
rályrol, Ennec eredeti=
ről, életiről, ieles czele
kedetiről és vitęzségi=
ről, végre az ő ez világ
bol valo ki mula=
sáról.

NÁDUZDY KÖNYVTÁRA

EZ ÉNEKNEC ELSŐ RÉSZE.

Az Hunyadi Lászlóról, az vitęz Hunyadi Ianosnac nagyobbic fiáról, Mátyás Királynac battyáról.

IME, czodám ezen nękem nagy vagyon, Chronikákban Királyoc neue vagyon, Czelekedetec szép énekbe vagyon, Nęuec nállunc nagy diczíretben vagyon.

Sőt annac tartozunc tőb diczirettel, Kinec élűnc Isten után neuéuel, Dűczőkedűnc mű iò feiedelműnckel. Vitęz Mattyás Királlyal, az ielesſel.

Irtac, Ezer, négy száz és negyuen hatban, Ianos Wayda hogy meg hala Zőmlenben, Isten ad ion meg olly iò feiedelmet, Oltalmazzà nyomorult országunkat.

Meg marada az Waydánac kęt fia, Kikre szálla az attyoknac nagy gondia, Az országnac fő tiszti, nagy nyauallya, Kit soc fő wr ackor igen somiuza.

László Király készűlettel indulla, Duna vizen iőue, Budában szálla, Futakban egy gyűlést tétettet vala, Hogy mindent végezen ország iauára.

Oda Wrac, Nemessec be gyűlőnec, Waydafi Lászlóual nagy szép seregec, Vadnac wrac kőrnyűle, iò vitęzec, Kőuetői attya természetinec.

Nagy iò keduel à Király őtet véué, Attya iò

szolgalat-

ſolgálattyát meg köſſene, Nagy ſép ſóckal Way dafiat vduózlé, Iò attyánal Iſſé nagyobra vinne.

Kazdagſágra nagy gõdia Wayda fiánac, Mert Királyal Feier várban ſállánac, Czodál Király rõláſán Feier várnac, Té toua iár tábor hellyén Cza ſárnac.

Az Királlyal olly nagy vigan élénec, Soc iò hordót Sserem muſtyáual tõlténec, Sép halakat, vadat, madarat éſſnec, Wrac Wayda fiára irigykednec.

Sõt Garai Láſlo ſelre ſolita, Wayda fiánac Garai im eſt monda, Hid meg fiam, Sólloc én minden iódra, Lás dolgodhoz, Viſſelly gondot magadra.

Patuarban, Hadgy békét kazdagſagodnac, Érd végét halállal Vldric Hiſpánnac, Gyackran rád ſól, be arul az Királynac, Rõuid nap meg ölnec, auagy meg fognac.

Ez oka ide iõuéſénec Királynac, Királlyal iõt Német, kereſtes hadnac, Wra nem léſs te ſép vég házaidnac, Igy fúzetic ſolgállattyát attyádnac.

Rendellyed czac iól dolgod ſolgáiddal, Ne gõ dolly, fiam, ſemmit à Királlyal, Ved eleit halálodnac halállal, Meleted támadoc mind az Magyarockal.

Fogad meg, Tanáczom nagy iódra leſſen, Halla Láſlo, meg ſomorodéc ezen, Io ſolgaid

hadiá legyenec kéßen, Várasból iöyenec az kapu közben.

Imè más nap ßent Marton napia vala, Az ezer, négy ßáz, negyuen hadban vala, Wayda fi Vldric Hiſpan hoz ment vala, Vldric Hiſpánt Láßlo meg ölte vala.

Nagy römülés lön Nandor Feier várban, Királlyal az Wrac ßorultac házban, Német Magyar egy máſra támadásban, Wayda fiának véres tör markában.

Ezen Király fél vala az wrackal, Soc iò vitézlö nép Wayda fiával, Kaput állattya iò Drabantiual, Vár piatza rakua iò ßolgaiual.

Soc ßép ßóual házból Király ßól vala, Némettül, Magyaról kiálttya vala, Wayda fiának ebböl kegyelme vólna, Minden ember laſſodnéc, le ßállana.

Meg álla Wayda fi Király ßouának, Köz emberec által ſockat ßollának, Békeſséggel mindenec maradnának, Semmi boßßut az ért Láßlon nem álnac.

Vég Temes várba à Király indulla, Mert Wayda fi Királyt kéreti vala, Temesvárát ßép házát meg látna, Mellyben öczét, anyát tartattya vala.

Nem kis háza az is te felſégednec, Melly fö tißti vólt attyámnac, hiuednec, Mellyet kezekben hattál gyermekinec, Meg ßolgállom, Király, te felſégednec.

Deréc

Derék haddal Király gyorsan indulla, Temes várhoz hogy kezel iutot volna, Szép seregec az Király váriác vala, Tiszteséggel Királyt fogadiác vala.

Iò tutoroc az Wayda fiainac, Vagyon gondia iò Szilágyi Mihálnac, Nagy szépen szól az Wayda né asszonnac, Könyöregien fia ért az Királynac.

Véué asszony mellé két szép gyermekét, Az Királynac igy kezde könyörgését, Felséged gondollya iól meg hólt hűuét, Tölle marat én vén éz uégységet.

Olly kegyelmet vároc te felségedtől, Kegyelmes légy ides fiam vétkéről, Valakinec eset az tanáczából, Nem műuelte tudom azt ómagától.

Legyen hiued, mint az meg hólt iò attya, Ki soc vérét felséged ért hullatta, Bőre vápás seb miat mint egy rosta, Országod ért halálát ő nem szánta.

Az én vénségemet kérlec tekéncz meg, Es vén feiem magtalannà ne tegyed, Had igy, Az Istent meg tekinczed, Attyadfia halálát el feleyczed.

Tőn az Király erre igen szép választ, Meg ólele asszont, és két magzattyát, Vgy birhassà békéuel szép országát, Hogy ez ért nem bánttya az Wayda fiát.

Meg eskűuéc Király Wayda fiának, Wayda fia visszont Lászlo Királynac, Hogy hiwséggel leznec olly attyafiac, Mint szinte, kic egy attyától származnac.

Olly nagy vigaſágoc immáron vala, Kęt Wayda fia attyoc ért gyázban vala, Kęt veres bárſõ neſt ſubát hozatà, Király az Wayda fiakra ada.

Rõuid nap Király Budában be ßálla, Wayda fiát Láßlót nagy vigan tarttya, Kit az Wrac olly igen bányác vala, Gyakran Királynac rea ßólnac vala.

Sõt Garai Láßlo hogy Ipa vala, Wayda fiáual leánya iegyben vala, Wayda fi Garaihoz bizic vala, Banffi Pál, Harmad Miklos Wayda vala.

Imè Királynac ezec ßólnac vala, Mind ýntalan Királyt izgattyác vala, Ha Király dolgára ra nem gondolna, Mint az Vldric Hiſpán õ is vgy iárna.

Olly nagy czodánc hogy felſéged nem láttya, Feier várba attyádfia mint iára, Czac nęuel az felſéged Királyſága, De ennec iár az orßágnac tõ haßna.

A ſoc ßónac végre Király helt adà, Meg az attyafia eßébe iuta, Kit ßũuébõl Király ki vettet vala, Wrackal tanátsban végezet vala.

Az Garai veiét foga beßédre, Lépięl allà, viſſelly gondot végekre, Õczédet hiuaſſad gyorſan hellyedbe, Hogy ne legyẽ Király hozzád kętſégbe.

Nem kętſéges Waydá fi Garaiban, Õczét Máttyáſt hiuatà fel vduarban, Ió tanáczi ßép vég házakban, Aßßony kũſſeb fiát kéri ſirtában.

Iól meg

lól meg láſſad, ides fiam, mentedet, Halálakort attyátoc kért engemet, Hogy ſoha egyßer ſ̃ mind az kettőteket, Vduarban ne boczáſſalac tűteket.

Semmiképpẽ aßßony meg nẽ tarthatà, Attya fia ſauát Máttyás inkáb ſogadà. Nagy ſietue Budàra ő fel iuta, Ottan báttyát Király meg ſogatà.

De nem tudia Máttyás báttya fokſágát, Sem wraknac ellene álnoſagát, Kapác Mattyáſt, egy házban ötet zárlac, Iò ſolgai nagy bánattal vadnac.

Egy nyihány wrac vitęzec valánac, Ha elegec volnánac, támadnánac, Meg mondő neueket egy nyihányánác, Kic Wayda fiackal meg fogatánac.

Kęt Horuát Pál, ez nękic nęuec vala, Nagy wr, mind à kettő iò vitęz vala, Bodo Gaſpar kazdag, Modrar György vala, Iò vitęz Rozgoni Se beſtyén vala.

Vitęz Kanißai Láßló Ban vala, Vitęz Német Frodnohan hetted vala, Mindenic iò vitęz, kazdag wr vala, Ezeket kűlen házba zártác vala.

Immár fokſágoknac harmad napia, Az nap immár allà ßálásban vala, Budai tanáczot Király hiuatà, Vayda fia Láßlót ő kezekbe adà.

Iuta Miklos Wayda ő ſolgaiual, Láßlo kezét meg kőtezéc egy iſtrángal, Fris palotához viuéc nagy fok-

nagy fokſággal, Soc iò vitęz nézi nagy ohaytáſſal.

Im feieket minnyáian le haytottác, Kezeket egybe kólczoltác, ſirattyác: Azonkőzbe nyakát háromßor vagác, Nyaka el nem ßackadà Wayda fiánac.

A főldre le dölle, Sockan kiálttyác, Tőruéntelenſég ha negyedßer vágiác, Hallyatoc czodát, eßt bizonnyal iriác, Noha ſockan nem hißic, meg czuffollyác.

De imè nagy ſebben talpára álla, Hohernac ßól: Nem tőruén, hogy touáb vaggy, Ségény ő ruháiát meg nyomua, Magát nem birhatà, főld re burula.

Erőſſen az wrac Hohęrt nógattyác, Érie végét gyorſan kezdet dolgánac: Hohęr nyakát el vága Wayda fiánac, Teſtét fogác, bogaczinba takarác.

Tamadáshoz ßegény kőſſég kéß vala, Szánta lan kapás az hegyről fut vala, Szent György piatzára mind futnac vala, De ßegény Waydaſi már elkőlt vala.

Téuéc teſtét harmintz kęt vitęzekhőz, Kicket Sigmond halállal hayta kezéhőz, Példa nęktec, Német, Tőrőc, kezéhőz, Keuęs bűn ért, haláltoc megyen véghőz.

EZ E-

EZ ÉNEKNEC II. RÉSZE.
Az felséges Mattyás Királyról.

MIKOR ezec lőnnénec iò Budában, Az Hunyadi Mattyáſt tarttyác fokſágban, Iſtuán wr tornyánal egy régi házban, Vagyon ſegén ot nagy gondolatokban.

A tőb wrakat is czac ottan tarttyác, Felette más házban minnyáian vadnac, Magokban nagyon ezec dulnac fulnac, Az wrakhoz pokol ſándéckal vadnac.

Gyóltſon éyel allà ereßkedénec, Es Budábol minnyáian ki ſeckénec, Kic mikor házokhoz mẽtec volna, Miatoc mindiárt ſoc nép fel támada.

Minnyáian nagy Világyihoz menénec, Király hiuciben ſokat ölénec, Az arulo wrakban nyakazánac, Közzűlec ſokat ſablyára hanyánac.

Orßág ſerént nagy haddal iárnac vala, Hatalmokban orßág iob réſze vala, Nagy erőuel Erdęly be mentec vala, Aſſ tellyeſſęggel el foglaltác vala.

A Király meg röttene az wrac dolgán, Ezer, négy ſázban ehőz ötuen nyoltzban, Wr napián el ſeckéc Király haynalban, Mattyáſt vęle viue Bęcsbe fokſágban.

Wy pártolás támadà az orßágban, Wayda fiac ért; ſép tartományokban, Láßlo Király halgat Bęcznec várábã, Wrackal nẽ męr iöni az orßágbã.

Méne Király Czeh orßágban Pragaban, Podebradi György az heltartoſágban, Mindenel bir Király után Pragaban, Vgyan fő wr vala Czeh orßágban.

Czac keueſet Pragaban Király lakéc, Halálra hertelen meg betekedéc, Vég oráia Királynac el érkőzéc, György mindent fenyeget, hogy ne hirdetnéc.

Vala eßes Podebrád ő dolgába, Peczętlő gyűrőiét Király wyában, György ki véue, ſontà ő markában, Aual leuelet peczętle Bęts várba.

Mert à Király Bętsből hogy el iőt vala, Helly tartónac gyűrőt mutatta vala, Ha mi dologról az allat iratna, Ha éltét ſereti, hátra ne hadia.

Az leuelet Hellytarto Bętsbe tartà, Hunyadi Mattyáſt nagy hertelen indità, Éyel nappal Praga felé vißic vala, Mert az leuęl parácza tarttya vala.

Rólla gondia vala Podebradinac, Eleybe Wayda finac iutánac, Fokſága wyula Wayda fiánac, Erős fokſagában Podebradinac.

Irtac, Ezer, négy ßáz, és ötuen nyóltzban, Hogy meg hala Láßlo Király Pragában, Eßtendőre meg hala azon napon, Melly nap meg eskűt vala Temes várban.

Soc zur zauar ez világban indulla, Minden Király, à ki magát birhattya, Ki nem dulhat, magát várában vonta, Sómßéd hatalmaſnac adaiát adia.

Forog

Forog dolgoc wraknac à kőſſéggel, Egy ſe-renczére kazdagnac ſegényel, Nem gondolnac kóborlóc ſemmi rendel, Váraſt falut dulnac nagy égetéſſel.

Gondia nagy lőn erre iò Sʒilagyinac, Sʒólla Kaniſai Láſlo társának: Látom veſſedelmet ſép orſágűknac. E kettő kőſt wrac maydá el fogynac.

Iaytza várát ím miképpen moſt veſztőc, Boſnyaſágot czac ſemmiuél engedőc, Ha ebben me gyűnc el, ſeienként veſſűnc, Sʒóllyunc Waydanéual, mit végeſhettűnc.

Temes várban Sʒilágyi Erſębettel, Wrac ſólnac nęki nagy tiſteſeggel: Tudia Nagyſágod ſol gáltunc vérűnckel, Mindenűt ſolgáltunc mű na gy hűwſéggel.

Ioſágodat, ſe kénczedet ne ſányad, Bizd mű reánc, Mit műuelűnc ra hadiad, Orſág gondiát magadban veſſed hányad, Fiad ſabadulaſát velűnc fogiad.

Véné aſſony beſédeket iò nęuen, Mit kiuánnac, engedelmes mindenben, Kazdag ſóldot kiáltánac végekbé, Soc vitęz rà gyűle Káránſebesbé.

A Boſnyaſág Tőrőc előt fut valá, Iaytza várát Tőrőc meg vőtte vala, Ennec főfő népe ſóldra iőt vala, Magyar, Horuát nagy támadaſ ban vala.

Rakomaſon, Tiſſán innét ſállánac, Nagy

erőuel à kęt Bánnoc valánac, Nagy wrakat melleiec hiuattatnac, Orßág iauára mindenec ßolánac

Egy nyihányat meg mondoc az wrakban, Kic iámboroc valánac ez orßágban, Iò S'ilagyi Mihaly, Bathori Iſtuan, Kanyißai Láßlo, és Maroti Iſtuan.

Győrgy Bot András, és S'apollyai Iſtuán, Homoni Simon, Hagymaſi Iſtuan, S'ent Mikloſi Pancratz, és Gerelt Iſtuán, Orßág Mihály, Rozgoni Sebeſtyén.

Ember vitęzlő S'ękely Thamas vala, Dótzi Peter, és Czaki Ferentz vala, Tőrőc Ambrus, és ßent Vidi Győrgy vala, Pętſi és Czanádi kęt pűſpec vala.

Mind egy tanáczon ez wrac valánac, Waydáné aßßonyoc ezec vduarnac, A Királlyal ezec vißßát vonßnac, Peſt varaſában nagy őrőmmel ßállánac.

Az Ezer, négy ßáz, őtuen nyóltzbá vala, Orßág gyűléſe Peſt váraſában vala, Három hitlen wr Budában ben vala, Miklós Wayda, Garai, Banffi Pál vala.

Mind ezzeknec S'ilagyi glitet adà, Huß wrnac peczęti leuelen vala, S'abad vtoc, hit allà irua vala, Garai Láßlo gyűléſre be iőt vala.

A kőſſég fel rohanna, aßt kiáltà, Legyen Wayda ſia Máttyás Királlya: Lám attya is iól ßolgált ez orßág-

ez orßágba: Ki ellene ßól, Meg hallyon ez orábá.

Meg rőttene ßűue az Garainac, Miklos Hertzegnec, és az Banfi Pálnac: Ha wra leßen Mátryás Magyar orßágnac, Meg torollya halálat ő bátryánac.

A Sʒilágyi meg érte félelmeket, Mátryás képében nękic kőté hitét, Hogy Láßlo ért ſenki nem bántya őket: Őc is ióua hadiác, féltéc feieket.

Tőnec nagy zőndűléſt, fel kiáltánac, Wr Iſtennec nagy halákat adánac, Soc harangoc, doboc, trombitác zugnac, Algyu, taraßk, ßakállaſoc roppognac.

Vgyan Mátryáſt Királyoknac kiálttyác, Hit len wrac Buda várát meg adác, Mátryás Király ßámára el foglalác, Sʒilágyit benne Gubernatorul hadiác.

Melly hammár Podebradi hogy eßt halà, Meg őrűle rayta, Im eßt gondola, Egy leanyat Waydá fiának adna, Leányát egy kerbe kűlde oktatà.

A fokházat Podebradi nyitatà, Wayda fiát nágy ßépen kęzen fogà, Deákſágban iò bőlcz Wayda fia vala, Deác nyeluen György Mattyáſſal ßól vala.

Socka hántam, vettem, à te dolgodat, Meg gondoltam gyamoltalanſágodat, Barátom vólt, iò eſmertem attyádat, Igen ßánom te vén őzuegy annyádat.

Imè lassan lassan addig beszéle, Hól leánya va la kerbe be viué, Leany nagy kazdagon vala öltözue, Podebradi leányát oda inte.

Czac hamar az leány attyához iuta, Leányát Wayda fiánac meg mutatà, Wayda fiánac vele kezét fogatà, Leány koßoruiát nęki adatà.

Róllad, fiam, leányom sockat ßóllot, Nem tudom, ides fiam, mikor láttot, Az vlta ßúuében meg ßomorodot, Minden embert érőttet hátra hagyot.

Én reám, fiam, ha magadat hinnéd, Es leányom te hozád hittel vennéd, Halálos fokságodat el vethetnéd, Attyád hellyet, attyád lőnnéc tenęked.

Te Magyar Királlyà lőnnél, aßt tőnném, Az wrakat, kit akarnál, bűntőtném, Auagy feiét kinczemet el veßteném, Ha akarnád, ezen hitemet kőtném.

Illy doíog fogolynac, ő terméßeti, Mindenhőz kéß, műuel feiét mentheti, Kezét adà, Hogy leányát el veßi, Attyaságat, mint iò wránac veßi.

Imè hammar Hop Mesternec György ßólla, Konyhákon nagy forgodás, zőrgés vala, Hal vakarás, haygma vágás nagy vala, Hammar kazdag ebédet kéßitet vala.

Tőn fogadáßt hittel ő Mátkaiánac, György leánya esmet Wayda fiánac, Nagy őremben mid

feienként

feienként valánac, Fokſága tágúla Wayda fiánac.

Hammar Podebradi à Czeh wrackal, Morua ban Stranitzhoz ére nagy haddal, Be ßálla vigan az Wayda fiáual, Magyaroc Máttyáſt ot éréc Ipáual.

Wrac kőuetſégeket meg beßélléc, S'ép ides be ßédeckel meg v̊duőzléc, Czehec, Magyaroc el kéßeliténec, Nagy őremmel Budában be ßállánac.

Nagy ßép aiándéki kőzet Győrgy adà, Tizenhat ezer fegyuereſt ßámlálla, Hat eßtendeig ßóldiokat meg adà, Viuéc ſegitſégűl Budan ott hadià.

Gyakran v̊gyeiben Máttyás Királynac, Ez vólt ßine egyęb vendéc hadánac, Ezec à Királynac iól ßolgalánac, Eßt hittác Magyaról fekete hadnac

Azonkőzben Király lakic Budaban, Wrac fottig vadnac vißßa vonnásban, Aßtalnál őßue kapnac haragban, Kiknec károc fia az vißßa võ násban.

Rólla Királynac vala nagy bánattya, Olaß, Német, Tőrőc, határit dullya, Orßagánac vagyõ nagy haboruia, Lengyel, Olaß, ez mind ellenſég vala.

Igen ßegény Király, czac nęuel biria, Négy ßegét pußta tárházánac láttya, Soc pananßt, igaz kéréſét ő meg v́nta, Orßagánac veßedelmet iól láttya.

Aßtalát

Aßtalàt Királynac, bizonyal iriác, Soc v̊deig czac rouáſra tartottác, Méßároſnac addig pénßt nem adhattác: Im mayd hoznac, ſockaig igy võtattác.

Meg buſulla Király ezeke, látuán, Kętſéges végre is à Királyſágban, Ò ſeie nem lehet koronazásban: Mert Corona Frideric tárházában.

Le haytotta feiét, egykor ſir vala, Vduara nïcz igen ßégyenli vala, Orßág Mihály ot forgolodic va la, Mit ſirs Király? igen kęrdezi vala.

Király haluán ő ßőmeit meg tőrle, Orßág Mihálynac Király eßt felele: Bár az Iſten ez világból ki venne, Illy ßégyennel ne éltetne Budában.

Soc hírt, veßedelmet halloc főldemben, Ellenſégim ßáguldnac én főldemben, Vagyoc, láttod, igen nagy ßegénſégben, Czac à pußta falt adattot kezemben.

Tőrőc egy felől Sȩremſéget dúllya, Pęter Goßgyat Velentzęt nyomorgattya, Meg arattot buzát Gállyáckal hordia, Horuátoknac à ßalmáiát ſem hadia.

Rut kűſſebſég enyit nękem halgatnom, Fel főldet, mind Német ronttya ıól tudom, A ſoc wy hírt czac meg ſem ßamlálhatom, A ſoc pananßt láttya Iſten, el v̊ntam.

Az Orßág Mihály felele Királynac, Iò Király, kérlec meg boczás Mihálynac, Királlyà vagy, tudod, Mag-

dod Magyar orßágnac: Mire vallod kuldóſnac te magadat?

Nem lehetzé hirtelen óltalommal, Tégy nagy gyűléſt hammar te orßágodban, Minden nézetet hiuas hammarſággal, Ki nem iöne, fenyegeſd meg botoddal.

Sommáia ez legyen te gyűléſſednec, Ielenczed meg orßágodnac ezeket, Igen veſſed nękic epeſégedet, Ne hadianac mind ezekben tégedet.

A gyűlésből Nemeſeket el boczás, Az wrakat ebédre meg tartoßtaſd, Királyſágod à főzésben meg mutaſd, Az wrakat iò boroddal itaſſad.

Legyen kapun ſoc fégyueres Czeh néped, Iò borodat az wrakra köſſenyed, Kin mit kéuánſ, bor mellet meg ielenczed, Mindenektől te ſommát nagyod kéried.

Bár elöſer à bort reám köſſenyed, Negyuen ezer forintot raytam kéried, A botot is bátor vtánnam veſſed, Meg buſulloc, meg nem igérem nęked.

Engem rántas ki aſztaltól haragban, Hogy immár vitez engem czonka toromban, Meg ſatzoloc az huſ ezer forintban, Nem ſockal több vagyon én tárházamban.

Nagy iò keduel Király hallà, köſſene, Az vén embert nagy ſzépen meg ölelé, Sommáiát monda hogy meg tęritene, Imre Deákot Király hozzà inte.

Sies hammar, ved Orßág Regiſtromát, Iegyezd mind ki belölle az wrakat, Vármegyęket és egyęb orßágimat, Gyůléſre feienként hiyad azokat.

Ennec iriad napiát, Kis aßßon napiát, Gyůléſnec okát meg ęrtic mi legyen: Ki el nem iöne, az hitlenné legyen, Minden vgy iöyen, Nállam ſoc kontz leßen.

Nagy gyůléſnec indullattya ez vala, Kis aßßon napiára be gyůltec vala, S'ántalan nép Peſt mezöién kin vala, Magyar, Horuát, Todt, Rátz, Olah, S'áß vala.

Egy ßęket Király hammar czináltatà, Három lépéſſe gradiczánac vala, Peſti megyęs templomban gyůlés vala, A ßęket kazdagon be vontác vala.

Trantzélokon à Király által iöue, Nagy vduara, kůlemb kůlemb nép vala, Gyůlésben be méne, ßękiben v̊lle, Nagy ßep ßoual igy lön Király beßéde.

Czendeßſégben legyen minden, halgaſſó, Hogy fáraßtlac, mindentec meg boczáſſon: Iò nęuen veßem tölle, ki it vagyon, Ki it ninczen, Arra is gondom vágyon.

Attyám ßolgálattyát hißem tudiátoc, Fokſágunkat hißem aßt gondoltátoc, Királytoknac engem kiáltottátoc, Minden iòual kit nękem meg halá[illegible]c.

Soc viß-

Soc vißßa vonnás rég v̊lta kőßtetec, Mindennec ßólloc, Ettől meg ßűnnyetec, Ellenség kezéből előb ki vißlec, Mindent igazitoc oßtán kőßtetec.

Tuduán soc felől tű nagy romlástokat, Ellenségim égetic orßágomat, Meg torlom raytoc nagy boßßuságomat, Meg épűtem tű nagy pußtaságtokat.

Rőuid v̊dőn, hiueim, meg láttyátoc, Ellenség ellőt maydan nem lappagtoc, Árkot házatoc kőr nyűl bár ne hányasatoc, Házatokban nagy békéuel nyughatoc.

Az innepet ßekęr hátán váriátoc, Futamoduán ruhátokban alußtoc, Ielesben az határban kic lakoßtoc, Horuát, Todt, Rátz, Olah, S'áßoc kic vadtoc.

Czac az Isten ne legyen én ellenem, Nyiluán tudom, hogy minden ellenségem, Isten vtán, sémi leßen ellenem, Előttetec az én feiemet vißem.

Ezekről nagy gyorsan vgy gondolkodiatoc, Velem egyűt minden dolgot fogiatoc, S'űkségekor feienként támagyatoc, Velem végre ßámot tű ne adhassatoc.

Sőt ez napon, iò hiueim, intlec, Kis ßanyaruságot most fel vegyetec, Ioßágtokbol kőlczéggel segéllyetec, Ez sommáia gyűlésemnec tű nęktec.

Azon meg zőndűlle mindé Nemzetség, Meg v̊duőzléc, és kőßenéc ezeket, Vigye nagyra Isten,

te felségedet, Hogy küllyeb vetheſſed ſép végeidet.

Rendel, iò keduel feienként fogadiuc, Mindé kaput négy négy forintra róiuc, Felségednec hámar be ſolgáltattyuc, Magunkat is ſemmiből meg nem vonßuc.

Igen hammar az orßág mind el oßlà, Meg örült erßinec, ſietnec haza, A Király is templomból ki indulla, Negyuen wrat ő ebédre hiuatà.

Soc vigſággal wrakat Király tarttya, Erſekeket, Püſpekeket kinállya, Vagyon pap wraknac vig lackáſa, Nem tudiác aßt, hogy tarſollyoc meg bánya.

Rendel Király à bort kezde kößeni, Tántz éneket nem iól kezde mondani, Papoc nem kezdénec vigan lakhatni, Az notáiát kezdéc ők nehezelni.

A bort à feiében Mihály meg igyad, Negyuen ezer forintot nękem adiad, Nyóltzad napra Budában aßt be hozzad, Addig leßen Czonka torom te házad.

Le hayta feiét Orßág nagy buában, Sugua mondia, Ninczen ő Tárhazában. Halla Király, Ri aßtà haragiában: Hammar, veſſéc nyackal Czonka toromban.

Ottan Mihált aßtalról ki rándiác, Vonßác, Czonka toromban hogy taßitſác, Hátra néz hóltig, könyöreg Királynac, Mit adhatoc adoc mint iò fiamnac. Czac ne

Czacne vettes engem Czonka toromban, Meg ſatzoloc az huß ezer forintban, Nyóltzad napra be hozatom Budaban: Meg hadgy ezen Nincz tőb az én Tárházomban.

Tőn kegyelmet Király, Mihál kértére, Orßágot eſmet v̊ltőte hellyére: Rendel az wrakra mid bort kőßene, Kin mit kére, mindenic meg gére.

A Királynac lőn hammar nagy ſommáia, S'ep ßóckal eßt wraknac mondia vala: Meg látyátoc hogy nem veßtem kárttyára, Hanem kőltem orßágtoc óltalmára.

Meg adom iőuendőbe pénzeteket, Ezen adom iráſom peczętemet, Már el boczáttlac mint iò hiueimet, Iſten tarczon meg feienként tűteket.

EZ HISTORIAS ENEKNEC III. RÉS'E.

NEM kéſéc à Király, táborban ßálla, Nagy paranczal mindent hiuat hadában, Pórrà teßi ki marad ő házában: Immár megyec, ßinte vagyoc v́tamban.

A ki hallya, ſiet nagy gyorſaſággal, S'eremſégbe Kiraly vtán hadáual, Mahomet meg vőtte Cholpent hatalommal, S'ent Demetert tőreti álgyuiual.

Tißán, Dunán ſoc éléſt vißnec vala, Sietſéggel ő hadát v̊zi vala, S'ent Demeter is immár el

 kőlt va-

kőlt vala, Czaßár hadà Cholpen varánál vala.

Vala Miklos Wayda hadban Királlyal, Losontzi Benedec, Sʒilágyi Mihály: Kaniſai Láßlo, és Banfi Antal: Homonai Simon, iò Pál Mihály.

Somi Iósa, vitęz Bathori Iſtuan: Reglyęr, és Sʒapolyai Iſtuan: Brißlo Peter, és az hagymaſi Iſtuán: Sʒękely Thamás, vitęz Maroti Iſtuan.

Iò Bot András, és Hederuári Lőrintz: Rozgoni Sebeſtyén, és Hampo Ferentz: Prini Iſtuán, és vitęz Czaki Ferentz: Dotzi Pęter, és vala Pőkri Ferentz.

Ott Garai Láßlo, Patoczi Albirt: Geroti Iſtuán, és Sʒękely Ianos vala: Tahi Ianos, és Tőrőc Iſtuán vala: Az Banfi Pál, és Hertzec Iſtuán vala.

A Czaßárral à Király ßőmbe ßálla, Ezer, négy ßáz, és nyóltzuan négyben vala, Az viadal ßent Márhe eſtun vala, Harmintz kęt wr egy egy záßloual vala.

Czeh fegyuéres tizenhat ezer vala, Azoknaç harmintz kęt záßloioc vala, Királyé az attyától marat vala, A Tőrőkec záßlót eſmeric vala.

Nagy ßép gyalog népe huß ezer vala, Ennec negyuen záßlóia vala, Tatár payßoc viadalhoz ſoc vala, György Deßpot is ſegitſégűl iőt vala.

Iò Sʒilágyi, Kanyiſai forgodnac, Mindent hellyére ſeregben állatnac, Nagy fel ßóual Ieſuſt kiáltanac, Vitęz wrac à Királyt körűl fogác.

Siualkod-

Siualkoduán két felől indullánac, Szántalan pogánság Allát kiáltnac, Bisztattyác az wrac, fólnac Királynac, Király nagy haraggal fólla wraknac.

Nem véltecké engem Feiedelemnec, Lám vgy fóltoc nękem mint egy gyermeknec: Meg láttyátoc én maydan mit műuelec: Kic iámborocyattoc aßt műuellyétec.

Egyeledéc kereßtyén had pogánnal, Máttyás Király kiált olly nagy torockal, Vitęzec legyetec nagy bátorsággal, Műnket meg láttot Isten mà soc ióual.

Czodá hangos ßaua mint egy trombita, Az wrakat igen nógattya vala, Bátor ßűue, vér ontásra, iò vala, Serény erős, az pogánt vágia vala.

Az vtközet reggel kezdettet vala, Sebes pogán hall, és hulton hul vala, Király mellet wrac forgódnac vala, Az pogán had igen meg budult vala.

Törökec veßénec, meg futamánac Mahomettel sockan el ßalladánac, Szép hadi ßörßámot mind el hányánac, Sockan foglya essénec, meg halánac.

Wr Istennec Király nagy hálát ada, Had vitta hellyt ő tęrden imád vala, Melly Isten hatalmáual látta vala, Illy nagy világ bírót ő meg vert vala.

Rackodánac meg à nyert kazdagsággal, Chol pent, ßent Demetert nágy hatalmáual, Meg töre, meg véué nagy viadallal, Soc foglya eséc ott is kazdagsággal.

Epűtete

Épûtet à két váraſt erőſſen, Egy falkát ot hadiá Király népében, Deſpot Iſtuánt hadiá erős Cholpenben, Hogy ſolgállyon, és vigyázon az végekben.

Táboráual Király haza indulla, Futakról az wrakat el boczáta, Nagy ſép ſoual az wrakat meg álda, Egyſers mind Iſtennec nagy hálát adà.

Vduaráual ő maga ſép hadáual, Király Budá ban ſálla vigaſággal, Ez orſágbā imádnac ohaytáſſal, Iſten Királyt ſereſſe tőb ſoc iócкal.

Iuta Poſomból György Prepoſt Királyhoz, Fel föld könyöreg, látna orſágahoz, Német mia ſegén nyomorultakhoz, Kezel fekſic Német tábor Poſonhoz.

Nagy haraggal György Prepoſtnac eſt mōda: Elég eddig, ſies hammar Poſomban, Hólnap in dulloc, leſec én is vtban, Meg kereſem rontoim orſágomban.

Czac hammar ſiete, Király kéſülle, Kéſül vala, wraknac el izene: Mindenic wr hammar melleie iöue, Peſt mezőn táborban dobot vtőtte.

Tábora az után nęki gyűl vala, Rozgoni Sebeſtyén Hadnagya vala, Német tábor Iokahoz közel vala, Romai Czaſár képe Hanſ Groff vala.

Vagyon Német kárttya, kotzka iadzásban, Igen laknac, éſnec, iſnac haynalban, Hűues vagyon, ſockan buttac ſalmában, Vala ſinte ſent Lukácz nap taiában.

Sôskuti

Sóskuti György elől iáróban vala, Két ezer louagnac Hadnagya vala, Soc nyeluet György Királynac küldet vala, Kikből Király mindent meg értet vala.

Fene ßóual Kiraly Györgynec izene, Ne tartoznéc, sietne, menten menne, Mihelt iutna, ottan ostromot tönne: Semmit ne mulatna, ö is ot lönne.

Elöl iárót Német strája hogy látà, Stráza hirt tön, à tábor meg zaydulla, Élés ßekér té toua meg indulla, Dobot vténec, fegyuert zörgetnec vala.

Riualkodic elöl iáro ßaguldua, Tábor kaput erösen meg ostromla, Rosit György Posomból hammar el iuta, Mind à két György vadnac erös ostromban.

Vég ostromot Király igen kiálttya, Ömaga is ostromon igen vi vala, Kegyetlen nül tábort kör nyül vitattya, Nagy soc kaput táboron Király nyita.

Tabora Királynac hammar érkezéc, Louàg gyallog erös ostromnac eséc, Igen lönec, két felöl halnac, veßnec, Tábort meg gyutác, soc ßekerec égnec.

Reggel erös ostromot kezdetec vala, Dél után immáran egy óra vala, Kemény ostrom tarta, soc nép meg hala, Király hada táborban be rohanna.

Meg budultac Németec futamánac: Igen vá-

gyác, Magyarocc ſualkodnac, Soc ezert benne ſegyuertel vagánac, Nem ſockan hir mondóccl ſalladánac.

Az Hanſi Groffal ſoc Németet fogánac, Király hadiá, kőz foglyot le vágianac, Sűrő kutyát táborban fel gyutánac, Soc ſő Németet à tűzbe hányánac.

Tud meg okát, Király mondia az Groffnac, Tűzzel fizetec én à kóborlóknac, Ha égetec, mélto tűzben hallyanac, Ha el ſallatz, Mond meg Német Czaſárnac.

Jára Király ot is nagy nyereſéggel, Bęts orſágát dulla nagy égetéſſel, Mindent ölet, Nem gondol ſemmi rendel, A kőlczent így adà Király meg euel.

Adà hálát az menybeli Iſtennec, Őrűly, vigad nagy ſép nyereſégeknec, Kazdagſága őregbűl vitęzinec, Tęrénec nagy vigan, hazaiçuénec.

Soc pananſi érkőzéc hammar eleyben, Haborodéc, meg buſult elmeiében, Nem nyughatéc Deſpot Iſtuán Cholpenben, Seremi Rátzoc miat vagyon veſélben.

Erre Király kőueteknec felele, Lám nem ſárathat louagnac veritéke, Gyalogomnac el kopot talpa bőre, Láttyátoc pedig immár iutunc tęlre.

Tudom, vagyoc Király, Azért meg ielte, Vér hullàſom, ſem erős tęlt nem nézem, Indulloc, minden ſegit-

den ſegitſéggel leßec, Meg óltalmazlac, nyomorult ßegényec.

Czac hammar Budárol még Peſtre kele, Louag, gyalog Hadnagyokat be gyűte, Kéß hadat, ſoc ßép ßóckal el keßite, Hadának beßédét Király igy kezde.

En azon kérlec, ßerelmes vitęzim, Munkát ne ßányatoc, én iò hiueim, Egyűt vitęzkedűnc, én iò nemzetim, Tű leßtec végre is az én barátim.

Rayta kérlec meg ne haborógyatoc, Láttya Iſten, ßánnom mint fárattatoc, Lám én is veletec egyűt fáradoc, Haßnos faratſágot meg ne vnyátoc.

Olly iò ßerenczęnc vólt minden vgyűnkben, Hirűnc vagyon è föld körekſégében, Kęt Czaßárt meg vertűnc ez eßtendőben, Kit egy Király ſem tehettet földűnkben.

Nemeſſec kic vattoc, mind wrrà teßlec, Kic paraßtoc vattoc meg Nemeſsitlec, Minden iauaimat adom tűnęktec, Dobot vſſenec, vgy mond, Eregyenec.

Tőn nagy paranczoláſt à nagy wraknac, Hogy leuele látuán, mind indullyanac, Gyorſan vgy iőyenec, mint hogy vianac, Immár megyec, ßinte vtamban vagyoc.

Az doboc, trombitác mind zőndűllénec, Nagy ßép záßlókat mind meg ereßténec, Soc taratzk, ßálgyuckal Dunan eueznec, Nagy faratſággal mmind el eredénec.

Wrac hallyác, nagy gyorſan eredénec, Király vtán ſzép hadackal ſietnec, Báts megyęből, S'erem ſégbe kelénec, Ott nyugodalmot adà Király nekiec. ∴ ∵

Rátz orſzágra S'ilagyit el boczatà, Tűzzel vaſ ſal igen meg puſztitatà, Egéſz Bolgár orſzágic el rablatà, S'ántalan Rátzot Király le vágatà.

A Király hadát Boſznyába inditá, Feier várból nagy álgyut ki vonatà, Kit Czaſzártól attya nyert vala, Erős Iaytza várát Király meg ſzállà.

Mint hogy nyárban ſzép meleg vdő vala, S'e renczeie minden dolgában vala, Erős Iaytzát igé lőteti vala, Éyel nappal lőués nem tágul vala.

Buſultac Tőrőkec benn nagy lőuéſtől, Vártát nem óhattyác ſoc kő dőléſtől, Segitſéget nem vár nac Mahomettől, Mert ról tudiác, mint tart Máttyás Királytól.

Ronta falát kőrnyűl Iaytza varánac, Egy erős tornya fenn Iaytza varánac, Tornyat hiyac Horuát nyeluen S'olatimnac, A teteién nagy ſzép záſzlóc lobognac.

Olaſz vala patáttyuſſà Királynac, Meg fenyite, Végét érie toromnac, Algyus halla, eſéc hammar álgyuknac, Igazittya álgyukat mind S'olatimnac.

Sőt álgyut ki ſűte tornyot találla, Nagy réſze el dőlle erős toronnac, Záſzlóc Tőrőkeckel kő kőſzt forognac, Állo ſeregben kőtől ſockan halnac.

Irtac e-

Irtac ezer, négy ſáz és ötuen nyóltzban, Es ſent Kelemen napián lőn meg ſállásban, Tizen harmad napig töre buában, Sent Miklós eſtin vala már délkorban.

Vala ſörnyű töréſe az laytzánac, Király oſtromot kiáltat hadánac, Louag gyalog kéſül deréc oſtromnac, Törőc, Rátz benn kőſtec meg hafonlánac.

Siuálkodnac környül, Ieſuſt kiáltnac, Kőſtec Király, mindent nógat, vinánac, Sőt egy záſlót ben tőnel fel fordultánac, Várból Királynac hamar ſót adánac.

De à Király ſauokat meg ſem halla, Erős oſtromnac várban rohannánac, Soc vitęz pogán viuásban meg halnac, Sokat bennec vitęzec meg fogánac.

Ezen Király Iſtennec hálát ada, Mindennel tęrden áluán imádtatà, Hogy pogány bottyát Iſten kezében adta, Kazdagſágot Király nagyot nyert vala.

Gerendáckal és nagy hánt rackáſſockal, Laytzát épűtetè minden ſörſammal, Kis karáczon napián à nagy wrackal, Budába be ſálla nagy vigaſſággal.

Háza kazdagſággal öltezue vala, Mert nagy ſépſéget hadakban nyert vala, Nagy vduara kűlemb kűlemb nép vala, Hadát le ſálitá, nyugottya vala.

Őrűl, vigad nagy wrackal Budában, Soc ven dég nép kezde iőni vduarban, Mind kęt Czaßár tőlle rőtteg hazában, Váraſt, várat épűtet határokban.

Rőttenetes tęlly, olly nagy hò lőt vala, Egymáſt hóból ßomßédſág áſac vala, S'ent Győrgy napig à hò mind tartot vala, Nyárbá nagy bőw ſég mindenbe lőt vala.

Czodálkozic minden nép ßerenczeién, Iſtentől adattot nagy bőlczeſégén, Olly nagy áruiz lőt vala S'eremſégben, Harmad éuig nagy áruiz nyárban tęlben.

Hazába S'eremſég lakic békéuel, Nagy viztől Tőrőc nem mehet végekben, Végec biznac Máttyás vitęſégében, Mert hada kéß, mint huzot éy kezében.

Imè tőruént, nagy octáuát indita, Őmaga is à tőruénben vl vala, Hamiſnac halladéc nem le ßen vala, Aßt mindiáráſt kapiác bűntőtic vala.

Igaz itéletet téte, mindennec, Ninczen válaßtáſſa ot ßőmélynec, Nagy ßép moddal mindenec meg békélnec, Nagy haboruc mind le czendeßßedénec.

Ezen czodál világ biro kęt Czáßár, Hogy egy iffiu kőzetec eßes Király, Hogy elſő eßtendőuel ő hadáual, Mind kęt Czáßárt meg verte hatalmáual.

Nagy ßű-

Nagy ſüuel vadnac wrac Mátyáshoz, Kic halgatnac mint ſerelmes attyokhoz, Mit paranczol, iò keduel kéſen ahoz, Ellenſég ellen, orſág óltalmahoz.

Mindenbe nagy ſerenczeie Királynac, Kazdagſággal Bányác nyilatkozánac, Banyáſſoc nagy ſoc áranyat talalánac, Hogy nem vdeiekben tób Királyoknac.

A Bornac, Buzánac bóczi nem vala, Minden fęle barom meg ſokaſulla, Poroknac is ſoc arany pénzec vala, Feier só, és vás is ſikeres vala.

Kazdagſága nagy wraknac aranyal, Kórúl valo nemzet nézi czodáual, Szép orſágit, Király ſerenczeiuel, Meg áldotta Iſten népét ſoc ióual.

Nagy ſoc dolga, vgye az vdó kózben, Irtac ezer, négy ſáz és hatuan egyben, Egy gyúléſt té tete Király Szegedben, Wy vduarban mindent hi uat gyúlésben.

Im az gyúlés, Pinkeſt más napián vala, Szent Demeter templomában benn vala, Király magas ſękben gyúlésben álla, Orſágnac ſólla, Minden halgatna.

Fáratſágát ki ki moſt meg boczáſſa, Gyúléſſünket az WR Iſten meg áldiá, Mit végezúnc, véghóz vidiúc, aſc adia, Legyen mennyei Wrnac akarattya.

Immár vagyon nègy eſtendóie annac, Hogy Királya

Királyà vagyoc Magyar orßágnac, Nagy küſſeb ſég nękem tŭ Királytoknac, Hogy nem vagyoc wra Coronátoknac.

Coronámat ingyen ſem emlitetec, Talám Fridericuſnac engetétec, Vagy ninczené Feiedelmetec nęktec, Ha ſemmit nem fog vala ßép beßédetec.

Orßágomban mindę Nemzet kéßŭllyen, Sźét Iuán hónac más napián it legyen, Iſtennec hatalma patanttyum leßen, Elŏtetec leßec, ſenki ne féllyen.

De az akaratom, Iroc Czaßárnac, Coronám ért megyec ŏ tárhazára, Tŭzzel vaſſal támadoc orßagára, Algyut vißec kŏritet váraſira.

Orßág halla, nagy zŏngéſſel kiáltya, Sźolgállunc felſéged, bizon meg láttya: Ha annac nem ál, mint felſéged kiuánya, Kéßec vagyunc feienként halni rayta.

Vdŏ kŏzbe az innepeket vźlle, Es mindénap vduaráual be méne, Ayitatos nagy Miſſęt meg halgatà, Nagy wraknac ſokſága vduart allà.

Vékſŏ innepbe hogy Miſęre méne, Mind az egéß orßág be iŏue vęlle, Miſſe után wraknac Király monda, Sźent Demeternec vagyon hituán ruha.

Emlekŏzetre nęki offeráloc, Az érdemes Sźétnec iob kŏnteſt adoc, Mindiárt ßép felſŏ ruháiát le vonà, Ayitatoſſágból aßt oda adà.

Hogy

Hogy Misse mondo ruha szép belőlle, Mely hatuan ezer forintot meg érne, Ez lőnne mind éltig szent Demeterben, Az Isteni szolgálatban Szegeden.

Meg álda országát, mind el boczata, Budábá à Király ortan fel szálla, Friderikhez egy leuelet iratá, Király leuelében iruán ez vala.

Irom felségednec szolgálatomat, Ha véssed, böczülem méltoságodat. Tudom Istentől hiuatalodat, De kár hogy el feleytőttet magadat.

Lám ióltudod Czaßárság választáßát, Nagy hitre ő nękic fogatattáßát, Oltalmaznac kereßtyén országokat, Töruényekbe tarttyác à Királlyokat.

Országom óltalmát tőlled nem várom, Oltalom magamnac sem lehetz tudom, A mennyei Czáßár óltalmam, s botom, De Coronámat, hogy tartod, aßt bánom.

Sőt ha kőzed vagyon én Coronámhoz, Iőy kezelben Coronam országomhoz, En is kezelb megyec Czáßarságodhoz, Meg láttyuc szerencze à kinec mit hoz.

Vennéd országommal szolgállatomat, Intlec küld nękem én Coronámat, Mert meg keresem érőtte házadat, Meg nem lelem többé Czaßárságodat.

O Budáról à Todt Ianos Püspeckel, Ez leuęl-

lel Kaniſai Láſlóuál, El boczátà ȯket ſép tanyi-
táſſál, S'ȯmbe lȯnec wrac Fridericuſſal.

Gonoſ nęuen Czáſár leuelét látà, Kȯueteket igen meg pirongata, A Coronát hogy birna, né tagadà, Haragiában illyen válaſt irattà.

Aſt irod ſolgálſ Czáſárſágomnac, Bȯczúletet tȯnnél méltoſágomnac, Rendit menybȯl tartod hiuatalmamnac: Más felȯl leueledben irſ bolondnac.

Sȯt emlekȯſtetz te fogadáſomra: Nem fogat tam Coronát meg adáſra, Kȯtteles vagyoc à te óltalmadra, Lám te magad nem kénſeriteſ arra.

Penig kȯzem vagyon te Coronádhoz, Vdȯuel kezel megyec orſágodhoz, Nem vagy barátom, hogy iȯnél házamhoz, Azért tȯbbé ne kúldgy méltoſagomhoz.

Rackodánac kȯuetec, indullánac, Máttyás Királyhoz Budára iutánac: Király meg ęrte leuelet Czaſárnac, Hadat hirdet, paranczol orſagánac.

O Budanál ſátorit fel vonatà, Kęt hellyen à Dunát által hidlatà, Nagy ereiét viſen, fȯlden inditá, Somi Ioſát, Kanyiſait válaſtà.

Dulua égeſſetec elȯl iáróban, Rezennic fel ſagúldiatoc vtamban, Senkinec ne keduezzetec dolgomban, Menten megyec vtánnatoc táborban.

Rút égetéſt, ȯldekléſt, duláſt tȯnec, Soc tárházat várokban fel verénec, Várat váraſt puſtán ſokat lelé-

kat ſelénec, Kikből Király előt ki ſeckénec.

Vadnac erős váraſoc ő vtában, Tartomán-nyoc vadnac égés dulásban, Mátyás Király hada nagy kazdagſágban, Soc fő fogolly vagyon ő táborában.

Győzne Iſten, és aſt meg ielenthetné, Melly nagy kárát Német nemzet ſenuede, Rezen mezőn záſlo tőuét fel vté, Az wraknac Király hittel beſéle.

Innét addig záſlónat ki nem veſem, Mig né è tartománt tűzzel el veſtem, Rayta lako népet mind meg őletem, Coronám ért megyec, ahol meg lelem.

Tudtára vala ez Német Czaſárnac, Wrac, Varaſoc, Hertzegec mind irnac: Látod nagy veſedelmet orſágodnac, Coronáiát küldied meg az Mátyáſnac.

Halla Fridericuſnac ſűue ezen, Fogſágban fő fő nép Király kezében, Frideric Papával ſólla köz hellyen, Minden iót végezénec ot ketten.

De Pál Papa ſólla Fridericuſnac, Iſten ſerént ſólloc, mint iò fiámnac, Látod diadalmot raytad Királynac, Ne akard veſedelmét orſágodnac.

Éz nem titoc, Mert ez világ iól tudia, Töröc Czaſárt meg verte, ſanyargatta, Czaſárſágod, én ió fiam, ne bánya, Hanſ Groffal fő népeidet fog ua tarttya.

Hadát tudod most is benn országodban, Földed vagyon rettenetes romlásban, Azért, Iobbé ha ide iö rád házadban, Mit használ Corona ackor markodban.

Oka te vagy minden veszedelémnec, Lám iám borul szolgál kereszтyénségnec, Isten után payza mű földünknec, Es rontóia à dühös pogán népnec

Meg ad, átoc allat, igy à Coronát, Im izennec, arra birom à Királyt, El visi földünkből meg dühet hadát, Végezénec: Meg küldéc à Coronár.

Olly nagy tisztességgel Coronát foga, Terdre eséc, Szép szókal hálát adà, Két Gardinált, kic meg hozác, iól tartà, Nagy hadát vérontástol meg állatà.

Nagy örömmel Budában be szállanac, Ezer, négy száz, hatuan négyben iránac: Iò Máttyás Királyunkat coronázác, Soc vendég országbeliec meg áldác.

Ottan hire iuta hammar Királynac, Török Czászár tori falát laytzánac, Királlyal nagy wrac mind indullánac, Mahomet halla iövését Mátyásnac.

Az Mahomet olly igen meg budula, Nem vára szomszédiát, hogy kezét fogia, Sátorit, minden szörszámit ot hadià, Kickel laytzát Király meg takarra.

Iò Istennec à Király hálát adà, Illy nagy gyözedelem-

zedelemmel látta vala, Hire ellőt illy nagy Czáſár fut vala, Nagy nyereſéggel Budában be ſálla.

Nagy haragia lőn Királynac Molduára, Iſtuán Wayda fart vetet à Királyra, Soc Töröket hozot Wayda Molduára, Király hammar méne Iſtuán Waydára.

Hazug álnoc pogán az ő dolgában, Király iuta Molduába bánatban, Éyel nyugßic ſárat népe táborban, Iſtuán Wayda rohana éy ſélkorban.

Vágiác, lőuic ſiualkodua táborát, Meg viuác Olahoc ráioc az Bányát, Király hallá, ottan vete dobiát, Nagy fel ſóual nogattya Magyarokat.

Vad oroßlan módra riualkodánac, Olahokra Magyaroc rohanánac, Soc népe halla meg Iſtuán Waydánac, Nyereſéget Iſten adá Királynac.

Nagy hire teriede mind ez világon, Soc nemzetet meg győzet viadallal, Podebradi György Király Czeh orßágban, Hit ellenſég nagy támada Pragában.

Gondia eſéc ßentſéges Pál Papánac, Mint álhatna ellene az Sectánac, Friderickel Mantuaban ßállánac, Őc dolgokról izennénec Máttyáſnac.

Verie meg és haycza czac az Hußtokat. Gya molicza Romai ßent Egyházat, Ő feiében teßic atzél Coronát, Nęki adiuc Moruát, és à Sleſiát.

A kőuetec à Kiralyhoz iutánac, Nagy tißteſéggel mindent meg mondánac, Drága ſép aián

dékokat adánac, Király dolgán el czodálkozánac.

Reggel más nap Pál Peter napia vala, Éyel Király hadánac izent vala: Az had kéßül, Peſthöz falukban vala, Haynalkorrà Peſt mellé iöttec vala.

Czodálác köuetec reggel hogy látác, Illy nagy hadac hertelen kéßen vadnac, Seregben doboc trombitác harſognac, Duna mellet Morua felé mozognac.

Köuetec buczuzánac, indullánac, Friderikneç és Pápánac ßóllánac, Soha földen illyen embert nem láttác, Maga terméßeti mint Mátyáſnac.

Nagy röttenetes ßöméllye, vduara, Sękben vlle, köuetſéget halgatà, Nagy haraggal vállaßt iót tön varába, Király módra minden lön ßalláſſunkra.

De haynalban más nap nagy dob ßót halláne, Ki tekénténc. Hát már mind kéßen vadnac, Louag, gyalog, nagy ſeregec indultac, Nagy álgyukat, ſoc taratzkot vontatnac.

Eleyben ſoc fö népec iutánac, Nagy tißteſéget Királynac töuénec, Király vduarlói el kéßülénec. Minden tarcz nęlkül igy eredénec.

Bátorſagát Czáßár és Pápa hallác, Iſten vagyon vęlle rólla aßt mondiác, Király dolgán igen czodálkozánac, Iò válaßát kößönéc mint fioknac.

A Király Moruába hammar beßálla, Soc váraſt, vá-

raſt, várakat ő el rontatá, Sleſiát és az Luſaciát dú latá, Czeh orſágban à Huſztokat vágatá.

Tudos bölczeket vęlle viſſel vala, Kit fegyuerrel, kit igérettel hayt vala, Ió réſze Czeh orſágnac meg hódola, Olamotzban meg coronáſtác vala.

Vgyec hęt eſtendeig Huſztockal, Podebradi Györgyel, Király Ipáual, Egyűt hadakozic az ő hadáual, Iános Erlec el arula társaiual.

A Királynac hiuei eſt meg irác, Wrac Kazmirt nagy erőuel be hoſtác, Nyitra várat az ő kezében adtác, Azon vadnac hogy őtt meg coronázác.

Meg buſſula Czeh orſágból indulla, Nyitrá körűl Lengyelekre indulla: Ki nem ſalladhatá à mind meg hala, Nyitrából Kazmir éyel el ſallada.

Puſtaſágot Fel földnec igen ſána, Szép haddal Kintſtarto Iſtuánt boczatá, Igen meg fenyegete, aſt paranczola, Lengyel orſágban boſſuiát torlana.

Olly haraggal iár ben Lengyel orſágbá, Min dent éget, tőrer, ölet vtában, Kazmir halla, Gyűle, ſálla táborban, Kit Királynac hammar Iſtuán meg ira.

Lengyel, Tatár, Mazur, Muſka, Pruſ vala, Iſtuán vtát Kazmir Király meg álla, Kazmir hadát mihelt Mátyás meg halla, Nagy ſietue hada vtán indulla.

Olly ham-

Olly hammar Kintſtartohóz Király iúta, Kit Lengyel ingyen ſem vár vala, Lengyeleckel à Király ſőmbe ſállà, Erős hartzon ſoc fő Lengyel meg halla.

Nagy ſoc foglyá eſéc hammar Királynac, Élését el fogà Lengyel tábornac, Hadià Király, köz foglyot ne fognánac, De mindent iob felől artzól vágnánac.

Legyezue ők vgy el boczáſſanac, Mikor moſd nac, eſekben iút, mondhaſſac, Mátyás Király hadát őc közel láttác, Azoc is hiheſſec, kic tőllyec hallyác.

Czoda igen Lengyelec veretének, Mátyás Királlyal ſőrzésben eſſenec, Erős köttéſt békeséggel tőuénec, Kit iámborul, ím, be tellyeſitének.

Ekęt Király kőſtec igazodánac, Faluiában Wracel be ſállánac, Mátyás Királynac konyhákat gyutánac, Kazmir Királlyal nagy vigan lackánac.

Soc hadi ſőrßamán Mátyás Királynac, Lengyel Wrac vgyan el amélkodnac, Soc ſép arány, kőuen, igen czodálnac, Aſuerushoz Magyaroc haſonlitatnac.

Egy leuelet hozánac eleyben, Egy wy várat Feier vár ellenében, Tőrőc Czaßár rackatot erőſſégben, Sabatz nęue, Szerem vagyon végében.

Táborának ottan dobot vtete, Kazmirtől buczu zéc

buczuzéc, Király etede, Sent Simon napiára Segedé ére, Tißßa melet Király mind allà méne.

Király hadà veßélben nagyban vala, Mert nagy erős vdő ráioc támadà, Tißßa, Duna vizec be fattac vala, Erős hidektől ſoc ember hólt vala.

A Sabatzban iőuéſét ęrzic vala, Árka teli vizzel be fogyot vala, Sent András napián el iuta, meg ßálla, Ezer, négy ßáz, hetuen őtben lőt vala.

Sőrnyen kezde Sabatz várat lőtetni, Az Álgyus ritkan kezde találhatni, Király látà, igen kezde dorgálni: Mi oka, hogy port gilyobiſt így veßti?

Illyen álnoc pogán az ő dolgában, Ezer forint minden eßtendő ßámban, Iacabnac iár Cza ßárról allatomban, Király Olaßnac ßólla haragiában.

Meg láſd, Iacab, Hà te ßánod Sabatzot, En mayd kettő tőretem te tágodat, Az álgyuba tolyatlac te magadat, Meg találom én mayd veled Sabatzot.

Igen meg iyede Iacab, hogy halla, Az álgyuk hoz eléc, igen talállya, Mindenickel Sabatz várat talállya, Sertelennűl falát, báſtyáit ronttya.

Rőttenetes Király oſtroma vala, Éyel nappal, hatod napig vitatà, Király be rohanà, ſoc Tőrőc hala, Nagy kazdagſágot Király várbol ki hordata

Im nyereſég kőßt két hordót hozánac, Kin peczęti vala Velentzęſſęknec, Sámßeriy nyillal kic

meg rakua vadnac: Király látà, eßt monda az Wraknac.

Tudiátoc Velentzęnec fogadáſát, Hogy czac nękem tarttya hiw iámborſágát, De lám ſémi nép nem állya meg ßauát, Ez nyilaknac bizony meg veßem árát.

El hányatà fȯldig Sabatz rackáſát, Égeteté tȯbȯl Sabatz tȯltéſét, Peter Gaßzára indita fel népét, Hogy meg bůnteſſe Velentze váraſát.

Nagy hire lȯn hammar ebben váraſnac, Rȯt tentenec vala, tanátskozánac, Hußon négy vén ßȯmélyt válogatánac, Királyhoz ſátorban kit boczatánac.

Termettec vénſeggel egyenlȯ vala, S'ép feier ruhaioc, ßakálloc vala, Tęrdre Kiraly elȯt le eſtec vala, Illy nagy ßép kȯnyergéſſel ßóltac vala.

Az WR Iſten, à ki vagyon menyekben, Az viſeli felſégedet v̊gyedben, Es è fȯldet adta à te kezedben, Oſtora vagy Iſtennec bůntȯtésben.

Tudiuc te felſéged ellen vétkůnket, Hordón látta nagy hadad peczętůnket, O haytua kȯnyȯr gůnc: è nagy vétkůnket, Meg boczáſſad, vegyed mů hiwſégůnket.

Velentzęnec dolgát felſéged ęrti, Tengereken ȯ életit kereſi, Nemellyůnket az viz meßße el veri, Ki vizben vęß, kit pogán kęzben vißi.

Igen kár, ki v́t fęlen borſóiát veti, Ki ot megyen, vél-

gyen, vélte az, ki nem tépi, Neha gázda czac maguát ſem veheti, Felſégedet tudiuc, hogy eſt iól érti.

Ritkán vagyon olly ember ez világban, Ki ſokot ſokat adni ſommaiában, Czac békéuel maradhatna házában, Illy nagyot hoz kegyetlenſég világban.

Ez az oka mű nagy fűzetéſſünknec: De könyörgünc Iſtenért felſégednec, Légy kegyelmes nyomorult özuegyeknec, Szegény áruáknac, terödet véneknec.

Sőt más ellen óltalmunknac reménlünc, Ini egy máſſon, mi lehet, ſommát ſedünc, Felſégednec aſt Budára fel viſüc, Hitet hiwſégünkről wy onnan teſünc.

Ezen Király ſüue igen meg eſéc, Mert nagy igaz, mint az vénec beſélnec, A Királytól lön nekiec kegyelmec, Röuid ſóual lön illyen feleletec.

Teſem az iò Iſtenért eſt veletec, Igaz legyen, mit nękem feleltec, Szent György napig engem Budán meg leltec, Ott én válaſt teſec mindenről nęktec.

Vidulánac Olaſoc, buczuzánac, A Királlyal ſép hadac indullánac, Az orſágban nagy vigan be ſállánac, Vdö muluán ſent György naprá iutánac.

Iöuénec Velentzęſſektől Budában, Egy Tö-

 töc kö-

tőc kővet is, iuta azomban, Soc vendég nép à Király vduarában, A Törőket hiua be az várban.

Czoda módia kővetség halgatásban, Sęki magas, őltezue kazdagságban, Kővetséget nem halgat ő hazában, Iuta kővet eleyben azomban.

Törőkec mind ßép rendel meg állánac, Feiec hávttua, ſoc ßép iót mutatánac, Sólla az Wraknac hogy halgatnánac, Ő ne lőnne oka, ha romlanánac.

Ottán Czahuz kővetségét el kezde, Győßhettetlennec à Czáßárt neueze: Czahuzt meg riaßtà, Máſut kezdene, Igazat mondgy: Mert aßt nem izenhetne.

Rendel kővetséget meg azon kezde, Király meg haraguéc igen riaßta, Medue módra ſőme vérben fordulla, Aiakát harapà, vére czordulla.

Látuán eßt à Czáhuz, vgyan el hala, Többet à Királynac ſólni nem tuda, Nagydragából meleg ſós víz fackadà, Még egyęb dolgát is ő el boczátta.

Eßt hogy látà Király ővt el tzógatà, Gazdaiánac, Parlagi Györgyet hadià, A ßálláſſon mint egy foglyot tartana, Négy eßtendő mulua el boczátana.

Az Olaß kővetec elő állánac, Drága kriſtaly pohár ßęket hozánac, Nagy ßép ßóckal Királynac be mutatác, Király meg ſem keßene Olaßoknac.

Imè tól-

Imè tőllec az vőeget el fogác, Király ſuga, hogy pohár ſękre raknác, Olaſokat ebédre be hiuatác, Titkony Kiraly meg hadià kęt iffiunac.

Imé harmad tál étket mikor hozác, Pohár ſęknęl ketten őſſue kapnánac, Vſtec vonua egymáſt atzul czapdoſnác, Pohár ſękre dőllyenec el taßitſác.

Tőriétec el kriſtalt padimontomon, Harmad tál étec hogy volna aßtalon, Iffiac ketten egymáſt raggadác torkon, Pohár ſęk zőndűlle padimontomon.

Imè kriſtally zőndűlle, mind el tőréc, Az Olaßoc nagy ſommára bőczűlléc, Király ſólla: A czerepet ki vetnéc, Tőret állat, czerepe ſẽ ió ennec.

A ſęket kapác, hellyére állatác, Szép arány kupackal gyorſan meg rackác: Keueſ vdő mulua eſmeg azon iffiac, Meg őſſue veßénec, egymáſt forgattyác.

Meg à pohár ſękre ketten dőllénec, Pohár ſęc el dőlle, kupác tőrénec, Király ſólla: Kupác fel ſedetnénec: Noha tőret, czerepe is iò ennec.

Soc vigaſággal lőn Király ebéde, Harmad na pon Olaß kőuet kőnyörge, Máßor iőyen, Király nęki izene. Euel kőuet Velentzęben be méne.

Tanáczokban bőlcz Olaßoc meg értéc, Hogy Királynac nem kel vueg aiándéc: Drága arany pohár ſęket ſőrzénec, Melly mellet eſmet nagy ſő mát küldénec.

Rouid vdön meg Budában iutánac, Czúg à kezec, ſoc ßépſéget hozánac, Hazol iöttec, iö válaßßal iaránac, Király hiwſégében hóltic állánac.

Egy réßét Czeh orßágnac Máttyás biria, De iob réßét Podebradi György biria: Podebradit à Papa meg átkoßta, Hogy Vickleffnec tudományát tartana.

Egy vitęz fia Victorinus vala, György nagy néppel à fiát fel támaßta, Aßt erőſſen nęki meg paranczola, Fridericuſra Bętſedt meg ßállana.

Nagy erőuel Victorinus el iuta, Bęts váraſát à Czaßárra meg ßálla, Olly ßertelen Bęczet, töre vitatà, Czaßár röttene, Máttyáſnac iratà.

Vegyed kérlec attyafiuſágomat, Tudom kárát miatam orßágodnac, Meg fűzetem én te Királyſágodnac, Hittel fogadlac én attyámfiának.

Azon kérlec, Hogy moſt mindent elfeleyts, Illyen ßukſégemben engem meg ſegits, A Romai ßent Egyházat gyamolits, Illy nyauallyámból engem meg ßabadits.

Semmit nem mulata Király, indulla, Nagy erőuel ſegitſégre ſiete, Victorinus halla, igen röttene, Bęts alól el ßálla, Moruábba méne.

A Király el iuta, Bętſnęl meg ßálla, Czáßár Máttyáſt olly nagy vigan fogadà, Három ieles dolgot végeßtéc vala, Kiről leuęl kößtec hittel költ vala.

Ra táma-

Ra támadáſt egy máſra ne tönnének, Az országh kára ért, ſáz ezer arany lönne, Czáſár aſt két eſtendöben le tönne, Ötuen ezeret azomban le tönne.

Czáſár egy hugát Királynac ſörzéc, Beatrix aſſonyal Király eskűuéc, Attyafiuſágot erösitéc köſſtec, Ez harmadic végezés lön közet tec.

Imè Victorinus táborban vala, Fridericus azon igen fél vala, Hogy ha Mátttyás Király haza indulna, Victorinus ottan rea rohanna.

Soc ſép ſóual à Királyt arra bira, Hogy hadáual menne Victorinuſra, Verie meg aſt, mennyen be orſagában, Foglallya à Királyſágot Pragában.

Sőt még én is veled adom népemet, Vgyan biriad mint ſinte à tiyedet, Ha több nép kel, meg többitlec tégedet, Mert vgy tartlac mint ides gyermekemet.

A Király nagy haddal ottan indulla, Iutà, Victorinuſſal ſömbe ſálla, Victorinus igen meg iöttent vala, Erös hellyre magát be áſta vala.

Bátorſága nincz, vgyére gondola, Allatomba Fridericushoz boczáta, Igen hammar békeſéget ſörzettec vala, Ebben Mátttyás Király ſemmit nem tud vala.

A Királlyal Czáſár népe melly vala, Czaſár hammar viſſa hiuatta vala, Haragiában Király haza in-

haza indulla, Erős dulást Czeh országban tőt vala.

Czac hammar à köttés kőßtec meg bo:nla, Mert Frideric semminec meg nem álla, Podebradi György fiastól meg hala, Czeh Királyság à Mátyásra marada.

Hoza Beatrix aßßont haza Budában, Czac fortély nem eséc rayta vtában: Mert Frideric meg lesete vtában, Hogy ßákmánt tételßen Király iaúában.

De hammar tudtára eséc Királynac, Eleybe siete mátkaianac, Nem telhettet kedue Fridericussnac, Igy halálla meg ió tétét Királynac.

Esmet kőßtec frigy leuelet ßörzénec, Iò vdeig békeségben léuénec, Király hadat hirdete ő népénec, Hogy hazára mennyen az Mahometnec.

Bácz megyęben táborban Király ßálla, Rőttenetes nagy hadi ßörßáma, Hußár, Gyalog és fegyueres nagy hada, Az Mahomet kím által çrti vala.

Ezen Mahomet igen rőttent vala, Hadáual à Király Szerembe iuta, Postán à Királynac megir tác vala, Hogy Frideric Czaßár Poßont vitattya.

O melly igen Király ezen busúlla, Mahomet kőuete iőten ioy vala, Frigyet iò hit allat ő kőuet vala, Mahomet fel, Király hitet tőt vala.

Es à frigyben igy végezénec, Iraßanac meg határban az végec, Annál bellyeb egy felől se menyenec,

nyenec, Erről két fél hit leuelet véuénec.

Az végeket mind két felől beirác, Peczét allat aſſe egy máſnac iktatác, A Törékec erről hálát adánac, Mert dolgokról bizonyal irnac.

Törökec Király menéſét hogy hallác, Minden kinczet Czaſárnac vizre rakac, Siriaban tengeren túl ſáliác, Föld népe fut, à fő népec budulrac.

Mihellyt látà Király Czaſár frigy leuelét, Fel emele égben az ő két kezét, Tudóia vagy, Iſten látod ſűuemet, Hogy nem ſomiuhoſtam kereſztyén vért.

Vala gondom az hitlen poganſágra, Segitſégeddel hogy mennéc házokra, Véget teſſec vala Czaſárſágokban, Vagy vég leſſen vala Királyſágomban.

Néked legyen Wr iſten tudáſſodra, Földi feiedelmec mind tutotokra, Vala hadam Kereſztyénſég iauára, Meg térésſem mà leſſen romláſſokra.

Irtac, Ezer, négy ſáz, az heruen hétben, Segitſégre ſiete Poſſonnac vgyében, Halla Német tábor, varſánta Cętsben, Király iuta, ſálla Német hellyében.

Czac hammar Poſſonnal hidat hidlatà, Kőp czent, Leány várát, igen vitata, Hamburgot lőtete, igen vitatà, A benne valókat mind le vágata.

Igen röttenénec ſoc erős házac, Sokat bennec Királynac meg adánac, Clauſtrom burgom körül

ſokat dullánac, Égetének, ſoc embert le vagánac.

Olly kegyetlenſége vagyon hadánac, Meg változot terméſeti Királynac, Kegyeſſégről dühöſſégre fordultac, Mert nagy paranczal meg hadià hadánac.

Ne legyen ſemmi válaſztás ſömélyben, Gyermekeket fel hányác karóc hegyben, Iffiac, vénec meg hallyanac egyemben, Meg hall érte, ki nem iár hiuen ebben.

Erős tęlen az vizec be állottac, Puſtán Marcellnęl hadára Czaſárnac, Eſtue Király ſeregi indullánac, Virratára Marcell allà iutánac.

Sȝerenczeie Királynac nagy lőt vala, Városból előſer ki mentec vala, Kiket Király vtban tapaſtolt vala, Város előt mind le vágattà vala.

Hágatà meg környůl város kőfalát, Mert lőn veſteg, kic állánac fal allat, Mind le vágatà à benne valókat, El hányatà ſoc hellyen városfalát.

Az Duna, Murua mentében valókat, El rontatà ſép kolczos váraſokat, Soc hellyen vtában Frideric hadát, Gyakran veri, hón égeti táborát.

Indulla Stiriában táboráual, Német Wyhelt vitatà álgyuiual, Sanyargatà, lőtete, ſoc ſtrommal, Wyhelt meg adác Kiralynac iò móddal.

Nagy kegyelmet tőn Király az váraſſal, Épů tete töréſét hammarſággal. Meg takarà ſoc éléſſel, ſörſámmal, Bęts felé indulla Király hadáual.

Clauſtrom-

Clauſtromburgot Király ßálla, meg véué, Kányißait benne hadià képében, Vęlle hadià egy fal kát ő népében, Duna vtát őrűßtőtne hiwſégben.

Wy Bęts allà Király hadát ßálità, Ezer, négy ßáz, hetuen kilentzben vala, Pűnkeſt hauánac hußad napián vala, Erős hartzon ſoc kęt fęlben meg hala.

Erőſſen kezde ő Bętſet lőtetni, Sem porát, gilyobiſát nem kiméli, Belől is à ſoc álgyukat ki ſűtni, Embereknec tetzic, főld, meny, rengeni.

Nagy ſűrőn gyalog nép mind kőrűl fekßi, Puskáual, ßámßeriyal kőfalt lőni, Belſő fęl is lőuéſt vgyan ki tőlti, Mind à kęt fęl ßőmbe egy máſt vgy lőui.

Előtte kęt kaput nem zártác vala, Algyuc tor ka onnat fűſteleg vala, Kőzel ember rea ſem nézhet vala, Váras kőrűl gyakran hartzolnac vala.

Czattogás, kiáltás, lőués, kőßtec nagy vala, Király hadà nagy gyakran fellyűl vala, Várba hartzalóit be vágiác vala, Nyughatattlan éyel nappal kęt fęl vala.

Immár kęt eßtendőben fordult vala, Királynac S'eremből meg irtác vala, Tőrőc Czaßár à frigyet el bontotta, Neſtert, Killyet egyßers mind meg ßállotta.

A kőuet Királyhoz míg oda iutà, Kęt vég házát Czáßár addig el ronta, Ezen erőſſen Király

meg buſulla, Mahometnec ő hitire iratà.

Meg küldtem tenęked hamis hitedet, Én nem tudtam embertelenſégedet, Küld meg nękem irá-ſom peczętemet, Oka te vagy, hogy meg vonſző beſzédemet.

Viuéc Király leuelét à Czaſzárnac, Az Mahomet látà, ira Mattyáſnac, Kőſzenetit ſzomſzéd attya fiának, Illyen ſzóual iratà à Királynac.

En nem ęrtem okát indulátſodnac, Leueledbé irſz te álhatatlannac, Okát nem ęrtem te haragodnac: Mert nem vétettem, mint ió barátőnac.

Rendel házaid mind be irattanac, Láſd meg őket, békéuel marattanac, De ez négy házakat belé nem irtác, Deác bűne, hogy őc meg nem találtác.

Galambotz és Neſter Feier vár vala, Killye, Orſua, ez négy ſzép végház vala, Kicket Mahomet meg vétettet vala, Frígy tőréſt Királynac meg kűlte vala.

Elő hozatà à Czáſzár leuelét, Kiből mind meg ęrte maga mentéſét, Fel ſzackaſzta Király ő frigy leuelét, Nem lele irua benne házac neuét.

Nagy haragia lőn à Peter Erſekre, Hiuatà gyorſan Papot eleyben, Az leuelet adà Erſec kezeben: Az kie? Tégy valláſt te ebben.

Mikor Erſec látà, nem tagadhatá, Király előt ezac válát meg vonita, Király az Erſeket meg fogatà, Éy-

gatà, Éyel titkony gtertyáual kényoßtatà.

A kénban az Erſec ottan ki ſúte, Egy temlő eßporát, hogy Czaßár kúlte, Sörzet dolog vólt az, azért műuelte, Hogy az házakat ő be nem iedzete.

Rauaß Pogánnac ő álnokſágát, Sőin allat látà czac ő barátſágát, Tartoßtatà czac kęt oc meg az Királyt, Hogy ottan meg nem őle à ßent latrot.

Gyontato Confeſſora nęki vala, Máſic, Pap ő-lés nagy tilalmas vala, Árua varában ött vitette vala, Óreg tőmletzre ött vetette vala.

Wy Bęts dolgában azért el iár vala, Őt eßtendőre immár fordult vala, Az váraſt ehſéggel meg nem bánthatà, Királynac czodáia ezen nagy vala.

Imè Király magábã meg eſmere, Bętſet czac földi erő meg nem venne, Vizi ereiét igen meg bővite, Dunan vtát Bętſnec fogà, el véué.

Tőn fogyatkozáſt euel az váraſnac, Bętsben valóc igen meg ßorulánac, Sockan ehſég miat hal ni fogánac, Vékonyodéc nyakoc, nem hartzolhatnac.

Imè várga várba wy nép erkőzéc, Királynac abból is nagy gondia eſéc, Azzoc Király népét kapdoſni kezdéc, Hol éyel, hol nappal, ſoc hartzoc eſéc.

Azon Király olly igen meg buſulla, Hartz al-

lat Bętsbe is be mennec vala, Kőnyű terhel éléſt be eytnec vala, Erős hartzal várasban mennec vala.

Mayd ſęl eſtendeig is mind igy tarta, Király népénec nagy karára vala, Sȩnt éyelére iutottac vala, Király Varga varára kéſſűl vala.

Nagy kéſſűlettel az Varga varánac, Az Bętsbe valóckal az éyet hadtác, Király hadára az éyel rohánnánac, Hi veſſnec is, őc Bętsbe be állanac.

Oſtromhoz Király eſtue kéſſűl vala, Varga vá rát éyel hogy meg oſtromllya, Var belieckel egybe találla, Várbelieket le vágatta vala.

Reműlénec hogy hallác Várbeliec, Illő fűllő ſalladánac, meg véuéc, Nagy ſoc lámpáſt az Várasból ki vinec, Mert Magyaroc kőrnyűl meg zőndűllénec.

Igen keueſen az várban valánac, Király záſſlóiát adà Lőkes Pálnac, Népe előt fokra vigye oſtromnac, Azért nagyot ígére Király Pálnac.

Czoda ſőrnyű kiáltáſſal zőngéſſel, Mennec oſtromnac laytoriáckal, Fokra hága Pál Király záſſloiáual, Tęrdét Pálnac meg ſęrtéc egy dárdáual.

Imè à Magyaroc be rohanánac, Erős várhoz czac nagy kőnyen iutánac, A ben valóc mind le vágatatánac, Vár épűléſi mind el rontatánac.

Nagy hálát à menyei wrnac, Iámbor Király, vitęz Kállai Pálnac, Túrt és Varſánt adà iò ſolgaiánac, Király ſerenczeién igen czodalánac.

Már hat

Már hat eſtendő ebben forgot vala, Bętsben kőſſég anyira meg ſorulla, Ehſégtől à nép le omol hul vala, A Profant Meſter is ehezic vala.

Rinac ſirnac minden népi várasban, Nagy ohaytua ſólnac à porkolábnac, Várat adiuc hatalmas Királynac, Illy nagy ſőrnyű ehséggel ne hallyanac.

Ezen ſűue Porkolábnac meg eſéc, Láta Friderikhőz is nem biſshatnéc, Király táborához ſoc Czeh érkőzéc, Kic wyonnan Bętſet meg kőrnyé kezéc.

Fokát ſűrőn Bętſnec vgy lőuic vala, Senki belől ki nem tekinthet vala, Porkoláb az váraſt meg cirkáltatà, Hogy ha éléſt benne meg találhatna.

Rendel az váraſt eskőtnie kezdéc Kazdagánac háza héiát meg hányác, Semmi éléſt ſoholt né találhatnac, Látác, hogy ehel immár meg halnánac.

Erről tanáczokban ſokat ſóllánac, Kegyelem ért Királyhoz boczatánac, Kegyelem lőn Királytól az váraſnac, Sem feiec marháioc meg nen bántatnac.

Nagy vigan kőuetec Bętsben tęrénec, Kőſſég előt dolgokról beſzéllenec, Kiraly kegyelménec mind őruendénec, Kupákat mind körülle ereſzténec.

Az váras záſslóit hammar le vęuéc, Király

záſslóit

záſloit tőréſre fel viuèc, Paranczolattyát Királynac megértéc, Mindé ember házábā takorodiéc.

Halnánac, Fegyuer házoknál hol volna, Semmi fegyuert ſohol ſenki ne hadna, Mert à kinél megérthetic, meg halna, Vár piatzán minden ember le rakiá.

A fűzetet nép kőzetec ki vólna, Várasból ki menne rendben állana, Az Groff iőyen ki Király táborában, Feie eſic, à ki el nem iár abban.

Tőn zőndűléſt váras népe hogy hallác, Sźántalan fegyuert piatzra hordánac, Varas népe házokban zárkozánac, Hò pénzeſſec várasból ki állánac.

Viué à Groff Bęts kólczát à Királynac, Tęrdre eſſéc, kolczat ada Királynac, Dob trombitác harſognia fogánac, Király ßép hadai meg indullánac.

Indulla Magyar Balás Drabant haddal, Az váraſtel bonta ßép gyalogockal, Rendel álnac vtzákon halgatáſſal, Fegyueres be méne az Huſzárockal.

Elől Sźapolyai Iſtuán wrackal, Be foga vtzákat louag gyaloggal, Deréc állo ſereg Somi loſzá ual, Tábor kőuűl álnac ſűrő záſlóual.

Nagy Wrackal, és az vduar népéuel, Király vgy méne be ßép ſeregeckel, Hò pénzeſſec tęrdé álnac kin rendel, Királyt váriác illy nagy tiſzteſséggel.

Nagyon

CRONICA,

AVAGY,

Szép hiſtoriás Enec,

Miképpen Hariadenus, Tengeri toluay, Barbaroſſa, és Baſſáua lőt, Es, miképpen ez által Suliman Czáſar à Tengert birta, és meg haboritotta à Tengert, ſoc földeket, várakat, és váraſokat, Es meg vőtte Tunetum Királyi birodalmat, Midőn az orſágbeliec egyenetlenſégből veſédnénec egymáſſal.

VALKAI ANDRASTOL VER ſegbe ſépen ſőrzettet.

COLOSVAROT

I. 5. 73 ESTENDŐBE.

NÁR. MÚZEUM
KÖNYV-
TÁRA

CRONICA, auagy, SZÉP HISTORIÁS Enec, à Barbaroſsárol, és Tunęrum orßágnac elueßéſéről.

IAmboroc kérlec moſt meg hallyatoc, Minnyaian kic itten ielen vattoc: Egyęb dolgokat harra hadiatoc, Iſtennec dolgait ezodallyatoc.

Egy dologrol moſt nęktec emlekęzem, Kérlec halgaſſatoc meg én beßédem, Aphricai dolgokat ielen gętem, Orßagoknac valtozáſit éneklé.

Veßem előmbe ßerencze forgaſat, Kęt tőrec toluaynac nagy forgodaſat, Horuknac és Barbaroſſanac dolgat, Mint vettéc meg Algériu orßagat.

Egy Gőregből lőt Tőrőc attyoc vala, Lesbus ßiget nęki hazáia vala, Igen ßegény paraßt rend ből ő vala, Szegenyſégec ő hazoknal nagy vala.

Rolla ſokat iſſiac gondolkodanac, Mint ßegénſégekből ßabadulnánac, Végre egy haiót őc ketten orzánac, Tengerre tarſaickal indulanac,

Egy fő toluayt őc tengeren hallanac, Neue Kamal, az mellé állánac, Végre mikor nagy ſokat predallánac, Meg kazdaguluan, attol el valánac.

Neuekődués haioioc, tarſaſágoc, Őregbeduen nekiec kazdagſágoc, Vetéc tengerben minden bizodalmoc, Mauritaniara lőn indulaſoc.

De mikor az orßágba be iutánac, Minden fę lé nagy hire lőn hadaknac, Io alkolmatossaga lőn dolgoknac, Mert kęt wra lőn Algeriumnac.

Imè őc birodalmon nem alkhatnac, Kiralysag ért haborodasban vadnac, Sőmbe vini az orßag ért akarnac, Kiralysag társot nem ßenued maganac.

Segitsegűl egyic az Numidakat, Soc pénz ért meg fogada Arabokat, Haluan à másic, Tőrőc toluaiokat, Nagy őremmel mellé hiua azzokat.

Sőt Horuc ott az Ariadenussal, Fűzetés ért forgódnac toluaiockal, Kiraly fiát bißtattyác ßép ßauockal, Attyafiat meg veric puskás haddal.

Igen ßőkattlan puska Maurusoknal, Mind Numidiai Araboknal, Kęt fęl viadalnac hogy ott ßőmben ál, Tőrőc puskasoknac ßerencze ßolgal.

Meg veretének Maurusoc, Araboc, Sokat ben nec le vagánac toluaioc, Soc nyereségeken lőn vi gasagoc, Hogy ßerencze hamar lőn io ßolgaioc.

Olly igen hamar Horuc az őczéuel, Ő wrok hoz lőnec gonoßelméuel, Mert meg őléc aßt őc hertelenseggel, Nem gondolanac io fűzeteséuel.

A fő népnec soc aiandékot oßtnac, Kiket adomannyal hozzaioc haytnac, Minden engedetleneket le vágnac, Orßag birodalmára őc igy iutnac.

Czoda ez vilagnac ő állapattya, Ő v̊deiét melly

hamar

hamar váltoßtattya, Emberec ßerenczeiét mint forgattya, Mint ez dolog történeti mutattya.

Melly hamar ßegényſegből kazdagſagra, Jutnac ők orßag birodalmara, Algerium orßag Kiralyſagara, Vgyekőzetec eſmet lőn nagyobra.

Attyoc hazanal valo ßegénſeget, Igy tauoß tatác el ők az ehſeget, Vőnec magoknac Feiedelemſeget, Kereßtyéneknec hozánac győtrelmet.

Gyorſan eſmet az ő álnakſagockal, Circellumot meg veuéc hamarſaggal, Feiedelmet meg őléc czalardſaggal, Birodalmokat őregbitéc aual.

Nem ſokára erőuel, czalardſaggal, Főlden, tengeren iaranac rablással, Bugea ala menénec hadockal, Hogy aßt magoknac vennéc hatalmockal.

Igen gyorſac ben valo Spanioloc, Iſtenbe vetéc minden bizodalmoc, Meg halléc mennyekbé ő kialtaſoc, Vgyekben ßégyenyűlénec Poganoc.

Forgodaſában lám ot az Horuknac, Sebeſége az álgyu gilyobiſnac, Sakadáſa lőn az ő iob kariánac, Melly mia békét hagyà Bugeanac.

Illyen ßerenczetlenſége után, Semmi hada né lőt, hátra maraduán, Batorſaga ßűuében hellyén áluán, Noha ő iob karia volt el ßakaduán.

Czac hammar Spaniol Didacus Vera, Sép haddal méne ra Algeriomra: Spaniol haddal az Tőrők Horukra, Kiket poganoc hányánac ſablyára.

Olly ßép haddal esmet Vgo Monkata, Pogá nokra méne Algeriomba, Kęt fęl kőßt erős viadal támada, S'erencze ott is Pogánnac ßolgálla.

Diadalmot vőnec esmet Poganoc, Kin igen reműlénec Spanioloc, Erőssen vigadnac tőrőc toluaioc, Hogy illy gyakran esic kazdag predáioc.

Olly nagy hirec vala Kereßtyénségben, Minden felé vadnac emlekőzetben, Tőllec soc hellyec vadnac rőttegésben, Mert vadnac mindenfelé érkőzésben.

Magoknac nagy reménséget fogánac, Mert hűuénec ßerencze iárasánac, Vizen, ßárazon, mindenfelé iutnac, Kęt attyafű, kęt felé hadakoznac.

Immár tellyes léuén bizodalőmal, Tőrőc Horuc meg indula hadáual, Senkitől nem fel, vagyon batorsággal, Tremisseniomra méne ßép haddal.

Nagy soc toluay tőrőc melle iőt vala, Kikből nęki ßép puskás hada vala, Haluan eßt Tremisseniom királlya, Pogan ellen ßép haddal keßűlt vala.

Olly hammarsággal kęt had ßőmbe ßálla, Egy fęl Iesust, más fęl Allát kiálta, Soc dob, trombita erősen harsoga, Mint menydőrgő kęt had ßőmbe roppana.

Meg veretéc Pogan mia à Király, A ßerencze Horuknac ott iol ßolgál, Orßagábol ki vzetéc à Király, Előb indula haddal Pogány Király.

Immár hogy Oranumhoz kőzelgetne, Mikor

kor hammár à nagy Portuſra érne, Sép kéſ Spa niol had vala ezekbe, A Penuſoc is tamattac vala egybe.

Czac hammar Penuſoc Spaniolockal, Egyet értuén, tamadánac ſép haddal, Erős viadaloc Poga nockal, Pogant meg veréc kemény viadallal.

Horuc az ő hada veſzéſét látuán, Más hadra magát tartani akaruan, Io loua ſáiát follnia bo-czátuán, Megfutaméc, népe lőn le vágatuan.

Az louag Spanioloc őtet vzic, Penuſockal, az Horukot kergetic, Egy nyehány magáual ő meg fogatic, Kickel őſſue hamar feie vétetic.

Ez ſél kezű ember vgyét igy veſzté, Eképpen ő vétkeit meg fűzete, Soc győzedelmeit igy ſégy enite, Iſten ſoc vétkei ért meg bűntete.

Lőn nagy vigaſágoc Spanioloknac, Vellec egyetembe à Mauroſſoknac, Főképpé tenger mellyéke lakoknac, Hogy vége lőt Piratác Királlyának.

Illy őtőmmec ő bizonyosb voltaért, Az Horuknac ő ſtiét czufolás ért, Spaniol orſágba küldéc be ezért, Tőlle valo előbbi rőttegés ért.

Czoda hammar ſerencze valtozáſſa, Ő hoz za ember magát vgy alkoſa, Higye, hammar le-ſſen czalatáſſa, Ki magát el hiſi, ſégyen valláſa.

Horuc ebben példa lehet mindennec, Minap ſia czac egy hituán töreknec, Feiedelme hámar lőt ſoc népeknec, Czac el hiuéſe oka veſzéſénec.

A kereßtyénec igen vigádoznac, Hogy mag uát ßackaßtottác toluaioknac, Maga tudiác őczét à nagy Horuknac, Nagy okoſágát Hariadenuſnac.

Kemény ßűuel báttyahoz haſonlatos, Minden dolgaiban bőlcz, igen okos, Diczireſég kiua no igen haragos, Had viſeléſre igen alkolmatos.

Igen hammar battya halálat haluán, Es halálát torlannia akaruán, Wyab törőc Toluaiokat hiuatuán, Puskás hadát Törőkekből támaßtuán.

Siet őrőgbiteni birodalmát, Meg rőttentenie ő ßombédſágát, Mind Mauritaniat, és Numidiát, Hiſpaniát, és mind az Sardiniat.

Vélekedni ſokat ő nem akara, Louag, gyalog hadat ßépet támaßta, Sárazon, vizen hadait indita, Tőlle el hóldot népeket meg hayta.

Pattanttyukat, álgyukat hozata, Mellyeket őrőg haiókra hányatà, Port, gilyobiſt bőwſéggel fel rakata, Népet batorita, vizen indula.

Rémite meg rabláſſal Hiſpaniat, Mert rablaſáual el iára egy tagiát, Haſonlatos képpen az Sardiniat, Es Baleariumnac ő tartomanyát.

Ezec után nyereſéggel meg tęre, Numidákr wyobban fel kéßűle, Czalardſággal egy fő embert meg őle, Az Hametet, Mert fél vala ő tőlle.

Más Numida hertzeg ellen indula, Mellyet nęuen Benkadnac hinac vala, Egy nehány hellyen hertzeg-

hertzeggel meg viua, Cocum váraſnal aſt meg győſte vala.

Onnat, Tremiſſeniom hatarában, Amidára indula haragiaban. Lőn Amida előtte futamaſban, Minden népéuel ő táuolly allásban.

Czoda gyorſoſaga Barbaroſſának, Soc meſterſégei ő nęki vadnac, Oroſlan bőr hol nem elég ſubánac, Roka bőrt foldoz akor ő gallérnac.

Olly nagy hire vala győzedelménec, Rőttegéſſe Barbaroſſa neuénec, Minden felől, kic vęlle ſőm be leſnec, Miatta hamar meg ſégyenúltőtnec.

Nem ſokára eſmet haddal indula, Mert vizẽ ő ellene hadat halla, Spaniol haddal az Monkata vala, Ki Sardiniahoz nem meſſe vala.

Siet Hariadenus Monkatára, Hogy be ne bő czáſſa ő hatarára, Étzaka vte ő Spaniolokra, Soc Spaniol eſéc ott is rabſágra.

Igen meg veretének Spanioloc, Sebben ſallada el onnat hadnagyoc, Pogán kęzbe eſſének ot ſoc rabboc, El nyeretének ſép álgyuc és haioc.

Lőn eſmet wy hada Spaniolockal, Roderic9 Portundus vala haddal, Halla Toluaiokat Balericomnál, Hogy volnának czac ötuen hęt haiockal.

Igen Portundus è dolgon vigada, Hogy Pogant Colubranianál halla, Melly czac tiz mélföld Ebuſumhoz vala, Győzedelmet igẽ reménli vala.

Az haióc kőzzűl nyőltzat el válaßra, A nyóltz haio bizonyába nagy vala, Pogan ellen eßt elég nec alita, Viadalhoz eßt keßite, meg rakà.

Ráioc indula azért Ebuſombol, Haymad tyucßókort indula várasbol, Ménéſét nem titkol hat à Pogántol, Virratakort meg látzanac haiókbol.

Iò módia nem lőn ebben Portundoſnac, Hámar kéßűle Pogán viadalnac, Vakmerő ßűue vala Portunduſnac, Mert nem néze ſoc vóltát Pogánoknac.

Ott véuéc eßekbe hir hazug vóltát, A Pogánac hogy látác ſokaſágát, Sokan bányác Hadnagy vakmerő vóltár, Dolgoknac olly igen ſullyos vóltát.

Czac hammar hogy viadalnac állánac, Segény Spanioloc ottan romlánac, Mert deréc ereie Barbaroſſanac, Ott vala, ki miat nẽ iól iaránac.

Aſſan Czelebia egy fő Pirata, Máſic Sulimã, ki vala ő társa, Aſſan ßőmbe méne à Portunduſra, Sulíman pedig vtkőzzéc óldalba.

Nem iò móddal Portundus indult vala, Tőb haiókat mert hátra hatta vala, Haioiábã társiual veßet vala, Ennec vakmerőſége oka vala.

Cantabriai Ianos máſic haióban, Aydin Smirnatol lőn meg nyakazásban, Soc Spaniol eſic rabſágbã, De fegyuer mia tőb lőn elhullásbã.

Enyi

Enyi ſoc fő nép veſſe az viadalbâ, Portundó veſſe, Cantaber Ianoſſal, Ciuerius Ianos, Sances Marhéual, Meg nyakaſtatnac nagy ſoc iáborral.

Lőn fokſága az Portűdus Ianoſnac, Az Podericus Portundus fiának, Keſerues lőn attya veſſéſſe annac, Fokſága lőn iò Corduba Ianoſnac.

Lőnec nagy vigaſágbâ à Poganoc, Iſtenhőz ohaytnac à ſegény rabboc, Pogán kęzbe eſénec ſép hęt haióc, Sualadánac egyikbé Spanioloc.

Algyu ſő:ſámot mindét el nyerénec, Algeriomba őrőmmel menénec, Barbaroſſának aiandé kot vénec, Kęt fő rabbot, Algyut taraſkokat vénec

Rayta Barbaroſſa igen őrűlle, Vitęzinec lőn tőle diczirete, Fő aiándékot nyereſégből ſőrze, Kiket ő Suliman Czaſárnac kűlde.

Igen ſép vala Portundus haióia, Kibe aiándékokat raktác vala, Conſtantinápolyba hogy vittéc vala, Tőrőc Czaſárnac be mutattác vala.

Ott haiót, aiándékokat, záſlókat, Czaſár iò keduel látà mind azokat, Diczire őnękic minden dolgokat, Kőueteknec oſta aiándékokat.

Soc haióckal Barbaroſſa keſűle, Wyab toluay had ő melléie iőue, Sina, és Halikocz iőue, Ezeckel harmintz haio toluay iőue.

Ezeckel hatuan haiókra telénec, Hadi ſőrſám mal kiket epűténec, Vitęzlő férfiackal kéſziténec, Gades váraſra menni ő gyekőzénec.

Circellomba az erőnec feléuel, Halikoczot bo czátác el ßép ßerrel, Soc haiokat hogy meg rakna éléssel, Hogy hadoc lőnne bőwséges mindennel.

Rólla hirt mondánac az Aurianac, Károlly viz ereie fő hadnagyánac, Boßßonkodic halálán Portundusnac, Es illyen hatalmokon toluaioknac.

Ezer, őtt ßáz, harmintz eßtendő vala, Auria Andras hogy fel kéßűlt vala, Genuabol mikor ki indult vala, Nagy őrőc haioia harmintz nyoltz vala.

Tengeren ßép hadáual meg indula, Balearis ßigetbe mikor iuta, Toluaioc dolgárol wyob hirt halla, Műuel hada kęt felé ßakat volna.

Az ő fele hadáual Barbarossa, Még vgyan Algeriomba ben volna, De más réßéuel az Halikocz volna, Circellum mellet haddal ßállot volna,

Ra indula Auria Halikoczra, Mikor kőzelgetne már Circellomra, Pogán látuán, esmere hogy Auria, Rá gondola Halikocz ő dolgára.

Igen hamar haióit el sűllyeßté, Várasbol Tőrőkeket várba viue, Várasbeli népet pedig el kűlde, Hogy várasban az Auria ne érne.

Oda mikor el érkőzéc Auria, Várasbeli marha predára iuta, Nyóltz ßáz kereßtyén rab meg ßabadula, Kin Auria Andras igen vigada.

Rőuid őreme lőn kereßtyén hadnac, Segitsége érkő-

ge érközéc Halikocznac, Louag, gyalog sereget Numidáknac, Győtrelmet hozánac az Olasoknac.

Est látuán Auria, meg háborodéc, Városbá valo népnec iell adattéc, Hogy à predálás tőllec el hadiatnéc, Minden embert haiókra takarodnéc.

Gyakor iellel ki nem hiratthatánac, Mert őrűlnec vala kazdag predánac, Numida louagoc raioc iutanac, Várbol is ki vttésse lőn toluaynac.

Imit amot Pogánoc Olasokat, Vagiác és fogdosſác az predállókat, Kic nem halgatác ő bőlcz Hadnagyokat, Le vágánac Olasokban négy ſázat.

Egy fő ember közzűlec foglya eſéc, Pallauicínus György ott rabba eſéc, Hatuan magáual élettre tartatéc, S'o fogadatlanſág ért ez történnéc.

Még is Auria à töröc haiokban, Egy nehányat el nyere ez vtában, Gades váras is lőn ſabadlásban, Mert Barbaroſſa lőn haborodásban.

Auria Andras meg tére hadáual, Haióc ért vadnac Pogánoc bánattal, Barbaroſſahoz mené nec foglyockal, Bánkodic, hogy nem vólt egyűt hadáual.

Igen bánya Auria ſabadſágát, Fő ellenſegénec el ſalladáſat, Mert iól tudia annac nagy okoſágát, Auria Andráſnac bőlcz hadnagyſágát.

Ez dolgokból Barbaroſſa nagy hires, Min-

den népeknęl vala neuezetes, Hogy minden hadaiban győzedelmes, Suliman Czaßárnál nagy diczíretes.

Soc toluayláſt tengeren ßéllel tétet, Nagy ſoc predát toluaylaſſal be gyűtet, Felőle mindenűt nagy emlekőzet, Hol ßidalom, hol pediglen dicziret.

Tulaydonſága ez à Sßeréczęnec, Ielen vagyon az okos meréßeknec, Oka, módia hol iò à kéſértéſnec, Ot ßolgál iól ßerencze vakmerőknec.

Auria ő nęki nagy neuet ada, Mert hada előt ő futua ßallada, Lám vizi had viſelésben Auria, Őtted Károlly Czaßárnac fő hadnagya.

Tőrtinéc miatta Kereßtyéneknec, Soc veßéſſec kin Pogánoc őrűlnec, Populoniauál mert eſmet veßnec, Hadriadenuſtól ott meg veretnec.

Illy dolgai nęki nagy ſokac lőnec, Kikben kegyelmet látta ßerenczęnec, Okoſága ßolgált meréßſégénec, Ebből lőt módia elő menténec.

Spaniolockal lőn ſoc viadala, Tőb Kereßtyéneknec keuesbe faia, Noha tenger el foglaltattot vala, Soc orßágoknac ki nagy kára vala.

A Kereßtyén kőßt valo vißßa vonnás, Egyenetlenſég és ſoc háborodás, Egymás ellen valo ſoc hadakozás, Pogánoknac alkalmatoſſág adás.

Czoda Kereßtyén Feiedelmec dolga, Iól láttyác mikor ég ßomßédioc háza, De nem ſietnec annac óltaſára, Maga láttyác, hogy leßen romláſokra.

EZ E-

Elkezdem már Czáßár meg indulását, Barbarossahoz köttét boczatasát, Vizi erőiénec rea bizásat, Es Tunis orßágnac nagy változását.

Ennyi ßerenczęs had visseléséuel, Mikor viragzanéc illy hirrel nęuel, Győzedelmeinec důcző ségéuel, Magánac ßőrzet feiedelemséggel.

Ezer, őtt ßáz, harmintz négy eßtendőben, Tőrőc Czáßár vala nagy kéßülésben, Persiára vala v̊gyekezésben, Birodalom terießtésse ßůuében.

Illyenképpen végeze az ő dolgát, Hogy kęt felé inditana nagy hadát, Magánac ßána világ birodalmát, Ő maga hogy meg véné az Persiát.

Vagyon ßándéka nęki nap keletre, Napkeletfelé valo nemzetekre, Más hadát kéßite à Kereß tyénekre, Nagy keßületet teßen az tengerre.

Siciliát, egéß Olaß orßágot, Sardiniat, és Spaniol orßágot, El foglallya, meg vegyen soc orßágot, Magánac el foglallya egéß világot.

De miért hogy viz ereie hadahoz, Bőlcz hadnagya nęki nem vala ahoz, Kőuetet kůlde Hariadenushoz, Ki siessen vizen Barbarossahoz.

Egyedől Hariadenust esmeréc, Hogy Auria Andras ellen vethetnéc, Viz erőn ki Hadnagya tétethetnéc, Ki által győzedelem reménletnéc.

Mert

Mert ſegényſégből hammar kazdagſágot, Sörzet vala ómagának orſágot, Soc hadakon vőt vala birodalmot, Semmi hadaiban ſégyent nem vallot.

Igen ſiet à Suliman kőuete, Melly kőuetnec Sinas vala ő neue, Rodian Maugaliſt vőue ő mellére, Mauritaniaba gyorſan eueze.

Nagy ſép ſóckal kőuetſéget meg monda, Suliman Czaſar kegyelmet aiánla, Tengeri Hadnagyſagot nęki adna, Minden viz ereiét kezebe bizna.

Az mikor Barbaroſſahoz érkőzéc, Nagy tiſteſséggel tőlle fogadtatéc, Az kőuetſég mikoron meg mődatéc, Kettő kazdagő aiándékoſtatéc.

Bizodalom, őröm, ſálla meg ſűuét, Egéſz Aphricára vete elmeiét, Gyorſan keſziti haióit és népét, Mind elő hiuata népének feiét.

Sietuén hiuatà egy attyafiát, Vén bátryát, az Ramadan Czelebiát, E mellé hiuatà más hiwſolgaiát, Erős Agiſt, ő hadának Hadnagyát.

Ezeknec aiánla Aſſant, ő fiat, Huſonkęt eſztendős iffiu magzattyát, Vęle egyűt Algeriom orſágát, Ómaga eleybe véue útát.

Nagy vigan, ſép ſerrel, ő el indula, Sép őreg negyuen haióckal ő vala, Soc álgyu, taraſk ő haióin vala, Por gylyobis, ſép ſin nép vęlle vala.

Czac hamar à Tirrhenom tenger melet, Találla ő

lalla ö magánac ellenséget, Kickel meg viua, és vön gyözedelmet, Noha ö is oda hadià nagy soc népét.

Illua ßigetre ö vtábol tęre, Riom várasára ö éyel vte, Meg véue, soc kazdagságot ot nyere, Soc rabbockal ot haiókat terhele.

A nagy nyereségnec igen örüle, Minden népéuel Allát vuöltete, Nágy vigan esmet tengeren eredé, Bizanciom felé aual siete.

Leányokat, ßép férfi gyermekeket, Valogata kazdag nyereségeket, Kickel Czáßárt és à fö vezęreket, Aiándékoßhassa, es fö népeket.

Oroßlanokat, és ßép Pardoßokat, Vén Czaßárnac Libiai vadakat, Sßép leányockal be mutatà azzokat, Egyetembe ßép öltezet iffiakat.

Czáßár láta Barbarossat víg keduel, Aiándékit véué igen iò nęuel, Ötet tekinteli kegyelmes ßömmel, Allapattyát nézi figyelmességgel.

Valánac sockan Czáßár vduarában, Kic irigy ködnec vala ö magokban, Ellent tartnac vala az ö dolgábá, Mint ßokot ez gyakrá lönni vduarbá.

Miért hogy ez iffiusagátol fogua, Toluayság ban meg állapadot vólna, Minden nemzetség ellensége volna, Ez ért fö tißtre alkolmatlan volna.

Tön haladékot Czáßár ö dolgában, Miért hogy Ibraim ben Siriaban, Volna telelésben Ko magenában, Ki fö tanacz löt volna ö dolgában.

Ez dolgot Barbarossánac izene, Czáßár, Kaßßon Bassa által ielente, Ö dolgáról hogy Ibraimot érne, Akarattyát Ibraimtol ęrtene.

Nem vélekődéc sokat Barbarossa, Czáßár akarattyát ęrtuén, indula, Semmi mũkaiát, vénséget nem ßánya, Mert vala Ibraim iò akaroia.

El keluén az Amanusnac hauasát, Nem gondoluán az hónac rayta vóltat, Czac hogy érhesse ő Ibraim Bassát, Kőzelhesse Ibraimmal tanáczát.

Nagy faradua Aleposba hogy iuta, Ibraimot várasba ot talála, Nagy vigan Ibraim őtet fogada, Gyakran léuén egyűt vęlle tanáczba.

Tanáczkoznac sokat had viselésről, Barbarossa okoson ßól mindenről, De főképpen ßól à Kereßtyénekről, Kőßtec valo soc egyenetlenségről.

Ibraim kęrdezi nagy soc dolgokról, Bőlczen felel Barbarossa azokrol, Beßel Affricai soc hadairol, Affricanac minden allapattyárol.

Rólla Ibraim sokat gondolkodéc, Barbarossa dolgárol elmélkődéc, Okosagán, beßédin czodálkozéc, Bőlcz hadnagynac ő tőlle esmertetéc.

Esmere, hogy ő az vizi erőhőz, Elég ember vólna viseléséhőz, Affrica orßági el nyeresehőz, Barbarossanac módia vólna ehőz.

Gyorsan Czaßárnac leuelet irata, Mellybé Hadriadenust ő aiánla, Bőlcz had viselő emberuec aßt ira, Bátron az vizi erőt rea bizna.

Iol tőn-

Iól tõnne, ha Baſſac kõze ßámlálna. Tanáczi kõßt õ nekie helt adna, Deréc viz ereiét ha rea biz na, Mert ez birodalmát küllyeb nyuytana.

Oll vigan ſiet vißßa Barbaroſſa, Tudia mit Ibraim felõlle irna, Hißi nyiluány, hogy az nęki haßnálna, Mert nagy az Ibraimnac méltoſága.

Az mikor iuta Conſtantzinápolba, Eßébe vé ué, dolga iobban volna, Ibraim leuele nagyot haßnálna, Mert gyakrabbã õ Baſſackal ßólhatna.

Nagy dolgokról gyakran beßel Baſſackal, Egy Király fi vala Barbaroſſaual, Ki egy az Tunnis orßági Királlyal, Muleaſſeſſel, Mahomet fiaual,

De az báttya eßt meg õlni akaruán, Báttya kegyetlenſégét táuoßtatuán, Az Hariadenuskoz õ ßalladuán, Vęlle vala õ ſegitſégét váruán.

Roßet vala neue az Király finac, Kit mutogat Barbaroſſa Baſſáknac, Ez iò oka volna Tunnis orßágnac, Czáßár ßamára el foglallaſánac.

Egy nap Czáßár hozzáia be hiuatà, Hariadenus beßédet indita, Kõnyõrge Czaßárnac, hogy meg halgatna, Mert tanácza õ nekie haßnálna.

A mint à Papoc ßoktac kõnyõrgeni, Mikor Otmã Czaßároc imádkozni, A tẽplõba ßoktanac el be méni, En is az egyre kezdlec moſtã kérnyi.

Sies meg emlekõzni eleidrõl, Az Otman Czaßároc nemzetſegirõl, Birodalmokrol és gyõzedelmekrõl, Es az Mahometnec õ tõruényérõl.

Viſelly gõdot te hited tõruényéröl, Erös boß ßut ály hit ellenſégiröl, S'ůntelen gondólkodiál te ezekröl, Tůzzel, vaſſal viſſely gondot ezekröl.

Aßt iól látom, hogy hired ért, neued ért, Te birodalmodnac teriedéſe ért, Es Mahomet tõruénye óltalma ért, Hit ellenſégit v̊ldezet ezec ért.

Lám az hit ért meg rontád Taurunumot, Es erös viadallal meg vöd Rodot, Királyoſtól meg veréd Magyarokat, Királlyal el hullatál wr fiakat.

Kéßitöttęl moſt hadat Partuſokra, Es Perſáckal egyůt à Méduſokra, Kic az igaz hitet hattác mid hátra, Mert Haliſt vöttéc öc magyarazatra

Az Homareſt azért öc hátra hattác, Igaz magyarazónac aßt nem tarttyác, Mahometet más ęrtelemre vonßác, ö magokat Kazul Baſſaknac hiyác

Iſten akarattya, hogy hozzád iöyec, Gyözedelmidre ßép útat ßörezzec, Tengerẽ valo hadaiddal legyec, Mahomet káromlókat én kergeſſec.

Diczíretes igy mů had viſeléſůnc, Mert ekép pen mů ßent fegyuert viſelůnc, Perſakat igy az igaz hitre veßůnc, Kereßtyéneket veßtũc és ſůllyeßtũc

Oda meg iárß Perſiaba hadaddal, Még meg haytod öket erös károddal, Meg röttented öket nagy hatalmaddal, Onnat még meg tęrß gyözedelmes haddal.

Más erödet hogy ha én mellém adod, Vizi erödet hogy ha reám bizod, Auria felöl bizonnyal

meg hal

meg hallod, En miattam ő halálát meg látod.

Igy leßen ßabaduláſa tengernec, Sabad rabláſa à te hiueidnec, Siciliát hallod lőnni tiednec, Pennſoc, Numidác nęked engednec.

Nagy iò keduel Czáßár ezeket véue, Eßóc meg tellyeſiteſért inte, Az Vezęr Baſſác közzé ötet veue, Vizi Vezęrſéget nęki engede.

Ottan nęki záßlót kezéből ada, Sablyát és botot azonképpen ada, Nyoltz ßáz ezer aranyat ßámláltata, Mellyet hadi kőlczégre nęki ada.

Sőt melleie à Porta Ianczáriban, Nyóltz ßázat mellé válaßta azokban, Kin Hariadenus lőn nyuguaſágbā, Nem mulata ő Conſtantzinapolbā.

Vtra indulla ſoc hadi ßörßámmal, Soc éléſſel, álgyuckal, Taraßkockal, El indula nyóltzuan őreg hajóckal, Ezec mellet ſoc Naßáddal, gállyáckal.

Ottan Helleſpontuſon el indula, Vrát Olaß orßágra igazita, Holot rabláſſal nagy ſokat el iára, Mind Nápolic égete és rabola.

Gyorſaſaggal vagyon az ő iáráſa, Prokira vára ſra melly hamar iuta, Mind váras, vár ő kezébe akada, Mert benne valo nép meg rőmült vala.

Rabockal, marháckal ott kazdagula, Mikor Caieta felé éyel iutna, Spelunca váraſra onnat indula, Melly keueſs viadallal kęzbe iuta.

Az várat is mindiárt vitatni kezde, Pelegrinuſt várban lőnne ęrte, Vár meg adaſára ßép ſóual inte, Békeſéggel onnat el erőſtene. C iij Cz

Czac hamar az vár kezébe adatéc, Pelegrin, békeuel boczátatéc, Feleſége, gyermeke meg adatéc, Iò móddal Pogántol el ereßtetéc.

Igen ŏrůl haluán Fundos várasban, S'ép Gõtzága Iulia volna abban, Siet, hogy hir ne lŏnne ŏ dolgábã, Hogy akadiõ fŏ aßßõy rabſágábã.

Olly hertelẽ hogy váraſra iutánac, Pogánoc kapuiára rohannánac, Czac alig lŏn hire az iò aßßonnac, S'aladáſa Iulia Gontzagánac.

Semmit félni váras népe nẽ tudot, S'átalan pogán hogy kapun hallattot, Mindiáráſt kapu kezekbẽ akadot, Illy hamar az váras kezekbẽ iutot.

Itt az váras ßép népét kazdagſágát, Fel rakuán kinczet, ſoc ßép predaiát, Tarracinara fordita ŏ v́tát, Mulatſág nęlkůl viſeli ŏ hadát.

Siet menni ŏ Tarracina felé, De váras népénec hogy ez lŏn hirré, Meg nẽ várác, ki futanac hegyekre, Kiket hon érhetnec, hányác fegyuerre.

Soc templomi kazdagſágot ñyerénec, De keues rabot onnat viheténec, Innét hirec mindẽ felé érkeznec, Melly dolgon mindenec igen rŏttegnec.

Illy hir haluán Romaiac rŏttennec, Olaß orßágoc lakoi remůlnec, Sẽmi hadac nem vala kéß ezeknec, Sem pedig kedden lŏt, ſent Kelemennec.

Maga ŏrzeſére è ßent iambornac, Czac ßáz és huß Német gyalogat tartnac, Ez mellet negyuen hęt louagi vadnac, Ez hetedic ſent Kelemẽ Papánac.

Oda

Oda ha ment volna az Barbaroſſa, Roma legottan kezébe lőt volna, Olaſz orſzág kapuia meg nyilt volna, De Pogán vgyekezeti más vala.

Pironkodnac Papáual Cardináloc, Olaſz Hertzegeckel, ſzabad váraſoc, Sűrőſéggel valo ép tartományoc, Hogy előttec igy rablánac pogánoc.

Az ſent atyác egymáſſal tanáczkoznac, Egy ſét Cardinált közzülec válaſztnac, Hippolito Medice ſnec pénſt adnac, Hadat támaſzſzō ellene pogānac.

Rőuid vdőn Cardinál gyűlekőzéc, Mikor Romábol hadáual ki lépéc, Czac héiába gyűlekőzéſ ſe eſſéc, Mert pogannal vgye nem történhetéc.

A pogánnac mert más ſzándéka vala, Tunnis orſzágra vgyekőzic vala, Pontia ſzigetre ki ſzallot vala, Kazdag nyereſéggel, rabbockal vala.

Tanácza ez vala Barbaroſſánac, Hogy Penuſoc félnie ne tudianac, Olaſz orſzágra vtat mutaſſanac, Tunniciára hamar fordullyanac.

Illy czalárdſága vala à pogánnac, Nagy álnokſága Hariadenuſnac, Czac hire ſem vala indulaſſanac, Orſzágokban hogy ben lőn Penuſoknac.

Siet haddal menni Muleaſſeſra, Tunetumban Penuſoc Kirallyára, Mint ha vinne Roſzetet Kiralyſágra. Kit hadiot Conſtantzinápolban fogua.

Sőt czac hamar hogy Biſertara iuta, Váras né pénec ielentőtte vala, Kiraly attyafia hogy vęle volna, Az Roſzet, kin meg vidultanac vala.

Igen

Igen örülle váras wy Királynac, Kaput nyitánac hamar ő hadánac, Mert à Roßet ßolgaibá ot látnac, Kiktől ez illy hazug hirec támadnac.

Mulatsága ot semmi nem lőt vala, Czac Bisertát iô moddal hatra vala, Vtica felé hamar indult vala, Melly Bisertahoz harmintz mélföld vala.

Az Vtikat, Cartagot, meg halladuán, Hadával Barbarossa eléb áluan, Guletahoz vizen ő közel iutuán, Lőuéldezéssel örömet mutatuan.

Sietnec örömet várbol is lőnyi, Hariadenus kezde várat kérni, Hogy akarnac Roßetnec aßt meg adni, Ha akarnac tőlle kegyelmet venni.

Erre felelet várbol illy adatéc, Tunetum váras ki kezében esnéc, Tudiác hogy az orßág annac adatnéc, Guleta kapuia annac meg nyilnéc.

Reménsége nagy à Barbarossának, Mit fel fogadot Suliman Czaßárnac, Birodalma kezébe lőn ne annac, Ő paranczolna egéß Affricanac.

Vala magas hegyen Tunetum vára, Hozza raggaßtua vala nagy váraſa, Várból látzéc ellenség soc haióia, Meg esmerßéc ellenség sokaſága.

Igen vigan váriác wy Királyokat, Roßetet, kit vélnec iőni wrokat, Gyűlőlic Mulealsest Királyokat, Igy mutattyác álhatatlanságokat.

Czoda vala Mulealses elmeie, Iól esmeri ő népének mi ßűue, Váras népének láttya hogy örőme, Kiuánatos őczénec iőuetele.

Igen

Igen ſömléli várás népe ſinét, Abrazattyok-ból eſmeri elmeiét, Meg is akaria kéſérteni népét, Raioc hanya hiwſégec ért beſſedét.

Az ő beſſédét fűl melet boczátác, Egyen,ket-ten,beſſéd közben el hadiác, A fő népec Kirallyt is tanáczra fogác, Beſſédeket illyenképpen inditác.

Czoda képpen Abdahar ſólni kezde, Ki vala à Meſuarſag fő tiſztiben, Máſic vala Abeſes, más fő tiztbe, Az Menyſetſégnec ő fő tiſztibe.

Olly iò volna,wram,rea gondolnod, Sérenczé re molt magadat nẽ biznod, Iob vdőre te magadat tartanod, Lám népét hozzád valo ſűuet látod.

Mindiárt meny ki váradból,váraſodbol, Mert attyádfiát váriác vigaſágbol, Mint iól látod néped akarattyából,Mi iob volna nęked,tanólnod abbol.

Meg indula Muleaſſes dolgokő, Czodálkozéc á hitetlen vóltokon, Minden drága kinczét el reyte oſtan, Vgyekőzeti lőn el ſalladáſon.

El hagyuán erős várát és váraſát, Feleſégit, gyermekit,kazdagſágát, Hogy meg érte ellenſég közel vóltát, Sértelen futáshoz kéſźite magát.

Nagy vigan vadnac Tunetumbeliec, Őrűlnec ő wyob feiedelmeknec, Az wy haddal iővő iffiu Roſſetnec, A nagy Muleaſſes király őczénec.

De meg czalatnac ő reménſégekben, Mikor biznac wy feiedelemſégben, Az iffiu Roſſetnec ő iővéſében, Eſnec ez hit melet ellenſég kęzben.

Az Muleasses hogy el futot vala, Abdahar ki nagy Mesuarságban vala, Es Abeses ki Monifetes vala, Melly két tisst Király után fellyeb vala.

Tanáczot tartánac à fő népeckel, Egyet értué az váraſi fő néppel, Aiándékot ſörzénec kőuetteckel, Had eleybe küldnec tiſteſéggel.

Vigan várnac Barbaroſſat wrockal, Kőuet által ielentéc ékes ſóckal, Kit el küldtenec vala ſép louackal, Hogy mikor ſárazra iutnac haiockal.

Terhőc hátra maraduan az haiókra, A fő népec rakodnánac louaka, Ekeſé igy mennénec be váraſra, Kiket nagyon várnac Tunetumra.

Paranczola Barbaroſſa hadának, Hogy Roſſet felől illy hirt mondanánac, Vton betegſége lőt kiraly finac, Kiuel laſſu haiokon közel vadnac.

Az ő hadát vizről el ki ſálita, Ott ezert Törökökben el válaſta, Lóra vluén kőuettel el indula, Be boczáttatéc kedueſt az várasba.

Tiſteſéggel váras népe fogadiác, Vár kapuiát nekie nyitua tarttyác, Törökec Suliman Czáſárt kiáltyác, Penuſoc Roſſetnec neuét ne hallyác.

EZ HISTORIAS ENEKNEC III. RÉSZE.

Tunnis orſágnac ő nagy változáſát, Hallyuc meg Barbaroſſa álnakiságát, Roſſet neuével mint az Penuſokat, Meg czala, és meg véné orſágokat.

Rőnd

Rövid vdön, hogy Tunetű kęzbe lön, Mind vá ras, vár, Tőrőc kęzbe adua lön, Wy királyról nép em lekőzetet tön, Az ifiu Roßetről emlekőzet lön.

Roßet ßolgait Penuſoc kereſic, Kiktől bizőy hir felőle tudatic, Noha Törökec őket fenyegetic, E közben Törőc had mind be érközic.

Roßet ßolgait kételenſég allat, Vęlle hoßta Barbaroſſa hit allat, Ezec ßánnyác hazáioknac romláſát, Hazáiokon toluaioc birodalmát.

O mődiác tekinczetec magatokat, Mert előlle ßánnyuc à mű hazánkat, Kár el arulnűc nękűnc or ßágunkat, Vétec lönne el balgatnunc dolgűkat.

Oly wratoc leßé Roßet neuéuel, Kit be foga dátoc kételenſéggel, Ki miat adattoc tſi mind ár ron ell, Ha nem támattoc ellenec hamar fell.

O mint kel feiéként moſt rabba lönnünc, Hazánc ßerelme mődattya eßt velűc, Mert Barbaroſſá ual kételé hitűc, De hazác kedue ért midét ßéuedűc.

Olly igen ohaytnac ezen Penuſoc, Conſtátzinápolban fogua Királyoc, Ki neuére kęzben vároc, váraſoc, Kiraily hellyén toluay volna ő wroc.

Nagy haraggal Penuſoc egybe futnac, Váras piatzára egybe támadnac, Meg háborodéc ßűue à Meſuárnac, Hadnagyul ada magát Tuniſoknac.

Ott el kezde à Meſuar ő beßédét, Ki ielente nagy haragiában mérgét, Ohattya Roßetnec ő táuolly létet, Mulcaſſes Kiraly ellen ő vétkét.

Bizodalmunc ninczen nękünc Roſetbé, Ki Soſimannál tartatic tömletzbé, Meg czallattűc azért nű ő neuében, Kic hittűnc vala Roſet iouéſeben.

Ez dolog ért ha moſt fegyuert né vőßünc, Czalárd elléſéggel ha meg né viuűc, Örőcké è tolnay oknac ßolgáliunc, Rabſágra ide ſtoua el adatunc.

Nò azért fegyuert minnyáiá moſt vőnyűc, E nagy czalárdſág ért mű boßßut állyűc, Soc vért ßa badſágunc melet moſt onczunc, Penus nęw mél ſoſaga ért meg viyunc.

E ſókat haluán Tunetumbeliec, Egy köuetet Muleaſſes ért küldnec, Raytoc lőt czalárdſágot meg ielentnec, Tęrien meg, halálig melléte leßnec.

Minden felől várasból ößue futnac, Törökec el len feienként támadnac, Véletlen veßélt Törökek re hoznac, Kiket találhatnac mindent le vágnac.

Ez hir haluán, Muleaſſes meg tęre, Mert nem igen meßße vala reytezue, Dorax egy fő Numida vagyon vęlle, Muleaſſes annya egy vala vęlle.

Rőttenetes kiáltáſſoc valánac, Kęt ſęl egymás mia ßörnyen vágatnac, De várasban Törökec többen hulnac, Szabadulnac, kic az várba ßalladnac.

Ezen hertelenséggel oſtromlára, Penuſoc, Numidác mennec az várra, Forgatnac Törökec álgyut azzokra, Töröc puskáſſoc gyülenec tőkőkra.

Nagy

Nagy soc hulla ot el az Affrusokban, Puska, álgyu miat lőnec romlásban, Melly mia lőn ostrõ meg tagulásban, Tőrőkeknec lőn ßűuec vidulásbã.

Tőrőc Barbarossa ott gondolkodic, Mert fel, hogy élése meg fogyatkozic, Iol lehet vitęziben igẽ bizic, Ő dolgaiban igen okoskodic.

Imè kętzer már ostrom vala, Dorax louag haddal érkezet vala, Muleasses király ő vęle vala, S'ép keuęs Numida louagia vala.

Esmet kőz nép király bißtatasára, S'űuet véuén bátron megyen ostromra, Néznec feienként az ő Királyokra, Terméßetec ßerént valo wtokra.

Lőn wyobban rőttenetes kiáltás, Kęt fęl pogánoc kőßt nagy siualkodás, Kűlső fęlre nagy soc gilyobis ßórás, Mind az által nẽ ßűnéc az ostrõlás.

Látuán Tőrőkec kemény vóltát, Penusoc, Numidác nagy batórságát, Egy fő Tőrőknec meg fogadác ßauát, Ki inte ki vtéfre társaságát.

Igen hamar sockan eßue futánac, Haydin, Moses, Hali elő állánac, Soc iò legényec ezeckel valánac, Kęt kapun egyßers mind ki rohannánac.

Ezec Penusokat ot kőzbe véuéc, Kiméletlen ő ket ot vágác veßtéc, Három hellyen nagy viadal kezdetéc, Soc fő nép kęt fęl kőzzűl ot el eséc.

Nagy rőttenésekre lőn Penusoknac, El eséße az Abdahar Mesuárnac, Seregenként Penusoc el táuoznac, Az ostromról eßt látuán hátrábálnac.

Sztényec lőnec Tőrőkec dolgokban, Penuſokat igen vágiác vtzákban, Tőrőc előt ſorulnac be hazakban, Tőrőkektől oſtromlatnac házokban.

Onnat Tőrőkec fáradván terénec, Nagy győzedelemmel várba menénec, Hariadenuſtol diczirterénec, Feienként tőlle aiándékot, vőnec.

Király eſmet onnat futua ſalada, Keueſs hogy rabſágba ot nem akada, Bagrada vizen ő által ſaladà, Az Doraxnac méne tarromanyába.

Á melly éy Király futáſát kőuete, Két fél aſſt nagy vigyazáſſal rettege, Várbol ki iőuetelt Pen' nép őrze, Nap fel iőtét ſép békeſég kőuete.

Tunetumbeliec ſoc ſebeſſeket, Látuán ſoc iő el hullot vitęzeket, Számlalánac harom ezer teſteket, Meg eſmeréc elégtelenſégeket.

Nem vetéc vakmerőſégre magokat, Tudiac budoſni futot Királlyokat, El eſſetnec lőnne ő Meſuariokat, Kihőz biznac vala fő Hadnagyokat.

Az Hariadenuſnac őc vzennec, Iő hit allat békeſéget engednec, Azon hit allat békeſéget veſznec, Kiuanatos dolgot két fél ſereznec.

Gondollya Hariadenus magában, Igen keueſs eléſe nęki várban, Orſág népe ha leſſen támadásban, Ha váras népe melle iő várasban.

Soc vgyeket ez egy váras népéuel, Tunetum váraſnac ő köz népéuel, Várban meg elhezic ő Tőrőkeckel, Ott ſégyent vall ő nagy éktelenſéggel.

A béke-

A békeség hit allat végeßtetéc, Kęt sęl kőzűben czendesség adatéc, Barbarossától fő nép be hiuatéc, S'ép ßóual tőlle fő nép ßolitatéc.

Gondolnác meg ő régi királyokat, Birodalma allat valo kényokat, Esmernéc meg mostani Czaßárokat, Sultan Solimant, hatalmas wrokat.

Olly feiedelmec most adatot vólna, Kitől ő kőzűkbe küldetettet volna, Raytoc valo nagy terhőt bánta vólna, Melly oda menésénec oka volna.

Dulni, fulni, mostá tű meg ßűnyetec, Lám kegyetlen királytól menekettec, Hatalmas WR immár feiedelmetec, Kinec óltalmába meg czédeßedtec

Őrűllyetec à tű ßabadságtoknac, Veletec egy hiten valo Czaßárnac, Békeség vége soc változástoknac, Ki oka vólt soc nyomorusagtoknac.

S'erenczęsec leßtec ßegénségtekből, Kazdagocka tű ßűkőlkedéstekből, Meg nẽ nyomoritathatoc senkitől, Mert Czaßár meg mét mindẽ ellẽségtektől.

Vagyon Czaßáratoc tű Királlytoc ért, S'egéy és kegyetlen Muleasses ért, Nagy feiedelmetec, ez nyomorult ért, Igaság ßerető, imez gonoß ért.

Ide mostan ki engemet boczátot, Nagy kételenséget raytatoc hallot, Kegyetlenséget el nem halgathatot, Paranczolatot erre nękem adot.

Legyen bátor az tű kiuánságtoc, Ha Roßetet királyul kiuányátoc, Czac dolgotokra iobnac aliczátoc, Hißem bizonyal leßen iò válaßtoc.

Az én

Az én kiuánságom ezac ez tőlletec, Czaßárnac tarczátoc meg tű hitetec, Es legyetec nęki engedelmeſſec, Sźábadſágtokbá igy leßtec czendeßec.

Gyakor veßedelmet táuoßtaſſátoc, Kérlec, hogy tű Királlyt vgy kiuanyátoc, Fel ne bomollyó czédeß nyugolmatoc, Iob hogy békeſegteknec vigadiatoc.

Ott felele nęki Abil Kirinus, Ki Meſuar hellyén vala igen okos, Sźúue is vala nęki bátorſagos, Noha módia nekie alázatos.

Nem illic felſégednec haragudni, Mű fel táma daſunc ért nehęzleni, Haragodnac ellenűnc fel mozdulni, Es ně kel mű vétkeűnkről emlekőzni.

Iſten akarattyábol régtől fogua, Kiràllyinc vól tac eleitől fogua, Mint be vadnac Chronicainkba beirua, Nemzetſégűnc királyinkhoz volt ßokua.

Olly régi mű Királyinc eredete, Mind egy ág ról királyinknac nemzéſe, Numidac, Affruſoc, Mauruſoc, neme, Kiknec mind Penuſokrol el nemzéſe.

Harmad réße Affrica ez világnac, Mellynec nagy réßéuel Penuſoc birtac, Tunetum birodalmanac kit hittac, Nyóltz ßáz mélföld hoßßa határi vóltac.

Igen kegyetlen ha vólt Muleaſſes, Tudtuc hogy az Roßet nagy engedelmes, Mű nállunc neue azért vólt olly kedues, Hogy régi Királlokrol vólt ő nemes.

Roßetet

Roßetet vártuc lönni királlyunknac, Eleybe nyiláſa lőt kapunknac, Vártuc lönni Roßetet aiándéknac, Azért lőt könnyé beiöuéſe hadaknac.

Nagy vigan mikor mű Roßetet várnoc, Hadadat várasba várba fogadnoc, Mikor ſoholt Roßetet mű nem látnóc, Kęrdezésből ęrtőc meg czalatáſunc.

E dolgot bizonyal meg ęrtuén, haluán, Roßet vólna Aſiában meg foguán, Czac hogy neuéuel vólnánc meg czalatuán, E dolgon feienkét lön haboroduán.

Vóltunc è czalárdſág ért fel indulua, Mert iő tételt à kitől várunc vala, Czalatáſunc moſt azőtól lőt vala, Iő tétel ért boßßu adattot vala.

Ezért boßßu álláſra fel indultunc, Feiedelmű iöue közzénc Meſuarunc, Egy akaratból ellened támadtunc, Vgyekőzetűnc, hogy raytad boßßut állyunc.

Legyen elég, lám vétkeűnc ért lakoltunc, Támadás ért lám ſokat halua látunc, Sulimannac engedni kéßec vagyunc, Meg eskéſre im mayd mind elő állunc.

Meg eskűuéc váras népe Czaßárnac, Mind vęlec egy hiten valo Wroknac, Mint ez világon leg bodogb királlynac, Feienként ſerenczęt nęki kiáltnac.

Igaz wrnac őc Solimant kiáltyác, Meg ſa-

baditóioknac ötet vallyác, Kegyetlenec rontoiánac ötet mondiác, Fen vuöltic, hogy életét kiuányác. ∴ ∵

Nagy vigan lön è dolgon mind à kęt fęl, Kęt fęl egymástol hogy ßabadulást nyęr. Mind kęt fęl re nagy örem vigaság tęr, Barbarossa Czaßárnac orßágot nyęr.

Tön nagy vigadást ezen Barbarossa, Hogy kezében Tunetum birodalma, Általa Czaßár Tunisoc királlya, Reménli meg hódol egeß Affrica

Eßt Czáßár képében ö fel fogada, Öket régi ßabadságban tartana, Minden ßokásokat ö hellyen hadna, Söt ö adaiokat meg ßalitana.

Lönne gondioc à hit meg tartasára, Mindét müuel ö az orßág haßnára, Ellenség ellen valo óltalmára, Ki nem leßen orßágnac romlasára.

Töruéntelenségtöl öc ne féllyenec, A mü ßabadságban Törökec élnec, Hasonlo ßabadságot reménlyenec, Czaßár kegyelmességében hidienec.

Éllyenec czac à Czáßár hiwségében, Senkitöl nem léßnec öc röttegésben, Söt ellenségec leßen félelemben, Czáßár ßablyáia elöt reßketésben.

Támadást ne tegyenec Czáßár ellen, Se pediglen ö tißtartoi ellen, Mert ha fel támadnac töbßer ßörtelen, Semmie leßnec ellene hirtelen.

El rendeluén Tunetumnac dolgait, Igen hánya magában okoságit, Hozza mint haytsa Nu

mida

midác hertzegit Minden fęlé küldözi ö köuetit.

Temęrdeki nagy kazdagſágokat, Köuetektöl küldöz aiándékokat, S'ép ßauáual igérettel azzokat, Czaßárnac meg hódlata Numidákat.

Igen hamar Halit, és Aſan Agát, El indita, ada vęllec ßép hadát, Taraßkokat, egyembe és ál gyukat, Kickel meg hóldlatnánac váraſokat.

Senki ſohul ellenec nem támada, Minden váras elöttec kaput nyita, Kiben népét à kęt Ága mind hadia, Mert az fö váraſtól orßág fűg vala.

Törökeket egy váras nem fogada, Karuenna neue, nagy ö ßabadſága, Mahomet ßentſége bene nagy vala, Papoknac ſokſága lakóia vala.

Eßt is Hali, és Aſſan meg iyeßtéc, S'entſéges hellyt, ßabadſagat nem nézéc, Czáßar népét be venni kénßeritéc, Tunnis orßágot igy Czaßárnac véuéc.

Nagy gyözedelemmel öc meg tęrénec, Barba roſſahoz örömmel ménénec, Löt dolgokat nęki meg ielenténec, Barbaroſſatól aiándékot vönec.

Im meg hallóc romláſát Mauruſoknac, Válto záſát Tunetum orßagánac, Haſonláſt mondhatunc ennec okánac, Öröcké igaz mondáſa Chriſtuſnac.

Egyenetlenſégböl ſoc háborodás, Emberec kößt ßokot lönni nagy romlás, Orßágokban gya korta nagy változás, Semmi iót ßokot hoßni vißßa vonás.

A Görög birodalom változáſát, Ha meg tekintyük orßági romlaſát, Ő Czáßárſága hamar változáſát, Tekinczük meg az ő viſſza vonáſát.

Magyaroc ha magunkat is tekintyük, Orßágunknac romláſát ha meg nézzük, Ha viſſza vonáſunc eßünkbe veſſük, Soc haſſonláſinknac ha ßámát vettyük.

Soc Nemzet közzül legiobbac nem vagyunc, Sőt bizony ſoknál aláb valóc vagyunc, Kic arulaſt, czac el hayláſnac hiuunc, Labò elmeüec nagy ſockan vagyunc.

Régi hiſtoriankat ha oluaſſuc, Soc viſſza vonáſſal rakua talállyuc, De ha mind azokat moſt hátra hadiuc, Mű vdénkbeli dolgot czac gõdollyuc

Soc nemzet kőßt már példa beßéd neuünc, Soc orßágban vagyon rut neuünc, hirünc, Czac à hadakozásban diczirtetünc, Vakmerő bátorſág iò hirünc uçuünc.

Egyeneſſég hogy nem lőn orßagunkban, Soc kac lőnec király valogatásban, Kęr ſzé valo ſoc arulkodásban, E mia lőn orßágunc meg romlásban.

Soc vdeie, hogy pogán hadakozic, E Magyar nemzetre mind törekődic, Ha egy ęrtelmec lőt vólna mind rękic, Bizony Törőc wram még meſſze laknéc.

Mert az ólta pogán ſoc orßágokat, Magának meg vőt

meg vőt nagy birodalmokat, Meg hodlatot nà-
gy ſoc tartományokat, Még is forgódni láttyuc
Magyarokat.

Melly hamár el véué Gőrőg orßágot, Semmie
téué Gőrőg Czáßárſágot, Hertelen meg véué ő
Egiptumot, Hamar meg ronta Zóltán Királly-
ſágot.

Nagy ſoc orßágokat moſt ßámlálhatnánc, Kik
nec romláſiból mű tanólhatnánc, Viſßa vonáſ-
ból lőt dolgot mondhatnánc, Romláſra okot ab
ból találhatnánc.

De hadiunc békét moſtan mind ezeknec, Kő
nyőregiűnc kegyelmes Iſtenűnknec, Adia igaz ęr
telmet igéiénec, Legyé vezęre Lelkűnknec ßűűű-
knec.

Adion egy ęrtelmet ő mű kőzűnkbe, Gericß-
ſe ßent Lelkét mű ßűűűnkben, Feiedelmet kit a-
dot mű előnkbe, Tarcza, élteſſe, vegye ßét keduébe

A ki ßőrze moſt ezeket verſekben, Iouiuſt ol-
uaſà veßteg vltében, Kit találà harmintz harmad
kőnyuében, Lakic Kalota hauaſa tőuében.

Ezer, őt ßáz, és az ő heruen egyben, Negy-
uen napi bőytnec elſő herében, Soc gond forga
vers főrző elmeiében, Nemzetének ſoc iót kiuán
ßűuében.

FINIS

NEMZ. MÚZEUM KÖNYV-TÁRA

CRONICA,

AVAGY,

Szép historiás Enec,

Miképpen Károlly Czáßár hadakozot Affricában à Barbarossa Bassa ellen, Es miképpen Muleassest à Tunetumi ki v̊zettet Királyt, esmet az ő Királyi Birodalomba be vitte, és ßękiben hellyheßtőtte.

AZ őtted Romai Károlly Czaßárrol, Leßé beßédem most ő ßép hadárol, Barbarossa ellén indulassárol, Tunnis orßágnac ßabadulasárol.

Guleta allat lőt nagy hartzokrol, Meg vételéről, ot lőt ostromokról, Kereßtyén s̊ Tőrőc had meg viuasárol, Soliman hada ßégyen vallasárol.

Nagy Tunetum orßág meg vételéről,, Tőrőc Barbarossánac ßégyenéről, Tunnis Királyról, az Muleassesről, Es ehőz Karoly kegyelmessegéről.

Imar vala ackor ennyi v̊dőben, Ezer, őt ßáz, harmintz őt eßtendőben, A ßent Iuán haua ßép v̊dőiében, Hogy Károlly lőn ßép hadi keßůlerben.

Fell keßůluén Károlly nagy hamarsággal, Soc

fegyueres

fegyuerés gyaloggal, louagockal, Olaßockal, és iò Spaniolockal, Németeckel, Taraßkockal, álgyuckal.

Igen ßánya vala ő Siciliát, Az Olaß orßágoknac taplalóiát, Vęlle őßue à nemes Sardiniat, Es Spaniol orßág gyakor rabláſát.

Mert ackor czoda képpen Barbaroſſa, V̊gyeközic vala Siciliára, A Nápolnac nemes birodalmára, Mind az Olaß orßágoc romlaſára.

Olly igen őrůl ezen Kereßtyénſég, Es vigad ſoc Kereßtyén nemzetſég, Károlly által leßen Iſten ſegitſég, Tőrőkeken boßßu állo ellenſég.

Deréc tanáts ez Károlly Czaßárnac, Hogy óltalma legyen Sicilianac, Pogan ellen kereßtyén orßágoknac, El tőrie ßaruát az Barbaroſſánac.

Olly ßép vala ez hadnac indulattya, Mert Pogán ellen vala mozdulattya, Kereßtyénſég maradáſát mutattya, Minden nép köz iónac ez hadat láttya. ?:¿ .·.

Minden felől pénz nęlkůl ſoc wr fiac, SPanioloc, Luſitaniaiac, Németec és nagy ſoc Olaß wr fiac, Ez hadat haluán Károlly mellé futnac.

Imè az harmadic nagy Pál Papánac, Diczirtetic dolga it mint iámbornac, Dézmaia melly vala Hiſpaniánac, Hadi kőlczégůl ada az Karolynac

Nagy ßép kilentz őreg haiót is ßőrze, Kiket ßép móddal à hadhoz épůte, Virginius Vrſinus lőn vezęre, Iuſtinianus Pált adà melléie.

Oda

Oda boczátá ezzeket Károlyhoz, Hogy valamit ſerencze nęki hoz, Mindenkoron ielen legy enec ahoz, Halgaſſanac ôc à Károlly Czaſárhoz.

Czac az Velentzęſſec meg maradánac, Solimã Czáſár frigyében állanac, Segitſéget ellene nem adánac, Barátſágát nem vęnéc à Károllynac.

Auria Andráſnac Károlly izene, Viz erőuel hogy ſépen fel kéſzülne, Minden hadi ſőrſámmal fel épülne, Valami az hadnac ő módia lőnne.

Siet Auria kéſzülni haiőckal, Őrüll hogy leſſen egy hadban Czaſárral, Igen kéſzül Czáſár mellé ſép haddal, Vini akar régi nem baráttyáual.

Paranczola Czáſár más Hadnagyánac, Az Alfonſus Daualus Vaſtiuſnac, Békét hadna moſt Enarianac, Eleybe iőne gyalog hadánac.

Az Vaſtius iő Auria Antallal, A nagy Auriánac Attyafiáual, Indulánac nagy ſép hatuan haiőckal, Kic mind rakuác vitęzlő férfiackal.

Rőuid vdőn ſoc iámbor egybe gyüle, Kęt Sanſeuerin° haiókat ſőrze, Saiát pénzéuel kéſz kęt wr épüle, Vitęzlő ſőrrel, Károlly mellé méne.

Igé ſépen azoc mellet kéſzülnec, Spinellus à Karafa, épülnec, Spaniol Alarkoual el erednec, Kőlczégekben Károlly mellé ſietnec.

Bátorſággal vadnac indulákokban, Toletamis Peter egeſ haiókban, Vitęzeket ſőrze ſép hęt haiókban, Kőlczégéuel épüléſt tőn azokban.

Ez haioc kéßec lőuén mindeneckel, Algyuc, taraßkoc, ſoc eléſeckel, Ezec melet vitęzlő ßép ßin néppel, Vaſtius indula iò reménſéggel.

Kampaniánac egéß iffiuſága, Kőuetéc Vaſtiuſt ſoc ßép haiókba, Indulánac vęlle nagy vigaſágba, Károlly mellé poganoc ellen hadba.

Egyűt à Toletanus Pęter fia, Iudulla, Friderícus neue vala, Pannorumba hamar iuttanac vala, Melly váras à Siciliaban vala.

Sőt Auria Andras is hamarſággal, Epűle tizenhat őreg haióckal, Ezec melet nagy ßép hárő gállyáckal, Czaßárhoz Hiſpaniaba méne azzockal.

De à Czáßár à Spaniol wraknac, Régi mód ßerént paranczol azoknac, Gyalog és louag hadat meg adianac, A mint régi ßokáſa az orßágnac.

Engedelmeſec Károllynac az wrac, Sép nyólcz ezer gyalogot mellé adnac, Kic mind válogatuán egyic valánac, Ezec melet hęt ßáz louagot adnac.

Kapitányul ezec előt boczátác, Mendocius Mő tegiuſt inditác, Halgatnia ez hadnac őtet hadiác Bő kőlczéggel Czáßár mellé boczátác.

Ott meg látuán nagy ſoc iábor wr fiac, Karoly iò ßádékát, vęlle indulnac, Fűzetés nęlkűl Károllynac ßolgálnac, Láttyác nagy haßnát ebből hazáioknac.

Reménſégbé Károlly nagy iobban vala, Luſitaniai király ki vala, Kinec leánya à Károllynal vala, Attyafiát mellé küldötte vala.

Nagy

Nagy ſép hußon ött haiockal ez vala, Kiket Karauellaknac hinac vala, Két ezer gyalog ezekbẽ iò vala, Viadalhoz valo ſörſám ſoc vala.

Igen örög hatuan haioc is iutnac, Kic nagy terhö allà valóc valánac, Kęß hadat, ſoc éléſt kikre rakánac, Ezeken ſoc gyilkos népec valánac.

Az Károlly Czáſár paráczolattyából, A gyilkoſoc meg tartattác halálbol, Hogy ezec euezzenec ez háiókból, Ezért tartattánac meg gyilkoſſágbol.

Temęrdeki eléſſel kazdagſággal, Haiókat rakánac ſoc hadi ſörſámmal, Terhölénec vitęzlö ferfiackal, Algyuc, taraßkoc, porr, gilyobiſſockal.

Hamar ez meg léuén paranczola, Aßßony ember, gyermec mind el maradna, Feie eſic vala ki eßt hágna, Hadat bátorituán vizen indulla.

Sardiniaba hadáual euezuén, Karalis várasba Vaſtius léuén, Sép hadánac Károlly ott is örül uén, Meg indulla, iò reménſégben léuén.

Véleködéſt, mulatſágot él haguán, Soc vitorlákat à ßélnec boczátuán, A nap enéßeti ßęl ßépen fuuán, Ouezöknec iò ſegitſéget aduán.

Portuſára iutánac Vticánac, Melly határa vala az Affricánac, Paranczola Károlly egéß hádánac, Segitſég ért menybe fel hiálczanac.

Röttenetes vala az Károlly hada, Mert nagy à ſoc haióknac ßéle hoßßa, Lobog az hadaknac ſüren zázlóia, Magas hegyröl nézi földnec lakóia.

Ebben hamar hir lőn Barbarossánac, S'áma ninczen soc kereßtyén haióknac, Eßt meg láttác várából Karthagonac, Nem iò hir lőn ez Haria denusnac.

Mert Pogan raboc ot el ßaladoznac, Kic kereßtyénektől keményen tartatnac, Karolly hadáról kic mindét iól tudnac, Barbarossánac kic minden hirt mondnac.

Olly igen félemléc az Barbarossa, Iól ęrti Károlly Czáßár ielen vólna, Hęt ßáz kőręg haióckal kőzel vólna, S'ép hadáual ő reia indult vólna.

Czoda igen kęrdezi à raboktól, Mi végre in ditattot had Károllytól, De főképpen egy kereßtyén fogollytól, Az iò Aloisius Presendától.

Ottan Barbarossa à fő népeket, Egybe gyűte, és bátorita őket, S'ólla nękic ßép bátor beßédeket, Had viselésre forditác eßeket.

Ne fellyetec (vgy mond) è sokaságtól, E kereßtyén Czaßárnac hatalmától, Mert ezzec leßnec mű nękűnc predaul, Ez hadra mert indultac oktalannul.

Semmic leßnec ezec mű erőnc ellen, Mert az hęw v̊dőn el veßnec hertelen, Semmic leßnec erős gyallogűnc ellen, Es az iò Numida louagoc ellen.

Igen nehezec ellenség gyalogi, Lábokat à főueny iól el be nyeli, A fegyuer nehęz, és terhő eßt műueli, Illy hew v̊dőn ßomiuság őket őli.

Lám ez

Lám ez hadat hirrel melly nagynac mondiác, Illy ßúc földen ehség miat elfogynac, Lassan lassan meg döglenec, el halnac, wy vitęzec, vastagságot nem ßoktác.

Imè Károlly ő nagy méltoságával, Mű predánc leßen nagy kazdagságával, Hatalmunkban leßen az ő hadával, Dúczokedúnc mű enyi soc rabunckal.

Aßt el hidiétec, vgyeközem ezen, Fegyuer, élés, segitség bőwen legyé, Fogyatkozás dolgainkban ne legyé, Soc Numida segitség velünc legyé.

Röuid ßoual, tőlletec eßt kiuánő, Guletat meg tartania akarom, E munkát fel vegyétec akaratom, Oltalmazáßát tű tőlletec várom.

Igen örökedietec óltalmazni, Soliman Czaßárnac aßt meg tartani, Ha hir nęwben akartoc neueködni, Hatalmas Czaßártól soc iókat venni.

Ott à fő Törökec elő állánac, Sina Kefat, kit Sidónac, Haydin, Tabác, Salec vęlle valánac, Gyafer Agaual nagy bátron ßolánac.

Czoda bátorsággal aßt fel fogadác, Várat hálálig Czaßárnac tartanác, Hirec neuec romláßát nem akarnác, Sőt meg öregbiteni ebből várnac.

Vgyan keßűlnec ezec lanczárockal, Es válaga tot kezes Affruſockal, Guletaba be menénec azockal, Batorsággal váriác Károlly hadával.

Batorságot ßűuekbe nagyot foktac, Barba-

 rossa ßo-

rossa ßouahoz igen biznac, Hißic, Hogy Karollyal ßégyent vallatnac, Mert magoknac nagyot tulaydonnitnac.

Igen erős vala Guleta vára, Tunnis orßágnac vala fő bástyáia, Azért óltalmára sietec vala, Mert orßágot az várbol őrzic vala.

EZ ÉNEKNEC II. RÉS'E.

Az erős Guleta várnac vitatásrol, és meg véuésről.

CZaßárnac hallyátoc már ki ßallását, S'árazra hadáual ő ki állását, Erős Guleta vára meg ßálláſát, A kęt fęlnec ot erős hartzolását.

Vitęz Hadnagynac ő paranczola, Hogy gyalog had rend ßerént ki ßállana, Iò móddal, hogy ellenség ne árthatna, Mert soc pogán à tenger parton vala.

Lőn soc lőuéldezés à pogánokra, Spaniol had ki ßálla à ßárazra, Soc gilyobist ßóra à pogánokra, A pogán nép ottan indulla v́tra.

Az Olaßoc az vtán ki ßállánac, Vastiustol ßép rendben állatánac, Az vtán Németec is ki ßállánac, V́deiglen ezec mind hellyt állánac.

Rőttenetes lőuéldezéssec lőnec, Az louagoc is ell ki kőltezénec, Míg az álgyuc, ßőrßámoc, kőltetßtőtnec, Az gyalogoc addig mind rendbe lőnec.

Iò reménséggel Károlly is ki ßálla, A menybeli Isten-

li Istennec hálát adà, Könyörge, segitség lönne pogánra, Viselne gondot hada oltalmára.

Ott szép móddal bölczẽ tábort iártata, Két torony köszt szép sátort fel vonnata, Salinarianac egyic neue vala, Aquariánac tornya à másic vala.

Az Károlly el választa ő hadából, Seregeket ki külde taborából, Poganokat kergessenec tábortol, Bizuást czelekötheszenec azoktól.

Czoda képpen az Affrusoc forgódnac, Mind oránként azoc környül forgódnac, Louag, gyalog, vránnoc sarkalkodnac, Kimiletlen kit kaphatnac le vágnac.

Spinda Ieronimus ott el essẽc, Ki egy Numidatol el öklelötẽc, Vgyan azontól feie el vétetẽc, Kin az Károlly Czászár igen bánkodẽc.

Ezenközbe más fő ember is vesze, Federicus Carectus ott ell vesze, Numidákban puska mia soc vesze, Vastius ot szép két sereget szörze.

Czac hamar à régi váras hellyére, Karthago régi templóma hellyére, Két zászlo népét allata az hellyre, Hogy lönnénec tábornac őrzesére.

Reménség mindékor nagy az Károllyal, Gyakran iár ki ő maga is Strazáual, Bisztattya népeit nagy batorsággal, Sẽmit nẽ fél, tellyes bizodalõmal.

Ezenközben Vastius gondol erre, Készit minden tábor erősitésre, Mindeneket bisztat erősszen erre, Hogy ki ki mind gondollyon ő feiére.

Tesznec

Teßnec nagy erős munkálodáſt ezen, Minden rendbeli nép ſorgodic ezen, Fő nép is mind kapát kezébe veßen, Köz néppel egyűt erős munkát teßé.

Az el kezdet erőſſegnec nagy hellye, Kénßerit mindent munka tételre, Mert az Károlly intötte őket erre, Hogy ez legyen nękic nagy őrzéſekre.

Rólla Czáßár eßt végeßte magában, Ha kűſeb bec leßnec is ez munkábā, Nagyob bátorſággal leßnec táborban, Nem olly ſoc vigyázás kel taborában.

Igen biznac az várbeli toluaioc, Táborra gya kran ell ki ővnec azoc, Kic miat nyughatattlanoc Olaßoc, A táborból löuöldeßtetnec azoc.

Ott egykorban az várból ki ővénec, A Salec-kal Ianczároc ki iöuénec, Mind tábor erőſſégeig menénec, Kikre Olaßoc is ell ki menénec.

Sarnenſis ki fő, ott kert vala, Salec népéuel ki ment vala, Salec láta tabortól meßße vólna, Rea tęre, lőn Sarnenſis halála.

Aßt látuán ő népe ottan futaméc, De nehez nép Törökektől vágatéc, Sarnenſis marháia mind el nyeretéc, Sép ſátora törökektől meg foßtáttéc.

Czac hamar feiét Sarnenſiſnac véuéc, Iob ke zéuel Barbaroſſanac kűldéc, Zaßloiát is aiándekő be viuéc, Kiért nękic ßép aiándéc küldetéc.

Rólla örömekben az várbeliac, Soc álgyu gi-lyobiſt táborra ßórnac, Taborbeliec igen ſomor kodnac, Hogy halála lőt illy ieles wrfinac, Eſ-

Eſmet más nap más fő Törőc ki vte, Neue Ta
bac, hajnalkorban ki iőue, Törőkeckel fel hága
à tőltéſre, Spanioloc kéſén véuéc eßekben.

Meg farat Spaniolokban le vága, Mendeſius
hadnagy ſem ßalvadhatà, Mert ő fegyueres és el né
futhatà. Kit az Tabac vgyan ott meg nyakaza.

A Sarmentus Férentznec ő záßlóiát, El nyeréc
és terítéc ő vtokat, Mert hallánac mindenfelé dob
ßókat, Ő ellenec valo induláſſokat.

Igen hamar Károlly is kéßűlt vala, Fegyuerében oda érkezet vala, De à Törőc már az vár fe-
lé vala, Spaniolokat meg feddette vala.

Az dolgokon az Vaſtius meg indula, Minden
hadnagyokat ő egybe hiua, Századoſſokat is mid
elő hiua, Azoknac ielen létekben igy ßólla.

Soc győzedelmeket mű Czaßárunknac, Velem
őßue ßörzettetec wrunknac, Mert nagy vólt ereie
mű iob karűknac, Diczireti, hire ßép vólt hadűknac

Tűteket moſt czac rőuid ßóual intlec, Előbi iő
hír neue ingerlelec, Ne láttaſſatoc moſt erőttlene-
knec, Hol kellene lőnnetec erőſſeknec.

A moſtani vétſégteket láttyátoc, Hogy me-
uetic ez fegyuertelen látroc, Mert láttyátoc, hogy
ezec mind toluaioc, Kérlec dolgotakat meg iob-
biczátoc.

Tanáczul én eßt adom moſt tűnęktec, Paran
çzolattal is hadiom eßt nęktec, Vétſégteket dic zi-

rettre vigyétec, Kiuel ſégyenteket el tőrellyétec.

Immar vétſégtec után diczíretet, Magatoknac vegyétec tiſzteſéget, Ha ez után illyen vakmerőſéget, Czelekődnec, vegyetec wy hirt neuet.

Sietſéggel reáioc ki vtéſre, Kéſec legyetec ő ra ioc menéſre, Feienként vigyázzatoc tű mind erre, Be ne ſzalladianac az ő hellyekre.

Reménſégűnc talám műnket meg nem czall, Vakmerőknec talám ſerencze ſolgál, Mindenkor az vgy bátor ſűueknec ál, Bátor mereſz, gyakorta ſoc iót talál.

Ez elegyűlésben meg történhetic, Őket vzuén, vár kezűnkbe eshetic, Diczíretes hir nęw nęk tec adatic, Soha neuetec el nem feleytetic.

Gradeus, Azuares és Ciſnerius, Rodericus, Ripalta, és Sarmentus, Didacus, Abila és Rinicius, Mondác, beſéde nálloc foganatos.

Igen fogadác, mindent czelekeſznec, Valami ſolgálna az iò hír nęwnec, Minden veſzedelmet ſemminec vélnec, Az iò intéſnec őc eleget teſznec.

Ebben igen ſoc vdő nem mulhatéc, E dologban mikor harmad nap teléc, Tőrőc eſmet ki vtni ſándekozzéc, Ben è tiſzt Gyaffer Agánac adatéc.

Ez Gyaffer Aga ſoc iò lanczárockal, Es kęz vues iò lőuő Affruſockal, Sinte dél ſűbe ki vte azzockal, Nagy vakmerő képpen tárſaſágiual.

Tábor tőltéſére őc fel hagánac, Nyilat, gilyo

bili tá-

biſt táborra ſorának, Spánioloc, Olaſoc kéſen vad
nac, Táborból kęt felől raioc rohannac.

Czac hammar Vaſtius harmat ſereget, Ezec
mellé boczátà ſegitſéget, Rendele táborban állo
ſereget, Kűlemb kűlemb ſegitő ſeregeket.

Olly erős viadal kęt fęl kőſt tarta, Kęt fęl tiſ-
teſég ért erőſſen viua, Mind kęt fęlben nagy ſoc
ackor el hulla, Puska lőués miat bennec ſoc hala.

Meg futamánac Ianczároc, Affruſoc, Erős vi-
adalban Gyaffer hadnagyoc, El eſſéc, és ez lőu ő
futamáſſoc, Vágiác őket Spanioloc, Olaſoc.

Igen ſietnec az várban ſalladni, Kereſtyénec
ſem akarnac tágulni, Várba egyűt akarnac vęllec
menni, Várbeli nép kezde eſſébe venni.

Tőrőc Sina látuán akarattyokat, Nem vár-
hatà mind kapun be azzokat, Kereſtyéneckel ki
zárla azokat, De pogánoc tuduán ál aytoiokat.

Igen gyorſac ál aytóra ſietni, Kereſtyénec né
ſűnnec őket vágni, Mind az várig pogánokat hul
latni, Raytoc lőt boſſuſágot meg torlani.

Pocklul bánkodnac Gyafferen pogánoc, Ho-
gy el eſet Gyaffer vitęz Agáioc, Vęlle el hullottac
ſocio Ianczároc, Vęllec őſſue veſztec vitęz Penuſoc.

Egy vitęz, fő Olaſ ackor el eſſéc, Vitęz Dida
cus Abilat el lőuéc, Lőués mia Ripálta ſebeſſedéc,
Soc io Spaniol, Olaſ ſebeſſedéc.

Rőtteneteſſűl várból lőuéldeznec, Viſſa tęrés

 nelkez Ke-

nehez Kereßtyéneknec, Mert várbol ſůrőſéggel lőuőldeznec, Lőués miat ſoc Kereßtyénec veßnec.

Pironkodnac az várbeli pogánoc, Meg eſme réc embereckel ő dolgoc, Várbol ki v̊téſre nem lőn tőb gõdioc, Vár meg tartás lőn ßorgalmatoſágoc.

E dologban nem ſoc napoc mulánac, Fő népeket Károlly hiua tanaczinac, Kickel el végeze, Mondiác Sánczóknac, Hogy heába v̊dőt ne mulaſſanac. ∵ ∴

Tanáczoc lőn, hogy az várbelieknec, Félelem vtán félelmet adianac, Tőbßer ßůuet venniec ne hadianac, Igaz félelmet raioc ßalitſanac.

Vala Károlly Czaßárnac erre gondia, Mikép pen Guleta várat meg rontſa, Tőrőkeket várbã mint meg ßaitſa, Éléſſec, ſegitſégeket el fogia.

Olly ßép móddal várat kozbe vétete, Vaſtiuſſal ſánczokat hellyheßtete, Egy felől Spaniolokat hellyheßte, Más felől ſántzba Olaßokat vete.

Taraßkokat, álgyukat nękic oßta, Port, gilyobiſt à ſántzokba hordatà, Harmad ſántzban à Németeket hadià, Egyßers mind ronczác az várat akarià. ∴ ∵

E három ſántzba fő népeket hadia, Aurianac is Czáßár paranczola, Tißtiben hogy ő is hiuen el iárna, Negyed felől tengertől várat rontſa.

Rőttenetesen várat vini kezdéc, Földen harõ felől lőnie kezdéc, Negyed felől Auria emberkő-

déc, A

déc, A tengerről lőuéssel iől forgodéc.

Rőttenetes vala várnac viuása, Lőuésektől mind ßéllel föld reng vala, Mint ha vólna földnec meg indulása, Füst mia el vétetéc ęg villága.

Ezen lőuéstől à tenger háborog, Erős forrás-sal, taytéckal fel forog, Mert sűrű lőuéssel Auria ßórog, Soc haio ßörßám lőuéstől ezikorog.

Forgódnac minden felől Kereßtyénec, Földről három felől, harom nemzetec, Mint mutattya ő nękic tißteségec, Egymást mellyic halladia mesterségec.

Olly rőttenetes vala à roppogás, Lőués miat mint vólna föld indulás, Vala sötűtség és igen nagy zugás, Ben valóknac rőmülés háborodás.

Gyakor lőuéstől az várnac kőfala, Bástyaiual földre vizbe ßakada, Várban soc pogán à miat meg hala, Patanttyusoc mind el hullottac vala.

Az vár lőuést haynalban keßtéc vala, Öreg álgyuckal délig lőttéc vala, Négy felől ßántalan soc álgyu vala, Sinetlen kickel várat ronttyác vala.

Régi vdőtől foguan, à mint iriác, Miólta álgyu ßörßámot találtác, Illyen rőttenetes vóltát nẽ láttác, Algyuknac illy sockaságát sem láttác.

A lőuéstől dél ßűben meg ßűnnénec, Földtől á pórtnac fűsti fel kellénec, Meg nyilatkozéc világa az ęgnec, Meg látzic vár tőrés kereßtyéneknec.

Seregenként minden záßlo allyának, Hat ly

 torat

torat mindeniknec adánac, Akarattya mert ez Károlly Czaſárnac, Hogy menyenec oſtromlaſſára várnac.

Deréc oſtrőra hamar indulánac, Mikor trombitác oſtromra fűtatnac, Mert Károlly Czaſártól bátoritatnac, Nagy zőrgéſſel oſtrőláſra rohannac.

Olly igen emberkednec Spanioloc, Németeckel forgódnac az Olaſoc, Igen felelmeſec várban pogánoc, Mind az által lőuőldeznec reaioc.

Minden felől tőréſſeket meg hágác, Cefut Sinaual Tőrőkec hogy látác, Magoc nẽ bizuán hamar futamánac, Fő Tőrőkec Sinaual ſalladánac.

Imit amot várbol Tőrőc ſalladoz, Soc kőzzűlec tenger habiához kapoz, Véletlen veſſélt az vdő raioc hoz, Kin à kereſztyén had igen vigadoz.

Nagy vigan az Spanioloc vadáſſác, Berkekben à Tőrőkeket fogdaſſác, Az vizen is Tőrőket madaráſſác, Kimiletlen pogánokat nyakazzác.

Ot, ſoc pogán teſtet főldre hullatnac, Mellyen nagy őreme vagyő Károllynac, Veſzedelmét hogy láttya pogánoknac, Es ſép nyereſéget az ő hadának

Soc álgyu ſőrſámot várban találnac, Soc haiókat az vár allól ki vonſnac, Kiken vigaſága nagy az Károllynac, Siertelen bánattya Barbaroſſanac.

Vagyon nagy gődban erről Barbaroſſa, Mint orſágot Czáſárának tarthaſſa, Károlly ellen mit meg ól-

meg óltalmaßhaſſa, S'égyen valláſſát mint táuoß tathaſſa.

Olly igen ez kár valláſſon bánkodic, Ez hírt haluán ßertelé ßomorkodic, Elmeiébé igen meg haborodic, Mindenképpen magában veßekedic.

Gondolkodic magábá nagy dolgokról, Ielen valo dolga állapattyárol, Mint viſſellyen gondot méltoſagárol, Nagy Tunnis orßágnac birodalmárol

Rőuid v̊dőn Sina az Ianczarockal, Es vęlle el ßalladot Affruſockal, Barbaroſſahoz érkőzéc azzockal, Vęlle meg maradot fő társaiual.

Azzokat meg látuán à Barbaroſſa, S'idalom beßédeket raioc hányà, S'égyé valláſſal azokat ortzázza, Es nagy fenyegetéſſel pirongatà.

Czac hamar Sina, társai kępében, Barbaroſſá nac felele illyen képpen, Tudod dolgűkat nękűnc mindenképpé, Vóltűc mindenkor vitęzlő életbé.

Igazán ha ßabad moſt velled ßólnunc, A míg fegyueres embereckel vittunc, Dolgainkban mid addig iól forgottunc, Semmi dolgunkban meg nem fogyatkoßtunc.

Oßtan mikor pokolbeli őrdeggel, Vinunc ke letéc ő dűhőſſegéuel, Ki műnket ő rettenetes tizőuel, Iyeßte, főld indulás félelméuel.

Semmi czodád ebből nęked ne legyen, A te ßűued háborodáſt ſe tegyen, Ha el iőttűnc illy nagy ellenſég ellen, Ki az várban ſemmit nem hadia éppen.

Igen

igen nagy rőttenéſſünc lőn dolgától, Epokolbeli őrdeg hatalmától, Égő tűze rőttenetes vól tától, Czodállyác aſt, mint ſabadultunc attól.

Sőt ez után à te iob ſerenczédben, Szolgállűc te neked minden vgyedben, Ha veſſünc lőttél vólna ſőmélyedbé, Te is meg rőttétél vólna ſűuedbé.

Segitſéged leſſünc mű ez várasban, Ez váraſnac, várnac meg tartaſſában, Tunnis orſágnac óltalma záſſában, Ellenſégeddel valo viadalban.

Illy beſédeket haluán Barbaroſſa, Lőn ő haragiának hátra hagyáſſa, Ő haragiát fordita nagy ſép ſókra, Inte őket orſág óltalmazáſra.

Minnyáian kérlec hogy moſt ez orſág ért, Ellenſeggel viunc maradáſſunc ért, Iò hirűnc neuűnc ért, tiſteſégűnc ért, Soliman Czaſárnac méltoſagà ért.

Olly bizonyal hiſſem én eſt ſűuemben, Guletárol Károlly illy nagy őremben, Nem leſſen: Mert elmet fordul kezűnkben, Sőt leſſen Károlly nagy keſerűſégben.

Az Numida ſeregec ielen vádnac, Gyalog, louag, ſép haddal velűnc vádnac, Élni, halni, mű melletűnc akarnac, Egyűt velűnc ſolgálnac à Czaſárnac.

Nagy kazdagon Numidáknac fűzete, Fő népeket kazdagſággal terhele, Affruſoknac is kazdagon fűzete, Numida had nagyhiwſéget ielente.

Ez Hiſto-

EZ HIST. ÉNEKNEC III. RÉSZE.

Mint iőt Muleasses Király Károlly Czaßárhoz Es mint hartzoltanac, &c.

DERÉC viadal módiát immár el kezdem, Ha most meg halgattyátoc én beßédem, Muleasseſről beßédem el kezdem, Károllyhoz ő iőuéſét meg ielentem.

Régi király nemzetſégből ez vala, Ki ez előt Coronás király vala, Tunnis orßágban wralkodic vala, Barbaroſlától ki vzettet vala.

Ez dolgokban Czaßár mikor forgana, Azon közbe Muleasses el iuta, Tulſo Numidiabol ki iőt vala, Dorax hertzeggel Czáßárhoz iőt vala.

Ackor Károlly Czaßár ő ſátorában, Székiben vl vala méltoſagában, Muleaſſeſt hogy be viuéc ſátorban, Kinec nagy bizodalma az Károllyba.

Siet meg apolni Czaßár iob kezét, Euel mutatni engedelmeſſegét, Kereßtyén Czaßárhoz ő nagy hiwſégét, Hozza iò keduét és nagy reménſégét.

Deréc ßaua tolmácz által erről lőn, Károlly Czaßárnac könyörgéſt erről tőn, Hogy orßagát Károlly nęki meg adna, Mert kezében leßen à mint ő látna.

Eßc monda: Hatalmas Czaßár, én hißem, Azért hozot ide az én Iſtenem, Noha fellęgeddel

 külembęz

külembez hitem, Királyſagomra légy nagy ſegit ſégem.

Vgyan azzon nagy Iſtent én is vallom, Ki az ęget teremtőte imádom, Im orßágō kezedben le ßen látom, Nyiluán valo győzedelmedet látom.

A kőzenſéggel valo ellenſéget, lőttęl meg rőtani kegyetlenſéget, Kin iob részére vettęl győzedelmet, Mert kezedben látom fő erőſſéget.

Látom nyiluán, hogy ő gonoſſagokat, Moſt meg fűzetic ſoc toluaylátokat, Te általad hiße lakoláſokat, Touáb nem vißic ő gonoßságokat.

Kegyetlenſégeket moſtan meg rontod, Ez orßágot tudom hogy el foglállod, De reménſégem, hogy nękem meg adod, Mert ęßt mutattya Czaßári nagy vóltod.

Olly engedelmeſſen adót meg adni, Kéß leßec felſégednec ßolgáltatni, A míg éllec nagy hiwſégel engedni, Iò tétedről ſoha nem feleytkőzni.

Soha kętſéged felőllem ne legyen, Iò tęteled nękem kezeſſem leßen, El vőt iò tętel feledue nem leßen, Mert én ßűuemben ez be iruan leßen.

Ellenſégim ellen Siciliábol, Segitſéged város Sardiniabol, Felſéged közel valo orßágidból, Hißem ſegitſégűl léß iò vóltotbol.

Régi nemzetſégem, hißem meg nézed, En Király nemzéſſem meg tekinted, Mert Czaßár vagy romláſſom könyőrűlled, Meg vőt orßágot kezében ereßted.

Véle-

Vélekedetlen Károlly meg felele, Tolmácz ál-
tal hamar felell ezekre, Vgyeközet nagy soc vdeie
erre, Hogy toluaiokat földről el törellye.

Itt meg fűzetésse soc toluaylasát, Barbarossa-
ual az ő soc rablását, Segitségűl hitta mennyei at-
tyát, Es à Christust, egy Megválto ßent fiát.

Czac meg lássa, hogy ő hitet meg tarcza, Mert
kętséges, mint Penusoknac módia, Meg véuén or
ßágát, nęki meg adia, A mit mondot, czac ma-
gát ahoz tarcza.

Iò keduel eßt Muleasses halgata, Károlly iò ßá-
dékárol hálát ada, Mindeneket nekie fel fogada,
Mind à lőnne, à mit Czáßár akarna.

Azért Czáßár királynac kezét foga, Mellyel
nęki nagy kegyelmet mutata, Egy ßép sátort kő-
zel fel vonatà, Muleassest à sátorba ßálita.

Czelekődic Királly nagy emberséggel, Esmer-
kődni erőkedic fő néppel, A tábort meg kőrűli fő
népeckel, Nezi tábort melly nagy erőtsitéssel.

Ott álgyuknac, taraßkoknac soksagát, Hogy
meg néze hadi ßőrßám soc vóltát, Czodállya à Ka-
rollynac soc puskáját, Tábornac hertelen illy
munkáiát.

Meg kęrdezéc ő tőlle az Hadnagyoc, Barba-
rossa ellen ha elég hadoc, Sőmbe viadalhoz ha va
gyon módioc, Ha meg verethetnéc tőllec toluaioc.

Meg felele Király erre azzoknac, Iolehet, nagy

hada Barbarossanac, Penusoc nem iö ßůuel hozza vadnac, Fegyuertelen seregeket Numidáknac.

Egy keuęs Tőrőc ßin népe ki vagyon, Mellyhőz nęki fő bizodalma vagyon, Ne véllyéc hogy az soc viadalt állyon, Sokat azokban meg halnia hadion.

Numidákat viadalnac álattya, Azzockal Penusokat ki boczáttya, Azokon tű ßůueteket probállya, Ianczárokat ő ßůksegére tarttya.

Deréc hada Penusoc és Numidác, Azokat vel letec ßőmbe vitattyác, Kiknec vérét velletec ki ontattyác, Ielen leßnec, ha győzedelmet láttyác.

A mit műuelhet az ő vérec kőuűl, A Tőrőkek nec veßedelme kőuűl, Mindent késért másnac veßedelméuel, Az Affrica belieknec véreckel.

Tű nęktec pediglen az viadalban, Sullyosb semmi nem leßen dolgotokban, Mint hogy leßtec hęw vdőn ßomiuságban, Hanem ha hordoßtoc vizet hordókban.

A napnac forrosága és ßómiuság, Viadaltokban leßen ártalmaßág, Nap hęwségétől, fegyuertől faratság, Ebből iő tű reátoc nagy ßomiuság,

Czaßarnac eßt hadnagyoc meg beßélléc, Mellyen ßůue igen meg vidámodéc, Győzedelemre ezen indultatéc, Bizonyos reménségbé bátorodéc.

Rőuid hartzog napoként tőrtenénec, Tőrőc s Numida louagoc ki iőnec, Táborból, Spaniolec is ki me-

is ki ménec, Vtközéssec, kemény hartzoc ot leßnec

Egykorban pogánoc apro álgyukat, Nem meßße táborhoz vonác azokat, Táborra mind lőuéldőzéc azokat, Igy mutattyác az ő bátorságokat.

Rólla Károlly nem sokat gondolkodéc, Tábor őrzéssére had rendeltettéc, Montegius Czaßártól ki küldetéc, Pogánockal ßép viadal kezdetéc.

Vgyan Czáßár ßép seregeket ßőrze, Louagokat, gyalogokat rendele, Kickel à táborbol hartzra ki méne, Pogánockal vgyeköznie kezde.

Montegius hamar sebesedéc, Egy fő Numidatól meg őkleltetéc, Garzias Lassius is ot el essec Spaniol Karaffátol meg tartatéc.

Fogllya mert ot essic vala Garzias, Federicus Karaffa nęki hiw társ, Kitől tőrtinéc társa ért vér ontás, Ő maga vérében is lőn ki omlás.

Eßt látuán Károlly, à fegyuerésseckel, Segitsé gül méne nagy sietséggel, Pogánoc ot létét nem tűrhetéc el, Meg futamánac őc hertelenséggel.

Az álgyu ßőrßámokat el hagyánac, Mind az által futásban hártzolánac, Mind kęt fęlben sokan ot el hullánac, Sűrő lőuessec az hartzon valánac.

Istent, ßent Iacabot Károlly kiáltya, Egeß hadánac hartzon ez ielt hagya, Poncius Andrást el eytue ot láttya, Louag vti pogantól ßabadittya.

Czac keuęs Cőrőg louagia Károlynac, Kic pogánhoz hartzon hasonlitatnac, Pogán ellen hartzon igen

tzon igen forgódnac, Coroneus Lázár Hadnagy azzoknac.

Illyenképpen hogy az hartz végeßtetéc, Hat mintz ezer pogán őßue gyűtetéc, A Barbarossatol bátoritatéc, Hadnagyul egy Numida pap adatéc.

Vala egy torony Kartagónac dombián, Kiben az Károlly ßép népet ßalituán, Tábor legyen toronyból óltalmazuán, Ez toronyra vala pogán induluán.

Meg ßoritottác vala à toronyban, Spanioloc valánac már nagy kinban, Tűz és fűst miat vadnac ohaytásban, Pogánoktol erős ostromlatásbá.

Seregeckel haluán Károlly indulla, Gyalagockal, louaggal ßépen mozdulla, Erős viadalt pogánnal tarta, Kiket végre Károlly meg futamta.

Az pogánokban sockat le vagánac, Ott halála lőn nagy Numida papnac, Vęlle őßue ieles fő Numidáknac, S'ép nyeresége lőn Károlly hadánac.

Czoda bátorsága Károlly Czaßárnac, Ielen ackor lőnni minden dolgánac, Tekintetet ád ő méltosagánac, Hírt nęuet hagyot vtána valóknac.

Vala egy nihány ot à fő népekben, Kic valánac illyen v̊gyekőzésben, Hogy elég vólna már à tißteségben, Meg teritenéc Károllyt ő földében.

Nem tűrhetéc akarattyoc ielentéc, Tanáczokat Czaßárnac meg emlitéc, Czaßártol beßédec meg halgatatéc, Végezetre hogy dolgokat végezéc.

Dorgalás

Dorgalás képpen Czaſár nękic ſólla, Mint félékenieket feddette vala, Mert ő dolgoc alkolmatlanſág vala, Felele, miuel ő ſűuec rakua vala.

Ott à Czaſár ell kezde ő beſéder, Hogy ne féltenéc ſemmiben ſőméllyét, Mert Kereſztyénſég óltalmaért feiét, Nem ſánya, és ki ontani ő vérét.

Sőt azért iőt moſtan ő Affricába, Hogy gő dot viſſelne méltoſagára, Kereſztyén orſágoknac óltalmára, Pogán oknac lőnne nagy romláſſokra.

Ezec hogy ha igy nem történhetnének, Lőnne tiſztéſéges halál feieknec, Adnác meg igy lelkeket Iſtenneknec, Igy is ſégyenſégec tauol legyenec.

Váriác czac meg már az hólnapi napot, Meg látyác pogannal viadallyokat, Mert Iſten vezérli az ő hadokat, Ő viſſeli nękic mindé gondiokat.

El kezdet dolgoknac békét hadianac, Vitézeknec felelmet ne adianac, Bátor ſűuet ő magoknac fogianac, Könyörgéſſel Iſtenhőz ohaytſanac.

Ne féllyenec, Mert ő az ellenſéggel, Sőm be meg vi bátron à pogan néppel, Az egy igaſág ért kegyetlennéckel, Iſten ielen leſſen ő hiueiuel.

Töltéſeket teſznec Guleta várán, Minden felől az vár meg omlot falán, Sietſéggel mindenec kéſſen álnán, Guleta varába népét válaſztuán.

Vagyő Czaſár el indúlo ſándékban, Kegyes Iſtenéhőz fel kialtásban, Kéri ſerenczeſitſe ő hadában, Vegye őket ſent ſárnya árnyékában.

Soc clay

Soc olay kertec, kic kőrnyűl valánac, Kinec által azoc el iáránac, Ha mi czalárdsága vólna pogánac, Hamar mindé hírt kimec meg hozánac.

EZ HIST. ÉNEKNEC IIII. RÉS3E.

Az vtkőzettről, mint lőt Károlly Czáßár diadalmos à Barbarossa ellen, Es mint vltőtte Muleassest az ő elebeli Tunetum Királyi ßékiben.

VEGYVC elő kęt had ßőmbe állását, Deréc ßerént hadac ßőmbe viuását, Poganokon Karolly boßßu allását, Muleassesnec hellyére állását.

Paranczola Czáßár az Vastiusnac, Hogy inditóia lőnne ßép hadánac, Viadalhoz rendellye módiát annac, Kéßé léuén hadac, meg indullyanac

Rendele el Vastius az hadakat, Ball kęz felől ßárnyul az Olaßokat, Iob kęz felől hadià Spaniolokat, Kőzębben Németeket és álgyukat.

Elől forgódic ßép ßőrrel Vastius, Mert fő had nagy vala, bőlcz, igen okos, S3ůueben is vala nagy bátorságos, Károll vala béne nagy bizodalmos.

Czáßár hellyét hadià kőzęp zázlóknál, Valagatot vitęzeckel, wrackal, Fegyueres louagockal gyalogockal, Nagy soc iámbor vitęzlő férfiackal.

Albanust válaßra hátul iáróban, Mellé adà fegyueres louagokban, Gyalog fegyueressec és puskássok-

puskáſſokbã, Hogy forgódnéc, lönne bátor dolgábã.

Trombitát futatà, Dobot vtete, Szépen rendelt haddal Károly erede, Luſitanus Laios vagyon melete, Mert ſogorſága forgódic melete.

Vala Salernitanus Olaſs hadnagy, Vén Alarko vala Spaniol hadnagy, Eberſteynius vala Nimet hadnagy, Mint iamboroc forgodnac, és egy ſem lágy.

Rőtrenetes had induláſſa módia, Szép hadnac ſűrő lobog záſſloia, Zőreg dobia, harſag ſoc trombitáia, Karolly Czáſsár magábã eſt vigadia.

Az el rendelt hadat mind ſéllel el iária, Minden rendeket erőſſen biſztattya, És nagy intéſſeckel batorittya, Hadnagiokat viadalhoz oktattya.

Diadalmat nagy bizonnyal réméli, Szűuénec bátorſága erre viſi, Erőſſen Iſtennec ióuóltát hiſi, Biſztatáſát hada előt igy kezdi.

Emlekőzzetec meg erről vitęzec, Soc győzedelmet nękế ſőrzettetec, Allatã nem vólt ſégyenbe eſéſtec, Sőt vólt dicziretes győzedelmetec.

Olly hires vólt mindenbẽ vitęſégtec, Meſſze hallot io hiretec nęuetec, Diciretes vólt tű had viſſeléſtec, De moſt tű ſeb és iob hirt nęuet véſztec,

Pogán ellen moſt erőſſẽ viatoc, Az Iſtenben legyen bizodalmatoc, Győzedelmet ő általa váriátoc, Reménſégben hidiétec, nem czallattoc.

A ſegit meg, á ki ért hadakoſztoc, Mert moſt hit

ellenségi ellen vitoc, Bizonyal segitségét meg látyátoc, S'ép nyereségeckel meg kazdagultoc.

Tűrietec azért most az nap hewségét, Es fegyuereteknec ő nehezségét, Ez nagy főuenyt és pornac fel keléſét, Mutaſſátoc ßűuetec keménségét.

Reia Károllynac vitęzec felelnec, Ő ßauára nęki illy vállaßt teßnec, Fel kiáltuán, mindenre kéßec leßnec, Minden nyauallyát tűrőn el ßenuednec.

Őtet Királlya nem czac Affricában, De még Coronázos Ieruſalemben, S'ent koporſo leßen ßa badulásban, Őtet fel emelic illy méltoſágban.

Pogánockal kéßec őc hadakozni, Bátorſággal most is ßőmbe meg vini, Régi győzedelmeket wyitani, Igaz hit melet míndent el ßenuedni.

Eßt végezuén Vaſtius maga mellé, Válogatà ő forgodáſſa mellé, Iò Spaniolokban válaßta mellé, Kęt záßlo allya puskáſt feie mellé.

Reaioc v̊tnec ſoc felől pogánoc, Kőnyű ßerrel mert vadnac az Affruſoc, Lőuőldezic azzokat à puskáſſoc, Kic előt gyakran futnac pogánoc.

Forgódnac ott Spanioloc, Olaßoc, Bißtattáſſal ielen vadnac Hadnagyoc, Ingerkednec ő vęllec à Pogánoc, Sokßor futánac, ſokßor tęrnec azoc.

Imè vitęzec hewſégnec miatta, A fegyuer nehezſégénec alatta, Bágyadnac ßomiuſágnac miatta, Futua ſietnec egy meg látot kútra.

Lőn è miat meg romláſa rendeknec, Maga hordoc-

hordókkal hordáſſa vizeknec, Meg nem ſünnie oſztatni ſeregeknec, De nem lehet enyhitéſe hęw ſégnec.

Igen haragſic Vaſtius magában, Hátra veti népet à rend állásban, Sokan vadnac ſó fogadat lanſágban, Kin Czáſár is meg haraguéc magábá.

Vtánnoc indula meg nem tűrhete, Sokaknac az hátokat ott meg vere, Seregekbe azokat viſſza vzze, Meg bomlot rendeket igy meg epű.e.

Mikor kéſ ſerezue ſeregec mennec, Pogán ſe lől ottan hirec iouénec, Tunetum ól három mélly föld iöttenec, Viadalhoz öc ſépen kéſültenec.

Ez hír haluán Károlly igen forgódic, Hada tölle igen bátoritatic, Vaſtiuſtol minden rend el iáratic, Meg bomlás rendekben nem találtatic.

Igen hamar két had ſömbe érközic, Barbaroſſa hada nagynac láttatic, Bizonyal ſáz ezernec az mondatic, Sűrö záſlockal had ékeſnec tetzic.

Vonata elö pogan ſoc áldgyukat, Kereſztyének re lötete azokat, Hogy meg boncza ſépen ſörzet hadokat, De nem tehete aual ártalmakat.

Siet Vaſtius is arra gondolni, A pogánokra álgyukat vonnatni, De látuan annac kéſédelmet lönni, Kezde ebben tanáczát váltoſztatni.

Vitęzec ſüue nagy geriedéſſekben, Vadnac viadalhoz nagy iell kérésben, Daualus Vaſtius örül ſüuében, Hogy illy iö ielt eſmęr az vitęzekben.

Nagy iò keduel erről Károllyal ſólla, Nęki tet zic álgyu nem ſükſég vólna, Melly nem minden kor haſonra ſolgálna, Vitęzekben ő moſt nagy iò ielt látna.

Itt történhetic è kéſedelemből, A pogánſág ſűuet véſen ezekből, Mű vitęzűnc ſűue laſſodiéc ebből, Ne kętęlkődiűnc mű győzedelmünkből.

Czáſár erre Vaſtiuſnac felele, Dauale, A mű nęked tetzic ebbe, En is vagyoc moſt azon ęrtelembe, Az vitęzeknec futás te ielt ebbe.

Vigan meg ſőrzem eſt, Vaſtius monda, Czá ſárral à ſeregeket biſtata, Viadalra nagy ſépen bátoritá, Az után Károlly Czaſárt meg ſolita.

Már én is élec én birodalmammal, Te tőlled adatot hadnagyſágommal, Paranczoloc nęked hogy hamarſággal, Innét táuozzál Czáſár gyor ſaſággal.

Sietſéggel meny nęked rendelt hellyedre, Történetből ne légy veſedelmünkre, Mind ez egéſ had nac nagy veſéſſére, Mert egy gilyobis vtat nyit ezekre.

Arra Károlly moſſolyoduán felele, Sólla nęki Ettől ſemmit ne félne, Mert nincz Czaſárokról emlekőzetbe, Hogy ſenki veſet el álgyu lőuésbe.

Leg ottan azért Károlly meg indula, Az ő nęki rendelt hellyre be álla, A kőzbe ſoc dob, trombita ſólala, Rőtteneteſſen had őſſue roppana.

Vagyon

Vagyon két felől olly erős kiáltás, Rettenetes nagy czattogás, roppogás, Tetzic hogy lesen ég ből szakadozás, Es hogy állattoc vagyon föld indulás.

A kereszтyénec sűrön lövöldeznec, Gilyobisſockal pogánokat vesztnec, A pogánoc is akint czelekesznec, Nyilat, gilyobiſt sűrön raioc hintnec.

Tertinetből Ferdinandus Gontzaga, Ki leg elől vtközéc poganokra, Egy fő Numida hertzeget le vága, Vtánna valóknac szép vtat nyita.

Ott hamar három százat poganokban, El lövöldezénec az Affruſokban, Kin pogánoc lönec háborodásbã, Es az álgyuc melől meg indulásbã.

Rettenetesſen futásokban hulnac, Kereszтyénektől lötetnec, vágatnac, A Barbaroſſa hada mellé futnac, Meg terésre nem bátoritathatnac.

Ezec félelmet Barbaroſſa látuán, Ottan hadi tanáczat meg fordituán, Ellenſége ellőt lőn meg induluán, Tunetumban ő badát be szálituán.

Meg szálita à több futo népeket, Váras környűl az hoſtatokban őket, Seregenként mind el rendele őket, Es maga mellé tarta törökeket.

Gondolkodic, az ő eszét forgattya, Mint Károllyõ szégyenét meg torollya, Erős bőssüiát mit rayta meg állya, Solimannac mint az országot szarcza.

E meg lőt dolgon Károlly vigadoza, Ellenség

 tábora

táborra hellyére ſálla, Erről ſő népeckel tanáczot tarta, Hogy máſod nap Tunetumot meg ſállya.

Nagy félelmec Pogánoc ſűuét ſállác, Károly tanáczát mert nękic meg hozác, A Numidác mikor è hírt meg hallác, Barbaroſſat ſeregenként el hadiác.

Ezeken Barbaroſſa meg iyede, Sokaſánal félet teb meg rőttene, Czoda dolgot ő gondolnia kezde, Melly gondolatot ſő népeckel közle.

Rőttenetes vala ő gondolattya, Mert vala hat ezer Kereſztyén rabia, Tunetum tőmletze ezeket tarttya, Meg ölnie ezeket mind akaria.

Igen viſſa tetzéc Czefut Sinaſnac, Hammar ſólla erről Barbaroſſánac, Nem illic eſt műuelnie Királlynac, Tiſztesége ellen Coronaiánac.

Sinas mondia, Mert erről felelmedet, Károlynac ielented rőttegéſedet, Félelmedben kętſégbe eſéſſedet, Meg ferteſztenéd iò hír nęuedet.

Hamar euel iò hired ferteſzteted, Vitęzeket illy dolgoddal rőttented, Ő bátorſágokat euel el veſzted, Táuozzéc tőlled ez czelekedéſed.

Vgyan czac az, E dolgot hátra hagyad, Soliman Czáſár haragiat meg láſſad, Ez dolgoddal ellened ne indiczad, Az ő nagy méltoſágat meg gondollyad.

Meg ſálla haragia Barbaroſſánac, Engede á Czefut Sina ſauánac, Meg engede életeket rabboknac

boknac, Várból méne templomába váraſnac.

A Metſedbe álá méne hadáual, Sömbe legy en az várasbelieckel, Nagy Tunetumbeli fő wr fiackal, Végézzen maradáſſokról azockal.

Nagy örem ádatéc ſegény raboknac, Két fő Törőc ſolánac egymáſnac, Sabaditoi lőnnénec raboknac, Az várat meg vénéc Károlly Czaſárnac

Ieles dolgot akarnac czelekődni, Poganſágot akarnac hátra hadni, Régi valláſſokrol még emlekőzni, Iſtenben, ſ Iéſus Chriſtusban őc hinni.

Vala egyic Spaniol nemzetſégéből, Neue Ferentz nęki Medeliombol, Memim nęue à Törőc neuezetből, Rab nézetſéget ki meg ſána ſűwből.

A máſic neue Catareus Vintze, Dalmata ő, de Törőkűl más neue, Ez herelt vala, Gyaffer Aga neue, Mélto nękic nęuec emlekőzetre.

Es hogy Barbaroſſa méne várasban, Meglát uán, hogy keueș Törőc az várban, Hertelen lőn à tőmletz fel rontásban, Mind à hat ezer rab ſabadulásban.

Ezec várban à fegyuer tarto házat, Fel töréc, fegyuereſſitéc magokat, Imit amot ben valo pogánokat, Sörnyen vágác vár piatzon azzokat.

Végre vár kapuiára ſietnec, Ramáda Agáual vgyekőzénec, A Törőkec tőllec meg győzetének Vár kapuián tőllec ki vzetének.

Igen hamar ſiet Barbaroſſahoz, Olly hírt viſen, ki

ßen, ki ȯnekie gonoß, Az Czefut Sinára nagy át kókat hoz, Hogy ȯ lȯt vólna ßůuel à rabokhoz.

Vigan rabot várbol ieleket teßnec, Kereßtyén el nyert záßlókat ki teßnec, Porr fel gyutáſſal is ieleket teßnec, Károlly hadaba ȯc igy hírt ielentnec.

Ezenkȯzbe mennec Muleaſſeshȯz, Tunetum bol ȯ régi Királlyokhoz, Wy hírt mondnac nagy Tunetum varához, Gyakor hirec hamar iutnac Karollyhoz.

Igen hamar à Czáßár el ereßte, Gyahent és Bucka Nyirat gyorſan kůlde, Sȯép haddal várba à Rabokhoz kůlde, Várbelieket aual erȯſite.

Nagy ßomoru keduel à Barbaroſſa, Méne kȯ nyȯrgeni vár kapuiára, De tekintet nem lȯn méltoſagára, Mert emlekȯznec régi ßándékára.

Vęllec ſockat pogán nem beßélhete, Láta dolga nęki ot iól nem lȯnne, Nem iól bánnac várbeliec ȯ vęlle, Nyilat kezébȯl ráioc lȯuȯldeze.

Ȯ dolgáról nem ſokat gondolkodéc, Futamáſra népéuel káßolódéc, Hęt ezer ßámu haddal meg futaméc, Hipponba ſietni v̊gyekȯzéc.

Reytȯtte vala ot el ſoc gállyait, Vizbe meritȯtte vala naßádit, Várban hatta vala hadi ßȯrßamit, Vár erȯſſégére ȯ hiw ßolgait.

Az vár vala, váras egyic kézében, Vagyon reménſége ȯ hiueiben, Hogy felȯlle nem eſtenec kętſégben, Figyelmeſec vóltac az vár ȯrzésben.

Fel vona-

Fel vonatà oda iutuán hayoit, Fel rakatà minden hadi ßörßámit, Esmet hadia várban hiw ßolgait, Kiknec aiánla minden segitlégit.

Igen siet ő az Algeriomba, Eueznie az ő birodalmába, Iffianta meg vőt ßép Királlyságába, Semmi reménsége nincz Tunetumba.

Deréc haddal à Károlly meg indula, De hogy ellenség furáslat meg halla, Genuai Adamot el válaßta, Szép haiockal pógán ellen indita.

Ez hogy közelget vala poganokra, Látà kéßec vólnánac viadalra, Nem esmere ő elég vóltát arra, Nem lőn bátorsága menni azokra.

A pogán sem vze kereßtyéneket, Mert nem tudta ő erőtlenségeket, Tudattlanság mia valla ez vétket, Algeriomba viué Törökeket.

Czáßár hogy közelget vala hadáual, Tunetumhoz à győzedelmes haddal, Váras népe ki iöuénec à kolczal, Hogy Czáßárt be fogadiác vigasággal.

Mulealses könyöreg à Károllynac, Kegyelmes legyen várasbelieknec, De nem hihet Károlly semmit azoknac, Mert né állottác á fogadássoknac.

Ez előt, Mert hò pénßt igértec vala, Egeß had nac, è fogadás lőt vala, Előb előb mind mutogattac vala, Mind az otáig meg sem adtác vala.

Igen siet Vastus be várasba, Várasbol esmet siet be az varba, Hól fogadác ötet nagy vigaság

ba, Egy rab reytet kénczet nęki mutata.

Meg mutata Vaſtiuſnac egy kutat, Abban lönni harmintz ezer aranyat, Ki halálßa Vaſtius azokat, Nęki végre Czáßár ada azzokat.

Ezenközbe várasba ßép ſeregec, Be érköznec ſeregenként vitęzec, Olaßoc, Spanioloc, és Németec, Predaláshoz kezdénec ott mind ezec.

Minden felé teßnec kapdoſſaſokat, Vágiác az engedetlé Penuſokat, Predára hányác ſoc kazdag ſagokat, Nagy ſoc ezűſteket és aranyokat.

Olly keſerues lön ez Muleaſſeſnec, Hogy láta veßedelmet nemzetének, Mert Németec nem kedueznec ſenkinec, Kiméletlé mindeneket meg ölnec.

Raytoc ſemmit azoc nem könyörűlnec, Spanioloc kazdagſágnac örűlnec, Pogán öléſét hattác Németeknec, Olaßockal öc aranyat kereſnec.

Ezenközbe Muleaſſes Czaßárnac, Könyöreg, legyen kegyelmes váraſnac, Kiáltatà Czáßár ot az hadaknac, Hogy véget veſſenec az vér ontáſnac.

Senki embert ne öllyen paranczola, Foglyot ſe fogion aßt erőſſen hadià, A ki nem fogadna, meg nyakaßtattya, Igy vérontáſt vitęzeckel hagyattya.

Serény iffiatskákat és ßép leányokat, Reytegetnec el azért aßßonyokat, Titkony tengerre iktattyác azokat, Vitęzec mert nem tűrhetic magokat.

E ſoc öl-

E ſoc öldekléſtöl és predaláſtol, Kéſſen ßünnénec meg raggadozáſtól, Meg kazdagitattánac az váraſtól, Tunetom váraſſa kazdagſagátol.

Vége hogy lön è nagy ſoc öldekléſnec, Vitęz lö népec meg czendeßedénec, Vigan nyereſégeken öruendenec, Halákat adánac à nagy Iſtennec.

Öruendéſſe Károlynac is vagyon, Mert Tunnis orßág ö kezében vagyon, Czac egy dolgon nęki bánattya vagyon, Barbarbaroſſa hogy ßabadſágban vagyon.

Lön könyörgéſſe eſmet à Királynac, Hogy hiuen ßolgál hóltaig Károllynac, Czac ö legyen királlya az orßágnac, Meg fűzeti adaiát à Czaßárnac.

Igen nagy kegyelmeſſége Károllynac, Meg engede orßágát à Királynac, Illy móddal, hogy hiw legyen mint wránac, Mind pediglen az ö maradékinac.

Sebes ßép kęt madaráßo Sólymokat, Numidiai kęt hamar louakat, Adoba Károllynac adia azzokat, Eßtendenként meg küldie ö azokat.

Ellenſége legyen Töröc Czaßárnac, Barátſágát ne vegye Solimannac, Igy leßen baráttya Károlly Czaßárnac, Mert Károlly által wra orßágánac.

Hò pénßt fűzeſſen Guletaiaknac, Válogatot ezer Spanioloknac, Vétke eben ne eſéc Királynac, Igy marad békeſegében orßágnac.

Mert Károlly Czáſár à Guleta várat, Magánac tartà Affrica báſtyaiát, Benne hadià ſoc vitęzlő ſolgaiát, Illy móddal ada Királynac orſzágát.

Győzedelmes haddal Károlly meg tęre, Sicilliaba ő viſſza őueze, Szép győzedelménec nagy lőn ő hire, Soc felől mennec hada nézéſſére.

Nagy hála adáſt teſſen Károlly Iſtennec, Igaz hatalmas gond viſſelőinec, Irgalmas és kegyelmes vezęrénec, Őtet valla minden ſegitſégénec.

Ezeket ki be rendele verſekben, Iouiuſt oluaſa egy iő keduében, Ha ki oluaſni akaria bőuebben, Meg talállya harmintz negyed kőnyuében.

Más fel ezer hetuen egy eſtendőben, Mikor közelgetnénc à bőyt kezębben, Kalota ſekben vé gezéc Erdęlben, Nagy dicziret Wr Iſtennec mennyekben.

Laus Deo. Finis.

CRONICA

MELLYBEN MEG IRATATTIC Priſter Iohannis, Az az, A nagy Ianos Pap Czaſárnac igen nagy Czaſári birodalma, Ki Indiaban bir igen nagy bőw főlden.

SOC Dolgokról wrac már nęktec ſółtá, Hiſtoriákból ſép dolgokat irtam, Ieles dolgokat verſekben ki adtam, Sólloc moſt Indiarol mit oluaſtam.

Pananſs lőnne hogy ha eſt el halgatnám. Mit arról ęrtőttem ha ki nem adnám, Czac hába én magamnac tartanám, A kic nem tudiác, azzoktól meg vonnám.

Emlekezem azért nagy Indiarol, Feiedelméről, á nagy Ianos paprol, Ianos papnac ő nagy birodalmárol, Feiedelemſége állapatryárol.

Czac rőuid beſzéddel neuezetiről, Induſſoknac kereſztyénné létekről, Kereſztyénſégeknec az ő rendiről, Halgaſſátoc ieles dolgot ezekről.

Tatár Czaſárnac nagy ő birodalma, Mellyel határos nemes nagy India, Indus viziről vőtte neuét India, Hoſſzu és ſzélles nęki birodalma.

A nap fel keléſſéről nap nyugatig, Hárem ezer, három ſáz, negyuen őt melly főldig, Iſzakról Dél-

tol Délre enyire nyutozic, Harom ezer, nyóltz száz, és tizen négyig.

A Christus születésének vtánna, Mikor irnac vala az iò nyóltz százban, Ogerus Hertzeg Dana Markában, Attyafiaiual lön iò szándékban.

Be hiuatuán tizen öt attyafiát, Meg beszéluén azzoknac iò szándékát, Inte, öregbiczéc Christus országát, Vehesséc Christustól ennec iutalmát.

Ianos, à Frisiai Király fia, Kinec Gondeboriff vala az attya, Ogerus szándékat mikor meg halla, Lámbor vala, Hertzeg mellé ment vala.

Lönec az attyafiac készülésben, Nagy remén ségec vagyon az Istenben, Segitségec leszen minden vgyekben, Erössen biznac Christ' szét neuébé.

Iò reménséggel táborban szállánac, Husz ezer fegyueres louaggal vadnac, Segitségül Istent hiuán indulnac, Bizodalommal, bátorsággal vadnac.

A nagy Isten hiueit meg segite, Győzedelmeckel vgyekben szerete, Általoc pogánokat meg tzrite, Igaz vallásban öket fel épüte.

Czac hamar öc nagy soc tartományokat, Sigeteket, és soc iò országokat, Meg haytánac Christusnac váraſokat, Magoknac szörzénec wraságokat

Magasságbeli felséges Istennec, Hálát adnac kegyes teremtöieknec, Hogy igy visselte vgyeit népénec, Istent vallác ö gond visselöieknec.

A meg vöt, meg haytot szép országokat, Az

Ogerus

Ogerus kiuánuán igazakat, S'olituán tizen ött attyafiakat, Nękic oßta kůlen királyſágokat.

Gondeboriff fia az Ianos vala, Iſten ayitatos ki vala, A tőbbi czuffſágban neueßtéc vala, Ianos papnac az iámbort hiyác vala.

Nagy Indiát őc ſoc tartomőnyockal, Mikor birnác ſoc S'igettel, orßággal, Meg épůtőttéc hitnec valláſáual, Vigadnac hogy Iſten vagyon hadockal.

Imè tőrtinéc az ő Hadnagyoknac, Betegſége báttyoknac Ogeruſnac, Kin buſuláſſoc lőn attyafiaknac, Teſtamentoma ez lőn Ogeruſnac.

Fiát Gondeboriffnac, Ianos papot, Látuán benne nagy ayitatoſſágot, Hogy meg tarthaſſa hitbé pogãſágot, Nęki hadia ot az fő birodalmat.

Iſten igéie hogy inkáb meg állyon, Pogánok bollőt nép kőßt meg maradion, Tőb attyafiánac ő paranczollyõ. Ianos pap Czaßárnac mind adót adion.

Czoda engedelmeſſec attyafiac, Az Ianos papnac őc hiuec valánac, Adót adánac nęki, ßolgalánac, Mint kőßtec válaßtot fő Czaßároknac.

Olly ßorgalmatos Ianos pap dolgában, Iſtét hirdetteti ſoc orßágban, Erőſſiti igaz hit valláſban, Magát foglalta ßentſég dolgaiban.

Deréc v̊gyekőzéſſe nęki ez lőn, Chriſtus hiti maradion pogán népen, Ő nemzetiuel eleget tegyen,

gyen, Halhatatlan neuet magánac vegyen.

Orßágiban azért az Indianac, Hirdettettet igéie à Chriſtuſnac, Általoc ßent Mathénac és Thamá nac, Végezetre Birthalan Apaſtolnac.

Miért hogy az, ezec előt régen vólt, Eſmet poganſágra à nép haylot volt, Chriſtus valláſa nálloc vtálua vólt, Régi ßokot pogánſág ő kőßtec vólt.

Ianos pap halála ván Induſoc, Ianos pap neuén hittác ő Czaßárioc, Moſtis Belwlgian nyelueken Czaßároc, Azon neuen hiyác mindé orßágoc.

Nagy moſtis wraſága Belulgiannac, Noha romláſa régi birodalomnac, Soc nemzetec hitekben váltoßtanac, Kereßtyéni hitet hátra hattanac

Orßága negyuen moſtis Belulgiannac, Ezec melet paranczol királyoknac, Kic nęki hodlottanac, adót adnac, Mint felſéges wroknac vduarlanac.

Sceua orßágban ő fő lakohellye, Mert igen bővſéges ſiros főlde, Iól ßolgál az ęg mértékletteſége, Abiſſinuſoc kőßt fő nemzet népe.

Temęrdec kazdagſággal bővelkődic, Minden népe kőz nęuel igy hiuatic, Magokat Abiſſinuſſoknac neuezic, Mind az negyuen orßágban melly nép lakic.

Ékes lakohellyei nęki vadnac, Aranyal dragaſággal azoc vadnac, Indiai módra fel rackattanac,

tanac, Ben házakban drága kövec láttatnac.

Paranczolattyánac nép engedelmes, Wroc ne ue kőßtec nagy beczületes, lámborſágban ő maga hires nęues, Minden orßágiban ő ßerettetes.

Hódlot Királlyoc nęki vduarlanac, Hólnapő ként vduarlani be iárnac, Négyen egy óra vduarhoz iarolnac, Vduarlanac mind fottáig az hónac

Azoc után eſmet más négy Királlyoc, Előbi négy hellyére mennec azoc, Rend ßerént igy iárnac be à Királlyoc, Soc fő nép vagyon ezeknec vtánnoc.

Nagy aßßonyockal Czaßárné aßßonyhoz, Négy Király feleſégi aßßonyokhoz, Szép ékeſſéggel mennec be vduarhoz, Indiai Ianos pap Czaßárnéhoz.

Olly ßép ßőr tartáſſal vagyon vduara, Mert mind fő nép láttatic vduarába, Négy Királlyockal, mert ékes vduara, Mert ő Abiſſinuſoc nagy Czaßára.

Deréc birodalom mikor éppen vólt, Hęt Királlyoc ackor vduarlanac volt, Tizenkęt Erſec, Hußß Pűſpec vduarol volt, Hetuen kęt Hertzeg vduarhoz be iár vólt.

Ezeckel ſoc fő népec vduarlottac, Harom ßáz és hatuan záßlós wrfiac, Vißontac valoſággal be iártanac, Abiſſinus Czaßárnac vduarlottac.

Bőueb vólt néppel régi vduara, Három ßáz

ezer ſömélly vólt vduarba, Sintelen tartottác eſt vduarokba, Abiſſinus Czaſároc méltoſágokba.

A mikor indult ki Czaſár házából, Más várasba menni egy váraſſából, A vagy hadba indulni orſágibol, Sántalá vólt népe ſoc orſágibol.

Tizen három kereſtet emeltenec, Záſlóc hellyén azoc viſſeltetténec, Szekerec ékes vólt à kereſteknec, Külön külön hadoc vólt kereſteknec.

Oda ſámláltattác illyen ſeregec, Mindenic őrzéſſére enyi népec, Tudni, Száz ezer gyalog kęz vueſſec, Es tiz ezer válaſtot louag népec.

Rőuid ſommáia kereſt őrzőinec, Tizen háró ſáz ezer gyalog népnec, Száz harmintz ezer louag fegyuereſnec, Számát nem tudtác à deréc erőnec.

Pogánoktól hogy hada külembezne, Záſloc hellyén kereſteket ſőrzette, A tizen kęt Apaſtoloc neuére, E tizenkęt kereſt vólt meg ſételue.

Reménſégec nagy vólt az WR Chriſtusban, Bizodalmoc ártatlan halalában, Tizen harmad kereſt ez vólt hadában, Mert kereſt fán vólt Chriſtus értünc kénban.

Illyen hadoc régi Ianos papoknac, Alattoc valo Abiſſinuſſoknac, Mert magoc kőſt illy nęnel hiuattatnac, Nagy vólt birodalmoc régen azzoknac.

Néha mikor hellyét meg váltoſtatta, Es vduara né-

uara nepét meg inditotta, Vólt ő ménő v́tában illyen módia, Egy hadat tőbbi előt inditotta.

Czoda drága dolgot azoc visseltec, Egy nagy őrőg tállat, fel emeltőttet, Abba soc drágaságoc hellyheßtettec, Arany, ezüst, soc ßép és drága kőuec.

Imè à Czaßárhoz kőzel más hadban, Pußta kereßt fá vólt fel állatásban, Ekesités nem vólt à kereßtfában, A mellyet visseltenec másod hadban.

Példaul Czáßár előt visseltettéc, Harmad hellyre még más dolgot ßőrzettéc, Egy tißta arany tállat fen visseltéc, Mellyet fekete földel meg tőltetéc.

Illy nagy dragaságа az első tálnac, Méltoságat ielentőtte Czaßárnac, A kereßtfa, ßenuedését Christusnac, Legyen emlekőzésére Czaßárnac.

Rőttennyen meg latássán mássic tálnac, Földet nézuén, földe létét tagiánac, Kőuélysége ne lehessé Czaßárnac, Legyen emlekőzete dolgainac.

Emlekőzém régi Ianos papokról, Birodalmokrol, vduaroc módiárol: S'ólloc immár mostani Ianos paprol, Abissinusloknac nagy királlyokrol.

Gyakran vagyon Istennec illyen dolga, Az alà valókat fel magaßtallya, Fenn valókat mind à földre le hánya, A Birodalmokat is váltoßtattya.

Nagy birodalmoc kic régen vóltanac, Czaßárságoc, Királyságoc vóltanac, Más feiedelemség alà váltoßtac, Neuezetekben is meg váltoßtanac.

Ianos papoknac is nagy Czaßárságoc, Mint

régen nem olly nagy most birodalmoc, Hęt Király hellyén négy most vduarióioc, Nem olly soc országokon birodalmoc.

Tekélletesség ritka embereknęl, Szabadság kiuánas nagy az népeknęl, Noha nem vólna iob az egy hiwségnęl, Régi és iò móddal meg sokot rendnęl.

Röttenetes dolgoc neha történnec, Szabadság ért à köz népec fel kelnec, Oktalannul viadallyokban vesznec, Mert Isten vezęre Feiedelmeknec.

Ez Ianos papnac most is ő birodalma, Nagy mert vagyon negyuen egész országa, Ez mellet egy nyihány hódlot országa, Kiknec nęki vduarol az Királlya.

Nagy szép rend tartássa mostan is vagyon, Négy Király szintelen vduarban vagyon, Felességec, soc fő nép vęllec vagyon, Más hellyekbe menuén, tauozás vagyon.

Soc vdeie országoc kezdetinec, De magua nę szakad az egy nemzetnec, Ayitatos Ianos pap nemzetęnec, Változássa sem lőt neuezetinec.

Soc dolgokat historiákban irnac, Minden dolgokró öc iráſt hadnac, Kaldeai bötűckel öc mind irnac, Melly nyeluen betűn Romában nyomtatnac.

Igaz egész Biblia nálloc vagyon, Mind ő, wy testamentom nálloc vagyon, vrőssége mikor Czaſárnac

ſárnac vágyon, Irás oluaſáſra ő gondia vagyon.
Az vdeie hogy elő iő ebédnec, Király módra mindent el kéſitnec, Mint módia vagyon feiedelemſégnec, Az aſtalhoz egyedől vl étkénec.

Vonat ſátort gyakrabban à mezőken, Mert ot ſoha ſemmi hideg nem leſſen, Sátor körűl iffiu nép őrzéſt teſſé, Mind ebéd vaczora ſátorban leſſé.

A ſoc orſágokból válogattanac, Három ſáz iffiakat iókat álattac, Nagy fűzetéſſec ez iffiaknac iárnac, Sátor környűl mind éyel nappal vadnac.

Nagy négy Királlyoc aſtalhoz ſolgálnac, Fő wrfiac à ſátorban forgódnac, Őrző iffiac mind vad bőrben ot vadnac, Fegyueres kęzzel ſátor környűl vadnac.

Iò bort iſic tiſta arany pohárbol, A ſert pediglen iſſa ő kriſtallybol, Maga bor ſine látzanéc kriſtalybol, Szegény Magyar meg iſſa fa kupábol.

Étke madar, hall, és vadakbol vagyon, Indiaj módra kazdágon vagyon, Főzetéſſe nęki nagy vagyon, Feiedelmi módra mindé meg vagyő.

Vége mikor leſſen ő ebédénec, Négy Királyne aſſonyoc be viternec, Kic vduarlani Czaſárné hoz iőttec, Czaſár előt tantzolnac, éneklenec.

Illy vigaſág tételeknec vtánna, Ki kéſérőtnec aſſony ſatorába, Az heréltec vadnac az hordozásba, Kic be viſic, ſ ki hozzác ſátorokba.

Tanaczából minden birodalmának, Négy feleſéget veſſen ő magának, Ezec leanyi négy ſomſéd királyoknac, Kic Ianos papnac társul be hozatnac.

Azért czac egyic annac hálo társa, De négy feleſég vételnec ez oka, Ha az elſőtől magzat né támadna, Azzoc közzül más Czaſárhoz maradna

Eſmet ha maſic is magtalá lőnne, Az harmadic Czáſár ágyaſa lőnne, Azért à többi is vgyá ot lőnne, Vgyan Czaſár neue alat ben lőnne.

Temęrdeki kazdagſága Czaſárnac, Mert fől de ieles iò az Indianac, Minden eſtendőben harőſor ſántnac, Minden eſtendőn hárőſor aratnac.

Vagyon olly terméſſe gabonaioknac, A louagoc abból ki nem látzanac, Bora bőwſéggel terem Indianac, Minden fęle gyümölczec bőuen vadnac.

Iò izű dinnyęc és fügęc teremnec, Eſtendőbę mind egy másra le érnec, Egyęb fęle gyümölczec mind vgy érnec, Mind fogyatkozás nęlkül bőuelkődnec.

Czoda bőwſég è Sceua orſagában, Terem borſo és bab minden holnapban, Eſtendeig minden lakodalmokban, Fűge, dinnye, borſo, vagyon azokban.

Terméſſe ieles minden veteménnec, Czoda bőwſége ſamárnac, Teueknec, Iò louaknac, Iuhoknac

hoknac és ökröknec, Teheneknec, soc czorda öß-
uéreknec.

Ott nagy böczületlen vadnac ößuérec, Fö né
pektöl iò árron meg vétetnec, Abissenus nép kößt
azoc keduesbec, Alà valóc semmire böczültötnec.

Olly ßépen ößuéreket ékesitnec, Abissenussoc
kiknec kell kedueknec, Ianos pap orßági è nęuel
élnec, Mind Abissenussoknac neueßtetnec.

Rég óltától foguá ez nęuel élnec, Noha or-
ßágoc neue kulembeznec, Sceua orßágtol többi
meg gyözetnec, Mert böwséggel, iò népéuel nem
érnec.

Ianos pap is föképpen Sceuát lakia, Mint ßü-
lettet földét aßt vgyan tarttya, Sceua ęgét egésé-
gesbnec tarttya, Noha töb orßágit is látogattya.

A Sceua is papoc Romai módra, Missęt ßol-
gáltatnac organa ßókba, Azon egyházi öltezet
módiába, Inkáb minden dolgoc az állapatba.

A kereßtség is leßen azon neuébe, Attya, Fiu
és ßent Lélec neuébe, Noha ßido töruény nincz
feledetbe, Mert vadnac à környülmetęlkedésbe.

Czoda dolga Abissenus nemzetnec, Környül
metęlésse aßßon népeknec, Nem adhatunc neue-
zettet most ennec, Hölokokra öc béleget is sütnec.

Romai mód ßerént birodalomban, Egy pa-
triarcha vagyon orßágiban, Patriarcha ßüz ö ál-
lapattyábã, Soc papoc vadnac hozzà halgarásbã.

Ezeknec

Ezeknec ßabad meg házaſulnioc, De hogy ha meg hal az ő házaſtárſoc, Nem ßabad máſodßor házáſſulnioc, A mint à Göreg papoknac ő módioc.

Romai vallásbol mellyic ki lépic, Az à pap erőſſen meg büntöttetic, Nemellyic patriarchától átkoßtatic, Végezetre ehſéggel meg öletic.

Vagyon Barrara várasban lakáſa, Egy magas berkes hegyben nęki háza, Arnyékos helly patriarcha lakáſa, Gyönyörűſéges hellyen vagyon háza.

Meg intézuén ő iöuedelme vagyon, A dézmákbol nagy kazdagſága vagyon, Czaßár adaiában nagy réße vagyon, Nagy kazdagſággal patriarcha vagyon.

Felette ſoc Kalaſtromoc ot is vadnac, Kikbe ſoc ßörzetes barátoc laknac, Patriarchától azoc tápláltatnac, Kazdagſágból ſoc ßegényt látogatnac

Eſporalbeli nagy ſoc ßegényeket, Mind az patriarcha élteti öket, Ieruſalembe ſoc ßörzetéſſeket, Chriſtus koporſoiát látnia ßent földet.

Látni mint vadnac à hitnec dolgában, Chriſtus felől valo igaz vallásban, Eßtendönként köuetet küld Romában, Minden felől hírt vßnec è dolgokban.

Életének ha mikor vége leßen, Kéncze, à melly tölle maraduán leßen, Czaßár hazában be ßolgáluán leßén,

uan leßen, Válaßtáſról hamar nagy gyűlés leßen.

Czac hamar máſt ő hellyébe válaßtnac, Kit à tißtre alkolmasbnac találnac, A ki eſmertetic arra méltóbnac, Nagy wraſág hamar adatic annac.

Ieles tőruényec Abiſſinuſſoknac, Kic az Iſten felől hamiſſat ßólnac, Tűzzel meg égettetnec, kényoßtatnac, Az ő poroc ßelektől fuattatnac.

Valami gyolkoſſág ha kőßtec eſſic, A gyilkos ember hamar megfogatic, Hólt ember attyáfiának adatic, Élete, halálla kezében eſſic.

Meg őli nemellyic nagy ſoc kénzáſſal, Attyafiaért nagy ßörnyű halállal, Nemelly pedig ßörzédic Kalmárockal, Aranyat adnac érte nagy marockal.

Pogán módra néma bűnben élőket, Rőttenetes kényockal ölic őket, Nem válogatnac ſemmi ßőméllyeket, Iſten ßerént teßnec őc tőruényeket.

Régi ßockáſſokat nem váltoßtattyác, Sententiát tőruény könywből mondiác, Az oruoknac ő ßőmeket ki tollyác, Egy közenſéges rab kezébe adiác.

Olly tőruényel adiác kezébe rabnac, Hogy ennec ßóual kuldullyon azoknac, Hegedűlue kéregeſſen azoknac, Egy nap nyugolmat ne adió oruoknac.

Soc tartományokat vęllec el iárion, Egy napnál többet együt ne maradion, Halálos ſententia raytoc

tia raytoc vagyon, Mulatáſoc hogy ha tudáſra vagyon.

Pőrbeli dolgoc egyebec kic eſnec, Mint iráſa meg vagyon à tőruénnec, Mindeneket érdeme ſe rént bűntőtnec, A mi igaz follyáſa à tőruénnec.

Egyic vétec máſiknál à mint nagyob, Azzó képpen à bűntőtéſſe ſullyosb, Nemellyec dolga leſſé ſám ki uetés, Oſtorozás, veſſőzés, tőmlerzezés

Rút allà ſ fell hordozzáſſa nemellynec, Nagy ſidalomra leſſen ez vétkeſnec, A mint hoſſa ſullyos vólta tőruénnec, Keduezéſſe ſemmi nincz ott ſenkinec.

Olly ſép móddal menyegzőket ſőrzenec, Házas népnec erőſſen meg eskőſſnec, Nagy lakodalmokat ackoron teſſnec, Soc iámbort lakodalomra be gyűtnec.

Sőt paráznaſág házaſoc kőſt léuén, Egymáſtol el válnac, à mint ot tőruény, Egyic fél is máſikat meg né őluén, Czac ómagát köteléből meg mentuén.

Eretnekſég támadás hogy ha leſſen, Leg ottan à nép nagy támadáſt teſſen, Minden ember kezébe kőuet véſſen, Kőuezéſſel annac halála leſſé.

Vegyűc elő Ianos pap hada módiát, Haddal ellenſég ellen indulàſàt, Az ő hadánac iò móddal iaráſſàt, Kőſſegnec tőlle épen maradáſſàt.

Elephantot hadához ſockat tartnac, Kinec az hátokra

hátokra tornyokat raknac, Vitézi módra ékesítötuén vadnac, Kic győzedelemre sokat használnac.

Nagy paranczolat megyen Királyokra, Kic engedelemmel kéßülnec hadra, Elő mennec paranczolt hellyre napra, Kéßec Czaßároc mellet viadalra.

Temérdeki soc louagoc, gyalogoc, Vgyá meg hiyhetlen az ő ßámoc, Gyalogoc mind kéz iyes, parittyáſſoc, Az louagoc ſiſakos, pantzéllosoc.

Vigan vagyon à kőſſég had vdeién, Mert nekiec iól ßolgál hadi töruény, Ackor leßen pénze bőuebben gyűluén, Sánto ember őrül hadnac vdeién.

Soha ßánto embert ſenki nem bánttya, Sabadon ßánt, marhaiát is iól adia, Solgállo nép kőſ ſéget nem predállya, Mert à Czáßár bőw füzetéſ ſel tarttya.

Pénz verés noha ninczen orßágiban, Noha arany, ezűſt nagy ſokaſſágban, Hogy ne légyen pénz meg hamiſſulásban, Arany, ezűſt drablatic apróban.

Régi mód ßerént őc illy pénzel élnec, Arabiai aranyal is élnec, Mellyet Arabiabol oda vißnec, Semmi féle pénßt egyebet nem vernec.

Ekeſſége, payſ, kopia, louagnac, Mint itt nállunc is vagyon rendi annac, Doboc, trombitác hadában harſognac, Mellyel hadat viadalra inditnac.

Czaßár kezében ezüſt kereßt vagyon, Hadbá loua hátán mikoron vagyon, Bizodalma mert à Chriſtusban vagyon, Ő tőlle ſegitſég váráſſa vagyon.

Az el hodlot Királyokban ſokakat, Indituán azoc ellen ő hadakat, Az héwſégre meg haytotta azokat, Nemellyeknec rőtatta el nyakokat.

Tőbbi kőzet lám à Kaſſan Királynac, Hitetlenſége ért mint arulónac, Feiét vétete Czaßár à Királlynac, Rőttenéſſére à tőb Királyoknac.

Trogloditac, kic mérges nyillal élnec, Nem régen vólt engedetlenné lőttec, Ianos pap, Dauid Atanadidingelnec, Viadalban tőlle meg győzettenec.

Vgyan azzon nagy Atanadidingell, Betſage Királyné aßßony népéuel, Meg viua, meg veré, nagy erős vgyel, Hadnagyát meg őlete fő népeckel.

Rea menuén Manikongrus királyra, Ki haylot vólt régen à poganſágra, Meg győze s' hoza az igaz valláſra, Orßagáual őßue illy bodogſágra.

Víg lőuén è dolgon előb indulla, Tormedára, Nigritác Királlyára, Meg győzuén hoza nagy adó adáſra, Orßagáual eſéc abból romláſra.

Az vtán indula à Selamſra, Mahumet hitin valo Maurus királlyra, Kiuel kęt vttal erőſſen meg viua, Ott el veße à Czáßár nagyob fia.

Lőn erős viadal à kęt fęl kőzet, Rőttenetes vér

onttás

onttás kęt had kőzet, Vőn Ianos pap azon is győzedelmet, Vgy indita vißßa onnat à népet.

Kőny hullása nagy lőn fia halálán, Fő népeknec viadalban hullásán, Vgvekőzic ezeknec meg torlássán, Az viadalhoz iob móddal induluán.

Adaia sokfelé az Ianos papnac, Mint hogy paranczol ő soc orßagoknac, Kűlemb fęle adókat azoc adnac, Ianos pap Czaßárnac be ßolgáltatnac.

Iò aranyat, nemellyec darabokban, Nemellyec ezűsteket pogaczokban, Nękic soc fęle barmokat czordákban, Ianos papnac ßolgáltatnac adóban.

A melly orßág à műuel bőuelkődic, Czaßárnac ollyan adò ßolgáltatic, Sellyem és Bársony soc felől viteric, Nemelly orßágból czac sò ßolgáltatic.

Nemelly borsat és rabokat be vißen, Soc Tigris vadakat és Oroßlánt vißen, Sáruassokat, soc Pardotzokat vißen, Vad bőreket nemelly adoba vißen.

De vadakban nagy ő győnyőrűsége, Mindé fęle vadat tartat kertekbe, Győnyőrkedic azoknac nézésébe, Népe kőßt vagyon vadbőr bőczűletbe.

Rőuid ßóual irtam az Indiarol, Ki bőuebben akar ęrteni abbol, Forgasson historiakat meg arról, Elég irást találhat Indiarol.

A mint Mande Villai Ianos irta, Iouius Pál Pűspec mint magyaráßta, Azzokat oluastam ez

 versfol-

vers folyásra, India állapattya irassára.

Segitséget vároc à nagy Istentől, Hogy ha az én életem nem rövidül, Több historiakat adoc ki versül, Czac legyen szent felsége segitségül.

Ezer, ötszázban, és hetuen háromban, Nemes Kalotaszeg tartományban, A ki ira versül Istoriaban, Nem vala szüue ackoron bánatban.

Laus Deo: Finis.

MAGYAR NEMZETI MÚZEUM KÖNYVTÁRA